

ZPĚV

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

82-45-M/01 Zpěv

82-45-P/01 Zpěv

Úplné znění k 1. 9. 2022

Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka

Roškotova 1692/4, 140 00, Praha 4 – Braník, info@kjj.cz, www.kjj.cz

OBSAH

1	Úvodní identifikační údaje	5
2	Profil absolventa	6
2.1	Uplatnění absolventa v praxi	6
2.2	Očekávané kompetence absolventa.....	6
2.3	Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání	9
3	Charakteristika vzdělávacího programu.....	10
3.1	Celkové pojetí výuky, organizace výuky	10
3.2	Způsob a kritéria hodnocení žáků	13
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	13
3.4	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	17
3.5	Podmínky přijímání ke vzdělávání.....	17
3.6	Způsob ukončení vzdělávání	18
4	Učební plán	20
5	Přehled využití týdnů v období září–červen školního roku	22
6	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	23
7	Přehled učební osnovy.....	25
7.1	Jazykové vzdělávání a komunikace.....	25
	Český jazyk a literatura	25
	Anglický jazyk.....	36
	Druhý cizí jazyk	43
7.1	Společenskovední vzdělání	52
	Základy společenských věd.....	52
	Dějepis.....	60
7.2	Estetické vzdělávání.....	64
	Dějiny umění	64
	Estetický seminář.....	70
	Absolventský seminář	72
7.3	Vzdělávání pro zdraví	74
	Zdravý životní styl	74
7.4	Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	78
	Informační a komunikační technologie.....	78
7.5	Společný odborný základ.....	87
	Intonace, rytmus a sluchová analýza	87
	Všeobecná hudební nauka	92
	Harmonie.....	95
	Žánrová harmonie.....	99
	Hudební formy a analýza skladeb	104
	Kontrapunkt.....	108
	Nauka o nástrojích	110
	Sborový zpěv	113
	Dějiny hudby	116

Dějiny popu a jazzu.....	121
Základy akustiky a zvukové techniky	124
Zpracování zvukové nahrávky	128
Základy hudebního managementu	132
Dějiny a literatura zpěvu.....	135
Povinný klavír.....	138
7.6 Odborná příprava	145
Hlavní obor: Populární zpěv	145
Korepetice.....	154
Práce s textem	160
Ansámblový zpěv	165
Taneční a jevištní projev	167
Souborová hra.....	172
Fyziologie, hygiena hlasu	176
7.7 Umělecko-pedagogická příprava.....	178
Pedagogika.....	178
Psychologie.....	181
Didaktika	185
Metodika hlavního oboru.....	188
Vyučovací praxe hlavního oboru	191
7.8 Nepovinné předměty.....	194
Hra na kytaru klasik, latin.....	194
Klavírní jazzová interpretace	200
Studiová praxe.....	204
Výuka notačních programů	208
Anglická konverzace.....	211
8 Personální zabezpečení výuky	216
9 Materiální podmínky	217
10 Spolupráce se sociálními partnery při realizaci ŠVP	218

1 ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Adresa školy:	Roškotova 1692/4 140 00 Praha 4-Braník
IČ:	63834286
Zřizovatel školy:	Hlavní město Praha Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1
Název školního vzdělávacího programu:	ZPĚV
Kód a název oboru vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Zaměření:	Populární zpěv
Stupeň poskytovaného vzdělávání:	– vyšší odborné vzdělání v konzervatoři kvalifikační úroveň EQF 6 – střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň EQF 4
Délka vzdělávání:	6 let
Forma vzdělávání:	denní
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)
Účinnost poslední změny:	od 1. 9. 2022
Číslo jednací:	KJJ 620/2022
Ředitel školy:	MgA. Eduard Klezla
Kontakty	
Telefon:	(+420) 241 046 900
Fax:	(+420) 241 046 901
E-mail:	info@kjj.cz
Web:	www.kjj.cz

Razítko školy

Eduard Klezla
ředitel školy

2 PROFIL ABSOLVENTA

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Adresa školy:	Roškotova 1692/4 140 00 Praha 4-Braník
Zřizovatel školy:	Hlavní město Prahy Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv

2.1 UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA V PRAXI

Žák šestiletého studijního oboru je připraven uplatnit se v oblasti, která vyplývá ze zaměření absolvované odborné přípravy podle školního vzdělávacího programu, kdy hlavní obor je populární zpěv. Žák se uplatní např. jako sólový zpěvák/zpěvačka popových, rockových, jazzových žánrů, kapel, bandů a jiných hudebních ansámbľů.

Může se také uplatnit jako hudební redaktor, hudební dramaturg, hudební režisér, hudební manažer atd. Tyto činnosti může vykonávat jak samostatně, tak v rámci subjektů působících v oblasti kultury.

Absolvent je připraven také k výkonu povolání učitele příslušných předmětů a to zejména v základních uměleckých školách a v konzervatořích. Může se uplatnit také ve školských nebo jiných zařízeních pro zájmovou uměleckou činnost a vzdělávání. Žák je dále připravován ke studiu na vysokých školách.

2.2 OČEKÁVANÉ KOMPETENCE ABSOLVENTA

V souladu s obecnými cíli odborného vzdělávání směřuje vzdělávání v oboru Zpěv k tomu, aby si žáci vytvořili, na úrovni odpovídající jejich schopnostem, talentu a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

2.2.1 Klíčové kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

Kompetence k učení, kdy absolvent:

- využívá a zpracovává informace z různých zdrojů, ke kterým přistupuje kriticky, disponuje čtenářskou gramotností;
- pracuje s odborným textem, rozumí mu a reprodukuje jej;
- formuluje podstatu myšlenky či problému, myšlenku analyzuje i zobecňuje;
- hodnotí výsledky své práce a akceptuje hodnocení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů, kdy absolvent:

- uplatňuje fantazii, intuici a představivost při řešení zadaných problémů i v tvůrčích činnostech;
- spolupracuje při řešení problému v týmu;

Komunikativní kompetence, kdy absolvent:

- formuluje a prezentuje své myšlenky a názory srozumitelně a jednoznačně, účastní se diskuse, obhájí své názory a postoje;
- zpracuje základní administrativní a pracovní písemnosti a souvislé texty
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence, kdy absolvent:

- přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;

- objektivně posuzuje své schopnosti při práci ve skupinách, spolupracuje s ostatními při řešení zadaného úkolu, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přijímá hodnocení své práce a objektivně formuluje hodnocení práce druhých;
- si stanovuje své cíle a priority osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, a to podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- respektuje odlišnost a jedinečnost každého člověka;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým;
- má odpovědný vztah ke svému zdraví, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj, je si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí, kdy absolvent:

- si uvědomuje vlastní kulturní, národnostní a osobnostní identitu a pozitivně vnímá tradice země;
- srovnává různé kultury jiných států světa a respektuje je;
- se zajímá o společenské a politické události a vývoj veřejného života v ČR;
- diskutuje o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny a dokáže je rozlišit.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, kdy absolvent:

- odpovědně přistupuje k vlastní profesní budoucnosti, k celoživotnímu vzdělávání;
- objektivně odhaduje své znalosti a schopnosti;
- má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- vhodně prezentuje svůj odborný potenciál v komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem,
- používá základní pravidla při svých finančních rozhodnutích se zvážením všech rizik, která by jejich finanční rozhodnutí mohla přinést, disponuje finanční gramotností;
- dodržuje autorská práva.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, kdy absolvent:

- získává informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet;
- rozlišuje rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupuje k získaným informacím;
- používá základní i aplikační vybavení počítače při práci s informacemi i při své profesní prezentaci a komunikaci, disponuje ICT gramotností.

2.2.2 Odborné kompetence

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

Ovládat základy uměleckých činností hudební oblasti, tzn. aby absolventi:

- měli všeobecný hudební přehled;
- využívali při své umělecké činnosti znalosti o historickém vývoji a současných tendencích hudebního umění, zpěvu a dalších souvisejících uměleckých disciplín;
- znali historii a vývoj zvoleného oboru;
- využívali znalosti z hudební teorie a odborné hudební literatury k vlastní umělecké činnosti, odborné komunikaci i umělecko-pedagogické činnosti;
- identifikovali, charakterizovali a analyzovali hudební styly, žánry a díla významných hudebních skladatelů;
- měli elementární dovednosti a návyky ve hře na hudební nástroj, znali základy doprovodu i podle akordických značek;
- orientovali se v organizaci hudebního života a v základech hudebního managementu;

- ovládali standardní normy profesní etiky;
- aktivně vyhledávali a využívali zdroje informací o nových tendencích ve svém oboru.

Vykonávat a ovládat umělecké činnosti zaměřené populární zpěv, tzn. aby absolventi:

- profesionálně ovládali pěveckou techniku v rámci širokého spektra žánrů populární hudby;
- ovládali sólový zpěv, ansámblový zpěv a zpěv ve sboru;
- interpretovali požadovaný repertoár dle daných stylů s přesvědčivým výrazem;
- uplatňovali vhodně vlastní osobité pojetí v souladu s obsahem díla;
- samostatně pracovali a spolupracovali odborným tvůrčím způsobem při realizaci společného díla;
- rozvíjeli vlastní kreativitu a schopnost improvizace, popř. tvůrčím způsobem spolupracovali při realizaci koncertů;
- kultivovaně vystupovali, zvládali taneční pohyb a jevištní projev;
- rozvíjeli své pěvecké schopnosti individuální přípravou, vlastním cvičením a dalším studiem
- zvládali koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při uměleckém výkonu.

Vykonávat umělecko-pedagogickou činnost, tzn. aby absolventi:

- využívali v praxi znalosti z pedagogiky a psychologie;
- ovládali didaktické principy a využívali je při projektování pedagogické činnosti;
- používali moderní metodické přístupy a tvůrčím způsobem rozvíjeli talentové předpoklady žáků;
- objektivně hodnotili výkony žáků, vhodně je motivovali k uměleckým činnostem;
- vedli žáky k uvědomělé péči o zdraví a ke zdravému způsobu kompenzace profesní zátěže;
- projektovali, realizovali a vyhodnocovali vlastní pedagogickou činnost a případně se zapojovali do činnosti v projektech – uměleckých, pedagogických, atp.;
- sledovali a využívali odbornou literaturu.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. žáků ve škole, návštěvníků, klientů);
- uvědomovali si význam kompenzačních a relaxačních cvičení pro zvládnutí psychické a fyzické profesní zátěže;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- ovládali zásady zdravé hlasové hygieny;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s elektronickými přístroji a zařízeními (osobní počítače, syntezátory, zesilovače, elektronické hudební nástroje, apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit, aby závady byly odstraněny;
- znali systém péče státu o zdraví občanů (včetně preventivní zdravotní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- ovládali zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Kvalitně vykonávat umělecké činnosti, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména, jak vlastního, tak i zaměstnavatelské organizace;
- odváděli vždy zcela profesionální výkon.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- zvažovali při plánování a posuzování konkrétní činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili se svými finančními prostředky;
- nakládali s energiemi, odpady, vodou a případně jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

2.3 ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ A POTVRZENÍ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ, STUPEŇ DOSAŽENÉHO VZDĚLÁNÍ

Vzdělávání v konzervatoři se zpravidla ukončuje absolutoriem v konzervatoři dle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Dokladem je vysvědčení o absolutoriu v konzervatoři a diplom absolventa konzervatoře. Konání absolutoria se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Žáci mohou ukončit vzdělávání také maturitní zkouškou, nejdříve však po čtvrtém ročníku. Dokladem je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získává

- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři, kvalifikační úroveň EQF 6
- střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4

3 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Adresa školy:	Roškotova 1692/4 140 00 Praha 4 – Braník
Název školního vzdělávacího programu:	ZPĚV
Kód a název oboru vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Stupeň poskytovaného vzdělávání:	– vyšší odborné vzdělání v konzervatoři kvalifikační úroveň EQF 6 – střední vzdělání s maturitní zkouškou kvalifikační úroveň EQF 4
Délka vzdělávání:	6 let
Forma vzdělávání:	denní
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

3.1 CELKOVÉ POJETÍ VÝUKY, ORGANIZACE VÝUKY

Koncepce školního vzdělávacího programu ZPĚV reflektuje osobitost Konzervatoře Jaroslava Ježka v její odvážné otevřenosti k novým uměleckým směrům. Na pevných tradičních základech otevírá žákům konzervatoře obzor světa různých pěveckých stylů oboru populární hudby, jazzu, popu, rocku, muzikálového zpěvu a dalších významných pěveckých a hudebních žánrů období 20. a 21. století.

Školní vzdělávací program ZPĚV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání 82-45-M/01 Zpěv, 82-45-P/01 Zpěv a v souladu s platnou legislativou. Vzdělávací program usiluje o funkční propojení teorie a ncviku uměleckých dovedností (praxe). Jeho jádrem jsou umělecké předměty odborné přípravy, které jsou rozhodujícími pro odborné zaměření žáka.

Výuka odborné přípravy je zaměřena na spolehlivé ovládnutí uměleckých dovedností v potřebné šíři a propojení se žánrovými oblastmi. Dosažení požadované úrovně v populárním zpěvu na konzervatoři má fundamentální význam pro připravenost žáka podávat v žánrové oblasti umělecky hodnotné a profesionální výkony.

V rovině teoretického vyučování jsou využívány moderní formy výuky pomocí nových didaktických pomůcek a moderního vybavení (PC, CD, DVD, interaktivní tabule, nahrávací studio, internet). Vedle výkladu jsou preferovány metody aktivizační, procvičování probrané látky, referáty. Teoretická výuka je orientována na propojení s praktickou odbornou uměleckou přípravou a k rozvoji kritického myšlení.

Výuka předmětů vzdělávací oblasti odborná příprava dle zaměření je organizována jednak jako individuální výuka, jednak jako skupinová.

Teoretická výuka je organizována v celých ročníkových skupinách. V předmětech, které jsou společné pro obory vzdělání 82-44-M/01 Hudba, 82-44-P/01 Hudba, 82-45-M/01 Zpěv, 82-45-P/01 Zpěv, 82-47-M/01 Hudebně dramatické umění, 82-47-P/01 Hudebně dramatické umění, mohou být spojovány ročníkové skupiny napříč uvedenými obory vzdělání.

3.1.1 Realizace klíčových kompetencí

Klíčové kompetence jsou rozvíjeny prostřednictvím všeobecného i odborného vzdělávání, v teoretickém i praktickém uměleckém vyučování, ale i prostřednictvím různých dalších aktivit doplňujících výuku, kterých se žáci sami aktivně účastní. Důraz se klade na rozvoj kompetencí k učení, kompetencí k řešení problémů, komunikativních kompetencí a rozvoj personálních a sociálních kompetencí. Tyto kompetence jsou rozvíjeny ve všech vzdělávacích oblastech i aktivitách školy.

Rozvoj klíčových kompetencí je výrazně podmíněn osobnostními vlastnostmi, sociálním zázemím a určitou celkovou zralostí každého jedince. Z toho důvodu vyučující sleduje a posuzuje jejich dosažení vzhledem k individuálním předpokladům každého žáka. Je tedy zapotřebí žáky upozorňovat na určité nedostatky (např. v komunikaci, chování v uměleckém týmu apod.). Hodnocení vyučujícím je průběžné, tolerantní a motivující s ohledem na individuální možnosti každého jedince.

Hodnocení klíčových kompetencí se provádí v jednotlivých vyučovacích předmětech. Jedná se o celkové posouzení a hodnocení toho, jak žák komunikuje, jak je schopen spolupracovat v kolektivu, jakým způsobem je schopen své znalosti prezentovat.

Pro kvalitu školního vzdělávacího programu jsou podstatné i reflexe samotných žáků. Vzhledem ke specifice vzdělávacího programu probíhá výuka často v malých skupinách nebo individuálně, což přispívá ke vzájemné interakci ve vztahu vyučující-žák a k průběžnému hodnocení i sebehodnocení.

Celkové pojetí výuky směřuje nejen ke kvalitě, profesionalitě a osobitosti studijních výkonů žáků, ale klade důraz na osobnostní rozvoj žáků prostřednictvím podpory klíčových kompetencí, a to především komunikativních, kdy se žák vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, kompetencí personálních a sociálních, kdy žák je schopen si stanovit své cíle a priority osobního rozvoje podle svých osobních schopností, respektuje odlišnost a jedinečnost každého člověka a tím přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Důležitý je rovněž rozvoj kompetencí k učení, aby žák byl schopen využívat informace z různých zdrojů, ke kterým přistupuje kriticky. Žák je veden k tomu, aby disponoval čtenářskou, občanskou a digitální gramotností.

3.1.2 Realizace průřezových témat

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a rozvíjejí klíčové kompetence žáků.

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- orientace v masových médiích a schopnost výběru vhodných a potřebných mediálních produktů (mediální gramotnost); osvojení zásad správného jednání s lidmi (občanská gramotnost).

Je realizováno v předmětech: Základy společenských věd, Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Druhý cizí jazyk, Dějepis, Dějiny umění, Estetický seminář, Absolventský seminář, Informační a komunikační technologie, Zdravý životní styl, Sborový zpěv, Základy hudebního managementu.

Tomuto tématu je věnována pozornost v průběhu celého studia v předmětu Základy společenských věd, také formou výstav, přednášek, seminářů. Realizace tohoto tématu spočívá též v dodržování etických zásad ve škole, ve vytváření demokratického klimatu školy a v promyšleném a funkčním používání strategií výuky, např. používání aktivizujících metod a forem práce ve výuce, zvláště kooperativní práce ve skupinách.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- chápání postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; chápání složitosti vztahů mezi člověkem, přírodou, společností, životním prostředím.

Je realizováno v předmětech: Základy společenských věd, Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Druhý cizí jazyk, Dějepis, Dějiny umění, Estetický seminář, Absolventský seminář, Zdravý životní styl, Informační a komunikační technologie, Zpracování zvukové nahrávky, Základy hudebního managementu.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, přijetí vlastní odpovědnosti při rozhodování, komunikační dovednosti a sebe prezentace, schopnost kritického hodnocení kariérových informací, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Je realizováno v předmětech: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Druhý cizí jazyk, Základy společenských věd, Dějiny umění, Estetický seminář, Absolventský seminář, Zdravý životní styl, Informační komunikační technologie, Základy akustiky a zvukové techniky, Zpracování zvukové nahrávky, Základy hudebního managementu, Hlavní obor.

Průřezové téma je realizováno komplexně v předmětu Základy společenských věd. Rovněž dochází k návštěvě žáků konkrétních institucí, které jsou pro jejich budoucí povolání stěžejní, neboť jsou potenciálními pracovišti, dochází tím k navazování profesně významných vztahů.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače při práci s informacemi, samostatná realizace jazykových a literárních prací (referáty, seminární práce, projekty, prezentace aj.).

Je realizováno v předmětech: Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Druhý cizí jazyk, Základy společenských věd, Dějiny umění, Estetický seminář, Absolventský seminář, Informační a komunikační technologie, Základy akustiky a zvukové techniky, Zpracování zvukové nahrávky, Základy hudebního managementu.

Průřezové téma Informační a komunikační technologie je realizováno v samostatném vyučovacím předmětu, jehož hlavním cílem je vybavit žáka kompetencemi, které mu pomohou optimálně využívat prostředky výpočetní techniky. Dále je realizováno v mnoha dalších vyučovacích předmětech, kdy žáci využívají své znalosti z informatiky pro vyhledávání informací, při zpracování projektových zadání, referátů a samostatných prací a při jejich prezentaci. Důležitou součástí realizace je i využívání systému e-learningového prostředí, ve kterém učitelé připravují některé studijní materiály a úkoly pro žáky.

Průřezová témata nejsou vědomě zpracována ve vzdělávací oblasti odborná příprava a společný odborný základ v předmětech týkajících se hudební teorie. Svým charakterem a specifikou jsou všechny tyto předměty zaměřeny exaktně na hudební oblast a propojení předmětů průřezovými tématy by bylo pouze umělé naplňování RVP.

3.1.3 Umělecká praxe

Umělecká praxe v zaměření Populární zpěv je organizována jako součást souborové hry nebo hlavního oboru. Za den umělecké praxe se pokládá den, ve kterém se konají hlavní zkoušky orchestru, souboru nebo sólisty, generální zkouška, nahrávací frekvence ve studiu, koncert, divadelní představení.

Za zajištění umělecké praxe zodpovídají učitelé odborných předmětů. Vyučující, který uměleckou praxi povede, ji zaznamená do pedagogické dokumentace žáka.

Součástí studia je i poskytnutí možnosti odborné praxe formou spolupráce žáků s profesionálními institucemi, jako jsou profesionální orchestry, divadelní scény.

Četnost veřejných vystoupení žáků během celého studia zajistí, že umělecká praxe v minimálním rozsahu dva týdny za celou dobu vzdělávání bude bohatě naplněna.

3.1.4 Umělecko-pedagogická praxe

Umělecko-pedagogická praxe je realizována v rámci předmětu Vyučovací praxe. Žáci jsou vedeni k výuce s pomocí modelů z žáků nižších ročníků oddělení. Na základě dohody s ředitelem ZUŠ mohou být žáci konzervatoře také vysláni na pedagogickou praxi do těchto škol.

Rozsah těchto forem splňuje stanovený minimální počet 30 hodin.

3.1.5 Realizace dalších vzdělávacích aktivit včetně mimoškolních

Škola organizuje a umožňuje žákům umělecká vystoupení v těchto formách: interní koncerty, interpretační semináře, soutěže, festivaly, soutěžní přehlídky, veřejné koncerty sólové nebo souborové hry. Pořádá kulturní vystoupení pro různé organizace. Tyto aktivity žáci realizují mimo školu.

Žáci se účastní soutěží národních i mezinárodních. Na mnoha soutěžích získali žáci školy již řadu cen a významných ocenění.

Škola připravuje každoročně několik odborných seminářů s významnými interprety a odborníky v oblasti hudební kultury, kde se žáci stávají aktivními účastníky.

3.2 ZPŮSOB A KRITÉRIA HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Hodnocení je objektivní informací pro žáka o jeho vývoji. Hodnocení je pozitivní a motivační, aby sám žák chtěl dosáhnout co nejlepšího výkonu. Vede žáka k sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit, pomáhá ke zdokonalování žákových kvalit.

V teoretickém vyučování je kladen důraz na to, jakým způsobem je žák schopen teoretické poznatky aplikovat do praxe a hodnocení se provádí na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení a projevu, cvičení, referátů a hodnocení práce žáka v hodinách.

V předmětech odborné přípravy se hodnotí jak nezbytná technická stránka, tak zejména kreativita, přesvědčivost a individuální vklad a též souhra s partnerem. V celkovém hodnocení se hodnotí přístup žáka k předmětu, práce v hodinách, snaha, píle a osvojení správných pracovních návyků.

3.3 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

3.3.1 Úvod

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných upravuje především školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Součástí těchto opatření je zpravidla individuální vzdělávací plán. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3.3.2 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků nadaných) vychází z konkrétních zjištění, příp. z doporučení školských poradenských zařízení, přičemž

- uplatňuje zdravotní hlediska a respektuje individualitu a potřeby žáka,
- využívá přiznaná podpůrná opatření,
- uplatňuje princip diferenciací a individualizace při stanovování obsahu, forem a metod výuky,
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu nebo z provádění určitých činností. Vzdělávání v konzervatoři je velmi specifické. S ohledem na nároky studia nelze přijímat ke vzdělávání žáky se zdravotním postižením, které by znemožňovalo zvládnout učivo obsahového okruhu odborná příprava – rozhodující pro odborné zaměření žáka. V souladu s § 67 odst. 2) druhé věty školského zákona z vyučování předmětů odborné přípravy nelze uvolnit, a to ani částečně,

- v případě vzdělávání žáka s podpůrným opatřením od třetího stupně včetně uvedeném ve vyhlášce č. 27/2016 Sb. škola může posílit výuku v předmětu hlavní obor dle zaměření žáka navýšením týdně hodinové dotace o jednu vyučovací hodinu. Cílem je podpora dovedností a kompetencí žáka v hlavním oboru. Hodina je využita pro intenzivní práci pedagoga se žákem při osvojování technických dovedností, načítání nového repertoáru,
- upravuje výstupy vzdělávání, aby byly reálné a splnitelné, a výstupům přizpůsobuje i výběr učiva, zohledňuje přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání,
- spolupracuje s rodiči (zákonnými zástupci žáka), školskými poradenskými zařízeními,
- podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek,
- podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na práci se žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

3.3.3 Tvorba plánu pedagogické podpory (PLPP)

Speciální vzdělávací potřeby (SVP) žáka zjistí škola tak, že jsou uvedeny v příloze přihlášky ke studiu nebo je oznámí zákonný zástupce žáka nebo žák na začátku nebo v průběhu studia nebo budou zjištěny pedagogickými pracovníky na začátku nebo v průběhu studia.

Kdo zjistí obtíže nebo nadání žáka (ředitel školy, třídní učitel, pedagogičtí pracovníci vyučující žáka), informuje poradenského pracovníka školy (na prvním místě výchovného poradce), který podnikne další kroky (s vědomím ředitele školy), počínaje jednáním se žákem a/nebo se zákonným zástupcem žáka a zpracováním charakteristiky žáka a popisem jeho obtíží nebo nadání a speciálních vzdělávacích potřeb (součást budoucího PLPP). Pokud vznikly obtíže pouze v jednom předmětu, může stačit režim tzv. přímé podpory, aniž by se vytvářel PLPP. Jinak pedagogičtí pracovníci navrhnou jednotlivé úpravy ve vzdělávání. Poradenský pracovník školy (výchovný poradce) tyto návrhy sloučí a stanoví cíle PLPP. Pak zformuluje obsah podpůrných opatření (prvního stupně) s využitím § 10 a přílohy 1 části A vyhlášky č. 27/2016 Sb. Tato opatření zpracuje do PLPP (dle kategorií) a PLPP zkompletuje (vzor je v příloze 3 vyhlášky). Poradenský pracovník školy s PLPP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což bude stvrzeno podpisy. Poradenský pracovník zajistí předání PLPP pracovníkovi, který vede školní matriku, a to také při změně v PLPP.

3.3.4 Realizace plánu pedagogické podpory

Při realizaci PLPP postupují pedagogičtí pracovníci podle PLPP. Poradenští pracovníci školy spolupracují s pedagogickými pracovníky, třídním učitelem, žákem a zákonnými zástupci: poskytují metodickou a konzultační podporu.

Probíhají pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a průběžná vyhodnocování zvolených postupů. Na jejich základě může dojít k aktualizaci PLPP (viz dále).

Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu, je možné pověřit jednáním se zákonnými zástupci přímo tohoto učitele. Školní metodik prevence je přizván ke spolupráci vždy, když jde o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí.

Poradenští pracovníci školy pravidelně komunikují se školským poradenským zařízením (ŠPZ). Cílem komunikace je ověřit u ŠPZ vhodnost přijatých podpůrných opatření a případně informovat o vývoji SVP žáka.

O každé konzultaci se pořídí záznam, který se přiloží k PLPP.

3.3.5 Vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Nejpozději po třech měsících (termín je součástí PLPP) dochází k vyhodnocení, zda poskytování podpůrných opatření (PO) vede ke stanoveným cílům. Vyjadřují se učitelé předmětů a třídní učitel a případně i žák a zákonný zástupce žáka. Poradenský pracovník školy z podkladů posuzuje, zda jsou přiznaná podpůrná opatření dostatečná. Svůj závěr zapisuje do PLPP a předkládá řediteli školy, který rozhodne o dalším postupu.

Mohou nastat čtyři možnosti:

- a) PO prvního stupně jsou nedostatečná: Škola doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby, než obdrží doporučení od ŠPZ, pokračuje v poskytování PO prvního stupně.
- b) PLPP je třeba aktualizovat úpravou přiznaných opatření v rámci prvního stupně: Školní poradenský pracovník přepracuje PLPP podle závěrů hodnocení a zvolí nový termín vyhodnocení. S aktualizovaným PLPP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což je stvrzeno podpisy.
- c) Přiznaná PO jsou správná, dostatečná a nadále potřebná: Školní poradenský pracovník stanoví termín dalšího vyhodnocení.
- d) Zanikly speciální vzdělávací potřeby žáka: Škola ukončí poskytování podpůrných opatření.

3.3.6 Tvorba individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Individuální vzdělávací program se zpracovává, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, na základě doporučení ŠPZ a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Doporučení od ŠPZ může žák mít při zahájení studia nebo je získat v průběhu studia, když se ukáže, že PO prvního stupně jsou nedostatečná, a škola doporučí zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ, nebo když žák či zákonný zástupce žáka sám vyhledá pomoc ŠPZ.

Doporučení vzniká za spolupráce ŠPZ a školy (ŠPZ mimo jiné od školy dostane PLPP, ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ). ŠPZ se školou podpůrná opatření konzultuje a případně je upraví. Doporučení ŠPZ se prostřednictvím ředitele školy dostává k určenému poradenskému pracovníkovi (standardně výchovnému poradci), který má za úkol zpracovat IVP.

Poradenský pracovník školy (jsou-li v doporučení PO vyššího stupně) podniká nezbytné kroky (s vědomím ředitele školy) počínaje jednáním se ŠPZ, s třídním učitelem, s učiteli předmětů a se žákem a/nebo se zákonným zástupcem žáka. Výsledkem jednání je konkretizace podpůrných opatření doporučených ŠPZ, stanovení priorit vzdělávání a dalšího rozvoje žáka a určení předmětů, kde bude probíhat výuka podle IVP.

Poradenský pracovník školy přitom používá § 3, § 4 a přílohu 1 část A vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v příloze 2 je vzor IVP). IVP se ve spolupráci se ŠPZ vytváří do 1 měsíce. Poradenský pracovník školy s IVP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což je stvrzeno podpisy. Zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka musí navíc podepsat tzv. informovaný souhlas dle § 4 a § 16 vyhlášky. Poradenský pracovník zajistí předání IVP pracovníkovi, který vede školní matriku, a to také při změně v IVP.

3.3.7 Realizace individuálního vzdělávacího plánu

Po vypracování IVP pedagogičtí pracovníci postupují podle IVP. Poradenští pracovníci školy spolupracují s pedagogickými pracovníky, třídní učitelem, žákem a zákonnými zástupci: poskytují metodickou a konzultativní podporu.

Probíhají pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a průběžná vyhodnocování zvolených postupů. Na jejich základě může dojít k aktualizaci IVP (viz dále). Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu, je možné pověřit jednáním se žákem nebo zákonnými zástupci žáka přímo učitele tohoto předmětu. Školní metodik prevence je přizván ke spolupráci vždy, když jde o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí. Poradenští pracovníci školy pravidelně komunikují se ŠPZ.

O každé konzultaci se pořizuje záznam, který se přikládá k IVP.

3.3.8 Vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu

V termínu stanoveném ŠPZ (nejméně jednou ročně) dochází k vyhodnocení IVP ze strany ŠPZ. Škola i mezitím provádí dílčí vyhodnocení. Vyjadřují se učitelé předmětů a třídní učitel a případně i žák a zákonný zástupce žáka. Závěry vyhodnocení ze strany ŠPZ mohou vést ke změnám v IVP na základě nového doporučení ŠPZ. Také dílčí vyhodnocení školou může vést ke změně v IVP, ale pouze v mezích daných doporuče-

ním ŠPZ. Školní poradenský pracovník v těchto případech přepracuje IVP, přitom spolupracuje se ŠPZ. S aktualizovaným IVP seznámí třídního učitele, učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy, což je stvrzeno podpisy.

Zletilý žák nebo zákonný zástupce žáka znovu podepíše informovaný souhlas s poskytováním podpůrných opatření.

3.3.9 Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

U nadaných žáků může docházet k následujícím úpravám ve vzdělávání:

- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty,
- obohacování vzdělávacího obsahu,
- zadávání specifických úkolů, projektů,
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit;
- práce s alternativními učebnicemi, speciálními pomůckami, výukovým softwarem,
- vytvoření individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka dle § 28–29 vyhlášky č. 27/2016 Sb.,
- přeřazení do vyššího ročníku dle § 17 odst. 32 školského zákona.

3.3.10 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Pro systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o nadané žáky je vedle ředitele školy důležitá role poradenských pracovníků školy. Standardně jde o výchovného poradce a školního metodika prevence.

Výchovný poradce mimo jiné

- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky,
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni,
- zprostředkovává diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání ve školských poradenských zařízeních,
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření,
- připravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření,
- pomáhá (i metodicky) pedagogickým pracovníkům s přípravou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů a s naplňováním podpůrných opatření,
- metodicky pomáhá s pedagogickou diagnostikou a intervencí, integrací, prací s nadanými žáky apod.,
- předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- shromažďuje informace o žácích v poradenské péči poradenských zařízení,
- koordinuje přípravu a realizaci integrace žáků-cizinců.

Školní metodik prevence mimo jiné

- pracuje se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání,
- spolupracuje s pedagogickými pracovníky školy při zachycování signálů možností rozvoje rizikového chování žáků.

3.4 REALIZACE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI A POŽÁRNÍ PREVENCE

Vzdělávání v konzervatoři v oboru Zpěv, nepřináší žádná zvýšená rizika, která by ohrožovala zdraví a bezpečnost žáků. Při výuce i během uměleckých praxí jsou dodržovány podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví, a to zejména v prostorách (např. nahrávacích studiích nebo v učebnách určených pro výuku IKT), kde žáci přicházejí do styku s technikou napájenou elektrickým proudem.

V těchto případech jsou žáci předem poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti, seznámeni s místními bezpečnostními předpisy a vyzváni k jejich dodržování.

Ve škole probíhají pravidelná školení o požární ochraně a bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, ve kterých jsou žáci poučeni o chování a ochraně člověka v mimořádných situacích.

Podrobnější informace týkající se zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou uvedeny ve Školním řádu Konzervatoře a Vyšší odborné školy Jaroslava Ježka a Směrnici K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví ve školách a školských zařízeních.

3.5 PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ

3.5.1 Přijímání ke vzdělávání do 1. ročníku v konzervatoři

Ke vzdělávání do prvního ročníku Konzervatoře a Vyšší odborné školy Jaroslava Ježka v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jsou přijímáni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku nebo úspěšně ukončili základní vzdělávání před splněním povinné školní docházky, a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí prokázáním vhodných schopností, vědomostí, zájmů a zdravotní způsobilosti. (Podmínky zdravotní způsobilosti ke vzdělávání v daném oboru v konzervatoři: „viz nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělání, ve znění nařízení č.367/2012 Sb.“)

Přijímací řízení se koná formou talentové zkoušky.

V talentové zkoušce se posuzuje míra předpokladů ke vzdělávání v daném odborném zaměření, celková hudebnost, hudební inteligence. Požaduje se znalost not a základních hudebních pojmů. Součástí hodnocení jsou rovněž výsledky žáka v základním vzdělávání.

Talentová zkouška pro obor Zpěv se skládá ze dvou částí:

1. část: a) zkouška praktická – umělecký výkon v oboru
2. část: a) zkouška teoretická – všeobecná hudební zkouška – ústní a písemná forma
b) zkouška praktická – umělecký výkon v oboru

Pro postup do druhé části zkoušky je nutno získat předem daný minimální počet bodů. Podmínkou přijetí ke studiu je získání předem určené minimální bodové hranice, přičemž uchazeč musí splnit minimální počet bodů určený v jednotlivých disciplínách druhé části přijímací zkoušky.

Podrobné požadavky zkoušky a kritéria hodnocení přijímacího řízení jsou přístupné na webových stránkách školy www.kjj.cz.

3.5.2 Přijímání do vyššího ročníku vzdělávání ve střední škole

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ředitel školy může uchazeče přijmout do vyššího než prvního ročníku vzdělávání ve střední škole. V rámci přijímacího řízení může ředitel školy po posouzení dokladů uchazeče o předchozím vzdělávání stanovit jako podmínku přijetí vykonání zkoušky, a určit její obsah,

termín, formu a kritéria hodnocení, a to v souladu se vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělání. V případě, že ředitel školy rozhodne o přijetí uchazeče, určí ročník, do něhož uchazeč bude zařazen.

Povinná příloha přihlášky:

1. ověřené kopie ročníkových vysvědčení, v případě dokončeného vzdělání vysvědčení o maturitní nebo závěrečné zkoušce v předchozím vzdělávání
2. lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání v oboru vzdělání

3.6 ZPŮSOB UKONČENÍ VZDĚLÁVÁNÍ

3.6.1 Absolutorium

Dle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se vzdělávání v konzervatoři ukončuje absolutoriem. Dokladem je vysvědčení o absolutoriu v konzervatoři a diplom absolventa konzervatoře. Označení absolventa konzervatoře, které se uvádí za jménem, je „diplomovaný specialista“, zkráceně „DiS.“.

Absolutorium v konzervatoři je komplexní odborná zkouška, která se skládá:

- Teoretická zkouška z odborných předmětů: témata stanovená pro tuto zkoušku, dle platného RVP, zahrnují učivo předmětů – dějiny hudby, dějiny umění, hudební teorie, dějiny a literatura zpěvu
- Zkouška z cizího jazyka
- Absolventská práce a její obhajoba
- Absolventský výkon
- Zkouška z umělecko-pedagogické přípravy

Absolventský výkon (výkon z hlavního oboru)

Žák provede absolventský výkon v souladu s výsledky vzdělávání 6. ročníku. Dramaturgie absolventského výkonu je svobodná, vychází ze specifiky a individuality žáka. Absolventský program trvá alespoň 20 minut a je přednesen žákem veřejně na absolventském koncertu nebo interně před zkušební komisí pro absolutoria.

Žákovi může být uznán výkon z hlavního oboru jako absolventský výkon, pokud se jedná o mimořádný celorepublikový koncert nebo ztvárnění hlavní nebo vedlejší role v profesionálním hudebně-dramatickém představení.

3.6.2 Maturitní zkouška

Profilová část maturitní zkoušky

V souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. , ve znění pozdějších předpisů, je stanovena nabídka povinných zkoušek profilové části maturitní zkoušky takto:

Obor vzdělání 82-45-M/01 Populární zpěv

Povinné zkoušky:

1. *Výkon z hlavního oboru* – forma: praktická zkouška
2. *Hudební teorie* – forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí
3. *Dějiny hudby* – forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí
4. *Český jazyk a literatura* – forma: písemná práce (žák koná tuto zkoušku, pokud si zvolil zkoušku z ČJL ve společné části MZ)
Český jazyk a literatura – forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí (žák koná tuto zkoušku, pokud si zvolil zkoušku z ČJL ve společné části MZ)
5. *Anglický jazyk* – forma: písemná práce (žák koná tuto zkoušku, pokud si zvolil zkoušku z AJ ve společné části MZ)
Anglický jazyk – forma: ústní zkouška před zkušební maturitní komisí (žák koná tuto zkoušku, pokud si zvolil zkoušku z AJ ve společné části MZ)

Výkon z hlavního oboru

probíhá formou praktické zkoušky, v souladu s výsledky vzdělávání 4. ročníku. Praktická maturitní zkouška se koná před zkušební maturitní komisí v rozsahu 15 minut. Obsahem maturitního výkonu je přednesený repertoár, jehož dramaturgie vychází ze specifiky žáka. Žák interpretuje písně, jež musí mít rozdílný charakter.

Žákovi může být uznán výkon z hlavního oboru jako praktická maturitní zkouška, pokud se jedná o mimořádný celorepublikový koncert nebo ztvárnění hlavní nebo vedlejší role v profesionálním hudebně-dramatickém představení.

Ve výkonu v praktické zkoušce se při hodnocení sleduje:

- technická úroveň
- zvuková představivost
- uplatnění vhodných výrazových prostředků pro daný hudební styl
- přesvědčivost a osobitost
- zvládnutí koncentrace při uměleckém výkonu.

Zkouška: *Hudební teorie* – témata, stanovená pro tuto zkoušku, zahrnují učivo předmětů Harmonie, Žánrová harmonie, Všeobecná hudební nauka, Kontrapunkt, Hudební formy a analýza skladeb

Zkouška: *Dějiny hudby* – témata zahrnují učivo předmětů Dějiny hudby, Dějiny popu a jazzu

Nepovinné zkoušky:

Nabídka se aktualizuje každý školní rok.

Společná část maturitní zkoušky

1. Český jazyk a literatura – didaktický test
2. Anglický jazyk – didaktický test

3.6.3 Komisionální zkouška

Žáci konají na konci každého ročníku komisionální zkoušku z předmětu hlavní obor: Populární zpěv. Tato zkouška zahrnuje v souladu s RVP technické a interpretační dovednosti tematického celku 1 obsahového okruhu odborná příprava. Komisionální zkouška se může konat formou veřejného vystoupení za podmínky přítomnosti členů zkušební komise. Vykonání komisionální zkoušky z předmětu hlavní obor může být uznáno a klasifikováno v daném pololetí na základě výjimečného uměleckého výkonu žáka na koncertě nebo soutěži.

Žák, který ukončuje vzdělávání v konzervatoři absolutoriím, bez předchozího konání maturitní zkoušky, koná v termínu stanoveném ředitelem školy závěrečnou komisionální zkoušku z předmětů, které ve školním vzdělávacím programu (dle platného RVP) zahrnují obsahový okruh vzdělávání a komunikace v českém jazyce, odpovídající části oblasti estetického vzdělávání a odpovídající část tematického celku 1 (dějiny hudby) obsahového okruhu společný odborný základ. Závěrečná komisionální zkouška z těchto předmětů se koná ve školním roce, kdy byla jejich výuka ukončena, nejpozději však do konce prvního pololetí následujícího školního roku (§ 90 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. – školský zákon).

4 UČEBNÍ PLÁN

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Adresa školy:	Roškotova 1692/4 140 00 Praha 4 – Braník
Název ŠVP:	ZPĚV
Kód a název oboru vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)
Účinnost poslední změny:	od 1. 9. 2022

ZAMĚŘENÍ		POPULÁRNÍ ZPĚV						
POVINNÉ PŘEDMĚTY v oboru denního studia								
Kategorie Název předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Celkem hodin v týdnu		27	28	30	26	27	26	164
Jazykové vzdělávání a komunikace								
Český jazyk a literatura	CJL	3	3	3	3	–	–	12
Anglický jazyk	AJ	3	3	3	4	3	3	19
Druhý cizí jazyk	DCJ	–	2	2	2	2	2	10
Společenskovední základ								
Základy společenských věd	ZSV	1	1	1	2	–	–	5
Dějepis	DEJ	1	1	1	–	–	–	3
Estetické vzdělávání								
Dějiny umění	DU	–	–	–	–	2	2	4
Estetický seminář	ES	–	–	–	–	1	–	1
Absolventský seminář	AS	–	–	–	–	–	1	1
Vzdělávání pro zdraví								
Zdravý životní styl	ZIS	–	–	–	–	1	1	2
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích								
Informační a komunikační technologie	IKT	1	1	1	1	–	–	4
Společný odborný základ								
Intonace, rytmus a sluchová analýza	IRSA	2	2	2	2	–	–	8
Všeobecná hudební nauka	HN	2	–	–	–	–	–	2
Harmonie	HAR	–	2	2	–	–	–	4
Žánrová harmonie	ZH	–	–	1	2	–	–	3
Hudební formy a analýza skladeb	HF	–	–	2	1	–	–	3
Kontrapunkt	CP	–	–	–	1	–	–	1
Nauka o nástrojích	NAN	2	–	–	–	–	–	2
Sborový zpěv	SBZ	–	2	2	–	–	–	4
Dějiny hudby	DH	2	2	1	1	–	–	6
Dějiny popu a jazzu	DPJ	–	–	1	1	–	–	2
Základy akustiky a zvukové techniky	AKU	–	–	–	–	2	–	2

Zpracování zvukové nahrávky	ZZN	–	–	–	–	–	1	1
Základy hudebního managementu	ZHM	–	–	–	–	1	–	1
Dějiny a literatura zpěvu	DLZ	–	–	–	–	1	–	1
Povinný klavír	POK	1	1	1	–	–	–	3
Odborná příprava								
Hlavní obor: Populární zpěv	HLO	3	3	3	3	3	3	18
Korepetice	KOR	1	1	1	1	1	1	6
Práce s textem	PST	1	1	1	–	–	–	3
Ansámblový zpěv	AZ	–	–	–	–	3	3	6
Taneční a jevištní projev	TJP	3	3	2	2	2	2	14
Souborová hra	SBR	–	–	–	–	2	2	4
Fyziologie, hygiena hlasu	FHH	1	–	–	–	–	–	1
Umělecko-pedagogická příprava								
Pedagogika	PED	–	–	–	–	1	1	2
Psychologie	PSY	–	–	–	–	1	1	2
Didaktika	DID	–	–	–	–	–	1	1
Metodika hlavního oboru	MHO	–	–	–	–	1	1	2
Vyučovací praxe	VP	–	–	–	–	–	1	1
NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY								
Kategorie Název předmětu	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročnících						Celkem
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Hra na kytaru klasik, latin	HRK	–	1	1	1	1	–	4
Klavírní jazzová interpretace	KJI	–	–	–	–	1	1	2
Studiová praxe	SPRX	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	2
Výuka notačních programů	VNP	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	2
Anglická konverzace	AK	1	1	1	1	–	–	4

Poznámka:

Všeobecné vzdělání

(oblasti – jazykové vzdělávání a komunikace, společenskovední základ, estetické vzdělávání, vzdělávání pro zdraví, vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích)

Hromadná výuka: český jazyk a literatura, anglický jazyk, druhý cizí jazyk, základy společenských věd, dějepis, dějiny umění, estetický seminář, absolventský seminář, zdravý životní styl, informační a komunikační technologie

Společný odborný základ, odborná příprava dle zaměření

Hromadná výuka: intonace, rytmus a sluchová analýza, všeobecná hudební nauka, harmonie, žánrová harmonie, hudební formy a analýza skladeb, kontrapunkt, nauka o nástrojích, sborový zpěv, dějiny hudby, dějiny popu a jazzu, základy akustiky a zvukové techniky, zpracování zvukové nahrávky, základy hudebního managementu, ansámblový zpěv, taneční a jevištní projev, fyziologie, hygiena hlasu, pedagogika, psychologie, didaktika, metodika hlavního oboru, vyučovací praxe, dějiny a literatura zpěvu, práce s textem, souborová hra

Individuální výuka: hlavní obor: Populární zpěv, korepetice, povinný klavír.

5 PŘEHLED VYUŽITÍ TÝDNŮ V OBDOBÍ ZÁŘÍ–ČERVEN ŠKOLNÍHO ROKU

Činnost	Počet týdnů v ročníku					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Vyučování podle rozpisu učiva	37	37	37	30	34	30
Maturitní zkouška	–	–	–	2	–	–
Absolutorium	–	–	–	–	–	2
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně-vzdělávací akce)	3	3	3	5	6	5
Celkem	40	40	40	37	40	37

6 PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP

Škola:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka							
Kód a název RVP:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv							
Název ŠVP:	ZPĚV							
Zaměření:	Populární zpěv							
RVP			ŠVP					
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet hodin za studium		Vyučovací předmět	Počet hodin za studium			z toho DH	
	týdenní	celkový		týdenní	celkový			
Jazykové vzdělávání a komunikace								
Český jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	12	12	384	224	
Cizí jazyk	22	704	Anglický jazyk	19	29	608	224	
			Druhý cizí jazyk	10		320		
Společenskovědní vzdělání	5	160	Základy společenských věd	5	8	160	96	
			Dějepis	3		96		
Estetické vzdělávání	5	160	Dějiny umění	4	6	128	32	
			Estetický seminář	1		32		
			Absolventský seminář	1		32		
Vzdělávání pro zdraví	2	64	Zdravý životní styl	2	2	64	–	
Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	4	128	Informační a komunikační technologie	4	4	128	–	
Zaměření oboru								
Společný odborný základ	35	1 120	HUDEBNÍ TEORIE		43	256	256	
			Intonace, rytmus a sluchová analýza	8				256
			Všeobecná hudební nauka	2				64
			Harmonie	4				128
			Žánrová harmonie	3				96
			Hudební formy a analýza skladeb	3				96
			Kontrapunkt	1				32
			Nauka o nástrojích	2				64
			Sborový zpěv	4				128
			Dějiny hudby	6				192
			Dějiny popu a jazzu	2				64
			Základy akustiky a zvukové techniky	2				64
			Zpracování hudební nahrávky	1				32
			Základy hudebního managementu	1				32
			Dějiny a literatura zpěvu	1				32
Povinný klavír	3	96						
Odborná příprava	45	1 440	Hlavní obor: Populární zpěv	18	52	576	224	
			Korepetice	6		192		
			Práce s textem	3		96		
			Ansámblový zpěv	6		192		
			Taneční a jevištní projev	14		448		
			Souborová hra	4		128		

			Fyziologie, hygiena hlasu	1		32	
Umělecko-pedagogická příprava	8	256	Pedagogika	2	8	64	-
			Psychologie	2		64	
			Didaktika	1		32	
			Metodika hlavního oboru	2		64	
			Vyučovací praxe	1		32	
Disponibilní hodiny (DH)	32	1 024					1 056
Celkem	163	5 216		164		5 248	
Umělecká praxe			Umělecká praxe	2 týdny			
Umělecko-pedagogická praxe			Umělecko-pedagogická praxe	30 hodin			

* DH = disponibilní hodiny

7 PŘEHLED UČEBNÍ OSNOVY

7.1 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ A KOMUNIKACE

Učební osnova předmětu

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	384 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	–	–	12

Pojetí vyučovacího předmětu

Vyučovaný předmět český jazyk a literatura zasahuje do vzdělávacích oblastí Jazykové vzdělávání a Komunikace a estetické vzdělávání.

Výuka předmětu a stanovení jeho cílů vychází ze zásadního postavení mateřského jazyka v systému vzdělávání. Jeho zvládnutí je jedním z předpokladů pro úspěšné vzdělávání žáků v dalších předmětech, v rozvoji schopnosti porozumět se s ostatními lidmi, porozumět nejrůznějším informacím, vyjadřovat a formulovat jasně své názory. Proto je třeba dbát především na praktickou aplikaci teorie a na aktivní zapojení žáků v procesu vzdělávání.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do několika složek, které však mají vzájemně propojený charakter. Jsou to složky – Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, Komunikační a slohová výchova, Práce s textem a získávání informací, Literatura a ostatní druhy umění, Práce s literárním textem, Kultura. Předmět je rozčleněn na dvě části – Jazyk a jazyková komunikace a Literární komunikace, které jsou rozpracovány do samostatných celků, ale dohromady tvoří provázaný komplex, který je využíván dle uvážení vyučujících a konkrétních studijních skupin (např. ve 4. ročníku budou některé hodiny využity k opakování učiva k maturitní zkoušce). V literární výchově je množství autorů natolik velké, že je ponechána možnost výběru jednotlivým vyučujícím, kteří zohlední potřeby a schopnosti žáků. Jednotlivé součásti je například možné vyučovat v blocích, pokud se jedná o interdisciplinární témata vyžadující širší prostor.

Hlavním cílem výuky českého jazyka a literatury je rozvoj všech kompetencí tak, jak jsou vymezeny školním vzdělávacím programem a jak jsou v konkrétní podobě popsány v uvedených výchovných a vzdělávacích strategiích. Pro jeho úspěšné dosažení je nutné seznámit žáky s elementárním komplexem poznatků z oblastí lingvistiky, stylistiky, kultury a umění (především literatury). Důraz je kladen na aktivní proces získávání poznatků a tvořivou schopnost jejich využití.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem části Jazyk a jazyková komunikace je rozvíjet komunikační schopnosti (kompetence) žáků a naučit je používat jazyk jako prostředek komunikace a myšlení, používat jazyk k přijímání, sdělování a k výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáka ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jeho duševního života a osobnosti, včetně jeho tolerance tak, aby správně

interpretoval získané informace a kultivovaně formuloval objektivní názor. Při tvorbě ŠVP je kladen důraz na to, aby EV prolínalo co největším počtem vyučovacích předmětů, neboť má nadpředmětový charakter.

Obecným cílem části Literární komunikace je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Naučit se esteticky vnímat a prožívat literární díla i další druhy umění, porozumět vkusu a zájmům jiných lidí. Literární komunikace kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře.

Jazykové i estetické vzdělávání společně prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje jazykový projev žáků a zároveň se podílí na rozvoji jejich sociálních kompetencí. Praktické poznávání textů slouží k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci.

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně, souvisle a správně v projevech mluvených a psaných, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Estetické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Základním cílem předmětu je prohloubení jazykových znalostí a dosažení kultivovaného ústního i písemného jazykového projevu žáků, dále získání vědomostí a dovedností potřebných k náležitému osvojení spisovného českého jazyka (tj. základní lingvistické metody a disciplíny). Systematika lingvistiky vede žáka k zdokonalování logického myšlení. Učivo je dále zaměřeno na rozvoj společenské kultury, kultury osobního projevu, normy kulturního vyjadřování a vystupování. Žáci jsou vedeni k tomu, aby rozvíjeli schopnosti samostatně získávat poznatky z dostupných zdrojů (např. internet, historické dokumenty v TV, četba historické beletrie, odborné texty a publikace, slovníky aj.).

Učivo v oboru slohové a komunikační výchovy podává teoretické poučení o stylistice, ale především se zaměřuje na praktický nácvik psaní textů základních útvarů funkčních stylů a schopnost kriticky posoudit úroveň rozličných písemných i mluvených projevů.

Významným cílem předmětu je dosažení kvalitní čtenářské gramotnosti. Čtenářské návyky, schopnost recepce a interpretace jsou podloženy znalostmi z dějin literatury v souvislosti s historickým a kulturním vývojem společnosti. Učivo směřuje k dosažení orientace v dílech českých i světových spisovatelů, získání kladného vztahu k literatuře a zájmu nejen o četbu, ale i o další kulturní prožitky, které mohou pozitivně ovlivnit postoje žáků. Žáci jsou směřováni ke komplexnímu vnímání literatury, hudby, architektury, sochařství a malířství v souvislosti s historickými epochami.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- vhodně prezentovali a obhajovali svá stanoviska;
- získávali potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírali je a přistupovali k nim kriticky;
- dovedli vyjádřit postoje neutrální, pozitivní i negativní;
- odborně se vyjadřovali o jevech svého oboru.

Strategie výuky

Ve výuce se kombinují různé formy a metody práce uplatňované v humanitních oborech. Důraz je kladen na rozvoj jazykových a slohových vědomostí a dovedností a rozvoj vyjadřovacích dovedností a schopností vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Důraz je kladen na schopnost analyzovat neumělecký text a formulovat informaci v něm obsaženou. V literární a estetické výchově jsou texty prostředkem k podpoře čtenářské gramotnosti, kritickému a analytickému myšlení, nácviu kultivovaného čtení včetně výslovnosti. Těžištěm práce je porozumět obsahu uměleckých děl, interpretovat umělecký text, a z toho vyplývající základní teze díla.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou průběžně hodnoceni na základě ústního zkoušení i průběžného jazykového projevu žáka v hodinách a na základě písemných výsledků zkoušení (např. testování) a dalších forem písemného projevu (stylistické dovednosti). Při hodnocení se sleduje hloubka teoretických vědomostí, a na základě těchto teoretických vědomostí schopnost interpretovat umělecký text a analyzovat neumělecký text. Dále schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy, logické myšlení a správné vyjadřování. Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

- žáci formulují již známé pojmy osvojeného učiva a syntetizují je s problematikou nově probírané látky;
- žáci pojmenují charakteristické rysy uměleckého i neuměleckého textu, formulují podstatu myšlenky, myšlenku analyzují i zobecňují;
- žáci aplikují jazykové znalosti ve vhodných řečnických, stylistických a jiných jazykových cvičeních;
- žáci porozumí ikonickému textu (grafy, tabulky, časové osy aj.) a interpretují údaje vlastními slovy;
- žáci porozumí odbornému textu a reprodukuje jej;
- žáci využívají a zpracovávají informace z různých zdrojů;
- žáci kriticky přistupují k různým zdrojům informací.

Kompetence k řešení problémů

- žáci porozumí zadání tématu a sestaví základní útvary funkčních stylů;
- žáci určí a charakterizují literární žánr ve vztahu ke konkrétnímu uměleckému textu;
- žáci uplatňují fantazii, intuici a představivost v tvůrčích činnostech;
- žáci analyzují problémy mluveného i psaného textu (žáci provedou vhodné formy úprav);
- žáci uplatňují kreativitu a osobní přístup při řešení zadaných problémů;
- žáci analyzují texty na jim blízká témata, související s jinými předměty, a popíší tyto souvislosti;
- žáci spolupracují při řešení problému (týmová práce).

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují vlastními slovy v tematicky zaměřených a motivujících úkolech odpovídajících komunikační situaci;
- žáci komunikují s textem, s učitelem a mezi sebou navzájem při analýze uměleckých a neuměleckých textů;

- žáci připraví a uskuteční diskusi na vybrané téma s dodržáním všech zásad pro vedení diskuse;
- žáci formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle v řečnických cvičeních, při aktivní diskusi i v písemné podobě;
- žáci zpracují základní administrativní a pracovní písemnosti a souvislé texty s respektováním odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

- žáci objektivně posuzují své schopnosti při práci ve skupinách, spolupracují s ostatními při řešení zadaného úkolu, vyslechnou názor druhých, vhodně na něj reagují,
- žáci přijmou hodnocení své práce a objektivně formulují hodnocení práce druhých;
- žáci respektují odlišnost a jedinečnost každého člověka
- žáci přistupují k zadaným úkolům s odpovědností za výsledek své práce.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují vlastní kulturní, národnostní a osobnostní identitu a pozitivně vnímají tradice země;
- žáci srovnávají různé kultury jiných států světa a respektují je;
- žáci se zajímají o společenské a politické události a vývoj veřejného života v ČR;
- žáci diskutují o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny a dokáží je rozlišit.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci odpovědně přistupují k vlastní profesní budoucnosti, k celoživotnímu vzdělávání;
- žáci mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce ve svém oboru;
- žáci objektivně odhadují své znalosti a schopnosti;
- žáci vhodně prezentují svůj odborný potenciál v komunikaci s potenciálním zaměstnavatelem.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci získávají informace z otevřených zdrojů, zejména z celosvětové sítě Internet;
- žáci rozliší rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupují k získaným informacím;
- žáci prezentují zadané poznatky formou výstupů za využití informačních a komunikačních technologií;
- žáci jsou vedeni k dodržování autorských práv.

Průřezová témata

Průřezová témata procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi a rozvíjejí klíčové kompetence žáků.

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- orientace v masových médiích a schopnost výběru vhodných a potřebných mediálních produktů (mediální gramotnost); osvojení zásad správného jednání s lidmi (občanská gramotnost).

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- chápání postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; chápání složitosti vztahů mezi člověkem, přírodou, společností, životním prostředím.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů, komunikační dovednosti a sebeprezentace, přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování, aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače při práci s informacemi, samostatná realizace jazykových a literárních prací (referáty, seminární práce, projekty, prezentace aj.).

Mezipředmětové vztahy

Předmět český jazyk a literatura má vazbu na předměty dějepis, základy společenských věd, informační a komunikační technologie, dějiny hudby, dějiny umění, cizí jazyk, hlavní obor, estetický a absolventský seminář.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník****Jazyk a jazyková komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje útvary národního jazyka; – orientuje se v soustavě jazyků; – v mluveném i psaném projevu vhodně volí prostředky adekvátní komunikační situaci; – orientuje se v hlavních obrysech ve vývoji českého jazyka; – orientuje se v textu; – rozliší podstatné a nepodstatné informace v textu; vytvoří osnovu, pořizuje z textu výpisky; – samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace z internetových zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky, ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.); – používá při tvorbě vybraných textů a dokumentů textový editor. 	<p>Úvod do studia českého jazyka Obecné poučení o jazyce Čeština – národní jazyk a jeho útvary; norma a kodifikace Čeština a jazyky příbuzné – indoevropské, slovanské jazyky Jazyková kultura Nástin vývoje českého jazyka – vývojové tendence spisovné češtiny Metody racionálního studia textu, orientace v textu a zpracování informací, práce se základními jazykovými příručkami ve fyzické i elektronické podobě Elektronické zpracování textu</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v slohotvorném rozvrstvení jazykového projevu; – volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; – uvědomuje si význam praktického nácviku pro pozdější využití v praxi; – má přehled o informačním, popisném a vyprávěcím slohovém postupu a samostatně je používá při vytváření vlastního textu. 	<p>Úvod do stylistiky Základní pojmy: funkční styly, slohové postupy a útvary Slohotvorní činitele objektivní a subjektivní Prostě sdělovací styl Mluvené útvary prostě sdělovacího stylu – monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené Psané útvary prostě sdělovacího stylu, jejich grafická a formální úprava Popis prostý, charakteristika Vyprávění Stylizace krátkých útvarů</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – řídí se zásadami správné výslovnosti, vhodně používá zvukové prostředky k účinné komunikaci (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování); – v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy. 	<p>Zvuková stránka jazyka – systém českých hlásek, zásady spisovné výslovnosti, zvukové prostředky souvislé řeči Grafická stránka jazyka Hlavní principy českého pravopisu Zdokonalení v užívání Pravidel českého pravopisu</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přednese krátký projev. 	<p>Základy rétoriky Charakteristické znaky řečnických projevů Řečnická cvičení</p>

1. ročník**Literární komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní literární druhy a žánry; – rozliší umělecký text od neuměleckého; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů; – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury; – uvědomuje si význam daného období pro vědecký a kulturní vývoj v českých zemích; – přečte nebo přednese úryvek z díla daného období, procítuje estetické působení textu; – zhodnotí významná díla daného období; – na základě četby interpretuje text; – postihne smysl textů, jejich shody a rozdíly; – formuluje své názory, obhájí své postoje. 	<p>Úvod do literární teorie Základní terminologie</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne charakteristické rysy orientální literatury; – zhodnotí významná díla tohoto období. 	Starověká orientální literatura
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne charakteristické rysy období antiky; – orientuje se v žánrech epiky, lyriky i dramatu; – uvede význačné autory období antiky a charakterizuje jejich významná díla; – interpretuje dramatické, filmové, rozhlasové či televizní zpracování děl. 	<p>Antická literatura Řecká: epika, lyrika, drama Římská: epika, lyrika, drama Historická próza, satira</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne charakteristické rysy společnosti a kultury středověku; – uvede význačná díla a jejich charakteristiku; – postihne smysl textů, jejich shody a rozdíly; – vystihne specifikum vývoje v české literatuře. 	Středověká evropská literatura, středověká literatura na našem území
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvědomuje si inspirační zdroje renesance; – popíše charakteristické rysy společnosti a kultury tohoto období; – orientuje se v žánrech epiky, lyriky i dramatu; – vystihne smysl uměleckého a neuměleckého textu; – přečte nebo přednese úryvek z díla tohoto období, procítuje estetické působení textu; – vystihne smysl uměleckého a neuměleckého textu. 	Renesance a humanismus v evropské literatuře
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne specifikum vývoje v české literatuře; – uvědomuje si význam tohoto období pro vědecký a kulturní vývoj v českých zemích; – zhodnotí významná díla tohoto období. 	Renesance a humanismus v české literatuře

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne charakteristické rysy společnosti a kultury baroka; – interpretuje přínos J. A. Komenského pro vývoj pedagogického myšlení a pro zásadní modernizaci výuky. 	Barokní literatura v Evropě a na našem území
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na základě vlastní četby interpretuje text, analyzuje základní složky textu; – postihne smysl textů; – formuluje své názory, obhajuje své postoje. 	Četba vybraných děl české a světové literatury a jejich základní analýza

2. ročník

Jazyk a jazyková komunikace

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru; – vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu; – nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak. 	<p>Lexikologie</p> <p>Významové vztahy mezi slovy</p> <p>Stylové rozvrstvení a obohacování slovní zásoby</p> <p>Tvarosloví</p> <p>Tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování</p> <p>Stavba slova</p> <p>Slovotvorný a morfemický rozbor slova</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – efektivně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet); – zpracovává z odborného textu výtahy, prokáže znalosti odborného stylu při tvorbě vlastního textu. 	<p>Odborný styl I – základní terminologie a kompozice odborného projevu</p> <p>Odborný popis</p> <p>Referát</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odlišuje spisovné a nespisovné tvary; – užívá českou normu skloňování i časování včetně výjimek, najde odkazy ve vhodných příručkách; – orientuje se v tvaroslovném systému včetně třídění slov, objasňuje mluvnické kategorie a využívá této znalosti ve cvičeních a ostatních projevech. 	Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokáže na samostatném písemném projevu znalosti zásad českého pravopisu. 	Pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky; – samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální informace; – vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou a zvláštnosti publicistických žánrů; – vyhledá hlavní informace v psaných textech publicistiky; – sestaví jednoduché zpravodajské útvary (zpráva, pozvánka, reportáž); 	<p>Publicistický styl I – zpravodajské žánry psané a mluvené – zpráva, komentovaná zpráva</p> <p>Interview</p> <p>Reportáž</p> <p>Média a mediální sdělení – prostředky působení na adresáta</p> <p>Komplexní analýza textu v návaznosti na výuku</p>

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> – vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů – rozpozná manipulativní postupy; – samostatně a efektivně využívá různé informační zdroje; – uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace. 	

2. ročník**Literární komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s nejvýznamnějšími autory a díly; – s porozuměním čte textové ukázky, případně poslouchá zvukové nahrávky – je schopen si utvořit svůj názor na daný text a diskutovat o něm; – zhodnotí význam díla pro dobu, kdy vzniklo, i pro další generace; – samostatně vyhledává informace o této problematice; – charakterizuje podstatné rysy doby, směrů; – na základě četby konkretizuje základní rysy jednotlivých literárních skupin a autorů včetně básnických jazykových prostředků; – na základě vlastní četby formuluje své názory a postoje; – v diskusi se spolužáky vysvětluje a obhajuje myšlenky; – postihne smysl textů, jejich shody a rozdíly – zlepšuje vlastní komunikační dovednosti na základě zážitků z četby. 	<p>Klasicismus a osvícenství Preromantismus a romantismus ve světové literatuře Národní obrození Český romantismus Česká literatura 60. a 70. let Světový a český realismus a naturalismus 19. století Společná četba vybraných děl české a světové literatury</p>

3. ročník**Jazyk a jazyková komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího; – uplatňuje znalosti ze syntaxe při písemném i mluveném projevu. 	<p>Syntax I. Principy větné stavby Výpověď jako jednotka komunikace Věta a větné členy Souvětí a druhy vět Základy valenční syntaxe Aktuální větné členění Koherence textu</p>
<p>Žák:</p>	<p>Úvahový postup</p>

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> – ve svém projevu uplatňuje znalosti úvahového postupu; – využívá úvahového postupu k sebevyjádření. 	<p>Jazykové a stylistické prostředky úvahy Argumentace a intertextovost v úvaze</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje základní útvary publicistického stylu a chápe jejich základní znaky a rozdíly; – orientuje se v historii médií; – zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky; – rozezná manipulativní komunikaci; – má přehled o denním tisku; – uvede základní média působící v dané lokalitě; – zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů; – zpracuje komplexnější práci na dané téma s využitím znalostí o slohových postupech a útvarech. 	<p>Publicistický styl II – složitější publicistické žánry Fejeton Zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby Média, jejich produkty a účinky Práce s různými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické a elektronické podobě, získávání a zpracovávání informací z textu Anotace a resumé</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; – ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi. 	<p>Rétorika Hlavní řečnické útvary Osobnost řečníka Komunikační situace, komunikační strategie</p>

3. ročník

Literární komunikace

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v jednotlivých uměleckých směrech; – zařadí ke každému směru typická díla – zhodnotí přínos moderních směrů v české literatuře; – uvede hlavní představitele České moderny a generace „buřičů“ a jejich díla; – postihne společenskohistorické a literární souvislosti daného období; – čte a poslouchá básnické texty a analyzuje je; – vytváří si své názory a diskutuje o nich; – uvědomí si vliv politiky na umění. 	<p>Moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století v české a světové literatuře Manifest České moderny Anarchističtí buřiči Reakce na nebezpečí fašismu a války Česká meziválečná a válečná poezie, próza a drama do roku 1945</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže jmenovat přední představitele světové meziválečné kultury; – konfrontuje rozličné umělecké přístupy v literatuře meziválečného období; – rozpozná texty s odlišným uměleckým záměrem; – pokusí se o interpretaci ukázky ze zvoleného díla; – uvědomí si odraz války v literárním díle. 	<p>Světová literatura v období mezi dvěma válkami – poezie, próza a drama do roku 1945</p>

4. ročník**Jazyk a jazyková komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve výstavbě textu; – uplatňuje znalosti ze skladby při písemném a mluveném projevu; – používá různé prostředky textového navazování ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti. 	<p>Syntax II.</p> <p>Složité souvětí a interpunkce</p> <p>Nepravidelnosti větné stavby</p> <p>Kompoziční členění textu</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; – vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; – zpracuje vlastní strukturovaný životopis; – orientuje se v jednoduchých úředních a odborných dokumentech podle svého oboru. 	<p>Opakování funkčních stylů a základních slohových útvarů</p> <p>Administrativní funkční styl</p> <p>Inzerát a odpověď na něj, zápis z porady Životopis</p> <p>Grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu; – používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie; – vytvoří text úvahového charakteru. 	<p>Odborný styl II.</p> <p>Výklad</p> <p>Odborná úvaha a esej</p> <p>Stylizace a kompozice odborného projevu</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posoudí kompozici uměleckého textu, jeho zásobu a skladbu. 	<p>Umělecký styl – stylistické postupy a hlavní žánry</p> <p>Líčení a umělecká charakteristika</p> <p>Jazyk a kompozice beletristického vypravování</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova; – vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); – dokáže svůj projev adekvátně přizpůsobit adresátovi. 	<p>Druhy řečnických projevů – projev, proslov, diskuse, polemika, profesní konverzace</p> <p>Techniky a druhy čtení (s důrazem na čtení studijní)</p> <p>Analýza uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>Systematizace a opakování učiva</p>

4. ročník**Literární komunikace**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v poválečné světové literatuře a uvědomí si její sepětí se společenským děním; – zamyslí se nad historickými událostmi poválečné doby; – postihne hlavní vývojové tendence a proudy daného období; – seznámí se s nejvýznamnějšími autory a jejich díly; – texty analyzuje, hodnotí a vyjadřuje své názory. 	<p>Světová literatura – poezie, próza a drama po druhé světové válce</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže popsat v hlavních rysech vývoj české prózy 2. poloviny 20. století; – pokusí se o zhodnocení významu vybraného tvůrce; 	<p>Česká próza po r. 1945</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje dramatické, filmové či televizní zpracování děl; – zamyslí se nad morálními dilematy hrdinů próz – uvědomuje si znaky subjektivního uměleckého stylu nejvýznačnějších autorů; – pokusí se o vlastní tvorbu kratičké prózy v duchu příslušného směru či uměleckých uskupení. 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – postihne v hlavních rysech vývoj české poezie 2. poloviny 20. století; – reflektuje proměny poválečné poezie; – zamyslí se nad významem významných autorů pro další rozvoj české básnické tvorby; – vnímá krásu básnického slova a složitost moderní metafor; – uvědomuje si znaky subjektivního uměleckého stylu nejvýznačnějších autorů. 	Česká poezie po r. 1945
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získává povědomí o různorodosti dramatické scény 2. poloviny 20. století; – pokusí se o zhodnocení významu vybraného tvůrce; – interpretuje dramatické, filmové či televizní zpracování děl; – propojuje vědomosti o dramatu se soudobou divadelní produkcí. 	Vývoj českého dramatu ve 2. polovině 20. století
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury; – zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; – postihne základní charakteristické znaky uměleckého a neuměleckého textu; – vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; – při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech; – postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí; – vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl; – samostatně vyhledává informace v této oblasti. 	Opakování a shrnutí učiva z literární teorie a historie

Učební osnova předmětu

ANGLICKÝ JAZYK

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	608 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	4	3	3	19

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Vzdělávání v cizím jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť je vede k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí, k dorozumění v situacích jejich každodenního osobního a pracovního života.

Charakteristika učiva

Výstupní jazyková úroveň u prvního cizího jazyka v maturitním ročníku odpovídá přinejmenším úrovni B1; Slovní zásoba dosahuje minimálně 2300¹ lexikálních jednotek za první čtyři roky, z čehož odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %. Pro získání absolutoria vzdělávání v prvním cizím jazyce směřuje k úrovni B2.

Absolventi konzervatoře vstupují do praxe, a je proto nutné, aby byli vybaveni základy odborného cizího jazyka studovaného oboru. Proto již od začátku je kladen důraz na zvládnutí okruhů slovní zásoby, která je spojena s jejich budoucím povoláním.

Výuka cizího jazyka má komplexní charakter, a proto jsou v její výuce kladeny požadavky na všechny řečové dovednosti. Mezi receptivní řečové dovednosti zahrnujeme poslech a čtení, mezi produktivní řečové dovednosti zahrnujeme písemný a ústní projev a mezi interaktivní řečové dovednosti zahrnujeme ústní interakci. Žáci by měli efektivně pracovat s cizojazyčným textem zvláště odborným, uměli jej zpracovávat a používat při svých hudebních produkcích.

Kompetence získané v rovině obecného cizího jazyka samozřejmě ovlivní použití odborného cizího jazyka a pohotovost absolventů bude úměrná jazykovým dovednostem.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- samostatně získávali informace o světě, zvláště o oboru svého studia, z anglicky psané literatury;
- aplikovali získané poznatky ve své práci;

vytvářeli si své hodnotové otevřené postoje, které budou schopni v průběhu svého studia a života neustále rozvíjet a obohacovat.

¹ 2300 lexikálních jednotek odpovídá úrovni B1 v rámci Evropského referenčního rámce.

Strategie výuky

Základní strategie je zaměřena na vysokou kvalitu didaktických přístupů výuky cizích jazyků, V začátcích je třeba dbát na vyvážené získávání všech dovedností. Obsah výuky cizího jazyka se od sebe liší vstupní a cílovou úrovní žáků, proto jsou žáci rozdělení na základě jazykové analýzy do skupin dle jejich úrovně znalostí. Učitelé si volí výukové materiály optimální pro danou skupinu tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů. Kromě učebnic jsou ve výuce využívány i pracovní sešity, určené hlavně pro domácí přípravu, časopisy, zvukové nahrávky a internet. Na předmět cizí jazyk navazuje volitelný předmět cizojazyčná konverzace, kde je výuka zaměřena na rozvíjení interaktivních řečových dovedností a pochopení mluveného textu.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výsledků je prvořadé, zda je žák schopen plnit své kompetenční cíle. Učitel hodnotí žákův projev, jeho slovní zásobu, pravopis, gramatiku a v neposlední řadě i fonetiku ústního projevu. Učitel vždy bere zřetel na přístup žáka, jeho samostatnost a tvořivost; průběžně žáka informuje o výsledcích jeho práce a pozitivně se snaží motivovat k získání dalších vědomostí a dovedností. Nezbytnou součástí hodnocení v 6. ročníku je i závěrečná písemná práce, kde žák touto formou prokazuje, že zvládl všechny požadavky zvláště s ohledem na odborný jazyk a je připraven k ústním zkouškám.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci mají pozitivní vztah k výuce cizího jazyka;
- žáci si uvědomují pozitiva, která znalosti cizích jazyků přinášejí;
- žáci analyzují cizí texty a nahrávky, rozumí písním;
- žáci pracují s odborným textem;
- žáci využívají různé informační zdroje;
- žáci hodnotí výsledky své práce a akceptují hodnocení od jiných lidí, nejen od učitelů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení (zvláště v práci ve skupinách nebo v párové práci), ověřují si správnost svého postupu a volí vhodné prostředky a metody řešení;
- žáci používají správnou terminologii a odborný jazyk odpovídající jeho odbornosti.

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situace v projevech mluvených i psaných;
- žáci vhodně prezentují své dovednosti a znalosti;
- žáci formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- žáci se účastní diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje;
- žáci dodržují jazykové normy a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

- žáci si stanovují své cíle a priority osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, a to podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- žáci mají odpovědný vztah ke svému zdraví, pečují o svůj fyzický i duševní rozvoj, jsou si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- žáci přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly; podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých;
- žáci přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci získávají uplatnění nejen na české scéně, ale i na mezinárodním poli;
- žáci chápou jazykové vzdělávání jako celoživotní proces.

*Průřezová témata**Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:*

- žáci uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti; žáci jednájí odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí, jejich kulturní specifika, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci; uvědomují si, v rámci plurality a multikulturního soužití, vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- žáci chápou význam životního prostředí pro člověka a jednájí v duchu udržitelného rozvoje; podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů, komunikační dovednosti a sebe prezentace, přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování, aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Mezipředmětové vztahy

Žák prezentuje v cizím jazyce vědomosti a znalosti získané v průběhu studia ve všech ostatních předmětech, jako jsou například základy společenských věd, český jazyk a literatura, dějepis, informační a komunikační technologie, předměty odborného vzdělávání a předměty umělecko-pedagogické přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání v modulech**Modulární rozpis učiva**

Výuka probíhá ve čtyřech po sobě navazujících modulech A1, A2, B1 a B2 dle Společného evropského referenčního rámce. Žáci začínají na úrovni A1 (falešní začátečníci), anebo na úrovni A2 (mírně pokročilí). Žáci vstupují do programu vzdělávání dle vstupní analýzy jazykových vědomostí a dovedností. Obsah výuky odpovídá tematickým plánům, které jsou připravovány a upravovány pro každý školní rok dle výchozí úrovně jazykových znalostí a dovedností žáka a požadavkům stanoveným Ministerstvem školství v katalogu požadavků pro cizí jazyk, vydané Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání. Ve vyšších ročnících se výuka ve značné míře orientuje na odbornou terminologii a získání komunikativních dovedností vhodných pro budoucí povolání žáka, a proto v 5. a 6. ročníku je zaměřena převážně na osvojení odborného jazyka, který je i součástí absolutoria.

Úroveň A1

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí běžným pokynům a jednoduchým souvislým projevům vyučujícího – pochopí obsah a smysl souvislého projevu a konverzace v rozsahu osvojeného učiva <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu – vyhledá v jednoduchém textu potřebnou infor- 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – základní pravidla výslovnosti – přízvuk – vázání a redukce – rytmus a větná melodie – abeceda a fonetická transkripce <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pravidla užívání členů ▪ množné číslo

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>maci a vytvoří odpověď na otázku</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá dvojjazyčný slovník – rozumí jednoduchému a velmi krátkému textu – vybere známá jména a základní fráze v požadovaném čase <p>Mluvený projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v krátkých souvislých projevech a dialozích reaguje pohotově, přirozeně a jazykově správně používá slovní zásobu v rozsahu probíraných tematických okruhů <p>Písemný projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka – formuluje jednoduché otázky a odpovídá na ně – sestaví jednoduché sdělení, vyplní formulář se základními osobními údaji – vyplní dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přivlastňovací pád – přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ pozice přídavných jmen ve větě – zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací – číslovky základní a řadové – slovesné tvary <ul style="list-style-type: none"> ▪ přítomný čas prostý, otázka a zápor ▪ minulý čas prostý a průběhový, otázka a zápor ▪ budoucí čas ▪ plné a stažené tvary sloves <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – pevný slovosled věty – věty oznamovací, rozkazovací a tázací – spojování jednoduchých vět v souvětí <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, denní režim – osobní údaje – doprava, cesta do školy – příroda – bydlení – škola – nakupování – volný čas a zájmová činnost <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdrav a rozloučení – oslovení, představování – poděkování

Úroveň A2

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům – reaguje na podněty v základních situacích běžného života – pochopí smysl jednoduché a pečlivě vyslovené konverzace – rozumí krátkému jednoduchému textu obsahujícímu větší frekvenci slovní zásoby <p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduchý text se známou slovní zásobou – dokáže vyhledat informaci v jednoduchém textu – pochopí instrukce a vzkazy v běžných situacích – odvodí pravděpodobný význam nových slov 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější hlásky a hláskové skupiny, přízvuk – vázání a redukce, intonace <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní pravidla užívání členů neurčitých a určitých ▪ množné číslo pravidelné i nepravidelné ▪ vyjadřování českých pádů ▪ počitatelnost a nepočitatelnost – přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ stupňování pravidelné i nepravidelné – příslovce – vyjadřování častosti – slovesa <ul style="list-style-type: none"> ▪ nepravidelná ▪ modální a jejich opisné tvary

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>z kontextu</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá dvojjazyčný slovník. <p>Mluvený projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoří a obměňuje jednoduché věty – odpoví na otázku týkající se známých situací a skutečností – zapojí se do jednoduché komunikace na známé téma – komunikuje v jednoduchých celcích a v rutinních úkolech vyžadující přímou výměnu informací na známá témata a aktivity – zvládá krátké sociální komunikace, i když ještě nedokáže udržet konverzaci ve volném toku – používá sadu frází a vět tak, aby dokázal popsat ve velmi jednoduchých termínech rodinu a jiné lidi, životní podmínky, vzdělání a jeho historii a současnou situaci ve škole a současnou anebo nedávnou práci – dokáže mluvit o svém oblíbeném herci, zpěváku, muzikantovi <p>Písemný projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoří a obměňuje jednoduché věty a dbá na písemnou správnost – napíše krátký souvislý text, který se vztahuje k oblastem jeho potřeby a zájmů – divadlo, film, koncert, večírek – napíše jednoduchý email anebo krátký dopis – používá správné oslovení – dodržuje anglickou frazeologii – rozlišuje formální a neformální útvar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přítomný čas prostý a průběhový ▪ minulý čas prostý a průběhový ▪ předpřítomný čas prostý ▪ podmínkové věty ▪ vyjadřování budoucnosti ▪ nepravidelná slovesa ▪ frázová slovesa ▪ plné a stažené slovesné tvary ▪ rod činný a trpný <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – předložka na konci doplňovací otázky – vedlejší věty a spojky <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchý neformální dopis – krátké vyprávění – popis <p>Tematické okruhy (slovní zásoba)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, – zdraví – osobní informace a zážitky – volný čas a zájmová činnost – služby – bydlení, Internet, – zaměstnání – škola a vzdělání – film, divadlo a media – nákupy a oblékání – příroda a počasí <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozvání, poděkování a reakce na ně – prosba a žádost o informaci – omluva a reakce na ni – návrh, rozhodnutí – souhlas, nesouhlas – domluvení schůzky anebo hudební akce

Úroveň B1

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky – rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům – rozumí zřetelně vyslovované promluvě – abstrahuje určitou informaci z mluveného textu nebo zvukové nahrávky 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – intonace a jejich význam – přízvuk – němé hlásky – vázání a redukce <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvantita u počítatelných a nepočítatelných

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Čtení s porozuměním Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte foneticky správně přiměřeně náročný text, rozumí obsahu adaptovaných textů i jednoduchých autentických materiálů – v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci – vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu – vyhledá známé výrazy a fráze – odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu – čte jednoduchý text v časopise, využívá dvojjazyčný slovník. <p>Mluvený projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří sdělení týkající se probíraných tematických okruhů – aktivně používá slovní zásobu – reprodukuje jednoduchý text – účastní se rozhovoru na známé téma – dokáže obhájit svůj názor – dbá na jazykovou správnost – adekvátně reaguje v komunikačních situacích <p>Písemný projev Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů – napíše krátký dopis – napíše krátké vyprávění – vytvoří jednoduchý popis – využívá dvojjazyčný slovník 	<p>podstatných jmen</p> <ul style="list-style-type: none"> – přídavná jména <ul style="list-style-type: none"> ▪ jejich rozdíly v použití ▪ stupňování pravidelné i nepravidelné – zájmena přivlastňovací, samostatná, zvrtná <p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> – všechny slovesné časy, jejich prosté i průběhové formy a jejich rozdíly – časy budoucí, předbudoucí, tvary prosté i průběhové – modální slovesa a jejich role ve vyjadřování jistoty – stavová slovesa – slovesné vazby – podmínkové věty a jejich použití – gerundium – činný a trpný rod, jejich použití – frázová slovesa – předložkové vazby – spojovací výrazy <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – slovosled – řeč přímá a nepřímá – nepřímá žádost a rozkaz – vedlejší věty – spojování vedlejších vět, interpunkce <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopis – vyprávění – reprodukce – popis <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> – kultura – divadlo, film, ostatní umění – hudba klasická i populární, jazz – sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí ve srovnání s ČR – moje budoucí povolání – místo, kde žiji, příroda, počasí – volný čas a zájmová činnost – jídlo a péče o zdraví – oblékání a nákupy – některé svátky, tradice <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozvání, poděkování a reakce na ně – prosba a žádost o informaci a pomoc – souhlas, nesouhlas

Poznámky:

Úrovně B1 musí dosáhnout všichni žáci nejpozději ve 4. ročníku, kdy konají maturitní zkoušku.

Úroveň B2

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky – rozumí zřetelně i méně zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci – rozumí projevu přímému i reprodukovanému ze zvukového záznamu – rozumí zvukové nahrávce písně – odvodí význam méně známých výrazů z kontextu <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte text přiměřeného rozsahu – rozumí obsahu adaptovaného i autentického textu – vyhledá v textu odpovědi na otázky a dále s nimi pracuje – odvodí pravděpodobný význam nových slov (i s využitím vizuální opory) – pracuje s výkladovým slovníkem a další informativní literaturou a internetem – čte text v časopise a orientuje se v něm – přečte i text týkající se předem neznámého tématu <p>Mluvený projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů – sdělí základní informace či hlavní myšlenku z vyslechnutého nebo přečteného textu – vytvoří sdělení týkající se probíraných tematických okruhů – Prezentuje své názory, postoje – adekvátně a jazykově správně reaguje v komunikačních situacích – dorozumí se v běžných každodenních situacích – zapojí se do konverzace a vyjádří vlastní názor – dbá na správnou výslovnost <p>Písemný projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří vlastní myšlenky ve formě dopisu, či vyprávění – vytvoří popis – sestaví sdělení související s probíraným tematickým okruhem – napíše podrobnou úvahu související s probíraným tematickým okruhem 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – intonace a její význam – důraz na základní rozdíly mezi americkou a britskou angličtinou <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstatná jména a členy v kontextu – kvantita u počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen – přídavná jména – jejich tvoření – slovesa modální a jejich opisné konstrukce rozdíly mezi prostou a průběhovou formou časů, modální sloveso a minulý infinitiv – čas přítomný, minulý, předpřítomný a předminulý – čas budoucí a předbudoucí – rod činný a trpný – trpné tvary – frázová slovesa – podmínkové věty – předložky – typické chyby <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – řeč přímá a nepřímá, nepřímá otázka, vedlejší věty <p>Slohové útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopis, vyprávění – reprodukce – sdělení související s probíraným tematickým okruhem – úvaha související s probíraným tematickým okruhem <p>Tematické okruhy (slovní zásoba)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rádio, televize, internet – divadlo a film – Evropská unie a umělci – dějiny klasické, popové a jazzové hudby – koncertní a divadelní činnost, – hudební festivaly – hudební nástroje, orchestr, skupina – popis – hudebně teoretické pojmy – vzdělávání – nahrávací studio – práce a kariéra hudebníka, herce, zpěváka – česká a světová hudba – pojmový aparát – zdravý životní styl, závislosti, péče o zdraví, – kriminalita, korupce <p>Komunikační situace</p>

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – vstupní pohovor, žádost o práci – pozvání na koncert, večírek – setkání se zahraničním umělcem

Poznámky:

Úrovně B2 žáci dosahují nejpozději na konci 6. ročníku.

Učební osnova předmětu

DRUHÝ CIZÍ JAZYK

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	320 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	2	2	2	2	2	10

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v cizích jazycích rozšiřuje znalosti žáků o světě, přispívá k formování jejich osobnosti, učí je poznávat jiné kultury a národy, a tím zvyšuje jejich možnosti obstat a kvalitně se uplatnit v multikulturním světě. Schopnost komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata a schopnost volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky významně napomáhá k úspěšnému dorozumění se v každodenních situacích osobního a profesního života.

Vzdělávání v cizích jazycích žákům především dává možnost aktivně se podílet na přímé i nepřímé komunikaci, a to včetně možnosti přístupu k cizojazyčným informačním zdrojům. Pro rozvoj žáků v hudební oblasti je cizí jazyk vždy vítanou inspirací.

Charakteristika učiva

Vstupní jazyková úroveň u druhého jazyka je ve většině případů A0, proto by výstupní jazyková úroveň měla odpovídat přinejmenším úrovni A2 (vzhledem k nižší časové dotaci v porovnání s prvním cizím jazykem). Pro získání absolutoria by vzdělávání ve druhém cizím jazyce mělo směřovat k úrovni B1 (z čehož by odborná slovní zásoba měla tvořit minimálně 20 %). Aktivně užívaná slovní zásoba by měla tvořit u absolventů minimálně 2300 slov a slovních spojení, což odpovídá úrovni B1 v rámci Evropského referenčního rámce.

Absolventi by měli být schopni komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata. Výuka je koncipována tak, aby žáci zvládli potřebnou komunikaci například i při domlouvání koncertů v zahraničí a kontaktu s cizojazyčným publikem při svých hudebních produkcích. Důraz je kladen na schopnost volit situaci adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu a CD-ROM, se slovníky a cizojazyčnými jazykovými příručkami a využívali tyto informační zdroje k prohlubování svých vědomostí a dovedností;

- pracovali s texty písní včetně možnosti nácvičku správného frázování v cizím jazyce;
- realizovali krátkodobou stáž např. v nějakém zajímavém hudebním centru v zahraničí, nebo alespoň návštěvu kulturního institutu dané země v Praze; dle možností např. variantu ubytování u hudebníků, společná jam session, nebo návštěva koncertu a hudebního centra spojená s návštěvou zajímavých památek.
- v kontaktu s kulturou si lépe vytvářeli otevřené hodnotové postoje, což napomáhá v procesu utváření a dozrávání jejich osobnosti a též obohacení jejich hudebního rozvoje.

Strategie výuky

Základní strategie výuky je zaměřena na vysokou kvalitu a různorodost didaktických přístupů výuky cizích jazyků a vyvážené získávání všech potřebných dovedností žáků. Učivo stanovené v tematických plánech směřuje k potřebnému rozvoji specifických cizojazyčných kompetencí, a tím i k snadnějšímu dorozumění se v profesní oblasti.

Vedle běžné komunikace v cizím jazyce se do výuky často zařazují zvukové nahrávky, aby se žáci postupně učili rozumět i běžnému mluvnímu tempu rodilých mluvčích. K oživení výuky se věnujeme i společnému poslouchání písní a rozboru textů – texty jsou voleny s ohledem na probíranou slovní zásobu, určitý gramatický jev nebo slova s obtížnější výslovností. Žáci sami aktivně získávají informace v cizím jazyce, případně přinesou vlastní texty v cizím jazyce, které společně opravíme a rozebereme. Kromě samotné výuky cizího jazyka jsou důležité i informace o kultuře, umění a literatuře probírané země, o festivalech představujících danou kulturu u nás, o známých hudebních osobnostech pocházejících ze země, kde se tímto jazykem mluví (u francouzštiny se např. jedná kromě Francie i o celou oblast frankofonie – Kanadu (Québec), Belgie a různá francouzská území mimo Francii, která díky své kulturní různorodosti často zajímavě obohacují francouzskou hudbu).

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnotí se celkový žákův projev, aktivita v hodině, jeho slovní zásoba, pravopis, gramatika, a také správná výslovnost. Důležitý je celkový přístup žáka, jeho tvořivost a samostatnost, aktivita. Učitel průběžně žáka informuje o výsledcích jeho práce a snaží se jej motivovat k získávání dalších vědomostí a dovedností. Nezbytnou součástí hodnocení v 6. ročníku je i závěrečná písemná práce a ústní zkouška.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence kučení

- žáci mají pozitivní vztah ke studovanému cizímu jazyku, uvědomují si výhody, které znalosti cizích jazyků přinášejí.

Kompetence k řešení problémů

- žáci hledají a užívají správné způsoby řešení problémů, ověřují si správnost svého postupu a volí adekvátní prostředky a metody; využívají své již dříve nabyté zkušenosti a vědomosti;
- žáci jsou kreativní při řešení problémů.

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují adekvátně vzhledem k účelu jednání a komunikační situaci, používají jazyk ve více stylových rovinách – od hovorové mluvy až po projev vytríbený, odborný;
- žáci v hodinách diskutují, formulují a obhajují své názory; sdělují a obhajují své postoje, kultivovaně vyjadřují svůj názor a správně argumentují.

Personální a sociální kompetence

- jsou zralými osobnostmi schopnými si stanovovat cíle osobního i profesního rozvoje;
- žáci přistupují ke svěřeným úkolům zodpovědně, kreativně a s důrazem na kvalitu mezilidských vztahů;
- žáci nepodléhají předsudkům a ve vztahu k druhým lidem se nenechají ovlivňovat zažitými stereotypy;

- žáci se uplatňují v profesní sféře.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci se orientují v multikulturním světě, podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- utváření hodnot a postojů žáků, samostatné, odpovědné jednání;
- respektování zásad fair play, jednání s ohledem na své okolí, respektování práv a osobnosti druhých lidí.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- chápání vztahu člověka a prostředí, v kterém žije a pracuje.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů, komunikační dovednosti a sebe prezentace, přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování, aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače.

Mezipředmětové vztahy

Při výuce cizího jazyka je kladen důraz nikoli na encyklopedické vědomosti, na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život. Při studiu cizího jazyka se využívá vědomosti a dovednosti získaných ve výuce mateřského jazyka. Vytvářejí se podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů (dějiny hudby, dějiny umění, dějiny popu a jazzu, hudebně teoretické předměty aj.) v cizím jazyce. Žáci jsou zapojováni do projektů a navazují kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Poslech s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým pokynům vyučujícího, – pochopí smysl souvislého krátkého projevu v rozsahu osvojeného učiva; – rozumí smyslu jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace; – zachytí z cizojazyčného textu k poslechu podle zadání určité předem stanovené informace. 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – znalost základních pravidel správné výslovnosti, – znalost správné intonace oznamovacích vět a různých typů otázek, – pravidla pro vázání a redukci, – abeceda a fonetická transkripce
Čtení s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchému kratšímu textu, – vyhledá v textu potřebnou informaci a formuluje odpověď na otázku; – čte nahlas plynule a se správnou výslovností jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. 	<p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> – číslo a rod podstatných jmen, – člen určitý a neurčitý – pravidla pro správné užití, – přivlastňovací, ukazovací a tázací zájmena, – vyjádření množného čísla podstatných jmen, – přízvučné i nepřízvučné tvary osobních zájmen, – předložky, vázání, – časování některých nepravidelných sloves a časování pravidelných sloves, – přítomný čas, tvoření otázek a záporu, – plné a stažené tvary sloves, speciální vazby,

Výsledky vzdělání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – přechylování podstatných jmen, – množné číslo přídavných jmen, – vyjádření blízké budoucnosti, – číslovky základní a řadové <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – správný slovosled, – věty oznamovací, rozkazovací a tázací, – spojování jednoduchých vět v souvětí
Mluvený a zpívaný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reaguje pohotově, přirozeně a jazykově správně používá osvojenou slovní zásobu vycházející z probíraných tematických okruhů; – sdělí o sobě základní údaje, – zazpívá jednoduchou píseň se správným frázováním odpovídajícím zvyklostem v daném cizím jazyce. 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdravy a základní zdvořilostní fráze, – rodina a příbuzní, bydlení, záliby a volný čas, – – hudební aktivity, – názvy států a národností, – oblíbené předměty a činnosti při studiu, – základní časové údaje, číslice a počty, – barvy, – dny v týdnu, měsíce v roce a roční období, – – kalendář a hodiny, časový rozvrh, – směry a umístění v prostoru, – základní činnosti v průběhu dne, – názvy hudebních nástrojů – slovní zásoba užívaná často v písních utvářejících tradici dané země <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdrav a rozloučení, – poděkování, – představování, – správné oslovení, – vyjádření souhlasu a nesouhlasu, – domluvení si schůzky, – dovednost říci o sobě základní údaje – telefon, e-mail, adresu, . – schopnost mluvit stručně o svých zálibách a o svém studiu, – dovednost zdvořile přijmout nebo odmítnout návrh
Písemný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyplní formulář nebo přihlášku se základními údaji o sobě; – napíše v cizím jazyce sms, používá zkratky; – dovede napsat jednoduchý vzkaz nebo text na pohled; – správně napíše část jednoduchého textu písně se známou slovní zásobou. 	<p><i>Znalost kultury a civilizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – šanson klasický i moderní, společné poslouchání písní a rozbor textů, – kulturní program v Institutu – hudba, film, festivaly, kino, divadlo, výstavy, – hlavní město dané země, srovnání obou metropolí – kulturní zvláštnosti cizí země studovaného jazyka v porovnání s naší zemí, zajímavosti, – častá faux-pas Čechů <p><i>Slohové útvary</i></p>

Výsledky vzdělání	Učivo
	– napsat SMS, pozdrav na pohled

Poznámky: Výstupní úroveň vzhledem ke vstupní úrovni A0 je A1 podle Evropského referenčního rámce.

3. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Poslech s porozuměním	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozumí běžným pokynům a jednoduchým souvislým projevům vyučujícího; – pochopí základní smysl projevů včetně dialogů rodilých mluvčích odpovídající obtížnosti; – rozumí běžným pokynům používaným při výuce. 	Fonetika <ul style="list-style-type: none"> – nácvik správné výslovnosti samohlásek a skupin samohlásek, které čeština nemá, – přízvuk, intonace, – výslovnost znělých a neznělých souhlásek ve slovních spojeních
Čtení s porozuměním	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá v jednoduchém textu potřebné informace; – vytvoří odpověď na otázku; – čte plynuleji cizojazyčný text odpovídající úrovně; – používá dvojjazyčný slovník, včetně elektronického; – rozumí jednoduchému textu, dokáže jej přeložit. 	Gramatika <ul style="list-style-type: none"> – časování nepravidelných sloves v přítomném čase, – zájmena, – otázka pomocí inverze, – stupňování přídavných jmen, – zvrtná slovesa, – vyjadřování blízké budoucnosti, – různé slovesné vazby Skladba <ul style="list-style-type: none"> – postavení přídavných jmen ve větě, – tvoření jednoduchých souvětí
Mluvený a zpívaný projev	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – nacvičí základy správného frázování hudební řeči; – pohotově reaguje v krátkých souvislých projevech a dialogích; – upevňuje si frázové obraty z již nabytých jazykových dovedností a tematických okruhů; – popíše vlastní pocity a vyjádří svůj názor, jednoduchou formou diskutuje o koncertu, který žáci připravují. 	Tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> – město, ve kterém žiju, – vesnice, příroda, – nákupy, peníze, – jídlo a stolování, – ovoce, zelenina, – části těla a oblékání, – popis vzhledu a charakteru osob, – hudební styly, – známé osobnosti hudby Komunikační situace <ul style="list-style-type: none"> – příprava a organizace koncertu, – nácvik komunikace potřebné v restauraci, – jak se doptat na cestu a popsat cestu, – každodenní aktivity, – hudební aktivity
Písemný projev	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zaznamená písemně jednoduché informace, vycházející z probírané slovní zásoby; – vytvoří jednoduchý text o vlastních zálibách; – vyjádří též písemně svůj názor. 	Slohové útvary <ul style="list-style-type: none"> – napsat heslovitě životopis, – vytvořit jednoduchý zvací dopis, – napsat e-mail s cílem navázání kontaktu

Výsledky vzdělání	Učivo
	<p><i>Znalost kultury a civilizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – specifika jednotlivých krajů dané země, – hudební události, novinky, – fungování daného jazyka v globálním měřítku (např. u francouzštiny celá oblast frankofonie – Kanada, Belgie, Réunion, Martinique)

Poznámky: Výstupní úroveň odpovídá A1 podle Evropského referenčního rámce.

4. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Poslech s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí souvislým kratším projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu; – odhadne podle celkového kontextu i význam neznámých výrazů; – v promluvě nalezne hlavní myšlenky a důležité informace; – rozumí všem instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky. 	<p><i>Fonetika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik problémových jevů, – rozdíl ve výslovnosti u mluveného a zpívaného projevu – příklady, procvičení, – zvládnutí obtíží se změnami výslovnosti slov danými vazbami slov
Čtení s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte plynule a se správnou výslovností kratší a jazykově přiměřený text; – orientuje se v textu, dokáže sdělit obsah, hlavní informace. 	<p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – pravidla pro tvoření příslovci, – časování nepravidelných sloves, – vyjadřování blízké budoucnosti, – vyjádření nedávné minulosti a průběhovosti, – minulý čas složený, – tvary přičestí minulého a shoda v rodě a čísle u sloves s pomocným slovesem být <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoření složitějších souvětí, – spojovací výrazy
Mluvený a zpívaný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapojí se do hovoru bez přípravy; – vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech; – zapojí se do debaty, týká-li se známého tématu; – požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, týká-li se známého tématu. 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – hudební plány a hudební aktivity, – trávení volného času, – pocity, – zdraví, – přátelé, – sportovní aktivity, – umění – divadlo, literatura, hudba, kinematografie, tanec, výtvarné umění, – filmové a hudební festivaly <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – dovednost domluvit si zkoušku, koncert, – domluvit si společně strávený víkend s přáteli, – domluvit si kulturní nebo sportovní program na večer,

Výsledky vzdělání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> – vyjádřit přání a plány do budoucna, – vyprávění o zajímavém koncertu, který se uskutečnil nebo teprve uskuteční
Písemný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjádří písemně svůj názor na obsah textu; – vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru; – přeloží text, používá slovníky včetně elektronických; – opraví záměrně vytvořené chyby (pro nácvik správného pravopisu). 	<p><i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – jednoduchý popis kulturní události, – text na plakát, – napsání jednoduchého inzerátu, – schopnost zaznamenat podstatné myšlenky a informace z textu, vytvořit kratší text o proběhlé události a zážitcích <p><i>Znalost kultury a civilizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – zámořská území a jejich vliv na hudbu – společný poslech hudby a rozbor textů, – významní skladatelé, zpěváci a dirigenti v historii a v současnosti

Poznámky: Výstupní úroveň odpovídá A2 podle Evropského referenčního rámce.

5. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Poslech s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí kratším souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním mluvním tempu, pokud vycházejí ze známých okruhů témat; – odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu; – při hovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje adekvátně vzhledem k situaci; – komunikuje v běžných denních situacích, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí. 	<p><i>Řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – schopnost zapojit se do hovoru bez přípravy a reagovat adekvátně vzhledem k situaci, – schopnost používat vhodně základní odbornou slovní zásobu ze studovaného oboru, – schopnost domluvit se v běžných situacích, získat i poskytnout informace, – dovednost používat stylisticky vhodné obraty
Čtení s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty; – vyhledá v textu podstatné informace, – překládá jednodušší text vztahující se k probírané slovní zásobě do češtiny, ale také naopak překládá jednodušší český text do cizího jazyka; – přečte a přeloží jednodušší text písně. 	<p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – časování nepravidelných sloves, – tvary přičestí minulého u nepravidelných sloves, – procvičení složeného minulého času, – shoda podmětu s přičestí minulým, – pravidla pro používání obou minulých časů, – vazby pro vyjádření děje, který právě proběhl, a děje, který probíhá nyní <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoření složitějších souvětí, – nejčastěji používané spojovací výrazy, – používání infinitivních vazeb
Mluvený a zpívaný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobře zvládá ústní interakci; – orientuje se v různých stylech mluvy; 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – já a druzí – vztahy, přátelství, – charakterové vlastnosti lidí,

Výsledky vzdělání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – volí podle situace správnou komunikační strategii; – aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů; – sdělí hlavní myšlenku nebo základní informace z vyslechnutého nebo přečteného textu. 	<ul style="list-style-type: none"> – sport, zdraví, – příroda a počasí, – rostliny a zvířata, – peníze a banka, – gastronomie, – počítač jako zdroj informací a zábavy, – cestování – zážitky a kulturní odlišnosti, – současné umění, – tanec, hudba, zpěv, divadlo, výtvarné umění, – život muzikantů – výhody a nevýhody, – hudební terminologie <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – rezervování lístků na koncert nebo do divadla, – organizace večírku, – prosba a žádost o informaci, – pozvání na oslavu, – konverzace při nákupu, placení a při objednávání v restauraci, – domluva ubytování v hotelu
Písemný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – napíše krátký souvislý text, ve kterém dbá na jazykovou správnost; – vyjádří písemně svoje stanovisko k danému problému, napíše o svých zálibách a plánech do budoucna; – popíše inspirativní kulturní zážitek, který se již odehrál. 	<p><i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – schopnost napsat dopis a odpověď na něj, – schopnost zaznamenat písemně podstatné myšlenky z delšího textu <p><i>Znalost kultury a civilizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – příprava aktualit z oblasti kultury, ale i politiky a společenských událostí, – samostatné vyhledávání informace o plánovaných zajímavých koncertech a kulturních událostech na internetu, – svátky v cizí zemi a u nás – kulturní rozdíly

Poznámky: Výstupní úroveň odpovídá A2 podle Evropského referenčního rámce.

6. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Poslech s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; – nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a požadované informace; – reprodukuje obsah vyslechnuté promluvy nebo dialogu. 	<p><i>Řečové dovednosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – schopnost vyjadřovat se k tématům z osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru, – dovednost řešit pohotově a vhodně standardní řečové situace i situace týkající se studovaného oboru a pracovního uplatnění v dané oblasti, – schopnost domluvit se v běžných situacích, získat i poskytnout informace, – dovednost používat stylisticky vhodné obraty
Čtení s porozuměním	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu; 	<p><i>Gramatika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – tvary příčestí minulého nepravidelných sloves, umístění zájmen, předložek, pomocných sloves a

Výsledky vzdělání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace z přečteného textu včetně textů odborných, zaměřených na témata blízká studovanému oboru. 	<p>záporných částic,</p> <ul style="list-style-type: none"> – nahrazení podstatného jména zájmenem, – slovesné vazby, – spojky, předložkové vazby s infinitivem, – slovesa dokonavá a nedokonavá, – souminulý čas (imperfektum) <p><i>Skladba</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – složitější spojovací výrazy a spojení vět
Mluvený a zpívaný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokáže znalost pravidel správného frázování písní a správného rozmístění přízvučných a nepřízvučných slabik a důrazu (např. ve francouzštině jsou přízvučné poslední slabiky slov, což je nezvyklé a působí obtíže); – vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity; – sdělí svůj názor; – zazpívá cizí nebo vlastní píseň s textem ve studovaném jazyce; – používá alespoň pasivně slovní zásobu týkající se odborných hudebních témat; – používá aktivně slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů. 	<p><i>Tematické okruhy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – mé budoucí povolání, – svátky, umění žít, – hodnoty a preference, – rodinný život a partnerské vztahy, – móda a design, – moderní architektura, – život celebrit, – hudební osobnosti z dějinné perspektivy, – významné pěvecké osobnosti, – hudební centra a kulturní instituty – nabídka, možnosti, – nástroje v orchestru, – hudebně-teoretické pojmy, – nahrávací studio, – hudební vzdělání a uplatnění absolventů na trhu práce, – hudební pořady v rádiu, v televizi a na internetu <p><i>Komunikační situace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – žádost o práci, konkurz, – domluva stáže v zahraničí, – objednávka služby, – sjednání a přeložení schůzky, – vyřízení vzkazu, telefonování, – vyjádření radosti, zklamání, naděje, – samostatné vyhledání informací v knihách a na internetu podle zájmů žáků a následná prezentace zvoleného tématu
Písemný projev	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sdělí a zdůvodní v písemné podobě svůj názor; – zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu; – zformuluje písemně vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích. 	<p><i>Slohové útvary</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – popis, sdělení v podobě vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis, – napsání úvahy vztahující se k probíranému tématu <p><i>Znalost kultury a civilizace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – společnost a média, – umění a kultura – aktuality a zajímavosti

Poznámky: Výstupní úroveň odpovídá minimálně A2, spíše směřuje k B1 podle Evropského referenčního rámce.

7.1 SPOLEČENSKOVĚDNÍ VZDĚLÁNÍ

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	160 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	2	–	–	5

Pojetí vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do vzájemně propojených oblastí, které mají komplexní charakter. Jsou to oblasti – Člověk ve společnosti, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět práce, Člověk v mezinárodním prostředí a Člověk a svět.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu základy společenských věd je připravit žáky na aktivní a zodpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovední vzdělávání všeobecně směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Ve společenskovední oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. K této přípravě je třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politicko-filozofického, psychologicko-sociálního, etického, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Součástí společenskovedního vzdělání je i kariérové vzdělávání, jehož součástí je proces sebepoznávání, které je základem rozvoje člověka. Objevování a uvědomování si svých silných stránek a kompetencí přispívá k odpovědnému rozhodování žáka a pomáhá při následném uplatnění na neustále se měnícím trhu práce. Žáci jsou vedeni k aktivnímu přístupu, odpovědnosti za vlastní život a budování vztahu k celoživotnímu učení jako podmínky k založení a udržení úspěšné kariéry.

Charakteristika učiva

Vzdělávání navazuje na obecné kompetence, vědomosti a dovednosti, které žáci získali již v základním vzdělání a směřuje k jejich upevnění, rozvinutí a prohloubení. Učivo předmětu je zaměřeno na získání společenskovedních vědomostí a dovedností a jejich následnému využití v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru; získávání a kritické hodnocení informací z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy aj.) a kombinovaných textů (např. film); učí žáky věcně, pojmově a formálně správně formulovat své názory na sociální, politické, praktické ekonomické, filozofické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery. Významnou úlohu má i rozvíjení finanční gramotnosti jako důležité kompetence, kterou by měl být vybaven každý člověk dnešní doby.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uznávali, že lidský život je nejvyšší hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama, oprostili se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a své jednání,
- žili čestně,
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o její zachování a zdokonalování,
- preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vystupovali zejména proti korupci, kriminalitě, jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými postoji,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali se manipulovat,
- cílevědomě zlepšovali a chránili životní prostředí, jednali v duchu udržitelného rozvoje,
- vážili si hodnot lidské práce, jednali hospodárně, neničili hodnoty, ale pečovali o ně, snažili se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,
- cítili potřebu si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskusích s jinými lidmi i se sebou samými odpovědi
- využívali další formální a neformální možnosti vzdělávání v České republice a v zahraničí,
- si osvojili komunikační schopnosti k vlastní sebe prezentaci.

Strategie výuky

Používají se aktivizující výukové metody, zejména diskusní, je navozováno svobodné diskusní prostředí, ve kterém mohou žáci vyjádřit své názory a postoje. Poznatky a dovednosti, stanovené jako výsledky vzdělávání, směřují k využití v praktickém životě žáků.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Podstatou hodnocení je zjištění dosažených kompetencí žáka. Je využito formativní, finální, normativní, kritériální, neformální, průběžné a závěrečné hodnocení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci zpracovávají referáty, zprávy, prezentace a přednášejí je před ostatními, využívají při tom různých zdrojů informací
- žáci spojují a kombinují získané vědomosti s využitím poznatků i z jiných předmětů
- žáci rozumějí terminologii z oblasti dané vědy a používají ji

Kompetence k řešení problémů

- žáci rozčlení úkol na části a strukturují postup jeho řešení
- žáci vybírají z nabídnutých různých strategií řešení úkolů téhož typu, čímž kreativně používají různé cesty k řešení
- žáci samostatně a na základě vlastního postupu práce řeší problémy a problémové situace

Komunikativní kompetence

- žáci si uvědomují různé formy komunikace, jejich klady, zápory a vhodnosti použití v různých situacích, používají různé formy komunikace, verbální, psanou i mluvenou, a nonverbální

- žáci vedou diskuzi při skupinové práci, vyjadřují vlastní názory a kritický pohled
- žáci respektují každý nápad druhého a uvědomují si, že může být užitečný při další práci
- žáci veřejně prezentují výsledek skupinové práce, nebo naopak naslouchají druhému

Personální a sociální kompetence

- žáci sami na sobě aplikují informace o struktuře osobnosti
- žáci aktivně přispívají ke stmelování skupiny
- žáci zdravě soutěží, ale i kooperují v činnostech ve skupině
- žáci vyjadřují stanoviska a názory v diskuzi, rozhovoru, v přidělené konkrétní roli
- žáci si uvědomují průběh denních činností ve vlastním životě, poměr práce, odpočinku a spánku a vzájemnou kompenzaci různých druhů činnosti
- žáci specifikují a strukturují své cíle a uvědomují si význam volných vlastností k jejich dosahování
- žáci jsou odpovědní za vlastní zdraví, spokojený a úspěšný život

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují význam a vzájemný vztah kulturního a přírodního prostředí
- žáci specifikují proměnu vztahu člověka k životnímu prostředí na základě historie lidského myšlení a diskutují o jejich důsledcích
- žáci se vyjadřují k základům etiky a k etickým normám, aplikovaným v reálné situaci
- žáci si uvědomují význam společnosti, socializace, politického života i právního systému pro život jedince
- žáci rozpoznávají charakteristické rysy manipulativního a korupčního jednání
- žáci mají pozitivní vztah k vlasti, k vlastní historii a symbolům státu
- žáci uvedou klady i zápory integrace ČR do evropských a světových institucí
- žáci tolerují a respektují různorodost lidí jako jednu z podmínek vlastní svobody a sebeúcty

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci vyhodnocují své slabé a silné stránky a jsou realističtí při odhadování svých znalostí a schopností
- žáci si stanovují dílčí cíle a uvědomují si, co mají dělat ke splnění těchto cílů
- žáci používají základní pravidla při svých finančních rozhodnutích se zvážením všech rizik, která by jejich finanční rozhodnutí mohla přinést

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci vyhledávají a filtrují informace, ověřují si jejich důvěryhodnost a propojují informace z různých zdrojů
- žáci prezentují své poznatky za využití informačních a komunikačních technologií
- žáci dodržují autorská práva

Průřezová témata

*Základním přínosem tématu **Občan v demokratické společnosti** je:*

- porozumění občanství jako univerzálnímu principu, na kterém stojí společnost a ochota angažovat se pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem na základě kritického vyhodnocování informací

*Základním přínosem tématu **Člověk a životní prostředí** je:*

- osvojení si odpovědného přístupu k životnímu prostředí a respekt k principům udržitelného rozvoje

*Základním přínosem tématu **Člověk a svět práce** je:*

- motivace žáka k celoživotnímu učení a podpora aktivního osobního i profesního rozvoje (sebezpoznávání, sebe prezentace)

Základním přínosem tématu *Informační a komunikační technologie* je:

- vedení k zodpovědnému využívání informačních a komunikačních technologií včetně shromažďování, analyzování a kritického vyhodnocování informací a vnímání významu informačních a komunikačních technologií pro osobní rozvoj a jejich vliv na společnost

Mezipředmětové vztahy

Předmět základy společenských věd má vazbu na předměty český jazyk a literatura, cizí jazyk, informační a komunikační technologie, dějepis, dějiny hudby, dějiny umění, hlavní obor, předměty umělecko-pedagogické přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním pojmovém aparátu – porozumí nutnosti celoživotního učení – charakterizuje efektivní způsoby učení – se učí poznávat svoji osobnost, emoce a potřeby – uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka – charakterizuje na příkladech, jak se projevují psychické vlastnosti, jevy, procesy v životních situacích – porovnává osobnost v jednotlivých vývojových fázích života – porozumí zdravému sexuální chování, významu antikoncepce, zodpovědnosti, plánování rodičovství a pozici sexuality v partnerském vztahu – řeší citlivě problémy vyplývající z mezilidských vztahů – uplatňuje vhodné způsoby komunikace ve formálních a neformálních vztazích – vyhodnocuje, analyzuje a třídí informace, které získává z nejrůznějších zdrojů – objasní způsoby ovlivňování veřejnosti – zařazuje do každodenního režimu vhodné způsoby relaxace – projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování – zná organizace, které poskytují odbornou pomoc – uvědomuje si následky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví 	<p>Člověk v lidském společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> – hlavní psychologické teorie a směry – vybrané okruhy z obecné psychologie (učení, paměť, pozornost) – vybrané okruhy z psychologie osobnosti – život člověka z pohledu vývojové psychologie – vybrané okruhy ze sociální psychologie (komunikace) – masová média a jejich úloha v životě (propagace, manipulace apod.) – rizikové chování a prevence – psychohygiena jako prevence stresů v mezilidských vztazích včetně zvládání stresových situací
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje pojem víra, náboženství, církev – charakterizuje základní světová náboženství – rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozeznává projevy sektářského myšlen 	<p>Víra v lidském životě</p> <ul style="list-style-type: none"> – víra a ateismus – náboženství a církve – nejvýznamnější světová náboženství (judaismus, křesťanství, islám) – vybrané asijské filozofické systémy – jiná světová náboženství – náboženská hnutí a sekty – náboženský fundamentalismus

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se aktivně zapojuje do řešení problémů související s environmentální tematikou – rozumí pojmu trvale udržitelný rozvoj – zná předpisy regulující ochranu životního prostředí – zná organizace, které se zabývají ochranou životního prostředí, a je obeznámen s jejich posláním – rozumí pojmu globalizace a vzájemná závislost 	<p>Soudobý svět I</p> <ul style="list-style-type: none"> – koncepce trvale udržitelného rozvoje – ochrana životního prostředí v ČR a ve světě – aktuální lokální a globální problémy

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základních sociologických pojmech – interpretuje výsledky sociologických výzkumů – charakterizuje proces socializace – uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace – charakterizuje druhy komunikace mezi jedinci a ve společnosti – rozliší na příkladech úspěšnou komunikaci, manipulaci, asertivní jednání, naslouchání, empatie – porozumí pojmu sociální role – objasní význam sociální kontroly – charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení – seznámí se s procesem vzniku moderních národů (nacionalismus) – debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití; objasní příčiny migrace lidí – objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě – rozumí pojmu genderová identita – charakterizuje sociálně patologické jevy 	<p>Člověk ve společnosti II</p> <ul style="list-style-type: none"> – sociologie jako věda – stručné dějiny myšlení o společnosti – význam sociologických výzkumů – význam začlenění jedince do sociálních vazeb – socializace – mezilidská komunikace <p><i>Sociální struktura společnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – sociální útvary – společenské instituce – jedinec ve společnosti (vztahy, role, normy chování, aj.) – společnost, společnost tradiční a moderní, pozdě moderní společnost – majority a minority ve společnosti, elity a jejich úloha – sociální nerovnost a mobilita – genderová identita – migrace a její dopady – sociální deviace – sociální problémy společnosti (ČR, svět)
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá a aplikuje základní ekonomické pojmy – na příkladu popíše fungování tržního mechanismu – orientuje se v právních formách podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky – uvede základní makroekonomické ukazatele a jejich fungování – posoudí vliv ekonomických ukazatelů (inflace, HDP, míra nezaměstnanosti) na životní úroveň – orientuje se v soustavě daní – charakterizuje peníze a jednotlivé cenné papíry – charakterizuje finanční trh a jeho jednotlivé subjekty – umí sestavit rozpočet domácnosti na základě příjmů a výdajů – dovede posoudit služby nabízené peněžními 	<p>Člověk a svět práce</p> <p><i>Tržní ekonomika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – typy ekonomik – ekonomický cyklus – tržní mechanismus – nabídka a poptávka – tvorba ceny – základní právní normy týkající se podnikání <p><i>Úloha státu v ekonomice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – státní rozpočet – daňová soustava – inflace – základní makroekonomické ukazatele <p><i>Finance</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – funkce peněz – formy platebního styku

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika – orientuje se v produktech pojišťovacího trhu; vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby – vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru; vysvětlí, jak se vyvarovat zadlužení – orientuje se na trhu práce – umí prezentovat sebe a svoji práci – analyzuje své silné a slabé stránky – vyhledává informace o trhu práce – popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace – činí zodpovědná rozhodnutí 	<ul style="list-style-type: none"> – cenné papíry – rozpočet domácnosti – finanční produkty (úvěry, pojištění) <p><i>Bankovní soustava (ČNB a komerční banky)</i></p> <p><i>Trh práce</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ukazatele trhu práce – nezaměstnanost – přijímací pohovor a výběrové řízení – dobrovolnictví – profesní mobilita – pracovní agentury – osobní management

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje předmět, metody a postavení politologie v systému věd; orientuje se v základním pojmovém aparátu – popíše dělbu moci v demokratických státech – rozlišuje základní charakteristiky jednotlivých ideologií – identifikuje základní zásady, hodnoty a principy moderní evropské demokracie – rozliší znaky demokratického a totalitního státu – porovná základní shody a rozdíly mezi totalitními režimy – identifikuje nástroje totalitních režimů, které je udržují u moci – charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb – rozpozná na konkrétních příkladech charakteristiky základních politických ideologií – interpretuje výsledky voleb a volebních preferencí v tabulkách a grafech – charakterizuje znaky voleb v demokratických státech – rozliší pasivní a volební aktivní volební právo – vysvětlí na příkladech rozdíly mezi různými volebními systémy – rozliší na příkladech rozdíly mezi volbami do Poslanecké sněmovny ČR, Senátu ČR, volbou prezidenta a volbami do územní samosprávy – vymezí pojem státu s důrazem na jeho definiční znaky a základní funkce – rozliší různá uspořádání státu a základní formy vlády – určí základní principy právního státu – rozpozná české státní symboly 	<p>Člověk jako občan</p> <p>Politologie</p> <ul style="list-style-type: none"> – politologie jako vědní disciplína – ideologie (znaky a funkce) – základní hodnoty a principy demokracie – lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí – politický radikalismus a extremismus – politické strany – volby a volební systémy <p>Stát</p> <ul style="list-style-type: none"> – stát, jeho znaky, funkce, a formy – právní základy státu – Ústava ČR – politický systém v ČR – státní správa a samospráva – struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva – občanská společnost – občanská participace <p>Masová média</p> <ul style="list-style-type: none"> – svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – porozumí významu a funkci ústavy – určí hlavní subjekty moci zákonodárné a výkonné v ČR, rozliší jejich pravomoci a náplň činnosti – objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat – identifikuje orgány státní správy ČR – rozliší státní správu a územní samosprávu – orientuje se ve struktuře územní samosprávy v ČR – identifikuje hlavní orgány, na příkladech rozpozná pravomoci krajské územní samosprávy – identifikuje hlavní orgány a na příkladech rozpozná pravomoci místní územní samosprávy vůči občanům – uvede na příkladech, jak se mohou občané podílet na samosprávě obce – uvede formy politické participace v demokratické společnosti – vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí – charakterizuje pojem občanská společnost – rozpozná na konkrétních příkladech možnosti aktivního zapojení jedince do občanské společnosti – debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu – dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií 	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů – vymezí pojmy právo a moc a objasní jejich vzájemný vztah – porozumí významu práva ve společnosti – uvede základní fáze legislativního procesu v ČR, jehož výsledkem je právní předpis – orientuje se v systému práva – ovládá základní klasifikaci – charakterizuje hierarchický systém právních předpisů ČR – rozliší právní a neprávní normy – charakterizuje působnost právní normy – orientuje se v základních otázkách občanského, rodinného, pracovního a trestního práva – porozumí podstatě právní odpovědnosti – popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů – objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. 	<p>Člověk a právo</p> <ul style="list-style-type: none"> – právo a spravedlnost – právní stát – právo a moc <p><i>Právo jako systém</i></p> <p><i>Právo v každodenním životě</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – právní řád – občanské právo – rodinné právo – pracovní právo – správní právo – trestní právo – trestní odpovědnost, – tresty a ochranná opatření – orgány činné v trestním řízení – kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými – notáři, advokáti a soudci – průběh soudního řízení

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace – popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek – vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost; charakterizuje právní subjektivitu – rozlišuje trestný čin a přestupek – ve svém jednání respektuje platné právní normy – zná následky porušování paragrafů trestního zákona související s výrobou a držením návykových látek a s činnostmi pod jejich vlivem apod. – charakterizuje strukturu soudního systému 	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovnává východiska filozofie, mýtu a náboženství a vědy a umění – rozliší hlavní filozofické směry a uvede jejich klíčové představitele – vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie – porovnává řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách filozofického myšlení – pracuje s obsahově a formálně dostupnými texty 	<p>Člověk a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> – vztah filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění – základní filozofické otázky – základní filozofická paradigmatata – klíčové etapy a směry filozofického myšlení – ukázky významných filosofických textů – význam filozofie v životě člověka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posoudí přínos filozofického a etického tázání pro řešení životních situací – debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) – využívá získané znalosti a dovednosti v praktickém životě 	<p>Člověk a etika</p> <ul style="list-style-type: none"> – základy etiky a teorie mravního jednání – základní pojmy etiky: morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost – životní postoje a hodnotová orientace – význam etiky v životě člověka
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách – orientuje se v globálních problémech dnešního světa – vymezí formy mezinárodní pomoci a spolupráce – vysvětlí, jaký vliv má činnost mezinárodních organizací na světové společenství – zhodnotí význam zapojení České republiky do mezinárodních struktur (NATO, OSN,...) – jejich činnosti – objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy – rozpozná členské země EU – rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady iden- 	<p>Soudobý svět II</p> <ul style="list-style-type: none"> – mezinárodní vztahy – rozmanitost soudobého světa – integrace a dezintegrace – konflikty v soudobém světě – politická geografie – globální problémy <p>Česká republika a svět</p> <ul style="list-style-type: none"> – NATO, OSN – zapojení ČR do mezinárodních struktur <p>Evropská integrace</p> <ul style="list-style-type: none"> – podstata a význam evropské integrace – Evropská unie – Jednotná evropská měna

Výsledky vzdělávání	Učivo
tifikuje základní pilíře a cíle EU – orientuje se v dopadech začlenění ČR do EU a do Schengenského prostoru – posoudí vliv začlenění České republiky do EU na každodenní život	– Evropská unie a student

*Učební osnova předmětu***DĚJEPIS**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	–	–	–	3

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vyučovacího předmětu Dějepis je zopakovat a doplnit znalosti historie a poznatky o životě lidstva v minulosti získané ve výuce na základní škole, rozšířit a prohloubit tyto znalosti, kultivovat historické vědomí žáka a vést ho k pochopení společenského vývoje. Vést žáky k aplikaci získaných znalostí při orientaci v politických, kulturních, ekonomických a sociálních situacích v každodenním životě.

Charakteristika učiva

Učivo tvoří systémový výběr z obecných světových a českých dějin. Je zařazeno do tematických celků, které odpovídají hodinovým dotacím. Výběr je prováděn s přihlédnutím k rozsahu a struktuře dalších předmětů dějiny umění, dějiny hudby apod. Předmět přináší poznatky o životě lidstva v minulosti, a tak zároveň vytváří a kultivuje historické vědomí jedince. Objasňuje základy většiny současných společenských jevů a pomáhá pochopit vývoj společnosti. Tyto znalosti jsou využity při orientaci v politických, společenských, ekonomických a sociálních situacích v každodenním životě. Pomáhá vytvářet respekt k odlišným kulturám, úctu k minulosti a pocit hrdosti.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- poznali a uvědomili si historické kořeny jevů a změn a jejich souvislosti v minulosti a současnosti;
  - posuzovali objektivně společenské jevy, rozlišovali objektivní skutečnosti a nepravdy;
  - vytvářeli si úctu k vlastnímu národu i k ostatním společenstvím;
- nacházeli paralely mezi minulostí a současností.

Strategie výuky

Ve výuce využijeme frontální i skupinové metody práce, audiovizuální techniku a další zdroje informací (knihovna, filmová představení, besedy s pamětníky atd.).

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v předmětu dějepis probíhá písemnou a ústní formou. Písemné hodnocení se realizuje pomocí testů, písemných prací. Při ústním hodnocení je zohledňován obsah a úroveň slovního projevu. Hodnocení si všímá nejen znalostí a dovedností, ale také formy a kvality jejich prezentace. Hodnocení se dále zaměřuje na celkový aktivní přístup žáka k výuce v hodinách (aktivita), plnění zadaných úkolů a cvičení, samostudium formou referátů. Při hodnocení žáka se přihlíží k jeho individuálním možnostem, schopnostem a zdravotnímu oslabení nebo postižení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a třídí informace;
- žáci vyhodnocují a aplikují poznatky;
- žáci formulují souvislosti jevů;
- žáci si uvědomují souvislosti dějepisu s ostatními předměty.

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory;
- žáci se vyjadřují výstižně a kultivovaně v písemném a ústním projevu;
- žáci vhodně reagují v diskusi;
- žáci najdou informaci v textech a záznamech, mapách, fotografiích aj.
- žáci využívají nejrůznějších informačních technologií.

Kompetence k řešení problému

- žáci používají různé způsoby řešení problému.

Kompetence pracovní

- žáci prezentují získané vědomosti;
- žáci využívají technické vybavení.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- poznání historického vývoje českého národa v evropském kontextu a jeho hlavních etap; poznání politických aspektů postavení českých zemí v Evropě a ve světě;
- pochopení evropského integračního procesu;
- poznání historických kořenů rozvojové spolupráce; poznání významných Evropanů, včetně těch z českého prostředí.

Základním přínosem tématu *Člověk a životní prostředí* je:

- poznání historických přístupů k procesům globalizace a jejího vlivu na životní prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je úzce provázán s dalšími předměty, jako jsou dějiny umění, dějiny hudby, dějiny popu a jazzu, dějiny a literatura hlavního oboru. Dále s předmětem základy společenských věd a český jazyk a literatura, především v oblasti zobrazení historických událostí v literatuře (historický román), či ve filmovém zpracování nebo v hudbě.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Úvod do studia historie	
Žák: – vysvětlí pojetí historie jako interpretaci; – objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin.	– význam poznávání dějin, variabilita výkladů dějin – periodizace dějin
Pravěk	
Žák: – vysvětlí zásadní zlomy ve vývoji lidstva; – charakterizuje znaky jednotlivých období.	– doba kamenná – doba bronzová – doba železná
Starověk	
Žák: – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin.	– Staroorientální státy – Antické Řecko – Antický Řím
Středověk (raný středověk)	
Žák: – objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; – vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; – vymezí specifika islámské oblasti; – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti raně středověkých dějin.	– stěhování národů – utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, franská říše a oblast západní, východní a střední Evropy) – počátky státních útvarů na našem území – český přemyslovský stát – Islám a arabská říše – boj o investituru – vzdělanost a umění raného středověku – křížové výpravy – vznik jednotných států v západní Evropě
Středověk (vrcholný středověk)	
Žák: – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti vrcholně středověkých dějin; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; – objasní význam tureckých nájezdů pro vývoj Evropy a zánik Byzantské říše.	– zánik Byzantské říše – křížové výpravy, kacířství, husitství – český stát (období přemyslovského státu, lucemburská epocha, husitství, doba jagellonská) – vzdělanost a umění vrcholného a pozdního středověku

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Novověk (raný novověk)	
Žák: – zná nové filozofické a vědecké myšlenky 14.–17. stol.; – vysvětlí důsledky zámořských objevů v hospodářské i mocensko-politické oblasti; – popíše základní rysy reformace a protireformace a vysvětlí její důsledky pro další evropský vývoj; – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti raně novověkých dějin (cca 1500–1618); – charakterizuje základní rysy vývoje na našem	– humanismus a renesance – zámořské objevy a jejich důsledky – reformace a katolická reforma – evropské velmoci v raném novověku – České království – jagellonská dynastie, nástup habsburské dynastie a její vláda cca do roku 1618

Výsledky vzdělávání	Učivo
území (cca 1500–1618).	
Novověk (pozdní novověk)	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vymezí základní znaky absolutismu a stavovství a uvede jejich konkrétní projevy v jednotlivých zemích; – určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, posoudí význam ústavy a novou organizaci státu; – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti pozdně novověkých dějin; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. 	<ul style="list-style-type: none"> – třicetiletá válka – nástup kapitalismu v Anglii – buržoazní revoluce – Francie za Ludvíka XIV. – osvícenství – Marie Terezie a Josef II. – vznik Spojených států amerických – Velká francouzská revoluce – Napoleon Bonaparte
19. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje revoluční dění a umí je historicky zařadit; – charakterizuje základní pojmy; – vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů; – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti dějin 19. století; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. 	<ul style="list-style-type: none"> – Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu – rok 1848 v Evropě a jeho dopady – sjednocení Itálie a Německa – Vznik vojenských bloků (dohoda a trojspolek) a jejich vývoj vedoucí k velké válce – česká společnost v habsburské monarchii v 19. století – USA v pol. 19. století – předpoklady a projevy imperiální politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
1. polovina 20. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky; – vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie; – vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhocením politických problémů; – popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti dějin první poloviny 20. století; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. 	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka, české země v době války, první odboj – revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci – versailleský mírový systém – vznik ČSR, ČSR v meziválečném období – Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek – mnichovská krize a její důsledky – druhá světová válka a její důsledky – vývoj v Evropě do roku 1948 – obnova ČSR a vývoj v ČSR do roku 1948
2. polovina 20. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty; – porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích; – popíše určující procesy a události, uvede vý- 	<ul style="list-style-type: none"> – Evropa a svět po druhé světové válce; vznik OSN, EHS, NATO, vznik bipolárního systému; RVHP a Varšavská smlouva – studená válka (vývoj, znaky, strany, konflikty) – konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael – dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – vývoj v Československu od roku 1948–1990

Výsledky vzdělávání	Učivo
znamné osobnosti dějin druhé poloviny 20. století; – charakterizuje základní rysy vývoje na našem území; – vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho vývoje.	(50. léta v ČSR, politické procesy, postupné uvolňování režimu, Pražské jaro – rok 1968, okupace vojsky Varšavské smlouvy, normalizace, Charta 77, sametová revoluce) – pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě – globální problémy moderní společnosti

7.2 ESTETICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Učební osnova předmětu

DĚJINY UMĚNÍ

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	2	2	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dějiny umění shrnují nejrůznější druhy umění od pravěku po současnost. Jsou zaměřeny především na evropské dějiny umění, ale zároveň jsou obohaceny některými význačnými kulturami a osobnostmi světovými. Zabývají se vývojem lidské společnosti, způsobem života, uměleckými směry a hnutími v jednotlivých obdobích. Snahou tohoto předmětu je propojení jednotlivých umění, získat ucelený přehled a orientovat se v něm.

Charakteristika učiva

Ve výuce se uplatňují znalosti žáků z dějin českého a světového divadla, z dějin muzikálového divadla, z artificiální a neartificiální hudby, literatury, dějepisu, občanské nauky. Souběžně je výuka doplňována a rozšiřována především o oblast výtvarného umění, architektury, sochařství, scénografie, designu, estetiky.

Učivo z jednotlivých oborů je systémově vybíráno a řazeno chronologicky. Obsahově látka dějin umění zahrnuje široké spektrum, a proto do výuky nejsou podrobně zahrnuty odborné předměty, které jsou vyučovány samostatně. Rozsáhlá látka dějin umění je redukována, pozornost je zaměřena na vznik a charakteristiku nejrůznějších uměleckých směrů, proudů, škol atd. Na historických souvislostech se vysvětluje a objasňuje, jaké charakteristické znaky se v umění daného období vyskytují, součástí studia je práce s konkrétními ukázkami. Dějiny umění jsou zařazeny do výuky v pátém a šestém ročníku. Pátý ročník obsahuje látku od počátku do přelomu 19. a 20. století. Šestý ročník je zaměřen pouze na 20. a 21. století.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- orientovali se v oblasti dějin umění a kultury;
- analyzovali, určovali a zařazovali jednotlivá období a uvedli je do souvislostí;

- pochopili lidskou svobodu v uměleckém projevu a uvažovali v mezích morálních a lidských hodnot;
- respektovali kulturu ostatních národností na základě své vlastní identity, ctíli a chápali identitu druhých lidí, kultur, etnik;
- chovali se ohleduplně a s úctou ke kulturním památkám a uměleckým dílům, podíleli se na jejich obnově a zachování;
- rozvíjeli zájem o kulturní dění a dle svého zájmu směřovali do dalších uměleckých oblastí a profesí;
- pěstovali kulturní aktivity, jako jsou návštěvy divadelních představení, koncertů, výstav, muzeí, filmových projekcí atd.;
- utvářeli si vlastní úsudek a byli odolní vůči manipulaci ostatních;
- rozpoznali a rozlišovali hodnoty od kýče;
- vážili si umělecké svobody člověka;
- orientovali se v moderní technice, aby byli schopni vyhledávat si potřebné informace;
- byli odpovědní a schopni samostatného úsudku založeného na faktografických znalostech a intelektových dovednostech.

Strategie výuky

Je volena tak, aby výuka pro žáky byla nejen zajímavá, ale také rozvíjela jejich kompetence správně reagovat, ale i komunikovat na dané téma se schopností argumentovat, vytvářet svůj postoj, obhájit svůj názor na určité dílo nebo uměleckou osobnost. Strategie výuky vychází z toho, aby žáci znali určitá fakta, uměli s nimi pracovat, dokázali je dávat do souvislostí a orientovali se v druzích umění. Součástí je účast na nejrůznějších kulturních akcích: představeních, koncertech, výstavách apod., dále seznámení se s místními i oblastními kulturními památkami a v neposlední řadě schopnost soustavně a samostatně získávat informace pro studium dějin umění. Metody a formy práce jsou velmi různorodé: individuální samostatná práce (formou referátů, recenzí, četbou aj.) i práce ve skupině, písemné formy i ústní prezentace poznatků. Preferuje se práce s DVD, počítačem (záznamy ukázek představení, koncertů, dokumentů), dále výtvarnými ilustracemi a fotografiemi z odborných knih. Důraz se klade na diskuse. Ve výuce se propojuje produkce – recepce – reflexe.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Kromě přirozené schopnosti každého žáka učit se daný předmět je dán při hodnocení důraz na kritické myšlení, vlastní úsudek a obhájení svého názoru, schopnost argumentovat. Dále se hodnotí aktivita při diskusích v hodinách, oceňuje se domácí příprava (referáty, vyhledávání informací na počítači, v odborných knihách) a zájem o předmět. Realizuje se též hodnocení žáka žákem nebo sebehodnocení. Je dán dostatečný prostor a čas se vyjádřit ústně, nebo písemně. Při hodnocení žáka se přihlíží k jeho možnostem, schopnostem a zdravotnímu oslabení nebo postižení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- porovnávají, srovnávají, zařazují a analyzují umělecko-historická fakta.

Kompetence k řešení problémů

- žáci samostatně a na základě vlastního postupu práce řeší problémy.

Komunikativní kompetence

- žáci vedou diskusi při skupinové práci, vyjadřují vlastní názory, které obhajují na základě argumentů.

Personální a sociální kompetence

- žáci se orientují v historii a uvědomují si tím vlastní sociální a občanskou identitu;
- žáci si uvědomují svoje občanské kompetence;
- mají kladný vztah ke kulturní historii;

- mají humanistický, zároveň však kritický pohled na minulost a současnost.

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

V dějinách umění se využívají znalosti z předmětů dějin divadla, dějin hudby, dějepisu, společenskovedního základu, estetiky. Průřezová témata se prolínají tak, aby byla funkční.

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- kultivované chování a úcta ke kultuře a jejím památkám.

Základním přínosem tématu *Člověk a životní prostředí* je:

- péče o umělecké památky.

Základním přínosem tématu *Člověk a svět práce* je:

- profesionální realizace a uplatnění na trhu práce.

Základním přínosem tématu *Informační a komunikační technologie* je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače při práci s informacemi.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Úvod do předmětu dějin umění	
Pravěk	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem umění a smysl kultury; – vysvětlí základní pojmy teorie umění (obory, druhy a typy výtvarného umění, pojmy sloh a směr, základní terminologie oborů architektury, malířství, grafiky, sochařství, užitého umění); – objasní způsob života v pravěké společnosti a vysvětlí potřebu vytvářet umění; – uvede zdroje poznání minulosti a upřesní význam poznávání pravěkých uměleckých projevů; – uvede a charakterizuje nejdůležitější archeologické a umělecké památky. 	<ul style="list-style-type: none"> – kultura, umění, estetika – základní pojmy teorie umění – umění pravěku
Starověk a středověk	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje způsob života v jednotlivých starověkých společnostech, orientuje se v nich; – rozeznává jejich díla: malby, sochy, architekturu, keramiku, způsob oblékání; – prováže a doplňuje látku znalostmi z dějin divadla, hudby aj.; – posoudí využití matematiky, astronomie; – orientuje se v hlavních uctívaných božstvech ve vztahu k umělecké tvorbě; – objasní, proč je z pohledu naší doby poznání starověkých civilizací důležité; – vysvětlí rozdíly evropských, mimoevropských a orientálních kultur, uvede odlišnosti, ale i vzájemné vlivy a souvislosti; – objasní vznik a vývoj řecké společnosti; – rozčlení řecké umění podle periodizace; – rozpozná hlavní znaky architektury a dalších 	<ul style="list-style-type: none"> – egyptské umění – umění Mezopotámie – mimoevropské kultury (Aztékové, Mayové, Inkové) – orientální kultury (Čína, Indie, Japonsko) – umění Řecka – umění Říma – raně křesťanské umění – románské umění – gotika

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>druhů výtvarného umění;</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní vztah Řeků k umění, výchově, k filosofii, ke krásnu; – objasní vliv řecké mytologie na umění; – uvede archeologické a umělecké památky; – uvede významné umělecké osobnosti starověkého Řecka; – objasní vznik a vývoj římské společnosti; – rozčlení římské umění podle periodizace; – popíše a objasní, jak přejímali Římané řeckou kulturu; – uvede důležité osobnosti doby a umění starověkého Říma; – vyjmenuje a charakterizuje umělecké památky dané doby; – popíše hlavní znaky románského umění v architektuře, sochařství, malířství a dalších druzích výtvarného umění; – objasní univerzalitu uměleckého slohu; – vyjmenuje románské stavby v českých zemích, případně jejich pozdější přestavby či dostavby; – objasní vznik a vývoj gotiky; – definuje, jak a čím se liší gotika od románského umění; – uvede panovnické rody v českých zemích, s nimiž jsou spojovány jednotlivé fáze gotiky (raná, vrcholná, pozdní); – vysvětlí, jaký vliv měla katolická církev na život společnosti a umění; – uvede konkrétní umělecké památky a interpretuje jejich význam, též ve vztahu ke křesťanské mytologii; – svými znalostmi doplní informace z oblasti divadla, hudby, tance aj. 	
Novověk	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí kdy, kde a za jakých podmínek vzniká renesance; – vysvětlí pojem humanismus; – vysvětlí, proč je renesance v opozici proti středověku obecně a zvláště vůči gotickému slohu; – uvede vývojová období renesance; – vyjmenuje a zařadí umělce a případně další, významné osobnosti doby; – definuje renesanční období u nás, včetně uměleckých osobností a jejich děl; – specifikuje barokní sloh, jeho vznik a vývoj ve vztahu k společenskému životu a církvi; – uvede památky a interpretuje díla významných umělců daných slohů, rozpozná je; – upřesní, jaké náměty umělce inspirují k vytvoření uměleckých děl. 	<ul style="list-style-type: none"> – renesance – manýrismus – baroko – rokoko

Výsledky vzdělávání	Učivo
Umění 19. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí politický a společenský kontext doby, rozpad slohové jednoty v umění; – objasní odlišnosti uměleckých směrů v tomto období a rozpozná je; – uvede památky a interpretuje díla významných umělců daných slohů, rozpozná je; – analyzuje politické, sociální, morální filozofické a jiné vlivy tohoto století na umělce; – vysvětlí specifickou uměleckého života v českém prostředí; – vše doplní svými znalostmi z dějin divadla, hudby, tance aj. 	<ul style="list-style-type: none"> – klasicismus – romantismus – realismus – české výtvarné umění po roce 1870 – generace Národního divadla

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Přelom 19.–20. století (vznik základů moderního umění)	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje přelom 19.–20. století; – objasní společensko-historický kontext vývoje výtvarného umění; – objasní vznik základů moderního umění na konci 19. století; – charakterizuje umělecké směry a tendence; – objasní vzájemné souvislosti uměleckých a estetických tendencí projevujících se v tomto vývoji; – uvede památky a interpretuje díla významných umělců daných slohů, rozpozná je; – uvede nová sdružení, spolky, organizace a jejich dopad na umění. 	<ul style="list-style-type: none"> – přelom 19.–20. století – impresionismus – postimpresionismus – symbolismus – secese
Moderní umělecké směry 20. století	
České výtvarné umění na počátku 20. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identifikuje a rozpozná moderní umělecké směry a tendence podle základních znaků; vysvětlí jejich společná východiska, vzájemnou podmíněnost či uměleckou protikladnost; – vysvětlí, čím se liší moderní umění od umění předchozích věků; – specifikuje proměny sochařského projevu; – rozezná významné umělce (evropské, světové i české) a jejich typická díla, interpretuje je; – objasní vliv moderních evropských směrů na české umění; – uvede významné školy, spolky či umělecké skupiny té doby; – uvede světové i naše kulturní památky; – vysvětlí vliv vědy a technických vynálezů a jejich využití v oblasti umění; – vysvětlí vliv války na umění. 	<ul style="list-style-type: none"> – fauvismus – expresionismus – kubismus – futurismus – abstraktní umění – neoplasticismus – konstruktivismus – dada a surrealismus – český artificialismus – naivní umění – proměny moderního sochařství – základy moderní architektury – funkcionalismus a mezinárodní sloh – design a užité umění – film jako nové umění – významné školy, spolky či skupiny v Evropě i u nás (Bauhaus, Die Brücke, Der Blaue Reiter, Mánes, Osma) – vývoj moderních směrů v kontextu 1. světové

Výsledky vzdělávání	Učivo
	války
České meziválečné umění	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše dopad první světové války na společnost a umělce v ní; – popíše meziválečné období v kontextu s uměleckým vývojem; – uvede a zařadí významné umělce a jejich díla; – uvede významná umělecká seskupení doby; – objasní funkci divadla, literatury a ostatních umění v meziválečném i válečném období, uvede příklady. 	<ul style="list-style-type: none"> – první světová válka a umění, meziválečné období – Devětsil – Tvrdošijní – Skupina 42 – Skupina Ra aj. – socialistický realismus
Umění po 2. světové válce (české a světové)	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje dopad války na společnost a umění; – objasní rozdílnost vývoje umělecké tvorby v totalitním systému, a vývoje ve vyspělých demokraciích; – vysvětlí podstatu oficiální a neoficiální umělecké tvorby; – uvede některá neoficiální umělecká seskupení u nás a objasní význam jejich aktivit; – popíše vývoj architektury, sochařství a malířství po 2. světové válce, uvede a charakterizuje umělecké směry; – zdůrazní přínos nové techniky pro uměleckou tvorbu; – uvede hlavní osobnosti, interpretuje jejich tvorbu; – vysvětlí umělecké profese spjaté s oblastí filmového umění; – vše doplní svými znalostmi z oblasti divadla, hudby, tance aj. 	<ul style="list-style-type: none"> – nová střediska architektury (USA) – moderní architektura – poválečná vlna abstraktního umění – akční a informální malba v USA a v Evropě a u nás – nová figurace – neodada – pop art – nový realismus, fotorealismus, hyperrealismus – umění akce – body-art – op-art a kinetické umění – neokonstruktivismus – americká radikální abstrakce – minimalismus – zemní umění – konceptuální umění a umění instalace – počítač a video jako nové prostředky umění, multimédia – postmoderní umění – fotografie a filmové umění – užité umění a design – neoficiální aktivity českých výtvarníků (Tvrdohlaví, Fluxus, Aktual)
Umění po roce 1989 u nás	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pád totalitního systému, jeho význam pro umělce a jejich tvorbu; – představí některé významné umělecké osobnosti současnosti; – popíše umění demokratické společnosti; – orientuje se v jednotlivých uměleckých oborech a kulturních institucích; – popíše využití techniky v reklamě, v propagaci, v nabídce programů divadel a koncertů, pro vyhledávání informací v archivech, informací z kulturního života; – uvede klady, ale i zápory médií pro lidskou společnost; 	<ul style="list-style-type: none"> – nové cesty umění, experimentální umění – významné kulturní instituce a jejich činnost

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – využívá všech dostupných zdrojů pro získání – přehledu v oblasti uměleckých oborů; – vysvětlí, proč je nutné chránit naše kulturní památky. 	

Učební osnova předmětu

ESTETICKÝ SEMINÁŘ

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	1	–	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je podnítit žáky k teoretické reflexi praktických hudebních výkonů, k rozvoji jejich kritického myšlení a schopnosti formulovat stanoviska písemně i ústně. To vše na základě znalosti obecných estetických pojmů a specifik hudební estetiky včetně jejího historického vývoje. Výsledným cílem je na základě menších písemných cvičení vytvořit závěrečnou absolventskou práci v 6. ročníku vzdělávání.

Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je vymezení rozdílů mezi estetickou a uměleckou hodnotou díla, seznámení s jednotlivými styly a žánry hudební publicistiky a jejich užití v rámci písemné absolventské práce.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek
- zachovával ve svém jednání morální principy a zásady společenského chování.

Strategie výuky

Proces výuky je uspořádán s ohledem na obsah předmětu. Frontální výuka je kombinována s domácí přípravou a následnou analýzou splněných úkolů, především po praktické stránce.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v předmětu je realizováno jak standardními klasifikačními formami, tak především důkladnou reflexí a analýzou jednotlivých projektů, které žáci plní.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci člení úkol na části a strukturují postup jeho řešení.

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí různé strategie k řešení úloh stejného typu.

Komunikativní kompetence

- žáci zpracovávají odborné texty s respektováním odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

- žáci aktivně formují kulturního prostředí v kontextu domácím i mezinárodním.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují význam a smysl estetických disciplín a jejich historie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci odpovědně přistupují k vlastní profesní budoucnosti, k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci využívají komunikačních a informačních technologií pro jednotlivé estetické disciplíny;
- žáci dodržují autorská práva.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- orientace v masových médiích a schopnost výběru informace.

Základním přínosem tématu *Člověk a životní prostředí* je:

- chápání vztahu člověka a prostředí, v kterém žije a pracuje.

Základním přínosem tématu *Člověk a svět práce* je:

- komunikační dovednosti a sebe prezentace, efektivní sebe prezentace při jednání s potenciálními zaměstnavateli: písemná i verbální sebe prezentace v prostředí trhu práce – formy životopisů.

Základním přínosem tématu *Informační a komunikační technologie* je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače.

Mezipředmětové vztahy

Předmět se vztahuje především k absolventskému semináři, dějinám umění, dějinám hudby, jazykové výuce, didaktice a metodice.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – provede sebe prezentaci formou strukturovaného životopisu a uměleckého profilu 	<ul style="list-style-type: none"> – strukturovaný životopis a umělecký profil

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: – pracuje se základními pojmy z obecné a hudební estetiky, orientuje se v jejím historickém vývoji	– Jan Vičar, Roman Dykast – Hudební estetika
Žák: – rozeznává typické rysy odborných textů z hudební oblasti a vytváří kratší odborné texty (např. referát, anotace, abstrakt, úvaha) – orientuje se v hudebních periodicích, tištěných i on-line – má přehled o základních žánrech hudební publicistiky (například recenze, kritika)	– hudební periodika
Žák: – pracuje s literaturou a zdroji – dodržuje autorská práva – zaznamenává bibliografické údaje podle státní normy	– MGG, Grove, hlavní cizojazyčné i české encyklopedie a další zdroje informací (ikonografie, diskografie aj.)

Učební osnova předmětu

ABSOLVENTSKÝ SEMINÁŘ

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	–	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Výsledným cílem je vytvořit závěrečnou absolventskou práci.

Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je vytvoření absolventské práce na základě tématu schváleného ředitelem školy. Žáci navazují na zkušenosti s psaním kratších textů. Na základě osnovy (záměru absolventské práce) a dílčího textu vytvoří absolventskou práci splňující stanovené požadavky. Žáci se naučí správně zacházet s prameny a literaturou a citovat je.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle

- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek
- zachovával ve svém jednání morální principy a zásady společenského chování.

Strategie výuky

Proces výuky je uspořádán s ohledem na obsah předmětu. Frontální výuka je kombinována s domácí přípravou a následnou analýzou splněných úkolů, především po praktické stránce. Frontální výuka se zaměřuje na výklad strategie výběru tématu, tvorby osnovy a záměru práce, postupu psaní, grafické úpravy práce a samotného průběhu absolutoria. Domácí příprava představuje tvorbu textu absolventské práce.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v předmětu je realizováno jak standardními klasifikačními formami, tak především důkladnou reflexí a analýzou jednotlivých úkolů, které žáci plní.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci člení úkol na části a strukturují postup jeho řešení.

Kompetence k řešení problémů

- žáci volí různé strategie k řešení úloh stejného typu.

Komunikační kompetence

- žáci zpracovávají odborné texty s respektováním odborné terminologie.

Personální a sociální kompetence

- žáci aktivně formují kulturního prostředí v kontextu domácím i mezinárodním.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují význam a smysl estetických disciplín a jejich historie.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci odpovědně přistupují k vlastní profesní budoucnosti, k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci využívají komunikačních a informačních technologií pro jednotlivé estetické disciplíny;
- žáci dodržují autorská práva.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- orientace v masových médiích a schopnost výběru informace.

Základním přínosem tématu *Člověk a životní prostředí* je:

- chápání vztahu člověka a prostředí, v kterém žije a pracuje.

Základním přínosem tématu *Člověk a svět práce* je:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů, komunikační dovednosti a sebe prezentace, přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Základním přínosem tématu *Informační a komunikační technologie* je:

- schopnost používat základní i aplikační vybavení počítače.

Mezipředmětové vztahy

Předmět se vztahuje především k estetickému semináři, dějinám umění a dějinám hudby, jazykové výuce, didaktice a metodice.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**6. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: – definuje téma závěrečné absolventské práce, které je opřeno o primární a sekundární výzkum, stav bádání a relevantní bibliografii a další pramennou základnu.	– František Francírek – Absolventská práce
– vytvoří strukturu (osnovu) práce, včetně konkrétního obsahového zacílení jednotlivých kapitol.	– práce s poznámkovým aparátem, citace, bibliografie, stav bádání
– ve spolupráci s vedoucím a odborným konzultantem vytváří jednotlivé kapitoly práce.	– literatura k danému tématu
– provede jazykovou korekturu a formální úpravu práce a na základě oponentského posudku se připravuje na obhajobu v rámci absolutoria.	– kompletní pramenná základna a literatura k danému tématu

7.3 VZDĚLÁVÁNÍ PRO ZDRAVÍ

Učební osnova předmětu

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vzdělávání v předmětu Zdravý životní styl je seznámit žáky s poznatky z oblasti zdravého způsobu života, zdravotní prevence, wellbeingu a zdravotní gramotnosti a podpořit postoje žáků ke zdravému způsobu života a odpovědnosti za své zdraví.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu Zdravý životní styl vychází z celostního pojetí chápání zdraví (z bio-psycho-socio-spirituálního modelu). Žáci jsou vedeni k utváření hodnotných mezilidských vztahů, které jsou založeny na respektu a toleranci. Důraz je kladen na rozvíjení environmentální senzitivity a rozvoj ekologického myšlení, které jsou cestou odpovědného jednání k přírodě a lidem. Vzdělávací obsah vychází z poznatků medicíny, psychologie, sociologie, etiky, ekologie, mediální a čtenářské gramotnosti, kritického myšlení, které tvoří základ zodpovědného přístupu ke zdraví.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali takové životní preference, aby se všestranně osobnostně rozvíjeli,
- utvářeli si vlastní názor na zdravý životní styl, rozlišili styl zdraví škodlivý,
- nesli plně zodpovědnost za své zdraví, vážili si ho jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě ho chránili.

Strategie výuky

Vzdělávací strategie předmětu Zdravý životní styl směřují k aktivní a celoživotní ochraně a podpoře zdraví, k formování pozitivních mezilidských vztahů a k utváření a rozvíjení praktických životních dovedností, které budou přispívat ke smysluplnému a harmonickému životu žáka.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Podstatou hodnocení je průběžná slovní zpětná vazba a sebehodnocení. Podkladem pro průběžné hodnocení aktivní zapojení žáků do diskuzí, samostatné písemné práce, ústní prezentace a práce na projektech.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Kompetence k učení

- žáci vyhledávají a hodnotí informační zdroje související s podporou a ochranou zdraví a rozvojem pohybové aktivity a na základě jejich pochopení je využívají v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- žáci řeší problémy související se zdravím člověka a vyvozují z nich závěry vzhledem ke svému chování, rozhodování a jednání
- žáci obhajují svá rozhodnutí a učí se z vlastních chyb
- žáci jsou vedeni k odpovědnosti za svá rozhodnutí

Komunikativní kompetence

- žáci se umí samostatně, kultivovaně a souvisle vyjadřovat
- žáci vedou efektivní a respektující komunikaci se spolužáky, s pedagogy a s lidmi ve svém okolí
- žáci interpretují informace z nejrůznějších informačních zdrojů
- žáci se zapojují do diskuzí

Personální a sociální kompetence

- žáci přispívají k vytváření hodnotných mezilidských vztahů na základě respektu
- žáci se rozhodují tak, aby jejich rozhodnutí odráželo principy trvale udržitelného rozvoje společnosti
- žáci řeší problémy související se zdravím člověka a vyvozují z nich závěry vzhledem ke svému chování, rozhodování a jednání
- žáci se učí, jak podporovat svoji sebedůvěru a sebeúctu

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci si uvědomují povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- žáci se chovají zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožující život
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit
- žáci respektují, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci přistupují k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých
- žáci jsou otevření vůči celoživotnímu vzdělávání

- žáci aktivně přistupují k vytváření profesní kariéry a rozumí potřebě vyváženosti mezi pracovními povinnostmi a psychohygienou

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci vyhledávají a aplikují informace z oblasti zdraví a využívají je ke zvýšení kvality svého života a zdraví

Průřezová témata

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- schopnost výběru informací, jaké instituce jsou zodpovědné za zajišťování rovnocenného přístupu ke zdravotní péči.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- uvědomění si vlastní odpovědnosti za své jednání a snaha se aktivně zapojit při řešení environmentálních problémů.

Základním přínosem Člověk a svět práce je:

- odpovědnost za vlastní rozhodování o svém osobním rozvoji včetně otevřenosti celoživotnímu učení.

Mezipředmětové vztahy

Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány v každodenním životě a prolínají se napříč i ostatními vyučovacími předměty.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Zdravý životní styl a zdraví	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vnímá zdraví jako jednu z nejdůležitějších hodnot – uvědomuje si vlastní odpovědnost za své zdraví – rozumí holistickému pojetí zdraví, které kromě bio-psycho-sociální roviny zahrnuje i osobní, emocionální a spirituální determinanty – zná rizikové faktory, které souvisí se zdravím – rozlišuje mezi léčbou příčin a léčbou následků – rozumí pojmu zdravý životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> – definice zdraví – zdraví a krása (mediální obraz krásy lidského těla) – determinanty určující zdraví – podpora a ochrana zdraví – prevence onemocnění – dimenze zdravého životního stylu
Zdravý životní styl a výživa	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje zdravé stravovací návyky – uvědomuje si souvislost mezi jídlem a rozvojem civilizačních nemocí – zná rizika spojená s poruchami příjmu potravy – dává si do souvislostí vztahy mezi vyváženou stravou, pohybem a odpočinkem 	<ul style="list-style-type: none"> – vyvážená strava – pyramida výživy a zdravý talíř – pitný režim – alternativní výživové směry – poruchy příjmu potravy – propojení stravy, pohybu a odpočinku
Zdravý životní styl a závislosti	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozliší látkové a nelátkové závislosti – uvědomuje si vliv kouření, užívání návykových látek a pití alkoholu na lidský organismus – rozliší legální a nelegální návykové látky – rozumí nelátkovým závislostem jako např. gamblerství, netolismus, workoholismus aj. 	<ul style="list-style-type: none"> – kouření – vztah k alkoholu – drogy, návykové chování – nelátkové závislosti
Zdravý životní styl a mentální hygiena	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se učí rozpoznávat stresory ve svém životě – učí se, jak pracovat s časem – rozumí pojmu prokrastinace a zná preventivní techniky – zařazuje relaxační techniky do každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> – stres – prokrastinace – relaxační techniky – mentální hygiena
Kdo jiný?!	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se podílí na zlepšování věcí ve svém okolí a okolí školy – získává sebevědomí realizací projektů s cílem pečovat o své okolí a okolí školy – se učí, jak propagovat svůj projekt – se učí spolupracovat v týmu 	<ul style="list-style-type: none"> – projekty směřující k péči o klima školy – projekty směřující k péči o okolí školy

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Podpora zdraví a prevence	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem podpora zdraví – vysvětlí a uvede konkrétní případy systému péče o veřejné zdraví v ČR – rozliší jednotlivé typy prevence a užije praktické příklady – rozumí, jak funguje systém zdravotní péče v ČR 	<ul style="list-style-type: none"> – systém zdravotní péče – preventivní programy – projekty podpory zdraví – komunitní přístup v péči o zdraví
Stáří a smrt jako přirozená součást života	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná rituály spojené se smrtí v různých kulturách – zná možnosti podpory a organizace, na které se lze obrátit – uvědomuje si základní hodnoty, které určují náš život – se učí komunikovat o smrti, umírání 	<ul style="list-style-type: none"> – umírání a smrt v historickém vývoji – smrt, umírání a truchlení – vliv smrti na chování a prožívání člověka – obraz smrti v médiích
Partnerské vztahy a sexualita	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a svými životními cíli – uvědomuje si rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví (promiskuita, předčasné ukončení těhotenství, sexuálně motivovaná kriminalita aj.) – se orientuje v nových informačních technologiích a uvědomuje si rizika používání – zná svá sexuální a reprodukční práva – si vytváří svůj názor a formuje svůj hodnotový systém prostřednictvím etických dilemat 	<ul style="list-style-type: none"> – partnerské vztahy a sexualita – domácí násilí – sexualita a média – mravnostní trestná činnost a internet – Charta sexuálních a reprodukčních práv – etická dilemata (volby partnera, interrupce, pohlavně přenosné choroby aj.)

Výsledky vzdělávání	Učivo
První pomoc a ochrana člověka za mimořádných událostí	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události (havárie, živelné pohromy aj.) – rozpozná hrozící nebezpečí (mimořádnou událost, živelnou pohromu) a reaguje doporučeným způsobem – ví, jak probíhá evakuace – zná zásady první pomoci a umí poskytnout první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> – mimořádné události – živelné pohromy – poskytování první pomoci – evakuace a evakuační zavazadlo
Kdo jiný? II.	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – se podílí na zlepšování věcí ve svém okolí a okolí školy – získává sebevědomí realizací projektů s cílem pečovat o své okolí a okolí školy – se učí, jak propagovat svůj projekt – se učí spolupracovat v týmu 	<ul style="list-style-type: none"> – projekty směřující k péči o klima školy – projekty směřující k péči o okolí školy

7.4 VZDĚLÁVÁNÍ V INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍCH

Učební osnova předmětu

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	–	–	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích (IKT) je naučit žáky pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi. Žáci se naučí efektivně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií při řešení úloh i k přípravě na vyučování a vytvoří si nezbytný základ pro jejich využití při dalším sebevzdělávání, výkonu povolání a samozřejmě i v běžném životě. Důležitým cílem je osvojení práce s informacemi, jejich získávání z více zdrojů, následné třídění a posuzování z hlediska kvality a věrohodnosti. Získané informace se dále žáci naučí obsahově a graficky zpracovávat a prezentovat. Předmět informační a komunikační technologie má rovněž značný význam v rozvoji logického a technického myšlení. Žáci jsou seznámeni s principem fungování technických prostředků z oblasti informačních a komunikačních technologií.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu informační a komunikační technologie je členěno do několika tematických celků. Některé z nich se v průběhu studia opakují formou prohlubování (vyšší úroveň a náročnost) a spojením znalostí při řešení úloh v jiném tematickém celku. Žáci jsou vzděláváni v oblasti hardwaru, softwaru (včetně specifického programového vybavení používaného v příslušné profesní oblasti) a počítačových sítí. Rovněž je vyučována práce s informacemi, jejich vyhledávání prostřednictvím sítě Internet, vyhodnocování a následné využití a zpracování. Internet žáci používají jako základní otevřený informační zdroj a využívají jeho přenosové a komunikační možnosti. Pro pochopení pojmu digitální informace jsou žáci seznámeni s vyjádřením informace číselnou formou. Logické myšlení žáků je prohlubováno prostřednictvím algoritmizace a základů programování.

Podstatnou část vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích představuje práce s výpočetní technikou. Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích je dále rozšířeno o specifika oboru, v němž je žák připravován.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady udržitelného rozvoje;
- byli schopni sebehodnocení;
- dodržovali zásady a předpisy BOZP;
- pracovali kvalitně a pečlivě;
- spolupracovali při řešení problémů;
- vážili si práci ostatních a dovedli ji ocenit;
- byli schopni najít logický postup při řešení problému, jednat uváženě po posouzení možných alternativ řešení.

Strategie výuky

Výuka předmětu informační a komunikační technologie je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- *seznámení s učivem* probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí dataprojektoru, výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických příkladech, samostatnou prací s odbornými informacemi, popř. metodou samostatného učení uplatňovanou při práci s nápovědou a manuálem;
- *upevnění učiva* je založeno na procvičování získaných dovedností při práci s aplikacemi, opakování simulační metodou a kooperativním vyučováním při řešení úloh, případně projektovou metodou u některých tematických celků;
- *prověřování znalostí žáků* je prováděno testováním, samostatnou prací, ústním a písemným zkoušením, krátkými tematickými pracemi a komplexními samostatnými pracemi.

Výuka probíhá v počítačové učebně ve skupinách tak, aby měl každý žák k dispozici svůj počítač. Výuka je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu informační a komunikační technologie se sleduje a hodnotí:

- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a vyhodnocovat je,
- dovednost spolupracovat, hledat řešení týmově,
- dovednost analyzovat výsledky práce a hodnotit je,
- dovednost kontrolovat práci (svou i jiných),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Stěžejní formou výuky je cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Vzhledem k povaze předmětu se pro hodnocení používají tyto metody:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní a písemné zkoušení* – uplatňuje se zejména v prvním ročníku pro hodnocení teoretických vědomostí,
- samostatné práce tematicky zaměřené,
- *samostatné práce komplexní povahy* – jedna až dvě práce v každém ročníku,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci se efektivně učí, mají pozitivní vztah k učení a vzdělání;
- používají různé techniky učení;
- vyhodnocují dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovují potřeby a cíle svého dalšího vzdělání.

Kompetence k řešení problémů

- žáci reagují na měnící se podmínky a rychle se jim přizpůsobí, např. při jiném hardwarovém nastavení, jiné verzi aplikace;
- žáci volí správné prostředky (vhodné aplikace, typy souboru) a způsoby zpracování při řešení komplexních úloh;
- žáci uplatňují analytické myšlení při řešení praktických úloh a používají efektivní algoritmy.

Komunikativní kompetence

- žáci komunikují v písemné a elektronické podobě tak, aby zpracované texty byly v souladu se zásadami správné tvorby elektronické dokumentace a odpovídaly základním typografickým pravidlům;
- žáci syntetizují informace z více zdrojů a vytvářejí z nich celistvý text.

Personální a sociální kompetence

- žáci obhajují své práce, např. grafické projekty, prezentace, www stránky, texty atd.;
- žáci přijímají hodnocení spolužáků a vyučujícího.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci získávají a orientují se v informacích z oblasti trhu práce.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci používají prostředky IKT ke zvýšení efektivity své práce, k lepší organizaci a týmové spolupráci, k prezentování výsledku své práce a k rychlé a efektivní komunikaci.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- schopnost získávat informace potřebných pro rozhodování, posuzování a komunikaci s ostatními lidmi;
- rozvoj samostatnosti, rozhodování a důvěry ve vlastní schopnosti.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- seznámení se zdravotními riziky souvisejícími s nadměrnou prací u počítače;
- poučení o ekologické likvidaci technických prostředků výpočetní techniky;
- poznání, že používáním úsporných režimů se šetří energie a digitalizace dat přispívá k šetření papírem;

- schopnost vyhledat a uspořádat informace související s životním prostředím.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- seznámení s možností zvýšení kvalifikace pomocí e-learningu nebo distančního studia;
- schopnost pracovat s novými technologiemi, a tím zvyšovat možnost uspět na současném trhu práce;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- schopnost přednášet své výsledky a své názory v součinnosti s prezentačním softwarem;
- dodržování autorských i jiných práv spojených s oblastí IKT;
- schopnost používat základní a aplikační programové vybavení počítače pro potřeby dalšího vzdělávání.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu informační a komunikační technologie svým pojetím navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané na základních školách v oblasti IKT, které jsou dále rozvíjeny. Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány téměř ve všech předmětech, ať již při výuce nebo při vypracovávání úkolů.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Informace, informatika, informační zdroje	
Autorský zákon a etické zásady při práci s informacemi	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí podstatu vyjádření digitálně uložené informace v počítači, definuje její jednotky; – využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci; – využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů; – posuzuje aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací; – využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky. 	<ul style="list-style-type: none"> – seznámení se s podstatou uložení a interpretace informace digitálně uložené v počítačích, meta-informace – vyhledávání a srovnávání informací z různých zdrojů, hodnocení nalezených informací – dodržování ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací
Technické vybavení počítačů – hardware, periferní zařízení	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získá přehled o vývoji výpočetních systémů, tvoří si ucelený náhled na oblast informačních technologií; – pojmenuje základní druhy počítačů; – vysvětlí základní princip fungování počítače; – rozlišuje jednotlivé součásti počítače, chápe jejich základní funkci a parametry; – rozlišuje analogová a digitální zařízení, vstupní a výstupní zařízení, vysvětlí princip fungování běžných periferních zařízení; – uvědomuje si možnosti úsporných technologií z hlediska energetické náročnosti; 	<ul style="list-style-type: none"> – historický vývoj výpočetních systémů – klasifikace počítačů z různých hledisek – základní komponenty počítače, přídavná zařízení, trendy vývoje – vstupní a výstupní zařízení, propojení počítače s běžnými digitálními zařízeními – IKT a životní prostředí

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – nakládá s elektronickým odpadem podle zvláštních pravidel pro nebezpečný odpad. 	
Ergonomie a hygiena práce s výpočetní technikou	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je si vědom vlivu výpočetní techniky na lidské zdraví, charakterizuje a vysvětlí základy ergonomie práce na počítači; – charakterizuje možnosti podoby ICT pro osoby s handicapem. 	<ul style="list-style-type: none"> – ergonomie, zdraví a bezpečnost – IKT pro osoby s handicapem
Software, operační systém	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v nabídce softwaru, zařadí aplikační programy do skupin, které charakterizuje; – orientuje se v druzích licencí u softwaru; – je seznámen se základními principy fungování operačních systému (OS); – orientuje se v uživatelském prostředí; – pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí; – respektuje autorská práva, je si vědom důsledků při jejich porušování. 	<ul style="list-style-type: none"> – druhy aplikačního softwaru, formát datového souboru a jeho vazba na určitý program, význam standardizace dokumentů, nejpoužívanější současné typy dokumentů – operační systém (OS), prvky GUI (grafické prostředí) – základní uživatelské programy dodávané s operačním systémem, vyhledávání informací na vlastním počítači, práce s nápovědou – copyright a zákon na ochranu dat, autorská práva
Práce se soubory a složkami	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí základní pojmy: data, program (aplikace), komprese/dekomprese dat, složka (adresář), dokument (soubor); – rozpozná typy souborů a orientuje se v jejich asociaci s aplikacemi; – spravuje soubory a adresáře v počítači, předvede s nimi základní operace; – pracuje se schránkou; – čte PDF dokumenty ve vhodné aplikaci. 	<ul style="list-style-type: none"> – organizace dat v počítači a jejich ochrana, práce s daty (soubory a složky) – správa dat – průzkumník, souborový manažer
Počítačová síť; LAN, Internet a komunikace, síťové služby	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní běžně používané pojmy z oblasti počítačových sítí, uvede výhody sdílení dat, prostředků, připojení na Internet; – uvede typy sítí; – vysvětlí pojem Internet, uvede jeho význam; – vyhledá požadované informace na Internetu, při vyhledávání používá efektivní způsob a vhodnou cestu, vyhledává informace pomocí katalogů, vyhledávačů i fulltextu, správně formuluje požadavky; – orientuje se v možnostech připojení na internet; – používá základní způsoby komunikace, orientuje se v prostředí poštovního klienta, dokáže založit e-mailovou schránku a pracovat s ní. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy, rozdělení sítí, výhody sítí – technické prostředky sítí, síťový software – sdílení, logování do sítě (volba bezpečného hesla) – základní služby Internetu – metodika vyhledávání informací – práce s prohlížečem webu, orientování se ve výsledcích vyhledávání – Internet – možnosti komunikace, způsoby připojení
Zabezpečení dat	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí, co je počítačový virus, co může způsobit 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpečnost v síti, zabezpečení počítače – zálohování dat, komprese dat

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>a jak se lze proti němu účinně bránit;</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá a orientuje se ve způsobech ochrany dat před zneužitím a zničením, tj. prostředky zabezpečení dat (hesla, aktualizace operačního systému a antivirového programu; – provede zálohu dat, vybere správné záznamové médium. 	
Textový editor	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve vlastnostech a skupinách písma; – vytvoří či upraví textový dokument za dodržení typografických a estetických pravidel, používá zásady správného citování, uvádí zdroje; – využije schránku při práci s textem; – použije šablonu pro vytvoření nového dokumentu; – vytvoří či vloží do dokumentu tabulku či jiný objekt, nastaví mu parametry; – používá v textu tabulátory, vloží hypertextové odkazy; – vytiskne zpracovaný dokument; – upraví strukturu a vzhled dokumentu přiřazováním stylů, z nich vygenerovat obsah dokumentu (popř. rejstřík); – využívá nápovědu, manuál; – pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví a používá informace z různých informačních zdrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> – prostředí textového editoru, nastavení zobrazení dokumentu – písmo, typografická a estetická pravidla – zásady úpravy dokumentů – revize (kontrola pravopisu, ...), slovník synonym – zásady pořizování textu v počítači, úprava struktury a vzhledu dokumentu prostřednictvím stylů, záhlaví a zápatí; generování obsahu dokumentu – vkládání tabulek, hypertextových odkazů, obrázků a dalších objektů z jiných zdrojů – použití šablony dokumentu – nadefinování parametrů stránky a nastavení před tiskem – práce s nápovědou, manuálem

Poznámky:

Žáci jsou během studia seznamováni s novinkami a aktualitami v oblasti informatiky.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Tabulkový kalkulátor	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí funkci tabulkových kalkulátorů a uvede příklady tabulkových kalkulátorů; – popíše strukturu tabulky, vysvětlí základní pojmy; – vytvoří tabulku, edituje její vzhled, pracuje s listy a jeho částmi (sloupce, řádky, buňkami); – předvede základní operace s buňkami (vyplňování, formátování, ...); – vysvětlí rozdíl mezi adresací buněk relativní a absolutní, předvede na příkladech, – vytvoří vzorec zápisem a s jeho pomocí zpracuje číselná data; – umí použít průvodce pro tvorbu funkcí, používá standardní funkce; – pomocí grafu prezentuje vybraná data; – vysvětlí pojmy záznam a pole pro tabulku jako jednoduchou databázi; – využívá databázových možností tabulkového 	<ul style="list-style-type: none"> – prostředí tabulkového kalkulátoru – vytvoření tabulky, plnění a formátování buněk, změna jejich obsahu – práce s listy, pohyb po tabulce a operace s řádky, sloupci a buňkami – vytváření číselných a logických řad – vkládání vzorců a funkcí, priorit operátorů, argumenty funkcí, práce s funkcemi – komentář k buňce, ověření rozsahu dat, výběr dat ze seznamu, zamknutí buňky – tisk a předtisková úprava, záhlaví a zápatí, – tvorba a úprava grafu, prvky grafu – vkládání objektů do sešitu – tabulkový procesor, jako jednoduchá databáze – export a import dat, použití alternativních programů – nastavení tabulkového procesoru

Výsledky vzdělávání	Učivo
kalkulátoru – řazení, filtrování dat, podmíněné formátování, ... – pracuje s nápovědou, manuálem.	– práce a nápovědou, manuálem
Počítačová grafika, barvy, rastrová a vektorová grafika	
Žák: – orientuje se v základních druzích počítačové grafiky a podle potřeby rozhodne o použití vhodného programu; – charakterizuje základní pojmy a principy počítačové grafiky, definuje a popíše barevné modely RGB a CMYK, grafické formáty; – ovládá běžné funkce rastrového editoru – vytvoří či upraví rastrový obrázek.	– základní pojmy a principy z oblasti počítačové grafiky – rastrová a vektorová grafika – základní funkce rastrového editoru
Prezentace informací, prezentační software	
Žák: – dodržuje zásady vytváření kvalitní prezentace; – v prezentačním softwaru vytvoří prezentaci, pracuje s předlohou, styly, volí vhodné přechody snímků, vkládá do prezentace objekty, umí je animovat; – zvládá převod prezentace do jiných formátů; – vytvoří a demonstruje vlastní prezentaci před kolektivem, řídí se přitom zásadami správného prezentování.	– programové nástroje pro tvorbu prezentace – základní principy zpracování úspěšné počítačové prezentace – vkládání dat a jednoduchých objektů do prezentace – práce se snímky (rozvržení, způsoby zobrazení), vlastní animace s nastavením parametrů a přechody snímků, vložení poznámek – příprava prezentace pro předvádění (zásady správného prezentování)

Poznámky:

Žáci jsou během studia seznamováni s novinkami a aktualitami v oblasti informatiky.

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Počítačová grafika, rastrová a vektorová grafika	
Žák: – seznámí se se základy fotografování, skenování, vyhledá vhodný obrázek na internetu; – provede běžné úpravy fotografií; – vytvoří v rastrovém grafickém editoru koláž; – vytvoří ve vektorovém grafickém editoru objekty, které edituje, vloží text; – vypracuje grafickou práci, případně vytiskne a exportuje do zvoleného rastrového formátu; – v textech různých tiskovin vyhledá porušení typografických pravidel a vyjádří se k celkovému estetickému zpracování textu a obrazu.	– získávání digitálních obrázků, digitální fotoaparát – úpravy fotografií, vytváření obrázku aj. v rastrovém editoru – práce s vektorovým editorem – základní úkony s objekty a křivkami – tisk a export grafiky, písmo
Prezentace informací, prezentační software	
Žák: – dodržuje zásady vytváření kvalitní prezentace; – využívá nápovědu, manuál; – převádí prezentace do jiných formátů; – vytvoří a demonstruje prezentaci před kolektivem, řídí se přitom zásadami správného prezentování; – vysvětlí základní pojmy spojené s internetovou prezentací – HTML, XHTML, CSS, PHP, JavaScript,	– vkládání dat a objektů do prezentace – příprava prezentace pro předvádění (zásady správného prezentování) – tisk snímků prezentace – práce a nápovědou, manuálem – zhodnocení vytvořené prezentace – terminologie spojená s webovou prezentací – prezentace na Internetu, zásady kvalitního webu, grafika a struktura webu

Výsledky vzdělávání	Učivo
statické a dynamické webové prezentace aj.; – definuje zásady kvalitního webu, vysvětlí principy struktury webu; – objasní možnosti a způsob tvorby webových stránek.	– příklady použití HTML, XHTML, CSS, PHP, JavaScript ve webové prezentaci
Multimédia, aplikační software pro práci se zvukem	
Žák: – vysvětlí pojem multimédia, zná výhody a použitelnost multimédií; – rozlišuje multimediální formáty; – dokáže využívat multimédia pro práci se zvukem; – stáhne hudbu z internetu, přehraje v přehrávači; – upraví pomocí vhodného softwaru skladbu či nahrávku, uloží ji v jiném zvukovém formátu; – orientuje se v běžných notačních programech; – vysvětlí princip streamingu.	– základní pojmy a principy multimédií, multimediální formáty – zvuk a práce se zvukem v počítači, zvukové formáty – aplikační software pro práci se zvukem – streaming

Poznámky:

Žáci jsou během studia seznamováni s novinkami a aktualitami v oblasti informatiky.

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Algoritmizace a základy programování	
Žák: – orientuje se ve vývoji programovacích jazyků; – vysvětlí základní pojmy – algoritmus, program, překladač, strojový kód, ... – ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (rozdělení úlohy na jednotlivé elementární činnosti); – provede rozbor konkrétní úlohy, sestaví algoritmus pomocí vývojového diagramu, – vysvětlí pojem makro a vytvoří jednoduché makro formou záznamu.	– pojmosloví, historický vývoj programování – základní struktura algoritmu a jeho zápis – programovací jazyky – přehled a rozdělení – makra
Textový editor (prohloubení učiva)	
Žák: – vysvětlí princip použití hromadné korespondence a dokáže ji použít; – vytvoří práci v textovém editoru, která respektuje veškeré zásady „větší práce“ – struktura dokumentu pomocí stylů, obsah, citace zdrojů, popř. rejstřík; – využívá nápovědu, manuál.	– hromadná korespondence – zpracování dokumentu většího rozsahu při zachování veškerých zásad a pravidel – rejstřík, bibliografie – práce a nápovědou, manuálem
Relační databáze, databázové systémy	
Žák: – orientuje se v základní terminologii, tzn. tabulka, pole, datový typ, primární a sekundární klíč, relace, objekty databáze, prostředí databázového systému; – uvede vhodné příklady použití databázového systému; – zpracuje data pomocí tabulek, definuje primární klíč a integritní omezení;	– terminologie relačních databází – aplikace pro návrh a tvorbu relačních databází – struktura relační databáze, oblasti použití relačních databází, návrh jednoduché a relační databáze – tvorba základních databázových objektů – tabulky, formuláře, sestavy, dotazy – relace typu 1:1, 1:N, M:N – práce a nápovědou, manuálem

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – propojí tabulky pomocí relací; – strukturuje data pomocí dotazů; – vytváří vstupní formuláře; – navrhuje výstupní sestavy; – dodatečně upraví vzhled databázových objektů; – využívá nápovědu, manuál. 	
Multimédia, aplikační software pro práci se zvukem a obrazem	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve způsobech a možnostech zpracování videa v počítači pomocí dostupného softwaru; – využije multimédia pro práci se zvukem a obrazem. 	<ul style="list-style-type: none"> – možnosti práce s videem (a zvukem)

Poznámky:

Žáci jsou během studia seznamováni s novinkami a aktualitami v oblasti informatiky.

ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

7.5 SPOLEČNÝ ODBORNÝ ZÁKLAD

Učební osnova předmětu

INTONACE, RYTMUS A SLUCHOVÁ ANALÝZA

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	256 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	2	2	-	-	8

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Intonace, rytmus a sluchová analýza je předmětem společného odborného základu. Rozvíjí hudební myšlení, paměť a sluchové dispozice. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli reprodukovat, analyzovat a zaznamenávat i složitější melodicko-rytmické celky a pamatovat si je.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je řazeno do tematických celků řazených s ohledem na náročnost probírané láky a sleduje kontinuitu s ostatními hudebně teoretickými předměty.

V průběhu prvních tří ročníků studia předmětu se žák seznámí s principy tonální a intervalové intonace. Seznámí se s intonací jedno až čtyřhlasu v durových, mollových, starých a exotických modech, je schopen určit tonalitu, pěvecky se orientuje v G a F klíči. Učivo je koncipováno tak, aby byl žák schopen intonovat z listu jednohlasá i vícehlasá cvičení, ovládat zápis melodicko-rytmických celků podle diktátu a byl schopen realizovat svou hudební představu formou zápisu. Učivo je zaměřeno na výcvik hudební paměti a vede k zapamatování si delších hudebních úryvků. Učivo akcentuje schopnost žáka určit a zapsat všechny druhy základních troj a čtyřzvuků jak klasickým způsobem, tak i pomocí akordických značek. Náplň učiva napomáhá orientovat se ve vícehlasu a složitějších harmonických postupech soudobé hudby, prvků jazzu a populární hudby.

V oblasti rytmické výuky učivo vede k zvládnutí i složitějších rytmů metodou od jednoduššího ke složitějšímu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku.

Strategie výuky

Předmět Intonace, rytmus a sluchová analýza je předmět skupinový. Metody a formy práce jsou zvoleny vzhledem k charakteristice předmětu. Pro výklad je užitá frontální organizační forma vyučování, následné procvičování probraného učiva je pak řešeno ve skupinách a individualizovanou formou.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně buď ústním zkoušením, nebo písemným testem z jednoho či více probraných tematických celků.

Je hodnocen jak jejich aktuální výkon, tak i jejich schopnost soustředění a kooperace ve skupině.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Intonace, rytmus a sluchová analýza v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Intonace hraných tónů	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – intonuje zahrané tóny a přenes je do vlastní hlasové polohy; – rozpozná počet hraných tónů a je schopen je intonovat; – zopakuje krátký melodický motiv. 	<ul style="list-style-type: none"> – hrané tóny pomocí klavíru
Moll-durový stupnicový systém	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná dur nebo moll tónorod; – intonuje prima vista různé tónové řady durové a mollových stupnic; – intonuje po zahrání tónové řady nebo krátkého melodického motivu 1. stupeň durové a mollové tóniny; – zapíše hranou durovou a mollovou tónovou řadu. 	<ul style="list-style-type: none"> – durový a mollový stupnicový systém
Intervaly	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – intonuje intervaly čisté, velké, malé a zvětšenou kvartu směrem nahoru nebo dolů. 	<ul style="list-style-type: none"> – intervaly velké, malé, čisté a tritonus
Kvintakordy a jejich obraty	
Žák:	<ul style="list-style-type: none"> – kvintakord dur, moll, zmenšený, zvětšený a jejich

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozezná kvintakord dur, moll a jejich obraty; – intonuje od daného tónu kvintakord dur, moll a jejich obraty; – zapíše kvintakord dur, moll a jejich obraty; – rozezná zmenšený a zvětšený kvintakord a jejich obraty; – zapíše zmenšený a zvětšený kvintakord a jejich obraty; – intonuje zmenšený a zvětšený kvintakord a jejich obraty. 	obraty
Intonace kánonů, jednohlasé motivy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – intonuje jednoduché rytmicko-melodické motivy nebo jednohlasé písně; – zapíše jednoduché jednohlasé motivy a písně; – udrží svůj hlas při zpěvu kánonů. 	– kánony a jednohlasé písně v moll – durovém stupnicovém systému
Rytmická paměť	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – reprodukuje rytmický úryvek. 	– rytmické úryvky dvoudobého, třídobého, čtyřdobého, pětidobého, šestidobého, sedmidobého taktu
Realizace rytmického zápisu jednohlasu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizuje zápis rytmického jednohlasu. 	– rytmický a melodický jednohlas v podobě taktů osminových, čtvrtových, půlových
Realizace rytmického zápisu dvojhlasu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – realizuje zápis rytmického dvojhlasu. 	– rytmický a melodický dvojhlas v podobě taktů osminových, čtvrtových, půlových
Zápis rytmického jednohlasu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapíše rytmický úryvek. 	– rytmické úryvky dvoudobého, třídobého, čtyřdobého, pětidobého, šestidobého, sedmidobého taktu rytmu nebo melodie
Rytmická flexibilita	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je schopen udržet stejné rytmické metrum; – je schopen udržet svůj hlas při rytmických nebo melodicko-rytmických kánonech; – rozliší v melodicko-rytmickém vícehlasu jednu rytmickou linku, kterou je schopen zapsat. 	– melodicko-rytmické úryvky do rozsahu malé písňové formy

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pentatonika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná pentatoniku; – zapíše hranou pentatoniku a melodie hrané v pentatonice; – intonuje prima vista zápis pentatoniky. 	– pentatonika
Církevní stupnice	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozezná církevní stupnice; – zapíše hrané církevní stupnice a melodie hrané v církevních stupnicích; 	– církevní stupnice

Výsledky vzdělávání	Učivo
– intonuje prima vista melodie v církevních stupnicích.	
Celotónová stupnice	
Žák: – rozezná celotónovou stupnici; – zapíše hranou celotónovou stupnici; – intonuje prima vista melodie v celotónové stupnici.	– celotónová stupnice
Bluesová stupnice	
Žák: – rozezná bluesovou stupnici; – zapíše hranou bluesovou stupnici a melodie hrané v bluesové stupnici; – intonuje prima vista melodie v bluesové stupnici.	– bluesová stupnice
Chromatická stupnice	
Žák: – rozezná chromatickou stupnici; – zapíše hranou chromatickou stupnici a melodie využívající tuto stupnici; – intonuje prima vista melodie využívající chromatickou stupnici.	– chromatická stupnice
Intonace kánonů, dvouhlasých motivů	
Žák: – intonuje složitější jednohlasé a dvouhlasé rytmické motivy a písně; – zapíše hrané jednohlasé a dvouhlasé rytmické motivy a písně; – udrží svůj hlas při zpěvu jazz kánonů.	– jednohlasé a dvouhlasé písně – jazz kánony
Rytmus	
Žák: – zatleská nebo zatuká obtížnější příklady triol a jiných útvarů, vzniklých nepravidelným dělením; dvě tečky u noty; – zatleská nebo zatuká dvouhlasá rytmická cvičení se složitým rytmem a nepravidelným dělením.	– zápisy složitějších příkladů rytmu

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Chromatika	
Žák: – rozpozná chromatický postup ve všech tóninách, pochopí úlohu chromatiky v hudbě, dokáže zapsat a analyzovat hudební materiál jak ve cvičeních, tak i v konkrétních příkladech z hudební literatury.	– chromatické postupy – využití v hudební praxi, jedno až čtyřhlase, intonační a sluchová cvičení vztahující se k problematice
Modulace	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve složitějších postupech, využívajících alterované tóny; – rozpozná na základě kontaktu s notovým zápisem alterované tóny, zapíše je nebo zazpívá; – rozumí principům modulace v tonální intonaci. 	<ul style="list-style-type: none"> – modulace a alterace, jejich intonace a analýza – vícehlasá cvičení s uvedenou učební látkou, využití materiálů z vokální (intonační cvičení) i instrumentální (zápisy slyšeného) praxe.
Septakordy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná sluchem všechny druhy septakordů a jejich obrátů, analyzuje jak slovně, tak písemně, určí základní tón a podle něj zapíše akord formou akordické značky; – je schopen na základě sluchové analýzy s aktivním využitím znalostí z harmonie zapsat melodickou linku s doprovodem ve značkách. 	<ul style="list-style-type: none"> – všechny druhy běžně používaných septakordů s obraty, zápisy melodií se značkovým doprovodem, využití akordických značek v zápisu
Pamětné tóny	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže interpretovat složitější melodické postupy a reprodukovat je v kolektivu ve vícehlasých cvičeních; – je schopen z paměti zazpívat delší hudební úseky, na základě poslechu je zapsat. 	<ul style="list-style-type: none"> – využití tónů pamětných a vztažných ve vokální praxi, zápisy rozsáhlejších celků, obsahujících veškerou probranou učební látku formou melodicko-rytmických diktátů
Soudobá hudba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na základě intervalové intonace je schopen interpretovat či zapsat hudební materiály současné hudby, která není závislá na běžné tonalitě; – prokáže svůj smysl pro čistou intonaci na složitějších úryvcích současné hudby vlastním vokálním projevem. 	<ul style="list-style-type: none"> – intonace soudobé hudby – využití všech postupů, jedno i vícehlasá cvičení s využitím materiálů soudobé hudby
Syntéza melodie a rytmu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje dvouhlasá rytmická cvičení ve složitějších rytmech, je schopen i současného vokálního projevu ve spojení s vlastním rytmickým doprovodem. 	<ul style="list-style-type: none"> – rytmus – spojení melodie a rytmu ve vícehlasých rytmicko-melodických cvičeních

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Jazzové melodie a rytmus	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapíše jazzově laděné mel. motivy použitím již probraných intervalů a rytmů. 	<ul style="list-style-type: none"> – melodie – rytmus
Jazzové akordické melodie	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapíše jazzově laděné melodie pouze za užití základních kvintakordů a jejich obrátů. 	<ul style="list-style-type: none"> – kvintakordy a jejich obraty – melodie

Výsledky vzdělávání	Učivo
Septakordy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – intonuje všechny užívané septakordy za použití názvů intervalů; – rozezná septakordy hrané na klavír a při poslechu jazzových standardů zapíše jazzově laděné melodické motivy na intervaly septakordů. 	– septakordy bez tenzí
Tenze	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – intonuje všechny užívané septakordy i s tenzemi za použití názvů intervalů; – rozezná septakordy i s tenzemi hrané na klavír a při poslechu jazzových standardů; – zapíše jazzově laděné melodické motivy na intervaly septakordů i s tenzemi. 	– septakordy s tenzemi
Modální a alterovaná stupnice	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – intonuje v jazzu používané módy a alterovanou stupnici; – rozpozná módy hrané na klavír a při poslechu jazzových standardů; – zapíše melodie za použití jazzových módů. 	– stupnice
Doškálné akordické postupy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jazzové doškálné akordické postupy; – zapíše melodie, které jsou založeny na doškálných akordických postupech. 	– doškálné akordické postupy
Rozšířené akordické postupy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná jazzové akordické postupy rozšířené o mimotonální a sekundární postupy; – zapíše jazzové melodie, které jsou založené na akordických postupech rozšířených o mimotonální a sekundární dominanty. 	– mimotonální akordické postupy

*Učební osnova předmětu***VŠEOBECNÁ HUDEBNÍ NAUKA**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	–	–	–	–	–	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Všeobecná hudební nauka je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ, který představuje vstup do odborného vzdělávání v oboru. Učí žáky bezpečně se orientovat v tónovém systému, správně používat notové písmo, znát označení temp a výrazové názvosloví, bezpečně znát a používat intervaly, tóniny a akordy, akordické značky a jejich praktické uplatnění. Vede žáky k přesnému vyjadřování a správnému používání základních pojmů odborné hudební terminologie.

Charakteristika učiva

Všeobecná hudební nauka předpokládá znalost základní hudební nauky požadované u přijímacích zkoušek. Tyto dále doplňuje, sjednocuje a prohlubuje. Přípravuje žáky pro studium navazujících odborných předmětů (harmonie, hudební formy, kontrapunkt) a teoreticky podporuje předmět Intonace, rytmus a sluchová analýza. Rozvíjí smysl pro systematickosti a logické myšlení.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku

Strategie výuky

Předmět Všeobecná hudební nauka je předmět skupinový. Pro výklad je užita frontální organizační forma vyučování, následné procvičování probraného učiva je pak řešeno ve skupinách případně individualizovanou formou.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně buď ústním zkoušením nebo písemným testem z jednoho či více probraných tematických celků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Všeobecná hudební nauka v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a odborné přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základní hudební nauka	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hudebně naučné pojmy, používá je aktivně; – ovládá znalost notového písma; – čte a píše v G klíči, F klíči, C klíči. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní hudebně naučné pojmy – notopis, pravidelné a nepravidelné dělení, zápis melodických ozdob – abreviatury – houslový, basový a altový klíč, seznámení se i s ostatními druhy klíčů
Intervalový systém	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoří a pozná základní i odvozené intervaly v rozsahu 2 oktáv – pracuje s intervaly aktivně 	<ul style="list-style-type: none"> – intervalový systém, základní i odvozené intervaly, včetně intervalů složených – převrat intervalu, přenesení intervalu, intervalová záměna, intervalová proměna – analýza intervalu z notového zápisu – tvoření libovolného intervalu od libovolného tónu libovolným směrem
Stupnicový systém	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná, umí utvořit, pozná a orientuje se ve všech probíraných typech stupnic. 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlení pojmu stupnice, tónina – vysvětlení principů tvorby jednotlivých typů stupnic – stupnice durové, mollové – stupnice církevní (autentická i plagální podoba) – stupnice cikánské – durová a mollová pentatonika, stupnice bluesová – stupnice chromatická a celotónová – stupnice zvětšená, zmenšená, alterovaná – stupnice be-bopové
Akordický systém	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoří a analyzuje kvintakordy, septakordy, nónové akordy včetně jejich obrátů; – se seznámí s problematikou undecimových a terdecimových akordů. 	<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlení pojmu akord – seznámení s tvorbou akordů terciového systému – kvintakord a jeho obraty – septakord a jeho obraty – nónový akord a jeho obraty – seznámení se s undecimovým a terdecimovým akordem
Italská hudební terminologie	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá, rozumí a aktivně užívá italskou hudební terminologii. 	<ul style="list-style-type: none"> – Italská hudební terminologie z oblasti tempového značení, agogiky a dalších oblastí notových zápisů
Akordické značky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapíše akord pomocí akordické značky; – zapíše akordickou značku do not. 	<ul style="list-style-type: none"> – seznámení se s problematikou tvorby akordických značek, jejich jednotlivé typy – zapisování akordické značky do not – tvoření akordické značky z notového zápisu

Učební osnova předmětu

HARMONIE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	2	2	–	–	–	4

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Harmonie je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět rozvíjí harmonické myšlení žáků, učí je harmonicky (v odborném slova smyslu) myslet a slyšet, chápat harmonické a tonální vztahy, pracovat s nimi a rozpoznávat je v hudebních dílech.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu je řazeno do tematických celků do určité míry sledujících vývoj harmonie zejména proto, že toto hledisko přispívá k výstavbě a srozumitelnosti výkladu. Část učiva je tvořena klasicko-romantickou oblastí, a to ze dvou důvodů: 1) Klasicko-romantická harmonie je uzavřenou a logicky konzistentní teorií, a jako taková tedy učí jistému způsobu hudebního myšlení. 2) Mnohé zákonitosti popsané a vysvětlené klasicko-romantickou harmonií působí trvale v hudbě nejrůznějších žánrů, což je dáno jejich fyzikálně-akustickými vlastnostmi a současně psychologickými a fyziologickými podmínkami percepcí.

Významná část učiva je zaměřena na výklad základů jazzové harmonie, a to s poukázáním na souvislosti a vazby s klasicko-romantickou oblastí, což odpovídá vícežánrové charakteristice školy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku

Strategie výuky

Výuka předmětu Harmonie je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu následujícími výukovými strategiemi:

Seznámení se s učivem probíhá obvykle frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí notového záznamu na klasické tabuli, může být doplněno o tabuli interaktivní či dataprojektor pro promítání učitelem předem připravených prezentací. Nezbytnou pomůckou při výuce je klávesový nástroj (klavír), na který jsou učitelem přehrávány příklady a ukázky. K analýze skladeb se využívají materiály z knihovny školy, příp. skladby přinesené žáky.

Upevnění učiva je realizováno prostřednictvím samostatné práce žáků (např. harmonizace melodie, práce s generálbasem, domácí úkoly) kontrolované a opravované učitelem. Důležitou součástí výuky je hra žáků na klávesový nástroj, což se týká především harmonických cvičení.

Prověřování znalostí probíhá jednak průběžně kontrolou a opravováním samostatné práce žáků, jednak periodickým testováním písemným a praktickým (hra harmonických cvičení na klávesový nástroj).

Výuka může probíhat v podstatě v libovolně učebně vybavené klasické tabuli a klávesovým nástrojem jako pomůckami nezbytnými; přehrávač, datový projektor, příp. interaktivní tabule jsou vítanými a upotřebitelnými doplňky. Hodiny je možné zorganizovat a vést tak, aby byly zohledněny nároky žáků se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu Harmonie se hodnotí:

- dovednost kreativně pracovat s harmonickými prvky při dodržování smluvených pravidel,
- dovednost spolupracovat, hledat řešení týmově, dovednost analyzovat výsledky práce své i druhých a hodnotit je,
- dovednost orientovat se v oboru, doplňovat si aktuální údaje a přinášet nové podněty.

Stěžejním předpokladem úspěšného pedagogického procesu je pozitivní motivace žáků.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Harmonie v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základní informace o předmětu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní definice a vymezení předmětu; – se orientuje v historickém vývoji; – dokáže uvést hlavní specifika harmonie podle žánrů, což se týká zejména harmonie klasicko-romantické, jazzové a populární hudby i harmonie hudby 20. století. 	<ul style="list-style-type: none"> – definice pojmu harmonie – stručný historický vývoj – základní dělení harmonie podle žánrů a epoch
Základní harmonické pojmy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – ovládá diatonický systém stupnic, a to jak novodobých, tak i tzv. církevních; 	<ul style="list-style-type: none"> – moll-durový stupnicový systém („novodobé stupnice“) a modální systémy jako podklad pro tvorbu akordů – hlavní akordické systémy (terciový, kvartový,

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – postaví stupnice od jakéhokoli tónu, zná pojem kvartovo-kvintový kruh a systém předznamenání včetně grafických pravidel jeho realizace v různých klíčích; – rozpozná a určí doškálné kvintakordy v různých obrazech, dokáže je samostatně postavit; – má přehled o různých akordických systémech a složitějších akordech; – aktivně zvládá způsob stylizace kvintakordu a jeho obrátů, poloh i rozloh v základním harmonickém čtyřhlasu; – zná a užívá s jistotou jednotlivé typy vedení hlasů, rozpozná je jak v notovém zápisu, tak i podle poslechu; – ovládá základy problematiky paralelních kvint v hudbě klasicko-romantické a hudbě novější s přihlédnutím k různým žánrům; – pozná v daném kontextu citlivý tón a zná hlavní problémy jeho uplatnění v harmonické sazbě; – rozumí pojmu tenze v jazzu, dokáže najít hlavní souvztažnosti mezi tenzemi a klasicko-romantickým systémem nónových akordů a umělých citlivých tónů. 	<ul style="list-style-type: none"> sekund-septimový), žánrové zařazení – doškálné kvintakordy, jejich obraty – úvodní přehled složitějších akordů terciové stavby, opakování znalostí žáků z hudební nauky – základní harmonický čtyřhlas jako hlavní nástroj pro výklad a rozvíjení harmonického myšlení – principy určování obrátů akordu ve čtyřhlasu, poloha, rozloha – elementární způsoby vedení dvou hlasů – pojem paralelních kvint jako žánrového významu, rozdíl mezi paralelními oktávami v harmonickém čtyřhlasu a paralelními oktávami v klavírní či orchestrální stylizaci, paralelismy v rockové hudbě a jejich odvozeninách – pojem citlivého tónu v hudbě klasicko-romantické a populární – pojem tenze v jazzu jako prostředku k vytváření barvy a stupňování napětí
Funkce v harmonii – úvod	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí na příkladech, co to jsou hlavní a vedlejší kvintakordy; – zvládá a na příkladech rozpozná základní harmonické funkce; – vytvoří základní harmonickou kadenci v libovolné tónině dur či moll, a to i ve čtyřhlasé stylizaci. 	<ul style="list-style-type: none"> – zobecněný pojem centra a hierarchizace harmonických funkcí – harmonie jako teorie tóniky – autentické a plagální funkce – hlavní a vedlejší kvintakordy – pojetí funkčnosti akordu v jazzové harmonii – základní harmonická kadence, dominantní jádro
Spojování kvintakordů a jejich obrátů	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozpozná, funkčně určí a spojí správně hlavní i vedlejší kvintakordy včetně jejich obrátů s dodržением pravidel klasicko-romantické harmonie. 	<ul style="list-style-type: none"> – praktické zvládnutí stylizace a spojování kvintakordů a jejich obrátů v harmonickém čtyřhlasu – pojem rozvodu a správné zacházení s citlivým tónem při dodržení základních pravidel
Sekvence a závěry	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá pravidla stavby sekvence doškálné i modulující, vytvoří sekvence a rozpozná v předloženém hudebním textu; – rozpozná a vytvoří různé typy závěrů. 	<ul style="list-style-type: none"> – harmonická sekvence doškálná a modulující – druhy závěrů v klasické harmonii
Dominantní, subdominantní a kombinovaný rozvod, vedlejší septakordy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná pojmy napětí a rozvod v harmonickém smyslu, používá je při analýzách skladeb; – nalezne ve všech tóninách hlavní a vedlejší septakordy, zná definici charakteristických disonancí a pracuje s pojmem vázaného tónu; – zná a aktivně používá dominantní 	<ul style="list-style-type: none"> – prohloubení pojmů napětí a rozvod – definice hlavních a vedlejších septakordů, úvod do charakteristických disonancí – dominantní (tvrdě malý) septakord v elementárním dominantním kontextu – jeho bazální psychoakustická schopnost činicí z něj historický, žánrový a trendový invariant

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> i subdominantní rozvod; – analyzuje i používá klesající citlivý tón; – rozpozná, vytvoří, napíše a zahraje dominantní jádro ve všech tóninách; – rozumí septakordu sedmého stupni jako kombinaci subdominantního a dominantního napětí a současně jej vysvětlí jako reliktní malého dominantního nónového akordu; – napíše správně a zahraje kombinovaný rozvod; – rozpozná a stylizuje vedlejší septakordy, používá je správně ve čtyřhlasé stylizaci i při harmonizaci písní; – zdokonaluje se ve čtení a analýze harmonických značek. 	<ul style="list-style-type: none"> – subdominantní rozvod jako specifikum klasicko-romantické harmonie – pojem klesajícího citlivého tónu a Rameauovy sexty jako prostředků ke zvyšování předtónického napětí u subdominantního rozvodu – septakord druhého stupně v subdominantní funkci před dominantou v kadenci smyslu, použití v jazzu a populární hudbě – opakování a prohloubení učiva, v návaznosti na hlavní septakordy definice pojmu kombinovaný rozvod – septakord sedmého stupně jako extrakce vázaných tónů ze subdominantních a dominantních útvarů – jazzové a popové pojetí septakordu sedmého stupně – zopakování všech doškálných septakordů, příslušných obrátů a odpovídajících akordických značek – definice a způsoby stylizace vedlejších septakordů, jejich spojování s jinými akordy – pojem fundamentálního basu
Melodické tóny	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá melodické tóny jak při analýze, tak i ve vlastní tvorbě; – rozpozná a kategorizuje jednotlivé melodické tóny. 	<ul style="list-style-type: none"> – průtah, průchod, střídavý tón, anticipace, následný akordický tón – prodleva, figura, ostinátní figura

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Nónové akordy a další složitější akordy terciového systému	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá znalost velkého a malého dominantního nónového akordu, jeho obraty a způsoby stylizace; – orientuje se ve vztahu přidané nóny, decimy a tercdecimy k systému jazzových tenzí a zakázaných tónů (<i>avoids</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> – definice nónového akordu, jeho pojetí v klasicko-romantické a populární hudbě – vztah některých složených intervalů k systému jazzových tenzí – úvod do undecimových a tercdecimových akordů
Modulace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasifikuje modulace podle druhu; – zvládá prakticky i teoreticky diatonickou modulaci. 	<ul style="list-style-type: none"> – modulace, jejich definice a třídění – diatonická modulace, podrobnější vhled, praktický nácvik
Úvod do chromatické harmonie	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápe, jaké jsou vývojové kořeny chromatické harmonie; – ovládá základní jevy patřící do dané oblasti. 	<ul style="list-style-type: none"> – přehled základních jevů patřících do chromatické harmonie
Pomocné funkce	
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – funkce frygická a lydická ve starší hudbě a

Výsledky vzdělávání	Učivo
– ovládá pomocné funkce jak z hlediska analýzy, tak i v praktických cvičeních.	v dílech 20. století – převod vedlejších funkcí přes kadenční akordy do tóniky, neapolský sextakord a význaky k němu příslušného vedení hlasů
Mimotonální akordy	
Žák: – rozpozná, analyzuje i aktivně tvoří mimotonální akordy, zejména dominanty; – analyzuje i vytvoří řetězce a sledy mimotonálních akordů, například dominant nebo dominantních jader.	– vysvětlení pojmu mimotonální akord a místotónika se zřetelem zejména k mimotonálním dominantám a jejich vztahu k sekundárním dominantám jazzové teorie – pojem mimotonální dominantní jádro
Alterace	
Žák: – alteruje zejména hlavní septakordy, vnímá alteraci v širších souvislostech, např. ve vztahu k jazzu.	– pojem alterace, v jakých hudebních souvislostech se může vyskytovat – alterované akordy pravé a kontextuální, jejich uvedení a rozvod
Chromaticko-enharmonická modulace	
Žák: – orientuje se teoreticky i prakticky v chromaticko-enharmonických modulacích i v modulacích pomocí frygické funkce.	– chromaticko-enharmonická modulace – modulace pomocí frygické funkce
Úvod do harmonie 20. století	
Žák: – teoreticky se orientuje v nejvýraznějších typech harmonických jevů hudby dvacátého století.	– kvartové akordy – modální postupy v melodii a harmonii – zahuštěné akordy – akordické kombinace – akordy o volné intervalové stavbě

Učební osnova předmětu

ŽÁNROVÁ HARMONIE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	1	2	–	–	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je kultivace harmonického myšlení v oblasti jazzu a populární hudby.

Charakteristika učiva

Navazuje na základní znalosti hudební nauky a klasické harmonie. Pojmenovává zároveň jak vertikální, tak horizontální harmonické principy. (Každým akordem lze položit příslušnou akordickou stupnici, která je

složena z akordických tónů a tenzí). Znalost akordických stupnic, které melodicky charakterizují každou harmonickou funkci, umožňuje praktické užití v kompozici, improvizaci a aranžování (tvorbě voicings). Žánrová harmonie popisuje zásady funkčních harmonických vztahů diatoniky a rozšířené diatoniky (chromatiky) – tonální a mimotonální funkce, principy modální harmonie a základní východiska směřující k atonalitě. Zabývá se aplikací akordických stupnic při tvorbě voicings – základy aranžování. Výrazně se věnuje analýze a harmonickému rozboru skladeb.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady udržitelného rozvoje
- byli schopni sebehodnocení
- pracovali kvalitně a pečlivě
- spolupracovali při řešení problémů
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit
- byli schopni najít logický postup při řešení problému, jednat uváženě po posouzení možných alternativ řešení.

Strategie výuky

Výuka předmětu Žánrová harmonie je naplňována ve dvou fázích vyučovacího procesu následujícími výukovými strategiemi:

- v první fázi se žáci naučí všechny principy funkční (diatonika a chromatika) a modální harmonie;
- ve druhé fázi uplatňují své znalosti akordických stupnic při tvorbě voicings.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je objektivní informací pro žáka o jeho vývoji. Hodnocení je pozitivní a motivační, aby sám žák chtěl dosáhnout co nejlepšího výkonu. Vede žáka k sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit, pomáhá ke zdokonalování žakových kvalit.

V předmětu Žánrová harmonie se hodnotí:

- dovednost kreativně pracovat s harmonickými prvky při dodržování smluvených pravidel,
- dovednost spolupracovat, dovednost analyzovat výsledky práce své i druhých a hodnotit je,
- dovednost doplňovat si aktuální údaje a přinášet nové podněty.

Součástí výuky jsou pravidelné písemné testy – praktické užití nabytých znalostí a jejich hodnocení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Žánrová harmonie v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Žánrová harmonie navazuje na předmět Harmonie (klasicko-romantická) a úzce souvisí s následujícími předměty:

- Hlavní obor
- Improvizace
- Všeobecná hudební nauka

- Kontrapunkt (horizontální složka hudebního díla)
- Hudební formy, analýza skladeb
- Souborová hra

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

– první část (stavba akordu, tenze, diatonika dur, diatonika moll)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Akordické značky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je schopen orientovat se ve všech typech akordických značek, naučí se správný zápis. 	<ul style="list-style-type: none"> – zaznamenání akordu pomocí akordické značky – varianty zápisu
Tenze, alterace, avoidy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá běžně složitější akordy nonové, undecimové a terdecimové; – analyzuje je v notovém zápisu a zapíše správně akordickou značku. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojem tenze – logické rozšíření septakordu o přidanou notu – nadstavba (9, 11, 13) – pojem alterace – pojem avoid – nevhodný tón
Úprava akordu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upravuje správně akord – harmonizuje tón v melodii. 	<ul style="list-style-type: none"> – aranžování jednotlivých hlasů akordu; těsná, rozšířená a široká harmonie (drop 2, drop 3, drop 2+4)
Tonalita	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pochopí a vstřebá princip tonality, harmonických funkcí; – analyzuje harmonické progrese pomocí značek s římskými číslicemi. 	<ul style="list-style-type: none"> – funkční harmonie. Dur-mollový tonální systém. Harmonické funkce (T, S, D) – rozdíl – tonalita, modalita a atonalita
Diatonika dur	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určuje spolehlivě mody (s tenzemi a avoidy) na jednotlivých stupních durové diatoniky ve všech tóninách – analýza. 	<ul style="list-style-type: none"> – funkční tonální systém v durové tónině. Doškální akordy a odpovídající akordické stupnice (mody). Harmonické funkce hlavní a vedlejší. Pojem substituce. Značení harmonických funkcí na jednotlivých stupních pomocí římských číslic. (Imaj7, IIm7, IIIm7, IVmaj7, V7, VIIm7, VIIIm7b5)
Dominanta	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná všech 8 možností stupnic na dominantě a umí je používat. 	<ul style="list-style-type: none"> – stupnice a tenze na dominantě (8 možností) – pojem alterace – principy symetrie
Diatonika moll	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určuje spolehlivě mody (s tenzemi a avoidy) na jednotlivých stupních mollové diatoniky ve všech tóninách – analýza. 	<ul style="list-style-type: none"> – funkce a akordické stupnice v mollové tónině; odvozené z paralelní dur diatoniky – funkční harmonický systém založen na kombinaci harmonické a aiolské moll. (Im, IIm7b5, bIIImaj7, IvM7, V7b9, bVIImaj7, VIIo)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Harmonické principy melodické moll	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> určuje spolehlivě mody (s tenzemi a avoidy) na jednotlivých stupních moll melodické stupnice ve všech tóninách – analýza; nalezne, v jakých souvislostech se v praxi vyskytují. 	<ul style="list-style-type: none"> diatonika melodické moll nevytváří funkční systém (4 dominanty, 2 tóniky, jedna subdominanta). Doškální akordy melodické moll se uplatňují v jiných souvislostech většinou jako mimotonální funkce. (Immaj7, IIsus7b9, bIIImaj7#5, IV7#11, V7b13, VIIm7b5(9), VII7alt)
Dvojnaučky – lomené akordy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje typy dvojnauček, zvláště jedná-li se o obrat nebo hybrid; zapíše je spolehlivě. 	<ul style="list-style-type: none"> pojem dvojnaučky obraty, hybridy, polychordy

3. ročník

– druhá část (chromatika – mimotonální funkce sub V, moll SD, moll T, mimot. dom, mimot. zm.7)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Substituce dominanty – mimotonální funkce	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pochozí reharmonizaci autentického závěru – kadence. 	<ul style="list-style-type: none"> tritónová substituce (subV) a mimotonální zm7 (VIIo) a jejich akordické stupnice. Principy autentického závěru a jeho reharmonizace
Mollová subdominanta v dur – modální záměna aiolská	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pochozí reharmonizaci plagálního závěru; jiný způsob navržení napětí (proti dominantě) v kadencích. 	<ul style="list-style-type: none"> vytvoření napětí na subdominantě. Plagální závěr a jeho reharmonizace. Mimotonální mollová subdominanta a její substituce (IVm7, bVIImaj7, bVII7, IIm7b5, bIIImaj7, bVI7). akordické stupnice
Mollová tónika v dur	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> využívá akordiky vypůjčené ze stejnojmenné mollové stupnice. 	<ul style="list-style-type: none"> akordy mimotonální mollové tóniky a její substituce (Immaj7, Im6, Im7, bIIImaj7, bIIImaj7#5)
Mimotonální dominanta	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> vytváří a analyzuje mimotonální dominanty a umí určit jejich akordické stupnice. 	<ul style="list-style-type: none"> pojem dominanty s dominantní funkcí 5 mimotonálních dominant směřujících do jiných stupňů než I – dočasných tónik. (V7/II, V7/III, V7/VI; V7/IV, V7/V) sled mimotonálních dominant (V7/V7/V7/V7...)
Tritónová substituce mimotonálních dominant	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> nalezne spolehlivě a určí tritónovou substituci mimotonálních dominant. 	<ul style="list-style-type: none"> každá mimotonální dominanta může mít svoji substituci (subV7) o tritón níž pro všechny stejná ak. stupnice (lydická b7)
Klamné a neúplné rozvody dominanty	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje, kdy se jedná o jiný než dominantní rozvod o 5 nebo 1/2 níž. 	<ul style="list-style-type: none"> jiné možnosti rozvodu dominanty s dominantní funkcí než o kvintu nebo půltón níž
Mimotonální střídavá dominanta	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> procvičuje prakticky sledy dominantních jader a spolehlivě reharmonizuje. 	<ul style="list-style-type: none"> střídavá dominanta vytváří s dominantou ustálené spojení, tzv. dominantní jádro (IIIm7 – V7; IIm7b5 – V7). To může směřovat mimotonálně do dočasných tónik. Dominantní jádro vznikne i spojením mimotonální střídavé dominanty s tritónovou substitucí (IIIm7) – subV7

Výsledky vzdělávání	Učivo
Akord #IVm7	
Žák: – určí spolehlivě, o jaký typ #IVm7 se jedná, a umí jej používat.	– funkční víceznačnost specifického akordu
Mimotonální zmenšený septakord	
Žák: – se seznámí s vytvořením akordické stupnice do všech typů zm7 – pomocí dvou hledisek.	– průchodný, pomocný, střídavý. Specifika akordické stupnice. Pojem diatonická tenze.

4. ročník**– první část (další mimotonální funkce, modální harmonie, přechod k atonalitě)**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Dominanty s nedominantní funkcí	
Žák: – pochopí rozdíl mezi dominantní a nedominantní funkcí (např. v blues).	– další možnosti užití dominantních septakordů na jednotlivých stupních
Postupné dominanty, Coltrane ganges	
Žák: – se učí principy narušování tonality (ne-funkční harmonie a symetrie).	– další možnosti postupu dominant nebo celých dominantních jader
Modální záměna	
Žák: – využívá modálních principů v tonalitě.	– principy modalit a modálních kadenčních akordů jako mimotonálních funkcí v dur-mollové tonalitě
Modální harmonie	
Žák: – pochopí rozdíl mezi funkční a modální harmonií.	– odlišné harmonické vztahy (nefunkční a netonální) u jednotlivých církevních modů – seřazeno dle tvrdosti: lydický, (jónský), mixolydický, dórský, aiolský, frygický – charakteristické intervaly a kadenční modální akordy
Reharmonizace a její možnosti	
Žák: – využívá prakticky schopnosti reharmonizovat na základě svých znalostí.	– nahrazování akordů jinými na základě substitučnosti, obohacování harmonické věty, vkládání nových akordů do harmonických progresí
Ne-funkční harmonie	
Žák: – se seznámí se základními způsoby dalšího harmonického myšlení – nefunkčního a nedomodálního.	– přechod k atonalitě; odkazy.

4. ročník**– druhá část (Voicings – harmonizace, užití akordických stupnic)**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Tóny v melodii	
Žák: – analyzuje melodii.	– akordické tóny, tenze, anticipace, melodické tóny (průchody, průtahy) a jejich harmonizace

Výsledky vzdělávání	Učivo
Approach notes	
Žák: – si osvojuje všechny možnosti přístupů k melodickým tónům.	– tóny melodie, ke kterým volíme specifický přístup a harmonizujeme je jinak než harmonickou funkcí. (Approach – přístup: dominantní, diatonický, chromatický, independent, reharmonizační, lineární, paralelní)
Běžné (spread) voicings	
Žák: – harmonizuje melodii pomocí spread voicings; uplatňuje akordické stupnice.	– standardní harmonizace převážně v terciích, t.h., r.h., š.h. – dropy; pravidla
Double lead	
Žák: – harmonizuje melodii pomocí double lead voicings; uplatňuje akordické stupnice.	– voicings se zdvojeným tónem melodie v oktávě s výjimkami; pravidla
Kvartové voicings	
Žák: – harmonizuje melodii pomocí kvartových voicings; uplatňuje akordické stupnice.	– harmonizace melodie převážně v kvartách; pravidla
Klastry	
Žák: – harmonizuje melodii pomocí klastrů – uplatňuje akordické stupnice.	– harmonizace v těsné harmonii převážně v sekundách
Trojzvuky ve vrchní struktuře	
Žák: – harmonizuje melodii pomocí upper triads voicings. Uplatňuje akordické stupnice.	– specifická úprava s převahou durových nebo mollových trojzvuků v prvních třech hlasech, doplněných o zbylé vhodné tóny dle akordické stupnice
Vícehlasé úpravy – tutti	
Žák: – harmonizuje melodii v tutti sazbě; uplatňuje akordické stupnice.	– pravidla pro harmonizaci v tutti sazbě
Piano voicings	
Žák: – se seznámí s voicings typickými pro klavírní hru.	– specifikace klavírní sazby

*Učební osnova předmětu***HUDEBNÍ FORMY A ANALÝZA SKLADEB**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	2	1	-	-	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hudební formy a analýza skladeb jsou předmětem odborného vzdělávání. Učí žáky orientovat se v hudebních formách a druzích. Cílem vzdělávání je naučit žáky poznávat a určovat jednotlivé formální typy hudby a její mnohostranné vnitřní členění. Žák se naučí analyzovat jednotlivé hudební struktury, v nichž dokáže rozpoznat složky – parametry, týkající se výšky (melodika, harmonie, polyfonie), času (kinetika), zvukové intenzity (dynamika), kvality (barvy), tvaru (forma a stavba). Takto získané poznatky umí samostatně využívat ve vlastní interpretační a improvizaci praxi.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu hudební formy a analýza skladeb je členěno podle rozsahu jednotlivých formálních útvarů od nejmenších stavebních prvků až k makrotektonice rozsáhlých hudebních ploch.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku

Strategie výuky

Seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem a následnými analýzami ukázek z hudební literatury. Upevňování učiva je založeno na kombinaci následného doplňujícího a rozšiřujícího výkladu, který akceptuje diskuzi nad tématem a vlastní samostatnou práci žáků.

Prověřování znalostí žáků je prováděno zadáváním samostatných tvůrčích prací, ústním a písemným zkoušením, v neposlední řadě také poslechem.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáků probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení. Kromě teoretických znalostí se hodnotí především schopnost jejich aplikace při formálním rozboru.

Hodnotí se:

- schopnost racionálně zpracovat předložené informace a jejich nadstavby
- schopnost samostatně a všestranně analyzovat hudební text.
- schopnost prezentovat vlastní práci
- kriticky nahlížet na obecnou hudební problematiku
- dovednost pracovat soustředěně a tvůrčím způsobem
- cení se schopnost přinášet další podněty k danému tématu.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět hudební formy a analýza skladeb v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů

- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejbližší k předmětům společný odborný základ a odborná příprava dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základní stavebné prvky hudby	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – pozná ve skladbě motiv a téma a podle svých schopností je sám tvoří. 	<ul style="list-style-type: none"> – seznámení s podstatou předmětu a problematikou hudební analýzy – hierarchie hudebních stavebních prvků – tematická hudba, práce s motivem, typy motivů, jejich použití a samostatné tvoření – výuka kombinuje a používá vhodnou hudební literaturu
Drobné hudební věty	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – popíše veškeré typy drobné hudební věty a je schopen ji sám vytvořit, orientuje se v odlišnostech historických a žánrových. 	<ul style="list-style-type: none"> – drobná hudební věta v hudbě, princip – typy drobných hudebních vět – period – odchylky a nepravidelnosti ve výstavbě hudební věty – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva
Malé hudební formy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje všechny základní formální typy; – umí správně popsat odlišnosti; – orientuje se v žánrových typech malých forem a jejich využití. 	<ul style="list-style-type: none"> – výklad malých hudebních forem a jejich využití v hudbě – základní, ustálená formální schémata malých forem – poslech a následná analýza – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva
Velké hudební formy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje všechny základní formální typy; – umí správně popsat odlišnosti; – orientuje se v žánrových typech velkých forem a jejich využití. 	<ul style="list-style-type: none"> – výklad velkých hudebních forem a jejich využití v hudbě – základní, ustálená formální schémata velkých forem – poslech a následná analýza – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – součástí výuky je poslech vykládaných hudebních okruhů
Cykly a cykličnost v hudbě	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s těmito jevy; – umí je poznávat a odborně popsat. 	<ul style="list-style-type: none"> – princip cykličnosti v hudbě – typy cyklů z hlediska vnitřních i vnějších vazeb – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – součástí výuky je poslech a analýzy vykládaného

Výsledky vzdělávání	Učivo
	hudebního druhu
Suita (cykličnost formy)	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s hudebním vývojem formy až do XX. stol.; – zná typy a zákonitosti sonátové formy; – orientuje se v individuálních odlišnostech výstavby sonátových forem. 	<ul style="list-style-type: none"> – historické souvislosti a návaznosti vývoje suitové formy – jednotlivé typy suitových forem z hlediska hudebního vývoje – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – součástí výuky je poslech a analýza vykládaných hudebních okruhů
Variace (cykličnost formy)	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zná a umí popsat hudební vývoj variační formy až do XX. stol.; – zná typy a zákonitosti formy; – umí formu napsat na základě svých improvizčních schopností. 	<ul style="list-style-type: none"> – historické souvislosti a návaznosti vývoje variační formy – jednotlivé typy variačních forem z hlediska výstavby a vztahu k tématu – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – součástí výuky je poslech a analýza vykládaných hudebních okruhů

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Sonátová forma	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – se seznámí a zná principy formy, orientuje se v dané problematice; – pozná a určí odlišnosti ve formální výstavbě; – vytvoří sonátovou formu; – zná vývoj a stylová specifika sonátové formy ve XX. století; – ovládá různorodost sonátové formy v rámci polystylovosti hudby XX. stol. 	<ul style="list-style-type: none"> – zákonitosti hudebního vývoje sonátové formy – jednotlivé typy sonátové formy z hlediska časové posloupnosti – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – vlastní analýza sonátové formy – tvorba témat a následná kolektivní práce na formě
Rondo	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – popíše hudební vývoj formy až do XX. stol.; – analyzuje typy a zákonitosti formy. 	<ul style="list-style-type: none"> – příklady z hudební literatury – samostatná práce a procvičování učiva – součástí výuky je poslech a analýza vykládaných hudebních okruhů
Hudba XX. století a základní skladebné a tvůrčí principy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v hudbě XX. století a zná stěžejní skladatelské osobnosti; – pozná, popíše a zařadí jednotlivé skladebné techniky; – seznamuje se s novými technikami zápisu skladeb. 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební vývoje ve XX. století – polystylovost hudebního vývoje – základní skladebné techniky a autoři, kteří hudbu XX. stol. výrazně formovali – příklady z hudební literatury – nezbytnou součástí výuky je poslech a analýza vykládaných hudebních druhů a skladebných technik a možnost jejich využití ve vlastní praxi
Tematický celek	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – připravuje se k maturitní zkoušce. 	<ul style="list-style-type: none"> – opakování a příprava k profilové maturitní zkoušce

Poznámka:

Ve výuce jsou vždy uplatňovány principy multižánrovosti.

Učební osnova předmětu**KONTRAPUNKT**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	1	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Kontrapunkt je předmět odborného vzdělávání, který učí žáka polyfonnímu myšlení. Žák je schopen teoretické reflexe základních pojmů obou hlavních epoch kontrapunktu (vokální a instrumentální). Ovládá základy vokálního kontrapunktu, především se však orientuje v kontrapunktu instrumentálním s přihlédnutím ke svému odbornému zaměření. Žák ovládá analýzu kompozic z hlediska kontrapunktických vztahů na podkladě notového zápisu i bez něj, pouze auditivně. Je také schopen aplikovat teoretické poznatky na vlastní praxi, a to jak při kompoziční práci, tak i při interpretaci.

Charakteristika učiva

Učivo nauky o kontrapunktu je členěno do dvou hlavních oddílů, v nichž je žák uveden do problematiky teorie i praxe polyfonní hudby. Studium prvního oddílu, vokálního kontrapunktu, má povahu seznámení se se základními odbornými pojmy, historickými souvislostmi a jejich praktickým užitím. Těžiště předmětu spočívá v druhém studijním bloku, instrumentálním kontrapunktu, v němž již zcela převažuje aktivní rozvíjení získaných poznatků prostřednictvím praktických kompozičních cvičení. Po celou dobu studia kontrapunktu zůstává v centru pozornosti rozvoj polyfonního myšlení s přihlédnutím k jejich vlastní hudební praxi.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni ocenit uměleckou a řemeslnou hodnotu hudebního díla,
- pracovali kvalitně a pečlivě,
- byli schopni sebehodnocení,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,
- byli schopni najít logicky i umělecky správný postup při řešení problému.

Strategie výuky

- *seznámení s učivem* probíhá většinou frontálním výkladem s podporou uvedení notových příkladů na tabuli, výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických příkladech a samostatnou práci na zadaných kontrapunktických úlohách;
- *upevnění učiva* je založeno na procvičování získaných dovedností při práci na kontrapunktických úlohách, studiem notových materiálů s poslechem i bez poslechu, auditivní analýzou bez partitury;
- *prověřování znalostí žáků* je prováděno testováním, samostatnou prací, ústním a písemným zkoušením.

Výuka probíhá v hudební učebně s klavírem, tabulí s notovou osnovou a audio zařízením. Výuka je doplněna možnostmi konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu nauka o kontrapunktu se sleduje a hodnotí:

- schopnost vytvořit a analyzovat hudební dílo,
- dovednost analyzovat výsledky práce a hodnotit je,
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Stěžejní formou výuky je cvičení v hudební učebně. Vzhledem k povaze předmětu je hodnocení prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí odborné terminologie a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní zkoušení* – uplatňuje se pro hodnocení teoretických vědomostí,
- *písemné zkoušení* – uplatňuje se pro hodnocení praktických kontrapunktických úloh,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Kontrapunkt v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejbližší k předmětům společný odborný základ a odborná příprava dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Vokální kontrapunkt – základní pojmy a principy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – definuje obecné rysy vokálního kontrapunktu a jeho základní principy (modalita, rytmizace, přízvuchnost, konsonance a disonance z hlediska vertikálního i horizontálního); – definuje pravidla pro tvorbu cantu firmu a sám jej dovede vytvořit. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy a principy vokálního kontrapunktu – cantus firmus
Kontrapunkt dvouhlasý	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – je schopen vytvořit k zadanému i vlastnímu cantu firmu kontrapunkt ve stejném i nestejném poměru; – chápe a uplatňuje princip přenesení přízvuku 	<ul style="list-style-type: none"> – kontrapunkt stejný (1:1) a nestejný (2:1, 3:1, 4:1, 6:1) – kontrapunkt synkopický – převratný kontrapunkt – smíšený kontrapunkt

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>pomocí ligatury, princip převratu intervalů a jejich vyhodnocení z hlediska konsonantních a disonantních vztahů;</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří smíšený vokální kontrapunkt proti cantu firmu i dvě vokální melodie proti sobě. 	<ul style="list-style-type: none"> – volný kontrapunkt
Imitační technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je schopen vymezení pojmů imitace, proposta a risposta; – rozpozná a vytvoří jednotlivé druhy imitací. 	<ul style="list-style-type: none"> – vymezení pojmů – druhy a použití imitací
Instrumentální kontrapunkt – základní pojmy a principy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje obecné rysy vokálního kontrapunktu a jeho základní principy (generálbas, tonalita, tonálně funkční latentní harmonie, komplementární rytmus, instrumentář ve vztahu ke specifickým kontrapunktické techniky); – ovládá způsob zápisu a praktickou četbu generálbasu. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní pojmy a principy instrumentálního kontrapunktu – generálbas
Instrumentální kontrapunktické formy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá zákonitosti a pojmosloví jednotlivých forem, v rámci jednotlivých forem je schopen definovat vlastnosti jejich motivické náplně, imitační techniky a formálního uspořádání. 	<ul style="list-style-type: none"> – dvouhlasá invence – triová sonáta – concerto grosso – passacaglia, ciaccona
Fuga	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v historickém vývoji fugy, tematické náplni a jejím zpracování, základních pojmech (dux, comes, kontrasubjekt, reperfuse, stretta, prodleva, subdominantní vybočení), formálním půdorysu; – je schopen popsat dvojitou a vícenásobnou fugu, fugettu, fugato, žánrové druhy fugy (vokální, chorální, instrumentální), fugu 20. století a uplatnění fugy v kombinovaných formách. 	<ul style="list-style-type: none"> – historický vývoj, základní pojmy – formální půdorys – druhy a varianty fugy, uplatnění v jiných formách

*Učební osnova předmětu***NAUKA O NÁSTROJÍCH**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	–	–	–	–	–	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Nauka o nástrojích je odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Předmět podává přehled o systematické hudebních nástrojů, jejich vývoji, stavbě, uplatnění a historii všech základních orchestrálních nástrojů a akustických nástrojů běžně používaných v umělé i nonumělé hudbě. Rámcově se žák orientuje v oblasti nástrojů elektrofonních, elektrických a elektronických a hlavních nástrojových zástupců mimoevropské hudby.

Charakteristika učiva

Učivo je členěno do několika tematických celků, jež odpovídají rozdělení nástrojů do jednotlivých skupin podle kritérií, jako jsou způsob tvoření tónu (zvuku), geografický původ nebo příslušnost k orchestrálním nástrojovým skupinám. U konkrétních instrumentů je vždy probírán historický vývoj i současný stav, jejich stavba a konstrukční principy, uplatnění v různých typech hudebních těles, základní postupy péče při jejich údržbě. Nedílnou součástí výuky je práce s různými druhy partitur a seznámení se zvláštnostmi moderní notace. V centru pozornosti při výuce je hledisko sluchové identifikace hudebního nástroje a jeho kvality, jakož i sluchové posouzení zvláštních instrumentačních efektů.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni ocenit uměleckou a řemeslnou hodnotu hudebního díla,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,
- dovedli posuzovat výsledky lidského konání s ohledem na jeho tradici, kvalitu a celkový přínos
- byli schopni pracovat na udržení a zachování hodnoty výsledků lidské práce

Strategie výuky

- *seznámení s učivem* probíhá většinou frontálním výkladem za pomoci uvedení hudebních ukázek, obrazových příkladů i video ukázek prostřednictvím audio zařízení, data-projektoru a interaktivních softwarových zdrojů a internetu, výklad je doplněn diskuzí k tématu;
- *upevnění učiva* je založeno na praktickém seznámení s jednotlivými nástroji prostřednictvím referátů žáků-hráčů nebo pozvaných hostů, případně za pomoci obrazových dokumentů;
- *prověřování znalostí žáků* je prováděno testováním, ústním a písemným zkoušením.

Výuka probíhá v hudební učebně s klavírem, tabulí s notovou osnovou, audio zařízením, data-projektorem a připojením na internet.

Výuka je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu nauka o nástrojích se sleduje a hodnotí:

- schopnost rozpoznat a nastudovat klíčové informace
- dovednost sluchově analyzovat na základě získaných informací
- schopnost prezentovat ostatním připravené poznatky
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,

Vzhledem k povaze předmětu je hodnocení prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí odborné terminologie a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní zkoušení* – uplatňuje se pro hodnocení teoretických vědomostí,
- *písemné zkoušení* – uplatňuje se pro komplexní hodnocení teoretických i praktických vědomostí a dovedností,
- domácí příprava,

- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět nauka o nástrojích v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Předmět nauka o nástrojích je koncipován tak, aby žákům umožnil uplatnit získané poznatky jednak přímo v interpretační praxi (znalost vlastního nástroje, jeho stavby, potenciálu, zásad údržby), a v širším kontextu také v oblasti rozboru skladeb, kde společně s předměty jako jsou nauka o harmonii, hudebních formách nebo kontrapunktu napomáhá při komplexní analýze hudebního díla. Získané informace také slouží k větší míře pochopení historického vývoje hudby.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základní pojmy z hudební akustiky	
Žák: – vysvětlí fyzikální a fyziologické základy hudební akustiky.	– základní pojmy z hudební akustiky
Rozdělení hudebních nástrojů	
Žák: – ovládá dělení nástrojů z hlediska tvorby tónu (zvuku), geografické příslušnosti a příslušnosti k nástrojovým skupinám symfonického orchestru.	– klasifikace hudebních nástrojů
Bicí nástroje	
Žák: – má znalosti o stavbě, rozsahu, způsobech hry a historii všech základních orchestrálních bicích nástrojů a akustických nástrojů běžně používaných v artifiální i nonartifiální hudbě; – rámcově se orientuje v hlavních nástrojových zástupcích mimoevropské hudby.	– bicí nástroje
Dechové nástroje	
Žák: – má znalosti o stavbě, rozsahu, způsobech hry a historii všech základních orchestrálních dechových nástrojů a dechových nástrojů běžně používaných v artifiální i nonartifiální hudbě; – rámcově se orientuje v hlavních nástrojových zástupcích mimoevropské hudby.	– nástroje hranové – nástroje jednoplátkové – nástroje dvouplátkové – nástroje nátrubkové – nástroje dechové vícehlasé

Výsledky vzdělávání	Učivo
Strunné nástroje	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – má znalosti o stavbě, rozsahu, způsobech hry a historii všech základních orchestrálních strunných nástrojů a strunných nástrojů běžně používaných v artificiální i nonartificiální hudbě; – rámcově se orientuje v hlavních nástrojových zástupcích mimoevropské hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> – nástroje smyčcové – nástroje drnkací – nástroje úderné
Druhy hudebních těles	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v obsazení a historii jednotlivých hudebních těles komorní i orchestrální hudby v oblasti artificiální i nonartificiální hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební tělesa artificiální a nonartificiální hudby

Učební osnova předmětu

SBOROVÝ ZPĚV

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	2	2	–	–	–	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu sborový zpěv je získání základních dovedností v oblasti souborové interpretace, především co se týče sluchové analýzy, intonačních dovedností a interpretačních kvalit.

Charakteristika učiva

Učivo tvoří především umělecky hodnotné a interpretačně podnětné sborové kompozice různých epoch a žánrů, jejichž interpretace je základním principem předmětu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku.

Strategie výuky

Při výuce jsou žáci rozděleni do skupin podle hlasových oborů s postupným rozvíjením celého hlasového rozsahu typického pro danou skupinu. Pedagogem jsou probírána intonační a sluchově analytická cvičení

prakticky aplikovaná na repertoár přiměřené náročnosti a dostatečné estetické a umělecké hodnoty napříč žánry. Při nácviu souborové interpretace je kladen důraz na výrazové, dynamické a textové prostředky.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Intonační a sluchové kvality, schopnost interpretace z listu, flexibilita při reakci na dirigentské vedení, výrazový potenciál.

Hodnocení je prováděno v souladu se školním řádem a na základě předzpívání jak samostatného tak i v komorním sborovém obsazení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – sborový zpěv upevňuje schopnost rychlého a interpretačně dostatečného zvládnutí vokálního partu na přijatelné kvalitativní úrovni, což je důležité zejména v profesionální sféře při potřebě četby not z listu v rámci souborové i individuální hry na nástroj
- *komunikativní* – rozvíjí schopnost komunikace jednotlivce v rámci nástrojové sekce nebo hlasové skupiny, stejně tak jako posiluje nutnost komunikace mezi jednotlivými složkami ansámblu a v neposlední řadě upevňuje zásady komunikace člena souboru s dirigentem či jiným uměleckým vedoucím
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na empirickém základě, přijímat interpretační názory ostatních členů ansámblu, a naopak inspirativním způsobem navrhnout a realizovat vlastní přednesové názory, to vše v rámci vertikálního i horizontálního hierarchického uspořádání hudebního ansámblu
- *k řešení problémů* – zvyšuje flexibilitu a rychlou orientaci při různém interpretačním pojetí jedné a téže kompozice vyplývající z odlišných představ uměleckého vedoucího ansámblu, upevňuje praktickou schopnost řešit vzniklé kolize v oblasti souhry
- *k pracovnímu uplatnění* – zvyšuje možnost uplatnění individuálně vychovávaného hudebníka na pracovním trhu v rámci nejrůznějších vokálních i instrumentálních komorních i velkých hudebních těles

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Sborový zpěv posiluje vědomí úlohy a přínosu jednotlivce v rámci celku a také pomáhá budování občanské společnosti formou účasti v různých uměleckých sdruženích neprofesionální i profesionální sféry. Osvojení zásad správného jednání s lidmi.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejbližší k předmětům společný odborný základ a odborná příprava dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Lidové písně	
Žák: – uvědomí si svůj hlasový obor a rozsah a další interpretační atributy z toho vyplývající.	– lidové písně v jednoduchých úpravách českých i zahraničních skladatelů
Jednohlasý zpěv, chorál	
Žák: – rozlišuje sylabický a melismatický typ zpěvu, uvědomí si vliv textu na tvorbu hudební věty, fráze a přízvučnosti.	– základní položky gregoriánského i protestantského chorálu

Výsledky vzdělávání	Učivo
Elementární vokální polyfonie	
Žák: – orientuje se v základních polyfonních strukturách založených na principu imitace a zároveň rozlišuje mezi tematicky zásadní a sekundární hudební plochou.	– jednoduché madrigaly a moteta
Homofonní kompozice baroka a klasicismu	
Žák: – vnímá vyváženost hlasových skupin v rámci celého kontextu partitury, prohlubuje přesné návyky intonační, dechové a výslovnostní.	– nejvýznamnější repertoárové položky českého i světového hudebního baroka a klasicismu v oblasti duchovní a světské tvorby
Český a světový hudební romantismus	
Žák: – prohlubuje výrazové prostředky, vnímání fráze, dynamické citění.	– duchovní i světské, především folklorem inspirované čtyřhlasé sbory
Populární kompozice evropské hudby 20. století	
Žák: – uvědomuje si stylová specifika interpretace vokální hudby jednotlivých žánrů.	– úpravy kabaretních písní, muzikálů, pop-music, filmových a dalších žánrových kompozic
Žánrové kompozice mimoevropské hudby	
Žák: – interpretuje stylově spirituály a gospelsy.	– nejpopulárnější sborové úpravy spirituálů a gospelsů

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Lidová píseň v hudbě 20. století a v současné tvorbě	
Žák: – prohlubuje povědomí o harmonickém a kompozičním zpracování lidové písně v hudbě 20. a 21. století s ohledem na praktickou interpretační problematiku.	– úpravy lidových písní v tvorbě autorů 20. století
Kánon	
Žák: – interpretuje stylově kontrapunktické a imitační skladby.	– kánony a kánonické hříčky
Vícehlasé moteto a madrigal	
Žák: – interpretuje složitější kontrapunktické formy.	– vrcholná nizozemská a italská renesanční polyfonie
Vrcholné útvary barokní vokální tvorby	
Žák: – interpretuje přesvědčivě kompozice fugy, passacaglie a další stěžejní útvary barokní tvorby vokální a vokálně instrumentální.	– německá, česká a italská barokní polyfonie – fuga, passacaglia
Český vrcholný a pozdní romantismus	
Žák: – se seznámí se základními repertoárovými položkami klasiků naší sborové tvorby.	– česká vokální a vokálně instrumentální tvorba 19. a první pol. 20. stol.
Alternativní kompoziční techniky 20. století ve sborové tvorbě	
Žák: – prakticky se seznámí se stěžejními kompozičními technikami 20. století a prohloubí si schopnost	– kompozice založené na aleatorice, dodekafonii, minimalismu a dalších technikách hudby 20. stol.

Výsledky vzdělávání	Učivo
četby notového zápisu a interpretační specifika.	
Žánrové vokální kompozice	
Žák: – se seznámí v interpretaci s možnostmi žánrové vokální tvorby včetně prolínání stylů.	– jazzové, populární a multižánrové kompozice, crossover

Učební osnova předmětu

DĚJINY HUDBY

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	192 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	2	2	1	1	–	–	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dějiny hudby jsou odborným předmětem obsahového okruhu společný odborný základ. Cílem výuky dějin evropské hudby je získat všeobecný přehled o historickém vývoji hudby od pravěkých kultur, přes období starověkých kultur (s důrazem na antickou hudbu) dob antického starověku až do současnosti. Stěžejní je ve výkladu vývoj hudby křesťanské civilizace (tedy evropské hudby). Předmět učí chápat vývoj hudebního myšlení a dávat jevy a osobnosti hudební historie do souvislosti.

Charakteristika učiva

Výuka akcentuje historická období po vzniku melodicko-harmonického slohu, čili od baroka směrem k současnosti, zatímco předchozí epochy pojednává spíše informativně, ale s důrazem na formulaci hudebně-historických jevů, jež v dalším vývoji hudby našly svá pokračování a návaznosti. Důraz je rovněž kladen na hudbu moderní, zejména na znalost stylových období a kompozičních metod NM druhé poloviny dvacátého století. Součástí výuky je i získání základních znalostí o hudbě mimoevropských civilizací.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- byl schopen komplexního pohledu na vývoj hudby v souvislosti s všeobecným kulturním děním, s přihlédnutím k historicko-politickému kontextu

Strategie výuky

Kromě výkladu, vysvětlování a rozhovorů je preferována práce s verbálním textem, hudebním zápisem a zvukovým a obrazovým záznamem. Záměrem je u žáků přirozenou a pestrou cestou rozvíjet jejich všestranné kompetence, zejména v oblasti esteticko-kritické, ale i ve sféře komunikačních dovedností, včetně schopnosti argumentovat.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Písemné testování, ústní zkoušení, písemná seminární práce na dané téma.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Dějiny hudby v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společný odborný základ a odborná příprava dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Periodizace dějin hudby	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem periodizace dějin hudby; – definuje jednotlivé epochy a zařadí na časové ose; – vyjmenuje hlavní znaky, hudební druhy a stěžejní představitele dané slohové epochy. 	<ul style="list-style-type: none"> – sloh monodický – sloh polymelodický – sloh harmonicko-melodický – sloh sónický
Hudba v období pravěku a ve starověkých kulturách	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – aktivně užívá základní hudební pojmy; – definuje roli hudby v období pravěku; – definuje prameny, odkud čerpáme znalosti, jak mohla hudba v období pravěku vypadat; – vyjmenuje hlavní znaky hudby ve starověkých kulturách; – definuje roli hudby v životě starého Řecka a Říma; – vysvětlí vliv antické hudby na duchovní hudbu křesťanské civilizace. 	<ul style="list-style-type: none"> – hudba v období pravěku – etnomuzikologie: hudba přírodních národů a mimoevropských civilizací – specifika hudby v období starověkých kultur – účast hudby v antické tragédii – role hudby ve starověkém Řecku a Římě
Středověká monodie duchovní	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem gregoriánský chorál; – interpretuje notový zápis (neumatická notace); – se orientuje v mešním ordinariu i propriu; – objasní princip tropů a sekvencí; 	<ul style="list-style-type: none"> – liturgie starých Židů – římsko-franská syntéza, gregoriánský chorál – Schola cantorum, neumatická notace – lidová duchovní píseň

Výsledky vzdělávání	Učivo
– popíše principy šíření liturgické hudby v Evropě.	
Světská středověká monodie, vznik vícehlasu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se orientuje v základních lyrických a epických formách rytířského umění; – vyjmenuje významné autory tohoto období; – vysvětlí roli chorálu při vzniku vícehlasu; – rozpozná jednotlivé formální útvary od činnosti notredamské školy po epochy období 14. století; – vyjmenuje významné hudební osobnosti tohoto období. 	<ul style="list-style-type: none"> – vznik středověké umělé písně – latinské písně – básnické formy trubadúrů, truverů a německého minnesangu – role chorálu při vzniku vícehlasu v notredamské škole – formy Ars antiqua a Ars nova – hudební druhy: motet, světské vícehlasé písně – osobnosti vícehlasu
Středověký vícehlas v duchovní a světské hudbě	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí roli chorálu při vzniku vícehlasu; – vysvětlí pojem cantus firmus; – rozpozná jednotlivé formální útvary od činnosti notredamské školy po epochy období 14. století; – vyjmenuje významné hudební osobnosti tohoto období. 	<ul style="list-style-type: none"> – role chorálu při vzniku vícehlasu v období raného středověku – období Ars antiqua a Ars nova – hudební druhy: motet, světské vícehlasé písně – osobnosti vícehlasu: Leoninus, Perotinus, G. da Machaut, F. Landini, J. Dunstable
Hudba v období renesance – renesanční polyfonie	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí užití pojmu franko-vlámská epocha; – vyjmenuje hlavní formy a nejvýznamnější osobnosti období; – definuje hlavní znaky renesanční hudby; – vysvětlí pojem vokální polyfonie a capella. 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební formy: motet, mše, chanson, madrigal – ustálení sborové sazby SATB – O. di Lasso, G. P. Da Palestrina – zrození vertikálního hudebního myšlení jako předpoklad vzniku baroka
Hudba v období renesance na českém území	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní celkovou situaci na českém území v 15. a 16. století; – vyjmenuje představitele české hudební tvorby; – objasní proces vzniku a tvorby křesťanských kancionálů a husitských duchovních písní. 	<ul style="list-style-type: none"> – specifika hudby v období husitských válek – specifická povaha období v rudolfínské Praze (Rudolfínská kapela) a v době předbělohorské – čeští autoři a tvorba kancionálů – Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic
Hudba v období baroka	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje rozdíly mezi hudebním charakterem renesance a baroka; – prokáže znalost generálbasu; – vyjmenuje jednotlivé barokní formy; – vyjmenuje barokní hudební centra; – vyjmenuje významné skladatele a jejich díla; – vysvětlí důvody pozdního příchodu barokního umění na české území. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakter raného baroka v Evropě a situace v Čechách – vznik generálbasu – nové barokní hudební útvary – vývoj opery v Itálii (Florentská camerata a další centra) a ve Francii – A. Vivaldi, J. S. Bach, G. F. Händel – významní čeští skladatelé a jejich tvorba (J. D. Zelenka)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Hudba v období klasicismu	
Žák:	– nové duchovní klima racionalismu a osvícenství

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – popíše hudební principy klasicismu a jeho hudební formy; – definuje rozdíly barokní a klasicistní hudby; – vymezí dané období v rámci historického kontextu. 	<ul style="list-style-type: none"> – klasické hudební formy – významné osobnosti evropského hudebního klasicismu
První vídeňská škola	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní a definuje život a tvorbu Haydnovu, Mozartovu a Beethovenovu; – specifikuje jejich přínos evropské hudbě. 	<ul style="list-style-type: none"> – J. Haydn – W. A. Mozart – L. van Beethoven
Hudba v období klasicismu na českém území, česká hudební emigrace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější představitele hudebního klasicismu; – vyjmenuje jejich nejvýznamnější díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – domácí klasicismus skladatelé (jejich význam a tvorba) – skladatelé české hudební emigrace v období klasicismu (jejich význam a tvorba)
19. století raný romantismus a novoromantismus	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní historický kontext vzniku romantismu; – objasní využití pojmu romantismus v hudbě – charakterizuje nejvýznamnější hudební představitele; – vyjmenuje nejvýznamnější hudební díla; – charakterizuje obě nastupující slohová období; – vysvětlí pojem programní hudba; – definuje nové hudební formy a jejich východiska. 	<ul style="list-style-type: none"> – významní představitelé raného romantismu a novoromantismu a jejich tvorba – nové hudební útvary – raný romantismus: sólová umělá píseň, drobný lyrický klavírní kus – novoromantismus: programní hudba, hudební drama – nové pojetí instrumentace
Národní školy Ruská hudba 19. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem národní hudební školy; – vyjmenuje důvody, které vedly ke vzniku těchto škol; – vyjmenuje a popíše nejvýznamnější představitele národních škol; – vysvětlí stěžejní pozici ruské národní školy; – vyjmenuje jejich nejvýznamnější díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – národní školy: severské země, polská, jihoslovenská, česká, ruská (M. I. Glinka, Mocná hrstka, P. I. Čajkovskij) – historické důvody vzniku hudby evropského typu v Rusku

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Opera a opereta v 19. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše rozdíly a specifika opery francouzské, italské a německé; – objasní důvody vzniku operety a její hlavní rysy; 	<ul style="list-style-type: none"> – italská opera, francouzská opera, německá opera (specifika a hlavní tvůrci) – opereta – francouzská a vídeňská (hlavní tvůrci – J. Offenbach, J. Strauss) – česká opereta (O. Nedbal, R. Friml, R. Piskáček)
Klasicko-romantická syntéza (2. polovina 19. století)	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje hlavní představitele období; – definuje hudbu daného období, hlavní znaky; 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební druhy: symfonie, sólový koncert, komorní tvorba – J. Brahms, A. Dvořák

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí pojem absolutní hudba; – popíše hlavní hudební druhy. 	
Hudební směry na přelomu 19. a 20. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje základní rysy hudby jednotlivých uměleckých směrů; – vymezí roli nejvýznamnějších hudebních představitelů, definuje jejich tvůrčí přínos a uvede jejich nejvýznamnější díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – pozdní romantismus: R. Strauss, G. Mahler – hudební impresionismus: C. Debussy, M. Ravel – operní verismus (G. Puccini)
České země v 19. století	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – objasní historický kontext české hudby 19. století; – vyjmenuje nejdůležitější hudební instituce vzniklé v 1. a 2. polovině 19. století; – popíše situaci na přelomu 19. a 20. století; – vyjmenuje a charakterizuje nejvýznamnější hudební představitele; – uvede nejvýznamnější hudební díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – významní představitelé a jejich tvorba – 1. polovina 19. století: F. Škroup, V. J. Tomášek – 2. polovina 19. století: B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich – historické danosti českého 19. století – přelom 19. a 20. století – Česká moderna: J. B. Foerster, V. Novák, J. Suk, L. Janáček

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Hudba 1. poloviny 20. století – Igor Stravinskij, Pařížská šestka	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje nové podněty v hudbě 1. poloviny 20. století; – definuje tři tvůrčí období Igora Stravinského, charakterizuje vliv jeho osobnosti na západoevropskou a americkou hudbu, vyjmenuje jeho nejvýznamnější hudební díla; – vysvětlí pojem neoklasicismus; – definuje programové cíle Pařížské šestky, specifikuje tvorbu jednotlivých osobností toho uskupení; – popíše vznik hudby pro nová média (rozhlas, film). 	<ul style="list-style-type: none"> – I. F. Stravinskij, celkový pohled na jeho dílo – osobnosti Pařížské šestky, zejména A. Honegger a D. Milhaud
Expresionismus v hudbě – 2. vídeňská škola	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje historické okolnosti vzniku expresionismu; – definuje základní principy volné a řízené atonality, dodekafonie, seriální hudby a punktualismu; – objasní roli jednotlivých představitelů 2. vídeňské školy. 	<ul style="list-style-type: none"> – historické předpoklady vzniku expresionismu – nové kompoziční techniky 20. století – významní představitelé – 2. vídeňská škola – A. Schönberg, A. Berg, A. Webern
1. polovina 20. století na českém území	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje situaci na českém území (historiko-politický kontext); – vyjmenuje nejvýznamnější představitele a charakterizuje jejich tvorbu. 	<ul style="list-style-type: none"> – 1. polovina 20. století: A. Hába, J. Ježek, E. F. Burian, B. Martinů – - meziválečná generace – židovští skladatelé německé a české národnosti: E. Schulhoff, P. Haas, H. Krasa, V. Ulmann, G. Klein

Výsledky vzdělávání	Učivo
<i>Nová hudba (New Music) 2. poloviny 20. století</i>	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje a popíše jednotlivé typy skladebných technik; – vyjmenuje nejvýznamnější představitele a charakterizuje jejich tvorbu; – pojmenuje historické důvody vzniku nových stylových přístupů. 	<ul style="list-style-type: none"> – minimalismus, aleatorika, elektronická hudba ad. – významní představitelé Nové hudby – historické důvody vzniku nových stylových přístupů
<i>2. polovina 20. století na českém území</i>	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje situaci na českém území (historiko-politický kontext); – charakterizuje a popíše jednotlivé typy užívaných skladebných technik; – vyjmenuje nejvýznamnější představitele a charakterizuje jejich tvorbu; – popíše vznik hudby pro nová média (TV, film). 	<ul style="list-style-type: none"> – skladatelé narození na poč. 20. století (M. Kabeláč, Hurník, P. Eben, Z. Lukáš) – generace narozených ve 30. letech 20. století (J. Klusák, M. Kopelent) – generace narozených v 40. letech 20. století (I. Loudová, M. Štědroň, S. Bodorová) – filmová hudba

Učební osnova předmětu

DĚJINY POPU A JAZZU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	1	1	–	–	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dějiny popu a jazzu vykládá vývoj populární hudby, která byla muzikology označena jako „nonartifická hudba“ a jako samostatná disciplína je sledována od počátku 19. století do současnosti. Posluchači se během dvouletého studia tohoto předmětu seznámí s vývojem populární hudby a jazzu, s hudbou evropskou i americkou, která od 20. let 20. století ovlivňuje celosvětový vývoj populární hudby.

Charakteristika učiva

Dějiny popu a jazzu jsou předmětem oblasti společného odborného základu.

Učivo 3. ročníku je členěno na témata: Afroamerická hudba, Blues, Tradiční jazz, Vznik big bandů, Vývoj populární hudby na území ČSR do roku 1939, 40. léta USA. Učivo 4. ročníku se zabývá tématy: Československo 40. až 60. let 20. století, 50. léta USA, ČSSR 1968–1989, Jazz po roce 1959, Vývoj jazzu po roce 1969, Důležité směry populární hudby.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku.

Strategie výuky

Pedagog seznámí žáky s charakteristickými znaky probíraného hudebního stylu. Přiblíží dobu i důvody (politické, ekonomické ad.) vzniku jednotlivých stylů a žánrů populární hudby. Podrobně seznámí s čelnými představiteli daného žánru.

Dějiny populární hudby a jazzu jsou věnovány výrazně interpretaci jednotlivých hudebníků. Výuka je proto doplněna velkým množstvím nahrávek, případně dokumentárními filmy.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně ústními zkouškami, či písemnými testy.

Podkladem pro hodnocení je nejen kvalita znalostí, ale pochopení souvislostí, a to jak mezi hudebními žánry, tak souvislosti mezi hudebním vývojem a událostmi společenskými a politickými.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Dějiny popu a jazzu v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům společný odborný základ a odborná příprava dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Nástin vývoje artificiální hudby	
Žák: – vyjmenuje etapy artificiální hudby; – analyzuje poslechem.	– rekapitulace stylových období artificiální hudby, pozvolný odklon od tonality, hledání nových zvukových možností
Afroamerická populární hudba	
Žák: – má přehled o vývoji společenského postavení domorodé a černošské populace v USA; – vyjmenuje slavné ragtimey S. Joplina.	– spirituál, work song – vliv vojenské pochodové hudby – (J. P. Soussa) – srovnání s tradicí v Čechách – ragtime, politické zaměření oper S. Joplina
Blues	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše základní rysy blues – forma a hudební žánr; – vyjmenuje nejslavnější představitele žánru od počátku 20. století po současnost. 	<ul style="list-style-type: none"> – činnost Alana Lomaxe – country blues – urban blues – britské blues, vliv na vznik dalších hudebních stylů – bluesové texty v USA a v ČR
Tradiční jazz	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše rozdíl mezi „černou“ a „bílou“ podobou tradičního jazzu; – vyjmenuje slavné jazzové standardy, které byly původně muzikálovými písněmi; – popíše formu těchto jazzových standardů. 	<ul style="list-style-type: none"> – New Orleans – B. Bolden, F. Keppard, J. King Oliver, J. R. Morton, L. Armstrong, S. Bechet – Paul Whiteman a jeho sólisté – New York – první slavní skladatelé pop. hudby – I. Berlin, R. Rodgers, G. Gershwin
Vznik big bandů, nástup a charakteristika swingu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – určí významné odlišnosti v interpretaci jednotlivých orchestrů; – vyjmenuje slavné instrumentalisty; – správně určí rozdíl mezi ragtime a stride pianem. 	<ul style="list-style-type: none"> – Fletcher Henderson, J. Lunceford, D. Ellington (+ B. Strayhorn), C. Basie, B. Goodman, Artie Shaw (B. Holiday, B. Rich) – boogie-woogie a stride piano
Vývoj populární hudby na území ČR do r. 1939	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše společenské změny v souvislosti s vypuknutím 1. světové války; – popíše význam Osvobozeného Divadla; – vyjmenuje významné vedoucí orchestrů a interprety. 	<ul style="list-style-type: none"> – opereta, kabaret – revue – vznik Osvobozeného Divadla (+ tvorba J. Ježka) – R. A. Dvorský – Trampská píseň
40. léta USA vznik moderního jazzu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše hudební charakteristiku be-bopu a progresivního jazzu; – vyjmenuje čelné představitele daného žánru. 	<ul style="list-style-type: none"> – vznik a charakteristika be-bopu – vznik a charakteristika progresivního jazzu – začátek éry pěveckých hvězd

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Československo 40. – 60. léta 20. stol.	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje politické ovlivňování populární hudby za nacistické okupace a v období „Stalinismu“; – popíše reakci na vznik nových hudebních stylů v zahraničí (hudební i společenské hledisko); – popíše společenské klima v Československu ve 2. pol. 60. let. 	<ul style="list-style-type: none"> – česká swingová písnička v době okupace – vznik masové písně po "únoru 1948 – český rock'n'roll a rhythm and blues (Olympic, Semafor, Matadors, Golden Kids)
50. léta USA	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše rozdíl mezi rhythm-and-blues a rock'n'rollem, vyjmenuje hlavní představitele; – vyjmenuje zástupce aktuálních jazzových směrů a určí stylové charakteristiky; 	<ul style="list-style-type: none"> – aktuální jazzové styly a směry (cool, hard bop, west coast) – charakteristika rhythm and blues, soulu a rock'n rollu – progresivní tendence jazzu (G. Evans, G. Russell)

Výsledky vzdělávání	Učivo
– nastíní rozdíl mezi tvorbou stále aktivních umělců z éry swingu a tvorbou jazzových progresivistů.	vs. revival swingu a tradičního jazzu (Velká Británie)
ČSSR 1968–1989	
Žák: – vyjmenuje čelné představitele oficiální pop-music, alternativní hudby, undergroundu; – vyjmenuje hlavní představitele čs. jazzu a jazzrocku (vč. tvorby „slavných emigrantů“); – rozliší aktuální subžánry pop-music, rozliší folkovou a tramskou píseň; – popíše politické a společenské vlivy na tuzemské hudební dění.	– normalizace – Jan Hammer, Miroslav Vitouš, Jiří Mráz – československý jazz-rock – oficiální tvorba vs. alternativa vs. underground – folk a country v ČSSR – „Nová vlna se starým obsahem“ – 80. léta (Rockfest, vývoj k 17. 11. 1989)
Jazz po r. 1959	
Žák: – popíše vývoj jazzových subžánrů; – vyjmenuje nejvýznamnější jazzové nahrávky 60. let.	– tvorba D. Brubecka, J. Coltranea, M. Davise, C. Minguse, O. Colemana – africké inspirace v jazzu, free-jazz
Vývoj jazzu po r. 1969	
Žák: – popíše hudební charakteristiku a čelné představitele jednotlivých stylů; – vyjmenuje důležité nahrávky (příp. skladby, které se staly standardy).	– fusion, evropské jazzové dění (vyd. ECM, hudebníci z Velké Británie), hvězdy 70. let určující další vývoj jazzu (K. Jarrett, Ch. Corea, H. Hancock, M. Davis, J. Zawinul)
Důležité směry pop. hudby	
Žák – popíše vývojové etapy, čelné představitele a stěžejní díla.	– Beatles, Rolling Stones – psychedelie – progresivní rock – metal, punk, avantgarda – styly 80. let, disco, hip-hop - tzv. „černá“ hudba

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY AKUSTIKY A ZVUKOVÉ TECHNIKY

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	2	–	2

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vzdělávání v předmětu Základy akustiky a zvukové techniky je naučit žáky základní principy akustických jevů, historii pořizování hudebních nahrávek, orientaci v záznamové a reprodukční technice. Žáci se

naučí orientovat ve zvukových snímacích technologiích, snímacích postupech a technickém zařízení. Důležitým cílem je osvojení znalostí z oblasti využití elektronických hudebních nástrojů, reprodukčního řetězce a korektního zacházení s hudební elektronikou. Znalosti načerpané během studia tohoto předmětu musí posloužit jako pevný základ, o který se v následujícím profesním životě mohou posluchači všech hudebních oborů opřít.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Základy akustiky a zvukové techniky je rozděleno do dvou velkých celků. V rámci celku Akustika jsou žáci vzděláváni v oblasti základů fyzikální akustiky, fyziologické akustiky, hudební akustiky a stavební akustiky. V rámci celku Základy zvukové techniky jsou žáci vzděláváni v oblasti elektroakustických měničů, zesilovačů, záznamu zvuku, digitalizace zvukové informace, vzniku studiové zvukové nahrávky, zvukových efektů, hudební elektroniky a malých domácích studií. Tyto získané znalosti umožní žákům lépe využívat vlastní hudební nástroje při koncertním vystupování, záznamech vystoupení a při pořizování hudebních snímků v nahrávacích studiích.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady udržitelného rozvoje,
- byli schopni sebehodnocení,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- pracovali kvalitně a pečlivě,
- předávali vlastní zkušenosti s řešením problémů,
- uplatnili získané znalosti v praxi,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,

Strategie výuky

Výuka předmětu Základy akustiky a zvukové techniky je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí dataprojektoru a zvukových ukázek, výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických příkladech, samostatnou práci s odbornými informacemi v dostupné literatuře;
- upevnění učiva je založeno na praktické aplikaci probírané látky na konkrétních případech, případně projektovou metodou u některých tematických celků;
- prověřování znalostí žáků je prováděno testováním, samostatnou prací, ústním a písemným zkoušením, komplexními samostatnými pracemi.

Výuka probíhá v multimediální učebně ve skupinách a je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu Základy akustiky a zvukové techniky se sleduje a hodnotí:

- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a aplikovat na konkrétní jevy a situace,
- dovednost zasadit získané vědomosti do vyšších celků – propojit s ostatními vzdělávacími předměty (instrumentace, harmonie, nauka o nástrojích, dějiny popu a jazzu atd.),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Vzhledem k povaze předmětu je prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,

- *ústní a písemné zkoušení* – pro hodnocení teoretických vědomostí,
- samostatné práce tematicky zaměřené,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – schopnost se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělání, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání;
- *komunikativní* – zejména schopnost komunikovat a aplikovat získané znalosti při vlastních uměleckých vystoupeních a při pořizování zvukových záznamů;
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na základě zkušeností, a to jak vlastních, tak vrstevníků, obhájit vlastní názor při vytváření zvukové koncepce nahrávky či živém vystoupení;
- *řešit problémy* – reagovat na měnící se podmínky a rychle se orientovat, např. v neznámých akustických podmínkách vystoupení, hardwarových nebo softwarových efektoch procesorech, elektronických hudebních nástrojích, volit správné prostředky (vhodné mikrofony, nástrojové aparatury, způsoby zvukového záznamu);
- *využívat prostředků informačních a komunikačních technologií* – ke zvýšení efektivity své práce, k prezentování výsledku své práce (např. servery Youtube, MySpace);
- *k pracovnímu uplatnění* – získávat a orientovat se v informacích z oblasti trhu práce.

Průřezová témata

Člověk a svět práce

- tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí vlastní odpovědnosti při rozhodování;
- komunikační dovednosti a sebezprezentace;
- schopnost kritického hodnocení kariérových informací;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení, předmět přispívá ke schopnosti pracovat s moderními zvukovými technologiemi a zvyšuje tak možnost žáka uspět na současném trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání nejnovějších informací pomocí výpočetní techniky. Orientují se v problematice malých domácích studií a vývoji hudebního softwaru a hardwaru.

Mezipředmětové vztahy

Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány téměř ve všech předmětech, ať již při výuce nebo při koncertním či studiovém vystupování.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základy fyzikální akustiky	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zná principy šíření vlnění v prostoru; – orientuje se v terminologii šíření zvukové vlny; – pozná Dopplerův jev a dokáže jej obecně vysvětlit. 	<ul style="list-style-type: none"> – kmitání, vlnění, vlnová délka, šíření zvuku v různých prostředích, rázy (zázněje), stojaté vlnění, uzly, kmitny, Dopplerův jev

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základy fyziologické akustiky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná zvukové prahy lidského sluchu; – orientuje se v problematice odrazu zvukových vln (splývání, směšování, ozvěna); – dokáže popsat princip maskování a jeho využití při digitalizaci zvukového signálu. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní fyziologie lidského sluchového orgánu, sluchová pole a sluchové prahy, dozvuk a ozvěna, maskování a jeho využití v instrumentaci a digitalizaci, sluch u zvířat, echolokace
Základy hudební akustiky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná rozdělení hudebních nástrojů dle Hornbostel-Sachsova dělení; – zná jednotlivé části hudebních nástrojů; z hlediska vytváření zvuku – excitátor, oscilátor, rezonátor – a dokáže je určit u konkrétních typů hudebních nástrojů; – zná alikvótní řadu a princip vzniku alikvótních tónů; – orientuje se v systémech ladění hudebních nástrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozdělení nástrojů podle způsobu vytváření zvuku – alikvótní řada, formanty, přechodové jevy; – historie ladění hudebních nástrojů a současná ladění
Základy prostorové akustiky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná průměrnou dobu dozvuku pro správnou interpretaci různých hudebních žánrů; – orientuje se v problematice aktivních a pasivních akustických prvků. 	<ul style="list-style-type: none"> – akustické prvky – absorpční, difuzní, basové pasti, akustika sálů a doba dozvuku – akustické úpravy zkušeben a domácích studií
Elektroakustické měniče	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vysvětlí princip fungování různých typů mikrofonů a reproduktorů a jejich využití; – dokáže vybrat vhodný typ sluchátek pro poslech v různých akustických podmínkách; – dokáže popsat zapojení reproduktorových soustav pro domácí kino; – zná typy kódování vícekanálového zvuku na běžných digitálních zvukových a zvukově-obrazových nosičích. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>mikrofony</i> – historie, princip fungování, typy, použití, příslušenství – <i>reproduktory</i> – historie, princip fungování, typy; – reproduktorové soustavy, <i>sluchátka</i> – typy a využití – vícekanálové systémy a systémy domácího kina
Zesilovače	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná typy a vhodné způsoby použití zesilovačů zvukového signálu; – dodržuje bezpečnostní zásady při používání zesilovačů a nástrojových aparatur. 	<ul style="list-style-type: none"> – elektronkové, tranzistorové, nástrojové aparatury a komba
Záznam zvuku	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná historické a moderní způsoby záznamu zvuku; – orientuje se v teorii spojitého a diskrétního záznamu zvukové informace; – zná přístroje využívající mechanický, magnetický a optický záznam zvuku a jejich základní ovládní; – zná princip záznamu na média CD, DVD, BluRay, 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>historie</i> – hrací strojky, hrací skříně, pianoly atd. – <i>mechanický záznam</i> – fonograf, gramofon, magnetický záznam zvuku – magnetofony, vedení signálu, signálové kabely a konektory, <i>mixážní pulty, princip</i> – <i>digitalizace zvuku</i> – smplovačí frekvence, bitové rozlišení, <i>optický</i> (CD, DVD, BluRay) a <i>magneto-optický</i> (MD) záznam, záznam digitálního signálu na magnetofonový pásek (DAT, DV...), podrobnější probrání CD, včetně principu snímání,

Výsledky vzdělávání	Učivo
MiniDisc.	opravných kódů, TOC
Vznik studiové zvukové nahrávky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dokáže zvolit nahrávací studio vhodné k danému hudebnímu žánru; – pozná základní vybavení nahrávacích studií; – dokáže se dobře připravit na natáčení hudební nahrávky; – zná a umí popsat jednotlivé kroky vzniku zvukové nahrávky. 	<ul style="list-style-type: none"> – na co se připravit před samotným natáčením, výběr nahrávacího studia – průběh natáčení ve studiu, mixáž, mastering, vysvětlení ISRC kódů
Zvukové efekty	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve zvukových efektech; – z nahrávky dokáže poznat, o jaký zvukový efekt se jedná; – dokáže efekty správně využít a zapojit při živém koncertním vystupování a v domácím nahrávacím studiu. 	<ul style="list-style-type: none"> – (dynamické, fázové, dozvuky, zkreslení, ...) a jejich využití při živém vystoupení a ve studiu
Hudební elektronika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zná základní rozdělení elektrofonů; – zná různé typy vytváření zvuku elektromechanických hudebních nástrojů; – zná nejdůležitější zástupce analogových a digitálních zvukových syntezátorů; – zná základní principy zvukové syntézy a vhodnost jejich použití v hudbě; – orientuje se v MIDI problematice, dokáže popsat zapojení hudební elektroniky využívající MIDI standard; – zná a dokáže vysvětlit pojmy General Midi, sampler, sekvencer. 	<ul style="list-style-type: none"> – elektrofony a jejich historie, syntezátory, sekvencery, samplery – MIDI
Malá domácí studia	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v základním vybavení domácího studia a úpravě akustiky v domácích podmínkách; – dokáže navrhnout vhodné komponenty malého domácího studia pro různé hudební styly a způsoby využití. 	<ul style="list-style-type: none"> – zvukové karty a převodníky; – historie a vývoj, nahrávací software; – individuální řešení.

Učební osnova předmětu

ZPRACOVÁNÍ ZVUKOVÉ NAHRÁVKY

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	-	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Zpracování zvukové nahrávky je naučit žáky základní postupy vedoucí ke vzniku autonomní zvukové nahrávky. Žáci se naučí orientovat v problematice zvukových nahrávacích studií, dále v jednotlivých krocích vedoucích ke vzniku zvukové nahrávky, jako jsou příprava na natáčení, snímání zvukových stop, mix zvukového snímku, mastering, výroba, distribuce a prodej zvukových nosičů. Tyto znalosti uplatní žáci ve svém profesním životě při produkci vlastních zvukových snímků (demosnímků i profesionálních zvukových nahrávek), při propagaci vlastní hudební tvorby a dále při spolupráci s uměleckými agenturami.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Zpracování zvukové nahrávky je rozděleno do pěti okruhů. Nejprve jsou žáci seznámeni s nutností důkladné přípravy na pořízení zvukového snímku, tedy se všemi náležitostmi, které předcházejí samotnému nahrávání. Druhý okruh je zaměřen na snímání zvuku v nahrávacím studiu, případně záznam zvuku v domácích nahrávacích studiích. Ve třetím okruhu se žáci učí náležitosti mixu zvukové nahrávky, uplatnění zvukových efektů, jejich psychologickým účinnům. Ve čtvrtém okruhu se žáci seznámí s masteringem zvukové nahrávky a náležitostmi, které souvisejí s výrobou zvukového masteru. V pátém okruhu se žáci naučí využívat různé prostředky vhodné pro distribuci vlastních zvukových nahrávek, seznámí se s distribučním systémem zvukových nosičů a využíváním moderních internetových on-line služeb pro distribuci zvukových nahrávek.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali kvalitně a pečlivě,
- předávali vlastní zkušenosti s řešením problémů,
- uplatnili získané znalosti v praxi,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,
- byli schopni prezentovat výsledky vlastní práce
- dodržovali zásady udržitelného rozvoje,
- byli schopni sebehodnocení,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP.

Strategie výuky

Výuka předmětu Zpracování zvukové nahrávky je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí dataprojektoru a zvukových ukázek a návštěvou školního nahrávacího studia. Výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických příkladech, samostatnou práci s odbornými informacemi v dostupné literatuře;
- upevnění učiva je založeno na praktické aplikaci probírané látky na konkrétních případech, případně projektovou metodou u některých tematických celků;
- prověřování znalostí žáků je prováděno testováním, samostatnou prací, ústním a písemným zkoušením, komplexními samostatnými pracemi.

Výuka probíhá v multimediální učebně ve skupinách a je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu Zpracování zvukové nahrávky se sleduje a hodnotí:

- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a aplikovat na konkrétní jevy a situace,
- dovednost zasadit získané vědomosti do vyšších celků – propojit s ostatními vzdělávacími předměty (Základy akustiky a zvukové techniky, Dějiny popu a jazzu, Hudební management apod.),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Vzhledem k povaze předmětu je prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní a písemné zkoušení* – pro hodnocení teoretických vědomostí,
- samostatné práce tematicky zaměřené,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – schopnost se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělání, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání;
- *komunikativní* – zejména schopnost komunikovat a aplikovat získané znalosti při pořizování zvukových záznamů a jejich prezentaci;
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na základě zkušeností, a to jak vlastních, tak vrstevníků, obhájit vlastní názor při vytváření zvukové koncepce nahrávky;
- *řešit problémy* – reagovat na měnící se podmínky a rychle se orientovat, např. v neznámých akustických podmínkách nahrávacího studia, záznamu a střihu a mixu hudební nahrávky, volit správné prostředky (výběr vhodného nahrávacího studia či vhodného nahrávacího prostoru, způsoby zvukového záznamu);
- *využívat prostředků informačních a komunikačních technologií* – ke zvýšení efektivity své práce, k prezentování výsledku své práce (např. servery Youtube, iTunes, LastFM, CD Baby, SoundCloud a další on-line streamingová média);
- *k pracovnímu uplatnění* – získávat a orientovat se v informacích z oblasti trhu práce.

Průřezová témata

Člověk a životní prostředí

Žák je seznámen se zdravotními riziky souvisejícími s vystavováním nadměrnému hluku.

Člověk a svět práce

- tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí vlastní odpovědnosti při rozhodování;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- schopnost kritického hodnocení kariérových informací;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení, předmět přispívá ke schopnosti pracovat s moderními zvukovými technologiemi a zvyšuje tak možnost žáka uspět na současném trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání nejnovějších informací pomocí výpočetní techniky. Orientují se v problematice nahrávacích studií, zvukových efektů, zvukových formátů a vývoji hudebního softwaru a hardwaru.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu Zpracování zvukové nahrávky svým pojetím navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané především v předmětu Základy akustiky a zvukové techniky, které jsou dále rozvíjeny. Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány téměř ve všech předmětech, ať již při výuce nebo při různých formách sebe prezentace a studiovém nahrávání.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**6. ročník**

Výsledky vzdělání	Učivo
Příprava na pořízení zvukového snímku	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – sestaví rozpočet zvukové nahrávky; – vybere vhodné nahrávací prostory / studio pro pořízení zvolené zvukové nahrávky; – rozpozná základní vybavení nahrávacích studií; – dobře se připraví na natáčení hudební nahrávky; – připraví celý proces vzniku zvukové nahrávky, podnikne s předstihem potřebné kroky vedoucí k úspěšnému vzniku a prezentaci zvukového díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – sestavení rozpočtu pro pořízení, výrobu, distribuci a propagaci zvukové nahrávky – vybavení nahrávacích studií analogovou a digitální technikou – vhodné akustické podmínky pro snímání a záznam různých hudebních žánrů – souhrn kroků potřebných ke vzniku a prezentaci zvukové nahrávky: zajištění smluv s INTERGRAM, ISRC kódy, včasné zajištění smluv s výkonnými umělci
Snímání zvuku	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje s hudebním a zvukovým režisérem, zná jejich úlohu při pořizování zvukového snímku; – zná různé techniky stříhu zvukové nahrávky; – zvolí vhodný postup záznamu zvukové nahrávky. 	<ul style="list-style-type: none"> – DAW (digital audio workstations) – techniky snímání zvuku (stereofonní, vícekanálové) – techniky stříhu zvukové nahrávky – role hudebního režiséra – role zvukového režiséra – vedení skupiny muzikantů při procesu pořízení nahrávky s více muzikanty – časté chyby při záznamu zvukové nahrávky – zvukový hardware a software pro záznam zvukové nahrávky
Mix zvukové nahrávky	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozumí procesu mixu zvukové nahrávky – zná zvukové efekty; – vhodně zvolí a navrhne zvukové efekty pro konkrétní zvukovou nahrávku. 	<ul style="list-style-type: none"> – postup mixu zvukové nahrávky – zvukové efekty: dynamické, modulační, filtry, zkreslení, simulace zvukových aparatur – uplatnění zvukových efektů v rámci zvukové nahrávky – mix zvukové nahrávky pomocí analogových mixážních pultů – mix zvukové nahrávky "in the box" – DSP procesory
Mastering zvukové nahrávky	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zvolí vhodný způsob masteringu zvukové nahrávky; – připraví podklady pro zvukový master; – orientuje se v pojmech "digitální zkreslení, clipping, loudness war". 	<ul style="list-style-type: none"> – masteringová studia a jejich vybavení – jednotlivé kroky masteringu – CD Text, ISRC kódy, P a Q kódy na CD, různé zvukové formáty pro zvukový mastering, zvukové nahrávky s vysokým rozlišením, DSD formát – předání zvukového masteru k výrobě fyzických nosičů

Výsledky vzdělání	Učivo
Distribuce, propagace a prezentace zvukové nahrávky, právní základ	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – zvolí vhodný distribuční kanál pro vlastní zvukovou nahrávku; – orientuje se ve světě on-line internetových streamingových serverů; – využívá moderní způsoby propagace a PR vlastních nahrávek; – zná různé typy autorských, uměleckých, vydavatelských a distribučních smluv. 	<ul style="list-style-type: none"> – distribuce zvukových nosičů pomocí kamenných vydavatelství – distribuce zvukových nahrávek pomocí on-line služeb na internetu (SoundCloud, iTunes, Google Music, Spotify, Grooveshark, CD Baby atp.) – spolupráce s grafikem při vytváření propagačních materiálů, obalů zvukových nosičů – hudební servery pro podporu hudebních kapel: Bandzone, MySpace, Roadrunner Records, Sonicbids a další

Učební osnova předmětu

ZÁKLADY HUDEBNÍHO MANAGEMENTU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	1	–	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Základy hudebního managementu je naučit žáky orientaci v problematice moderní hudební produkce – audio a video nahrávek, hudebních filmů, rozhlasových a televizních pořadů, operních, operetních a muzikálových projektů, a dále seznámení s rolí a prací hudebního dramaturga. Žáci získají základní znalosti z oblasti manažerské činnosti při zastupování umělců a souborů, činnosti hudebních agentur.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Základy hudebního managementu je rozděleno do tří velkých celků:

- řízení uměleckých souborů (orchestrů, kapel, sólistů), při které se opírá o sociální psychologii z oblasti mezilidských vztahů a komunikace;
- hudební marketing a hudební právo (zastupování výkonných umělců, smluvní vztahy mezi umělci a agenturami, OSA, Intergram);
- hudební dramaturgie – pořádání hudebních, tanečních a multimediálních vystoupení a performancí, sjednávání podmínek vystoupení, zajištění hladkého běhu a pohodlí interpretů, dramaturgie specializovaných rozhlasových a televizních pořadů z hudební oblasti. V rámci hudební dramaturgie jsou žáci seznámeni s historií a vývojem záznamu zvukových a zvukově-obrazových nosičů. Tyto znalosti bezprostředně navazují na předmět Základy akustiky a zvukové techniky.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dokázali patřičně komunikovat se soubory, sólisty a společnostmi v hudebním průmyslu,

- byli schopni sebehodnocení a sebereflexe, pružně reagovali na požadavky trhu
- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- pracovali kvalitně a pečlivě,
- pracovali samostatně a zodpovědně,
- uplatnili získané znalosti v praxi,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit.

Strategie výuky

Výuka předmětu Základy hudebního managementu je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí dataprojektoru, zvukových a zvukově-obrazových ukázek. Výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických příkladech, samostatnou práci s odbornými informacemi v dostupné literatuře;
- upevnění učiva je založeno na praktické aplikaci probírané látky na konkrétních případech, případně projektovou metodou u některých tematických celků;
- prověřování znalostí žáků je prováděno testováním, samostatnou prací, ústním a písemným zkoušením, komplexními samostatnými pracemi.

Výuka probíhá ve skupinách v učebně vybavené zvukovou a obrazovou technikou a je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu Základy hudebního managementu se sleduje a hodnotí:

- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a aplikovat na konkrétní situace a potřeby trhu,
- dovednost zasadit získané vědomosti do vyšších celků – propojit s ostatními vzdělávacími předměty (dějiny hudby, občanská nauka, nauka o nástrojích, dějiny popu a jazzu atd.),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně, pečlivě a samostatně;
- kreativní přístup k plánování projektů.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Vzhledem k povaze předmětu je prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní a písemné zkoušení* – pro hodnocení teoretických vědomostí,
- hodnocení projektů a samostatných prací,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – schopnost se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělání, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání;
- *komunikativní* – zejména schopnost komunikovat a aplikovat získané znalosti při plánování uměleckých vystoupení;
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na základě zkušeností, a to jak vlastních, tak vrstevníků, obhájit vlastní názor při vytváření hudební dramaturgie pořadů, představení a koncertů;
- *řešit problémy* – reagovat na měnící se trendy a podmínky v oblasti hudebního a společenského života, rychle se orientovat v podmínkách vystoupení a produkci, sledovat potřeby zábavního průmyslu;

- využívat prostředků informačních a komunikačních technologií – ke zvýšení efektivity své práce, tvorbě reklamních a propagačních materiálů, k prezentování výsledku své práce (např. servery Youtube, MySpace, kulturní a hudební portály);
- k pracovnímu uplatnění – získávat a orientovat se v informacích z oblasti trhu práce v hudebním průmyslu.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Předmět Základy hudebního managementu poskytuje žákům technický základ pro plánování hudebních a multimediálních vystoupení, žánrových televizních a rozhlasových pořadů, jednání s producenty a umělci, osvojení si jednání s lidmi. Vhodně zvolenou dramaturgií pořadů působí pozitivně v oblasti citů a emocí na společnost.

Člověk a životní prostředí

Pořádáním kulturních akcí ve venkovních podmínkách a vhodně volených prostorech upevňuje vztah člověka s přírodou a okolní krajinou.

Člověk a svět práce

- tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí vlastní odpovědnosti při rozhodování;
- komunikační dovednosti a sebeprezentace;
- schopnost kritického hodnocení kariérových informací;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání nejnovějších informací pomocí výpočetní techniky. Využívají softwarového vybavení k výrobě propagačních letáků, programů, shromažďování odborných informací a publikování pomocí moderních technologií na internetu či v ostatních médiích a multimédiích.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu Základy hudebního managementu svým pojetím navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané v oblasti předmětů společného odborného základu, odborné přípravy, předmětu dějiny umění, základy společenských věd, informační a komunikační technologie.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Řízení uměleckých souborů	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – popíše základní strukturu a fungování hudebního života (např. symfonický orchestr, umělecká agentura apod.); – dokáže komunikovat se zástupci souborů a sólisty; – kreativním přístupem přispívá k tvorbě nových představní a vystoupení. 	<ul style="list-style-type: none"> – složení a sociální struktura orchestrů a souborů – komunikace se sólisty, interprety a zástupci souborů – marketing při plánování koncertních vystoupení
Základy hudebního marketingu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje podstatu hudebního marketingu; – rozumí běžným smluvním ustanovením uměleckých smluv; – orientuje se v problematice zastupování autorů 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební marketing a management – základní typy smluv o uměleckém vystoupení – základy autorského práva – činnost společnosti OSA – činnost společnosti INTERGRAM

Výsledky vzdělávání	Učivo
hudby a textu; – orientuje se v oblasti zastupování výkonných umělců; – popíše kulturní trh, jeho členění a význam konkurence; – popíše trh práce v oboru hudební produkce, charakteristické rysy strany poptávky a nabídky a faktory ovlivňující odměňování pracovníků v oboru.	– činnost neziskových organizací – profesionální etika
Základy hudební dramaturgie	
Žák: – dokáže sestavit jednoduchou dramaturgii rozhlasového pořadu s hudebním zaměřením; – dbá správných zásad při plánování hudebního turné; – dokáže vytvořit dramaturgii hudebního festivalu a odůvodnit účast vystupujících těles.	– plánování obsahu koncertních vystoupení; – plánování multižánrových festivalů a vystoupení; – plánování hudebního turné; – dramaturgie odborných hudebních pořadů (TV, rádio).

Učební osnova předmětu

DĚJINY A LITERATURA ZPĚVU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	1	–	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Dějiny a literatura zpěvu je odborný předmět, který doplňuje a rozšiřuje odbornou přípravu budoucích zpěváků a pěveckých pedagogů. Předmět Dějiny a literatura zpěvu navazuje na předmět Dějiny hudby, který podrobněji seznamuje s pěveckou literaturou od starověké hudby až po populární a jazzový zpěv, zná významná vokální díla populární a jazzové hudby.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby (se) žák:

- orientoval v dějinách klasického, populárního a jazzového zpěvu a v pěvecké literatuře
- znal ucelený přehled dějin zpěvu
- využíval teoretických a praktických znalostí pěvecké literatury
- rozpoznával styly, utvářel si představy a zaujetí interpretačního stanoviska
- objasnil cesty k soudobé interpretaci ve všech slohových oborech od renesance, baroka, přes klasicismus, romantismus, novoromantismus, impresionismus a expresionismus až k různým skladatelským stylům 20. a 21. století
- objasnil důležitost předmětu z hlediska budoucí pedagogické činnosti žáka

Charakteristika učiva

Obsah učiva je rozdělen do pátého ročníku. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa a je složeno z témat týkajících se dějin a literatury písňové tvorby, vývoje kantát, opery, oratorií a mší od baroka po současnost, vokálních sol v symfonické tvorbě, dějin opery, vývoje jazzu, období swingu, přes slavné muzikály až po dnešek.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Studium předmětu probíhá formou skupinové výuky, osobnost pedagoga významně působí na rozvoj žáka nejen v oblasti odborné, ale i v oblasti lidských hodnot. Žák se učí rozlišovat kvalitu zpěvu. Žák by měl být odpovědný, pracovat systematicky, měl by tvořivě přijímat kritiku, vytvářet si svůj vlastní úsudek.

Strategie výuky

Pedagog používá metodu výkladu a metodu ukázek (audio či video). Výklad spočívá ve faktografii a její propojení s uměnovědným kontextem. Žáky je možné zapojit do výuky formou prezentací, referátů, praktických ukázek. Je možné přehrávat historické, autentické nahrávky a porovnávat je s novým moderním interpretačním pojetím. Žáci získají základní přehled o pěvecké literatuře, se kterou se budou postupně stále více potkávat v praxi.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem pro hodnocení je kvalita zvládnuté látky a schopnost ji reprodukovat. Hodnocení probíhá průběžně a v souladu s pravidly hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Žáci jsou hodnoceni formou písemného a ústního zkoušení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Hlavním přínosem je získání znalostí o dějinách a literatuře zpěvu. Předmět má velký význam pro budoucí učitele zpěvu z pedagogických důvodů. Správně volená literatura je zárukou pokroku, jak po stránce technické, tak i umělecké. Přínos předmětu se týká rozvoje všech klíčových kompetencí s důrazem na rozvoj kompetence k učení a kompetence k řešení problémů, vytváření odpovědného postoje k vlastní profesi a rozvoj kulturního povědomí. Průřezová témata jsou zde realizována volbou vyučovacích exkurzí apod.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Dějiny a literatura zpěvu přímo navazuje na předměty dějiny hudby, dějiny popu a jazzu na předměty odborné přípravy – hlavní obor a ansámblový zpěv.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Vybrané kapitoly z dějin zpěvu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje skladatelský a pěvecký styl; – ovládá přehled o vzniku díla, skladatelově inspiraci; – vyjadřuje estetické hodnoty, obsah a smysl díla a záměr autora; – vyjadřuje emotivní účinky, které v něm dílo vyvolává; – získává ucelený přehled dějin klasického, populárního a jazzového zpěvu, zná významná vokální díla a druhy vokální tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> – první hudební kultury – starověká hudba (indická, čínská, japonská, korejská, vietnamská, egyptská, arabská, řecká) – středověká hudba (románská, gotická, renesanční) <ul style="list-style-type: none"> ▪ církevní (gregoriánský chorál, cantus firmus, discantus, moteto, conductus, mše) ▪ světská (trubadúři, truvéři, minnesangři, šansony, madrigaly) ▪ ars antiqua, ars nova, techniky vicehlasu, kontrapunkt ▪ G. di Machaut, J. Desprez, O. di Lasso, G. P. da Palestrina) – barok (opera, mše, oratorium) – C. Monteverdi,

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<p>A. Vivaldi, J. S. Bach, G. F. Händel, J. Haydn</p> <ul style="list-style-type: none"> – klasicismus – vážné a komické opery (Ch. W. Gluck, W. A. Mozart, L. van Beethoven) – romantismus (F. M. Bartholdy, C. M. von Weber, „král písní“ F. Schubert, R. Schumann, H. Berlioz, F. Liszt, R. Wagner, J. Brahms, R. Strauss, G. Mahler, G. Meyerbeer, G. Rossini, G. Verdi, Ch. F. Gounod, G. Bizet, G. Puccini) – operní a písňové dílo českých skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák, Z. Fibich, L. Janáček) – vokální díla evropských národních kultur (E. H. Grieg, J. Sibelius, B. Bartók aj.) – impresionisté (C. Debussy, M. Ravel) – písňové dílo 20. století v Evropě a vídeňský expresionismus (A. Schönberg, A. Webern, A. Berg) – J. B. Foerster, V. Novák, B. Martinů a jejich vokální dílo – vokální tvorba první generace zakladatelů slovenské národní hudby (J. L. Bella, V. Figuš Bysrý, M. Schneider-Trnavský) – A. Moyzes, E. Suchoň, J. Cikker a jejich vokální či hudebně dramatická tvorba – lidová píseň, jejich sběratelé a upravovatelé (Bartoš, Sušil, Erben, Weis, Novák, Novotný, Schneider-Trnavský aj.) – opera 20. století u nás a ve světě (S. S. Prokofjev, D. D. Šostakovič, P. Hindemith, G. Gershwin, J. Cikker, E. Suchoň aj.) – operní pěvci, operní scény u nás a ve světě, inscenační operní principy, technika jeviště a problémy akustiky
Vybrané kapitoly z dějin populárního a jazzového zpěvu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje skladatelský a pěvecký styl; – ovládá přehled o vzniku díla, skladatelově inspiraci; – vyjadřuje vyčlenit estetické hodnoty, obsah a smysl díla a záměr autora; – vyjadřuje emotivní účinky, které v něm dílo vyvolává; – ovládá ucelený přehled dějin klasického, populárního a jazzového zpěvu, zná významná vokální díla a druhy vokální tvorby. 	<ul style="list-style-type: none"> – hlavní znaky jazzu (tvoření tónu, rytmus, polyrytmus, cit pro swing a frázování, improvizace) – afroamerický hudební folklór – hollery, work songs, spirituály, blues (Bessie Smith „carevna blues“ a Gertrude Rainey „matka blues“) – New Orleans (Uptown, Downtown) – Louis Armstrong „král jazzu“ a jeho Hot Five, Hot Seven – Chicago a slavné černošské zpěvačky (Lizzie Milles, Bessie Smith, Ethel Waters) – charleston a hity tohoto období – vynález zvukového filmu, 1927 – slavnostní uvedení filmu „The Jazz Singer“ se slavným Al Jolsonem, dobové hity – Irving Berlin, Jerome Kern a jejich skladby. G. Gershwin – Porgy a Bess – období swingu – černošská čtvrt Haarlem (tanečnice a zpěvačky jako Josephine Baker, Ethel Waters) Cotton Club – r. 1927 Orchestr Duke Ellingtona <ul style="list-style-type: none"> ▪ swing a základy moderní taneční hudby, ta-

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<p>neční orchestry (kapela bratrů Doreyů, kde začínal zpěvák Frank Sinatra)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ „První dáma swingu“ Ella Fitzgerald, její repertoár – písně skladatelů jako G. Gershwin, I. Berlin, C. Porter, D. Ellington – bebop – písnička lidová i autorská – Woody Guthrie, Pete Seeger, Joan Baez, Bob Dylan, Joni Mitchell, Bruce Springsteen – Mahalia Jackson, Ray Charles, James Brown, Aretha Franklin, Etta James – Elvis Presley, Chuck Berry, Buddy Holly, – skupiny (Beach Boys, Beatles, Rolling Stones, Cream, Jimi Hendricks, Frank Zappa, Pink Floyd, Patti Smith) – slavné muzikály (Porgy a Bess, West side story, Hair, Jesus Christ Superstar aj.) – Maurice Chevalier, Edith Piaf, Jacques Brel, Charles Aznavour, Gilbert Bécaud – E. F. Burian, R. A. Dvorský, J. Ježek, K. Vlach, J. Suchý, J. Šlitr – P. Janda, K. Gott, H. Hegerová, P. Hammel, M. Gombitová aj.

Učební osnova předmětu

POVINNÝ KLAVÍR

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	–	–	–	3

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zvládnutí hry na klavír v rozsahu nezbytném pro budoucí hudební praxi, ale i pro studium samotné, neboť slouží k hlubšímu pochopení a praktickému prověření učiva všech hudebně teoretických předmětů. Učí žáky především vnímat hudbu v dalším rozměru, rozvíjí harmonické cítění, prohlubuje vertikální i horizontální způsob hudebního myšlení v praxi. Plní funkci kultivační, intelektuální a inspirační.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje základy klavírní techniky, různé druhy výrazových prostředků, stupnice, akordy, etudy a přednesové skladby z různých stylových období včetně současnosti, a to jak z oblasti hudby umělé, tak

nonartificiální. Důraz je kladen na hru z listu, korepetice a doprovod z notového zápisu i z akordických značek. Nezbytnou součástí Povinného klavíru jsou základy jazzové interpretace.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek

Strategie výuky

Základní metodou je práce s žáky v individuálních hodinách. Pedagog přistupuje k výuce žáka s ohledem na jeho věk, inteligenci, hudební nadání, manuální schopnosti. Základním kritériem je pokročilost ve hře na klavír, kterou především musí pedagog zohlednit. Vzhledem k tomu, že nastupující žáci přicházejí s velmi různou úrovní technické vyspělosti v klavírní hře, nelze postupovat se všemi stejně. Látka je rozvržena podle technické obtížnosti do modulů a každý žák začíná látkou toho modulu, která odpovídá stupni jeho technické vyspělosti. Hlavní metodou je práce s notovým materiálem, příp. s audio materiálem. Významná je i hra podle sluchu, která rozvíjí vedle racionální složky osobnosti také stejně důležitou složku intuitivní. Výuka je směřována tak, aby se žák naučil samostatně pracovat a řešit problémy, s nimiž se ve své pozdější praxi setká. Žák je veden k tomu, aby na základě dosud poznaného uměl zvolit systém cvičení, který mu vyřešení problému umožní.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení oceňujeme bezchybnou interpretaci, tj. čistotu a rytmickou přesnost projevu, estetickou stránku projevu, tj. muzikálnost a tvořivost, vědomosti, dovednosti a schopnost učit se, samostatnost v přípravě, schopnost okamžitého akceptování připomínek, píli a množství nastudované látky. Žák je v hodině po předvedení domácí přípravy vyzván, aby ji sám ohodnotil. Pedagog jeho sebehodnocení koriguje. V případě nedostatků žák zkoumá, co je příčinou chybně zahráného místa (chybně přečtená nota, nevhodný prstoklad apod.) a navrhuje způsob odstranění. Vzhledem k různé úrovni nastupujících žáků nemůže být výběr repertoáru ke zkoušce pro všechny žáky příslušného ročníku stejný, ale odpovídá stupni technické vyspělosti, na které se žák nachází. Začátečník dosahuje na konci prvního ročníku úrovně odpovídající modulu 1, žák začínající vyšším modulem pokročí za jeden ročník zpravidla o jeden modul. Proto žáci nemají předepsány ke zkoušce žádné konkrétní skladby ani sbírky, z nichž musí být skladby vybrány, je stanoven pouze počet etud a skladeb. U zkoušky se nehodnotí výkon jako takový, ale v závislosti na množství práce za celý školní rok, tj. jak vzrostla žákova technická úroveň ve hře na klavír.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět povinný klavír rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému,
- *kompetence komunikativní* – formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění,
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů,

- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy mají nejužší vztah k předmětům společného odborného základu a předmětům odborné přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání v modulech

Modul č. 1	Výsledky vzdělávání
<i>Technická průprava</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá správných základních návyků klavírní hry – vhodného sezení u klavíru, přirozeného držení rukou, celkového uvolnění hracího aparátu; – uplatňuje na klavíru poznatky z hudební nauky; – čte a hraje noty v houslovém i basovém klíči; – používá základní druhy úhozu – tenuto, legato, staccato, portamento, espressivo, odtah; – přehrává a transponuje pětiprstová cvičení v durových tóninách; – mění na klaviatuře polohu ruky posouváním a přenášením paže s využitím váhy ruky; – hraje dvojzvuky v portamentu, staccatu, případně legatu a trojzvuky tenuto a staccato; – používá základních dynamických označení – p, mf, f, crescendo, decrescendo, akcent; – hraje odlišný druh úhozu v každé ruce; – vysvětlí stavbu hudební fráze; – předvede harmonický a formální rozbor; – uplatňuje základy swingového frázování.
<i>Stupnice a akordy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hru durových stupnic s křížky a bé protipohybem přes 2 nebo rovným pohybem přes 4 oktávy; – ovládá hru jim příslušných tónických kvintakordů s obraty protipohybem nebo rovným pohybem harmonicky tenuto, staccato a v malém rozkladu.
<i>Etudy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hraje technicky nenáročné etudy z oblasti hudby klasické i jazzové.
<i>Přednesové skladby</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje přednesové skladby odpovídající technické úrovni z různých stylových období včetně současnosti
<i>Jazzové skladby</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje z notového zápisu skladby z oblasti jazzové nebo moderní populární hudby.
<i>Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v notovém zápise i na klaviatuře určuje a hraje intervaly základní i odvozené, horní i spodní, přičemž toho využívá ke tvoření kvintakordů a jejich obratů; – hraje základní harmonickou kadenci T-S-D7-T s třemi polohami sopránů v tóninách hraných stupnic; – tvoří rytmizovaný doprovod písní s využitím základní harmonické kadence; – ovládá rozšířenou kadenci s vedlejšími stupni T-VI-II-D7-T s třemi polohami sopránů v tóninách hraných stupnic; – hraje všechny typy septakordů včetně alterovaných v základních tvarech podle akordových značek; – ovládá progresi septakordů druhého, pátého a prvního stupně v dvojhlasých sazách (tercie a septimy) se základním tónem v basu.

Modul č. 1	Výsledky vzdělávání
Hra podle sluchu	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – opakuje slyšené rytmické útvary; – napodobuje na klavíru slyšené melodické úryvky; – reprodukuje krátké melodicko-rytmické motivy; – vyhledává na klavíru tóny známé melodie.
Hra z listu a čtyřruční hra	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – hraje bez předběžné přípravy (z listu) jednoduché melodie; – hru z listu uplatňuje při čtyřruční hře.

Poznámky:

Žák bez předchozích zkušeností s klavírní výukou (začátečník) by měl modul č. 1 zvládnout během prvního roku vzdělávání.

Modul č. 2	Výsledky vzdělávání
Technická průprava	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – přehrává a transponuje další pětiprstová cvičení s důrazem na kvalitu úhozu; – dynamicky odlišuje melodii od doprovodu; – ovládá základy pedalizace; – provádí bezzvučnou výměnu prstů; – zvládá výstavbu hudební fráze; – interpretuje správně jednoduché melodické ozdoby (přiraz, skupinka, nátryl, mordent); – využívá dokonaleji všech probraných technických a výrazových prostředků; – ovládá základy polyfonní hry; – odlišuje swingové a rockové frázování.
Stupnice a akordy	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hru mollových stupnic; – ovládá jim příslušné tónické kvintakordy s obraty.
Klasické etudy	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – technicky zvládá etudy přiměřené obtížnosti.
Jazzové etudy	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje stylově z notového zápisu jednoduché jazzové etudy jak po stránce technické, tak po stránce frázování a uplatňování charakteristických výrazových prvků.
Přednesové skladby	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje přednesové skladby odpovídající technické úrovni z různých stylových období včetně současnosti.
Jazzové skladby	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje z notového zápisu skladby z oblasti hudby jazzové nebo z oblasti moderní populární hudby.
Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek	Žák: <ul style="list-style-type: none"> – hraje základní harmonickou kadenci T-S-D7-T s třemi polohami sopránu v tóninách hraných stupnic; – hraje rozšířenou kadenci s vedlejšími stupni T-VI-II-D7-T s třemi polohami sopránu v tóninách hraných stupnic; – uplatňuje základní i rozšířenou harmonickou kadenci s vedlejšími stupni při rytmizovaném doprovodu písní; – ovládá čtení a následnou hru všech typů septakordů podle akordových značek v základních tvarech i obratech; – zvládá hru septakordů II., V. a I. stupně v dvojhlasých sazách (3+7, 7+3) a trojhlasých sazách (3+7+9, 7+3+5);

Modul č. 2	Výsledky vzdělávání
	– vytvoří doprovod s použitím dvojhlasých sazeb.
<i>Hra z listu a čtyřruční hra</i>	Žák: – hraje bez předběžné přípravy (z listu) jednoduché melodie; – hru z listu uplatňuje při čtyřruční hře.

Poznámky:

Modulu č. 2 by mělo být dosaženo po jednom, maximálně po dvou letech výuky.

Modul č. 3	Výsledky vzdělávání
<i>Technická průprava</i>	Žák: – přehrává a transponuje další pětiprstová cvičení, a to s různými rytmickými, dynamickými a úhozovými variantami; – ovládá dokonaleji akordickou techniku; – ovládá pedál jak současný, tak synkopický; – provádí skoky jednotlivými prsty i ve dvojhmatech; – interpretuje správně složitější melodické ozdoby (obal, trylek); – využívá dokonaleji všech dostupných výrazových prostředků; – zvládá složitější polyfonní techniku; – odlišuje swing a latin jazz správným frázováním.
<i>Stupnice a akordy</i>	Žák: – ovládá hru durových a mollových stupnic a jim příslušných tónických kvintakordů s obraty v protipohybu i rovným pohybem.
<i>Klasické etudy</i>	Žák: – technické etudy přehrává v pomalých i rychlejších tempech.
<i>Jazzové etudy</i>	Žák: – interpretuje složitější jazzové etudy s důrazem na frázování a charakteristické výrazové prvky různých stylů jazzové hudební oblasti; – rozlišuje rockové a swingové frázování.
<i>Přednesové skladby</i>	Žák: – interpretuje přednesové skladby odpovídající technické úrovni z různých stylových období včetně současnosti.
<i>Jazzové skladby</i>	Žák: – interpretuje z notového zápisu různorodé skladby z oblasti hudby jazzové nebo z oblasti moderní populární hudby.
<i>Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek</i>	Žák: – používá rozšířené kadence s vedlejšími stupni k doprovodu; – zvládá hru septakordů II., V. a I. stupně v čtyřhlasých sazách; – vytváří doprovod s použitím trojhlasých sazeb.
<i>Hra z listu a čtyřruční hra</i>	Žák: – hraje bez předběžné přípravy (z listu) jednoduché skladby nižšího technického stupně; – hru z listu uplatňuje při čtyřruční hře.

Poznámky:

Modulu č. 3 by mělo být dosaženo po jednom, maximálně po dvou letech výuky.

Modul č. 4	Výsledky vzdělávání
<i>Technická průprava</i>	Žák: – přehrává a transponuje další pětiprstová cvičení s různými rytmickými, dynamickými a úhozovými variantami; – dokáže bezchybně frázovat; – zvládá hru oktáv a akordů v oktávovém rozpětí;

Modul č. 4	Výsledky vzdělávání
	<ul style="list-style-type: none"> – interpretuje správně všechny melodické ozdoby; – využívá dokonaleji dalších výrazových prostředků; – zvládá náročnou polyfonní techniku; – frázuje stylově ve stylech swing, latin jazz, blues, ballad.
<i>Stupnice a akordy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hru durových a mollových stupnic v kombinovaném pohybu; – hraje čtyřhlasou úpravu tónického kvintakordu k hrané stupnici s obraty harmonicky tenuto, staccato a v malém rozkladu nebo velký rozklad akordu rovným pohybem.
<i>Klasické etudy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hraje náročnější etudy řešící různé technické problémy klavírní hry v rychlejších tempech.
<i>Jazzové etudy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje z notového zápisu stylově bezchybně etudy s jazzovým či rockovým frázováním; – hraje rytmicky složitější etudy; – uplatňuje frázování a charakteristické výrazové prvky různých hudebních stylů.
<i>Přednesové skladby</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje skladby odpovídající technické úrovni z různých slohových období s důrazem na odlišení interpretačního projevu jednotlivých slohů.
<i>Jazzové skladby</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje z notového zápisu různorodé skladby českých i zahraničních autorů z oblasti hudby jazzové nebo z oblasti moderní populární hudby.
<i>Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá hru septakordů II., V. a I. stupně s alterovanou dominantou; – tvoří doprovod jazzových standardů v 4hlasých sazách, případně vytváří stylizace písní.
<i>Hra z listu a čtyřruční hra</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se orientuje pohotově v notovém zápisu při hře z listu; – interpretuje svůj part ve čtyřruční hře v souladu s interpretací vyučujícího i s charakterem skladby.

Poznámky:

Modulu č. 4 by mělo být dosaženo po jednom, maximálně po dvou letech výuky.

Modul č. 5	Výsledky vzdělávání
<i>Technická průprava</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje technickou úroveň své hry; – dokáže hrát v rychlejších tempech, pokud to vyžaduje konkrétní skladba; – ovládá bez problémů pedalizační techniku včetně využití pedálu una corda; – zvládá bezpečně hru oktáv a akordů s širokým rozpětím ruky; – orientuje se ve vícehlasé skladbě; – uplatňuje typické výrazové prvky různých stylů jazzové a moderní populární hudby.
<i>Stupnice a akordy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá durové a stejnojmenné mollové stupnice kombinovaným pohybem v rychlém tempu; – hraje velký rozklad akordu rovným, případně kombinovaným pohybem.
<i>Klasické etudy</i>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – hraje technicky náročnější etudy v rychlejších tempech.
<i>Jazzové etudy</i>	<p>Žák:</p>

Modul č. 5	Výsledky vzdělávání
	– přistupuje k interpretaci s dokonale propracovanou technickou stránkou skladby.
<i>Přednesové skladby</i>	Žák: – interpretuje skladby odpovídající technické úrovni z různých slohových období s důrazem na odlišení interpretačního projevu jednotlivých slohů.
<i>Jazzové skladby</i>	Žák: – interpretuje z notového zápisu skladby českých i zahraničních autorů rozdílného charakteru z oblasti hudby jazzové nebo z oblasti moderní populární hudby.
<i>Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek</i>	Žák: – tvoří ve čtyřhlasých sazách doprovod a stylizaci harmonicky složitějších jazzových témat.
<i>Hra z listu a čtyřruční hra</i>	Žák: – se orientuje pohotově v notovém zápisu při hře z listu; – dokáže interpretovat svůj part ve čtyřruční hře v souladu s interpretací vyučujícího i s charakterem skladby.

Poznámky:

Modulu č. 5 by mělo být dosaženo po jednom, maximálně po dvou letech výuky.

Modul č. 6	Výsledky vzdělávání
<i>Technická průprava</i>	Žák: – zvládá dokonale svou hru po stránce technické i výrazové. – zvládá rychlá tempa v prstové technice i náročné akordické technice s velkým rozpětím ruky; – uplatňuje všechny znalosti o vedení hlasů v polyfonní skladbě; – správným frázováním odlišuje různé styly jazzové a moderní populární hudby.
<i>Stupnice a akordy</i>	Žák: – ovládá durové a stejnojmenné mollové stupnice kombinovaným pohybem v různých rytmických variantách; – hraje stupnice v jednoduchých terciích, sextách a decimách rovným pohybem; – ovládá velký rozklad kvintakordu kombinovaným pohybem; – ovládá velký rozklad dominantního, případně zmenšeného septakordu rovným pohybem.
<i>Klasické etudy</i>	Žák: – hraje technicky obtížné etudy v rychlém tempu.
<i>Jazzové etudy</i>	Žák: – interpretuje rytmicky obtížné jazzové etudy.
<i>Přednesové skladby</i>	Žák: – interpretuje skladby odpovídající technické úrovni z různých slohových období s důrazem na odlišení interpretačního projevu jednotlivých slohů.
<i>Jazzové skladby</i>	Žák: – interpretuje z notového zápisu skladby českých i zahraničních autorů rozdílného charakteru z oblasti hudby jazzové nebo z oblasti moderní populární hudby.
<i>Hra doprovodu a stylizace podle akordových značek</i>	Žák: – využívá alterovaných dominant a tvoří ve čtyřhlasých sazách doprovod a stylizaci harmonicky složitých jazzových témat.
<i>Hra z listu a čtyřruční hra</i>	Žák: – se orientuje pohotově v notovém zápisu při hře z listu;

Modul č. 6	Výsledky vzdělávání
	– dokáže interpretovat svůj part ve čtyřruční hře v souladu s interpretací vyučujícího i s charakterem skladby.

Poznámky:

Komisionální zkouška je povinná na konci 1. a 3. ročníku.

7.6 ODBORNÁ PŘÍPRAVA

Učební osnova předmětu

HLAVNÍ OBOR: POPULÁRNÍ ZPĚV

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	576 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	3	3	3	3	18

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Je předmětem rozhodujícím pro odborné zaměření žáka a stěžejním vyučovacím předmětem obsahového okruhu odborná příprava. Vede k rozvoji pěveckých interpretačních dovedností nezbytných pro profesi zpěváka populární hudby.

Je třeba rozvíjet stylové hudební citění ve většině oblastí nonartificiální hudby. Všestranná příprava tak vede k osvojení správných pěveckých návyků, zásad profesní etiky, k praktickému poznání repertoáru populární hudby. Seznamuje se soudobými trendy v rozvoji populárního zpěvu. Rozvíjí kreativitu, představivost, emocionalitu, koncentraci i schopnost zvládat fyzické a psychické zátěže při uměleckém výkonu.

Pěvecký vývoj žáka je směřován k profesionálním uměleckým a pedagogickým výkonům. Vzdělávání směřuje tedy k tomu, aby žák:

- ovládal na profesionální úrovni hlasovou techniku
- interpretoval píseň, árii, roli s technicky a stylově přesvědčivým výrazem
- zvládal koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při výkonu uměleckých činností
- rozvíjel své pěvecké schopnosti individuální přípravou, vlastním cvičením
- byl připraven k vykonávání umělecko-pedagogické činnosti

Dosažení požadované úrovně zpěvu na konzervatoři má fundamentální význam pro připravenost žáka podávat v oboru populární hudby hodnotné a profesionální výkony.

Charakteristika učiva

Učivo reflektuje tradici a vývoj pěvecké metodiky a využívá ověřené metodické postupy. Výběr pěvecké literatury je rozdělen na část technickou a na část interpretační, přednesovou. Je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, aby žák v průběhu studia poznal a nastudoval písně všech žánrů populární hudby.

Jedním z náročných úkolů pedagoga je nalézt rovnováhu mezi těmito dvěma složkami a orientace v různých pěveckých stylech. Technická a přednesová pěvecká literatura je uspořádána progresivně, od důsledného vedení hlasu ke správnému posazení a technické vyspělosti. Důraz je kladen na stylové ucho-

pení spirituálů, gospelů, blues. Žáci se seznámí se studiem šansonů, protože je to vhodný repertoár k výrazovému otevření a zdokonalení práce s textem v pěvecké technice.

Klasická technická průprava vrcholí studiem písní či árií, které je možno zahrnout do termínu „vyšší populár“ – z tohoto repertoáru je možné přejít ke stylovému studiu písní z klasických muzikálů, které jsou základem muzikálové literatury.

Technicky vybavenému hlasu s vyspělým hudebním cítěním je umožněno v dalších ročnících studovat vrcholný repertoár všech směrů včetně pěveckého repertoáru, který souvisí s profilem vyspělé pěvecké osobnosti (potřeba širokého pěveckého rozhledu ve více žánrech populární hudby, ze kterého zpěvák může čerpat při hledání svého výrazu a stylu).

Individuální přístup k žákovi, výběr vhodné látky a správného učebního postupu pro každého jednotlivého žáka má podstatný význam, avšak není jedinou zárukou kvalitních výsledků.

Dobrý pěvecký pedagog vnímá výuku jako tvůrčí umělecký proces.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Osobnost pedagoga v hodinách výuky zpěvu významně působí na rozvoj žáka nejen v oblasti odborné, ale i v oblasti lidských hodnot. Výuka zpěvu probíhá vždy formou individuálních hodin – učitel – žák, takže dochází k mimořádnému edukačnímu procesu.

Pedagog působí a směřuje k tomu, aby žák:

- získával potřebné informace,
- pracoval pravidelně, systematicky, cílevědomě,
- byl schopen objektivního sebehodnocení,
- měl zdravou míru sebehodnocení,
- stanovil si dosažitelné cíle,
- byl schopen odborně se vyjadřovat o svém oboru,
- přijal tvořivě kritiku,
- tvořil si vlastní úsudek,
- měl zdravou míru sebehodnocení.

Strategie výuky

Výuka zpěvu probíhá formou individuální výuky a metody práce jsou motivační, expoziční a fixační. Preferují se názorně demonstrační praktické metody. Pokud možno pedagog předvede sám dané úseky skladby. Zároveň však vždy ponechává prostor k vlastnímu uchopení skladby žákem.

Při výuce je kladen důraz na zvládnutí techniky pěveckého umění, stylové interpretace a stylového uchopení tak, aby byla vychována jedinečnost interpreta s osobitým pojetím a hlasovým ténbrem. Pedagog upevňuje vědomosti a dovednosti žáků soustavným procvičováním.

Organizace výuky je založena na názornosti, přiměřenosti a neustálé vytrvalosti. Ve výuce je podporována praktická aktivita, samostatnost a tvořivost žáka, kterého pedagog soustavně vede ke zdravé míře sebevědomí, k objektivnímu sebehodnocení a k efektivní autoregulaci cvičení a učení. Těžištěm je porozumění a uchopení uměleckého díla a jeho interpretace.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se sleduje:

- technická úroveň,
- kvalita hlasového materiálu,
- zvuková představitivost při zpěvu na mikrofon a bez mikrofonu,
- použití výrazových prostředků k danému stylu díla,

- zvládnání prezentace a koncentrace při uměleckém výkonu.

Hodnocení je informací pro žáka o jeho vývoji v průběhu studia. Hodnocení je motivační a pozitivní, aby měl žák potřebu a chuť dosahovat co nejlepších výkonů. Hodnocení vede žáka ke zdravé sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit. Pomáhá k neustálému zdokonalování žákových kvalit.

Žák je v každém ročníku hodnocen svým pedagogem pro individuální výuku nebo komisí na základě vykonané komisionální ročníkové zkoušky. Při klasifikaci je zohledněn celkový přístup žáka k plnění daných studijních úkolů.

Výstupem pro dílčí hodnocení žáka je komisionální ročníková zkouška. Vykonání zkoušky může být uznáno a klasifikováno v daném pololetí na základě výjimečného uměleckého výkonu žáka na koncertě, v představení nebo soutěži.

- Žádný pěvecký výstup předvedený u zkoušky se nesmí opakovat u zkoušky v dalším ročníku, výjimkou může být maturitní či absolventský výkon.
- Součástí pěvecké zkoušky musí být pěvecký výkon nastudovaný v českém jazyce.

Podmínky pro maturitní zkoušku a absolventský výkon:

- žákovi může být uznán výkon, pokud se jedná o mimořádný celorepublikový koncert nebo ztvárnění hlavní nebo vedlejší role v profesionálním hudebně-dramatickém představení.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět zpěv v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

Kompetence k učení a řešení problému – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému.

Kompetence komunikativní – formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění.

Kompetence personální a sociální – stanovení cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Kompetence k pracovnímu uplatnění – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Průřezové téma

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry, přijetí vlastní odpovědnosti při rozhodování, komunikační dovednosti a sebeprezentace, schopnost kritického hodnocení kariérových informací, otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Mezipředmětové vztahy

Na konzervatoři více než kde jinde jsou mezipředmětové vztahy velmi důležité.

Předmět zpěv má úzký vztah k předmětům korepetice, práce s textem, intonace, rytmus a sluchová analýza, sborový zpěv, ansámblový zpěv, taneční a jevištní projev a k některým dalším hudebně teoretickým předmětům. Předmět zpěv rozvíjí rytmické cítění, interpretaci skladby v rámci daného stylu, propojení zpěvu s jevištním projevem a tanečními dovednostmi. U žáků se rozvíjí schopnost vnímání partnera na jevišti, rozvíjí schopnost ansámblového zpěvu a zpěv na mikrofon a porty a v neposlední řadě rozvíjí uvědomění si hlasové hygieny a technické stránky hlasového aparátu.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje osvojení správných pěveckých návyků <ul style="list-style-type: none"> – pěvecká artikulace, – usiluje o tvoření tónu bez fyzické námahy, správné funkční napětí dechových a artikulacních svalů, – seznamuje se se základní fyziologickou činností pěveckého ústrojí, – prokazuje vědomé ovládnání dechové opory, kosto-abdominální dýchání, – seznamuje se se správným posazením tónů do rezonance a měkkým nasazováním tónů. 	<ul style="list-style-type: none"> – krátké stupnicové chody v dur a moll stupnicích – melodicky bohatší cvičení – technická dechová cvičení dle volby dispozic žáka – základy hlasové hygieny a fyziologie hlasu
Lidová píseň	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňuje hlas, – kultivuje pěvecký projev, – ovládá správnou intonaci intervalů, – fixuje správný pěvecký postoj, – splňuje jednoduchou muzikální náplň v lidových písních, – vyvaruje se „přezpívávání“ lidových písní. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sládek: Náš poklad I. a II. díl ▪ Janáček: Moravská lidová poesie v písních – výběr lidových písní dle uvážení pedagoga zpěvu, možnosti výběru ponechány na pedagogovi
Umělá píseň	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kultivuje pěvecký projev a pěveckou artikulaci – vede hlas plasticky s ohledem na výstavbu skladby, – volí vhodné frázování a dynamiku. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ B. Martinů: Písničky na jednu stránku ▪ B. Martinů: Písničky na dvě stránky ▪ L. Janáček: výběr písní ▪ E. Douša: výběr písní
Populární píseň	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňuje propojování hrudního a hlavového rejstříku, – zlepšuje rytmické citění, – rozvíjí stylové citění, kdy se technický rozvoj prolíná s rozvojem v oblasti emocionální, – interpretuje písně různých žánrů moderní populární hudby. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suchý/Šlitr: Výběr písní ▪ Výběr písní ze sborníků Já písnička I. a II. díl ▪ Chceš se smát ▪ Co je to blues ▪ Pět strun ▪ Den je krásný ▪ Boty proti lásce
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkuškový program na požadované úrovni v souladu s výsledky vzdělávání 1. ročníku <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou, ▪ zpěv lidové písně bez mikrofonu, pouze akusticky, ▪ zpěv populární písně s mikrofonem ▪ zpěv jedné písně s českým textem podmínkou 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písní je podmínkou – zpěv lidové písně u zkoušky pouze pokud určí vyučující předmětu.

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje jistotu ve zvládnutí pěvecké artikulace: legato, staccato, tenuto, portamento, portato, – usiluje o posilování a zdokonalování pěveckého dechu, – rozvíjí hlavovou rezonanci s doplňující složkou hrudního rejstříku, – prokazuje větší jistotu v kosto-abdominálním dýchání, – rozvíjí pozvolné rozšiřování hlasového rozsahu nahoru i dolů, – rozvíjí vyrovnávání rejstříků, – prokazuje rozvoj frázování, hudební paměti, smyslu pro rytmus, intonaci. 	<ul style="list-style-type: none"> – stupnicové chody na složitějších technických postupech – delší stupnicové chody v dur a moll stupnicích – soustavná práce s mikrofonem či mikroportem – hlasová hygiena a fyziologie hlasu – studium závažnějších a technicky náročnějších populárních písní, též v cizím jazyce – technická práce vždy dle požadavků pedagoga s přihlédnutím k individualitě žáka
Populární píseň	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje rozvoj své hudební představy, – rozvíjí schopnost samostatně svou vlastní představu sluchově kontrolovat, – interpretuje písně z repertoáru českých a zahraničních autorů. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Štáidl/Borovec: Snad jsem se ti zdál ▪ Štáidl/Černý: Jenom chvíli jsem se vzdálil ▪ výběr jednoduchých písní ze sborníků České a slovenské hity 1.–5. ▪ výběr jednoduchých písní ze sborníků Já písnička I., II. a III. díl
Šanson	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje rozvoj umělecké představivosti, – usiluje o uplatnění vhodných výrazových prostředků pro daný hudební styl, – usiluje o zvládnutí práce s mikrofonem a propojení hereckého stylu při interpretaci šansonu. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: – Hapka/Rada: Obraz Doriana Grraye – Brel/Kopta: Lásko proklatá – Filip/Lasica: Čerešně – další výběr ze šansonů Hapka/Horáček – výběr z šansonů francouzských, německých a jiných autorů
Divadelní píseň J. Ježek / J. Voskovec / J. Werich	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usiluje o stylové uchopení písně z repertoáru Osvobozeného divadla, – usiluje o uplatnění vhodných výrazových prostředků pro daný hudební styl. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sborníky písní J. Ježek / J. Voskovec / J. Werich
Jazzová hudba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje písně, – prokazuje zvládnutí „blue tónů“, – usiluje o zvládnutí problematiky zpěvu na mikrofon či mikroport, jako interpretačního prvku, – interpretuje skladbu s dynamickými kontrasty a smyslem pro styl jazzu. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní z repertoáru, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ M. Jackson ▪ B. Smith
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkouškový program na požadované 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písní je podmín-

Výsledky vzdělávání	Učivo
úrovní v souladu s výsledky vzdělávání 2. ročníku <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou, ▪ zpěv s mikrofonom či portem ▪ zpěv jedné písně s českým textem podmínkou 	kou

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje prohlubování dovedností a znalostí v pěvecké artikulaci, – ovládá kosto-abdominální dýchání, – prokazuje zdokonalování dechové opory, – upevňuje a rozšiřuje hrudní rejstřík, – volí vhodné melodické ozdoby, – prokazuje zvládnutí práce na feelingu, – prokazuje smysl pro prohlubování hudebnosti a uchopení rozmanitých interpretačních stylů. 	<ul style="list-style-type: none"> – soustavná práce s mikrofonom a mikroportem – stupnicové chody na složitějších technických postupech – studium závažnějších a technicky náročnějších populárních písní, blues, jazzových standardů, šansonů, volitelných skladeb s možností interpretace v cizích jazycích – technická práce vždy dle požadavků pedagoga s přihlédnutím k individualitě žáka
Blues, swing, jazz ballad, latin, spirituál	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje písně, – prokazuje náležitý smysl pro rytmické uchopení různých stylů, – volí specifické výrazové prostředky pro daný styl skladby. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suchý/Šlitr: Co je to blues ▪ Leigh/Rytíř: Vraní blues ▪ Šlitr/Kopta: Černá Jessie ▪ Kainar: Blues železničního mostu, Černá kára ▪ Černošské spirituály ▪ Sborníky spirituálů ▪ C. Pustan: American Songs ▪ Williams: Basin Street Blues ▪ Mancini: The Days of Wine And Roses ▪ Rodgers / Hart: Blue Moon, My Funny Valentine ▪ Dennis / Brent: Angel Eyes ▪ Howard: Fly Me To The Moon ▪ Jobim / Gilbert: Dindi ▪ a jiné písně těchto žánrů

Výsledky vzdělávání	Učivo
Šanson klasický a výrazový	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje smysl pro výrazové prostředky k interpretaci šansonu, – využívá aktivně tvůrčí fantazii, – usiluje o stylovou přesvědčivost, – dokáže uchopit text a do hloubky pracovat s obsahovou stránkou písně, – dokáže výrazově zpracovat cizojazyčné texty. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Becaud: Mé díky Vám ▪ Becaud: Nathalie ▪ Becaud: Lorelei ▪ Monnot/Moustaki: Milord ▪ Becaud/Borovec: Země, odkud přicházím ▪ Kosma/Prèvert: Spadané listí ▪ Aznavour/Fikejzová: Můj ideál ▪ Dona / Lama / Fikejzová: To mám tak ráda ▪ další šansony autorů: Hapka/Horáček, Z. Marat, M. Jíra/Kainar, J. Wykrent, J. Suchý/ J. Šlitr ▪ šansony z repertoáru H. Hegerové, M. Rottrové, R. Müllera a jiných
Volitelná skladba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje smysl pro různé hudební styly, – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ písně různých stylů hudby, např. folk, rock, dance music, country, střední proud, atd. – dle vyspělosti žáka
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkouškový program na požadované úrovni v souladu s výsledky vzdělávání 3. ročníku <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou, ▪ zpěv s mikrofonem či portem ▪ zpěv jedné písně s českým textem podmínkou 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písní je podmínkou

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – usiluje o jistotu v dotvoření hlasu v celém rozsahu, – pracuje citlivě s nácvikem pěveckých ozdob, feelingů náležejících k jednotlivým interpretovaným žánrům, – prokazuje jistotu na rejstříkové vyrovnanosti a kosto-abdominálním dýchání, – projevuje smysl pro vyrovnanost hlasu na přiměřeném repertoáru, – prokazuje zvládnutí práce s mikrofonem či mikroportem, – usiluje o interpretaci písní v cizím jazyce. 	<ul style="list-style-type: none"> – studium závažnějších a technicky náročnějších skladeb s možností interpretace v cizích jazycích – stupnicové chody složitějších technických postupů – soustavná práce s mikrofonem či mikroportem – technická práce vždy dle požadavků pedagoga s přihlédnutím k individualitě žáka

Výsledky vzdělávání	Učivo
Písňe světového repertoáru 50.–80. let	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje do hloubky s obsahovou stránkou textu, – zdokonaluje se v práci s mikrofonem i s mikroportem, – uplatňuje vlastní interpretační invenci, – projevuje smysl pro barvu hlasu, – ovládá skladbu po technické stránce, – vnímá formální stránku díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ písňe Beatles ▪ písňe rock´n´rollu ▪ rock ▪ heavy metal
Písňe a árie ze světových muzikálů	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje do hloubky s obsahovou stránkou textu, – zdokonaluje se v práci s mikrofonem i s mikroportem, – při pěveckém projevu zapojuje hereckou stránku, – ovládá skladbu po technické stránce, – vnímá formální stránku díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: – C. Porter: Kiss Me Kate – R. Rodgers: South Pacific – R. Rodgers: The Sound Of Music – McDermot / Rado, Ragni: Hair – Webber / Stilgoe: Starlight Express – Gore: Fame – a jiných divadelních či filmových muzikálů dle výběru pedagoga zpěvu
Volitelná skladba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ písňe ve stylu folk, country, rock, dance music, střední proud, ...
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkuškový program na požadované úrovni v souladu s výsledky vzdělávání 4. ročníku, <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou ▪ zpěv s mikrofonem či portem ▪ zpěv jedné písňe s českým textem podmínkou – splní stupeň připravenosti k maturitní zkoušce 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písňe je podmínkou
Maturitní zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje zvolený repertoár, – zvládá koncentraci při uměleckém výkonu, – zazpívá sólový part z paměti, – interpretuje minimálně tři písňe zvoleného repertoáru, jež musí mít rozdílný charakter. 	<ul style="list-style-type: none"> – dramaturgie maturitního výkonu je svobodná, odráží se od volby repertoáru dle výběru pedagoga zpěvu v rámci profilové části maturitní zkoušky – určujícím je pedagog zpěvu, který vždy vybírá skladby k maturitě v oboru populární zpěv

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje technickou vyspělost, – rozvíjí propracování znělosti, barevnosti a rozsahu hrudního rejstříku, – uplatňuje znalosti návyky měkkých hlasových začátků při tvoření tónů, znalosti cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> – studium závažnějších a technicky náročnějších skladeb s možností interpretace v cizích jazycích – stupnicové chody složitějších technických postupů – soustavná práce s mikrofonem či mikroportem – technická práce vždy dle požadavků pedagoga

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>k vyrovnávání všech hlasových poloh,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí nácvik rehabilitace hlasové funkce v souvislosti s uplatňováním dramatických efektů, – pracuje na nácviku feelingů -u mužských hlasů ve vysokých polohách s použitím falzetové funkce a voix-mixtu, u ženských hlasů ve vysokých polohách zesílení hlavové rezonance. 	<p>s přihlédnutím k individualitě žáka</p>
Písně a árie z českých muzikálů	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pracuje s mikrofonem a mikroportem, – zpívá v originálních tóninách, – ovládá svůj hlasový projev, – projevuje výrazovou vyspělost, uplatňuje vhodné výrazové prostředky pro daný styl muzikálové literatury, rozvíjí zvukovou představivost. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ J. Suchý / J. Šlitr: Dobře placená procházka ▪ Bažant, Malásek, Hála / Blažek: Dáma na kolejkách ▪ J. Malásek: Šeherezáda ▪ B. Ondráček: Gentlemani ▪ K. Svoboda / Z. Borovec: Dracula ▪ K. Svoboda / Z. Borovec: Hrabě Monte Christo ▪ P. Hapka / M. Horáček: Kudykam ▪ O. Soukup / G. Osvaldová: Johanka z Arku, Elixír života a další písně z muzikálů M. Davida
Volitelná skladba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled, – prokazuje schopnost zvládnout různé žánry nonartificiální hudby, – orientuje se ve formě různých pěveckých stylů, – interpretuje skladbu v různých světových jazycích, – uplatňuje vhodné výrazové prostředky v rámci různých stylů pěvecké literatury. 	<ul style="list-style-type: none"> – písně z oblasti folku, country, rock'n'rollu, dance music, středního proudu, jazzu, tradičního jazzu, blues, šansonu, kabaretních písní, atd.
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkuškový program na požadované úrovni v souladu s výsledky vzdělávání 5. ročníku, <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou ▪ zpěv s mikrofonem či portem ▪ zpěv jedné písně v českém jazyce 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písní je podmínkou

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Pěvecká technika	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prokazuje technickou vyspělost a posazení hlasu, – zvládá propracování znělosti, barevnosti a rozsahu hrudního rejstříku, správné dechové opory, – uplatňuje znalosti vybudování dokonalé pěvecké artikulace, – zvládá schopnost dynamických barevných a výrazových obměn, 	<ul style="list-style-type: none"> – studium závažnějších a technicky náročnějších skladeb s možností interpretace v cizích jazycích – stupnicové chody složitějších technických postupů – soustavná práce s mikrofonem či mikroportem – technická práce vždy dle požadavků pedagoga s přihlédnutím k individualitě žáka

Výsledky vzdělávání	Učivo
– zvládá koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při uměleckém výkonu.	
Písně a árie ze světových a českých muzikálů	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na profesní úrovni ovládá techniku zpěvu, – zazpívá požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence, – zazpívá sólový part z paměti se znalostí a pochopením díla, – zvládá koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při uměleckém výkonu. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ J. Kander: Cabaret ▪ F. Loewe: Camelot ▪ M. Hamlisch: A Chorus Line ▪ L. Bart: Oliver ▪ J. Kander: Zorba ▪ Schönberg/ Maltby, Boublíl: Les Misérables ▪ Schönberg / Maltby, Boublíl: Miss Saigon ▪ A. L. Webber: Starlight Express ▪ C. Porter: Leave It To Me ▪ S. Sondheim: A Little Night Music ▪ M. David, K. Svoboda, O. Soukup <p>a další písně z muzikálů dle výběru pedagoga zpěvu</p>
Volitelná skladba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled, – zazpívá požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence, – při interpretaci se prezentuje jedinečností interpreta s osobitým pojetím a hlasovým témbrem. 	<ul style="list-style-type: none"> – písně z oblasti folku, country, rocku, hard rocku, pop rocku, rap, blues, rock'n'rollu, dance music, středního proudu, jazzu, blues, šansonu, kabaretních písní atd. – písně dle žákova naturelu
Ročníková závěrečná zkouška	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zazpívá zkuškový program na požadované úrovni v souladu s výsledky vzdělávání 6. ročníku <ul style="list-style-type: none"> ▪ zpěv z paměti je podmínkou ▪ zpěv s mikrofonem či portem 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr repertoáru je ponechán na pěveckém pedagogovi; zpěv minimálně 2 písní je podmínkou
Příprava na absolutorium	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje písně, – zvládá koncentraci při uměleckém výkonu, – zazpívá sólový part z paměti, – propojuje technickou vyspělost s výraznou, schopností a vytváří koncepci interpretace díla. 	<ul style="list-style-type: none"> – dramaturgie absolventského výkonu je svobodná, odráží se od volby repertoáru dle výběru pedagoga zpěvu v rámci absolutoria v konzervatoři

*Učební osnova předmětu***KOREPETICE**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	192 hodin

Délka a forma vzdělávání: 6 let, denní forma
 Platnost: od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	1	1	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem vyučovacího předmětu korepetice pěveckých partů je naučit žáka vnímat hudbu v širších souvislostech, při výuce ho vést k širšímu chápání rytmických a harmonických vazeb studovaného materiálu, které mu v praxi usnadní studium pěveckých a muzikálových rolí. Při studiu je žák vpravován do hudebního díla jako celku, tím se prohlubuje jeho zájem o studované dílo, pomáhá mu to v interpretaci jednotlivých pěveckých partů a je celkově kultivována jeho osobnost.

Charakteristika učiva

Součástí korepetice jsou písně s různým zaměřením, např. jednoduché populární písně, písně s prvky blues, swingu a jazzu, gospelu, šansonu, popř. zpěvné kantilény. Proto musí žák během svého studia projít celým širokým spektrem vokální literatury.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Studium předmětu probíhá formou individuálních hodin, osobnost korepetitora je tedy důležitá nejen v hudebně odborné přípravě, ale i při působení na žáka v celkovém výchovném procesu se zachováním žákovy individuality. Žák se učí odlišovat hudbu hodnotnou od hudby méně hodnotné. Žák by měl být odpovědný, pracovat systematicky, měl by tvořivě přijímat kritiku, zároveň by žák měl zachovávat morální principy a zásady slušného společenského chování a vytvářet si svůj vlastní úsudek.

Strategie výuky

Pedagog – korepetitor při individuálních hodinách úzce spolupracuje při výběru repertoáru s pedagogem předmětu zpěv. Zohledňuje věk žáka, jeho hudební nadání a citění, hlasové možnosti, tzn. rozsah, barvu a kvalitu hlasu. Vzhledem k tomu, že nastupující žáci přicházejí s různou úrovní hlasových možností a hudebního citění, přistupuje korepetitor k jednotlivým žákům individuálně, nelze tedy postupovat se všemi žáky přesně podle rozvržení učiva do jednotlivých ročníků. V zásadě postupuje od jednodušších písní ke složitějším hudebním celkům.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení pedagog – korepetitor oceňuje zejména čistou intonaci, rytmickou přesnost, muzikálnost a celkové estetické vyznění studovaného materiálu. Dále oceňuje samostatnost v přípravě, rychlou reakci na vznesené připomínky, množství nastudované látky. Celková práce žáka v předmětu korepetice pěveckých partů je pedagogem korepetice hodnocena známkou 1–5 v pololetí a na konci školního roku. Pěvecký výkon žáka je hodnocen při ročníkové komisionální zkoušce, maturitní zkoušce nebo absolventském výkonu z předmětu hlavní obor: Populární zpěv, kde korepetitor se žákem úzce spolupracuje.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět korepetice pěveckých partů rozvíjí *kompetence k učení a řešení problémů*, schopnost systematicky a efektivně pracovat, učí žáka vytvářet vhodný pracovní režim, využívat vhodných informačních zdrojů, hodnotit vlastní výsledky studia, reagovat adekvátně na kritiku a rady pedagoga.

Dále učí žáka *kompetenci komunikativní*, schopnosti obhájit svůj názor v souladu se zásadami kultury a projevu chování. Vede též k uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků, zejména správné výslovnosti při interpretaci pěveckých partů.

Předmět korepetice pěveckých partů rozvíjí též *kompetence personální a sociální*, vede žáka k péči o své zdraví, k péči o svůj hlas, k dodržování hlasové hygieny, ke správnému držení těla při zpěvu. Dále žáka vede k realizování společných pracovních činností a vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí rozvíjí tím, že se žák učí jednat odpovědně, uznávat hodnoty světové kultury.

Předmět vede k rozvoji *kompetence k pracovnímu uplatnění*, zejména k odpovědnému přístupu k vlastní profesní budoucnosti a celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence k využívání informačních a komunikačních technologií předmět rozvíjí prací s osobním počítačem, získáváním informací z internetu a zpracováváním těchto informací.

Mezipředmětové vztahy

Předmět korepetice má úzký vztah k předmětu hlavní obor, k předmětům práce s textem, taneční a jevištní projev a i k některým hudebně teoretickým předmětům. Na jedné straně rozvíjí rytmické a hudební cítění, na straně druhé pomáhá dotvořit celkový projev žáka po pohybové a herecko-interpretační stránce.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Lidová píseň	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – tvoří tón, – ovládá intonaci zpěvných intervalů, – upevňuje hlas, – fixuje správné držení těla při zpěvu. 	– výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ F. Sládek: Náš poklad I. a II. díl ▪ K. Weiss: Český jih a Šumava v písni ▪ L. Janáček: Moravská lidová poezie v písních ▪ a jakékoli další lidové písně
Umělá píseň	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – kultivuje pěvecký projev, – upevňuje posazení hlavového tónu. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B. Martinů: Písníčky na jednu stránku ▪ B. Martinů: Písníčky na dvě stránky ▪ výběr z písní L. Janáčka
Populární píseň	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje písně různých žánrů moderní populární hudby, – procvičuje přechod mezi hrudním a hlavovým tónem, – zlepšuje rytmické cítění. 	– výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suchý / Šlitr: Co je blues ▪ Suchý / Šlitr: Pět strun ▪ Hammer / Hořec: Docela všední obyčejný den ▪ Novák / Krečmar: Hvězdičko blýskavá ▪ Hazlewood / Krečmar: Boty proti lásce ▪ výběr dalších jednoduchých písní ze sborníků Já písnička I., II., III. ▪ další populární písně dle výběru pedagoga zpěvu

2. ročník

Výsledky vzdělání	Učivo
Populární píseň	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – interpretuje známé písně z repertoáru českých zpěváků a zpěvaček. 	– výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Štaidl / Borovec: Snad jsem se ti zdál ▪ Štaidl / Černý: Jenom chvíli jsem se vzdálil ▪ Novák / Plicka: Já budu chodit po špičkách ▪ výběr jednoduchých písní ze sborníků Já písnička I., II., III.

Výsledky vzdělání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výběr populárních písní ze sborníků České a slovenské hity 1.–5. ▪ další populární písně dle výběru pedagoga zpěvu
Šanson	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá specifické výrazové prostředky pro vyjádření herecké písně – šansonu. 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr ze šansonů, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Hapka / Rada: Obraz Doriany Graye ▪ Brel / Kopta: Lásko prokletá ▪ Filip / Lasica: Čerešně ▪ Vitoch / Vrba: Život je chlap – další šansony autorů Hapka / Horáček
Divadelní píseň J. Ježek / J. Voskovec / J. Werich	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje specifické písně z repertoáru Osvobozeného divadla. 	<ul style="list-style-type: none"> – sborníky písní J. Ježek / J. Voskovec / J. Werich
Jazzová hudba	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje písně jazzové po stránce pěvecké, – prokazuje zvládnutí „blue tónů“. 	<ul style="list-style-type: none"> – pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní z repertoáru , např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ M. Jackson ▪ B. Smith

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Blues, swing, jazz ballad, latin, spirituál	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – používá „blue tóny“, – interpretuje písně ve stylu blues, swing, jazz ballads, latin s náležitým rytmickým cítěním, – interpretuje jiný druh vokální tvorby, – procvičuje hrudní i hlavový rejstřík. 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Suchý / Šlit: Co je to blues ▪ Leigh / Rytíř: Vraní blues ▪ Šlit / Kopta: Černá Jessie ▪ Kainar: Blues železničního mostu, Černá kára ▪ Černošské spirituály ▪ Sborníky spirituálů ▪ C. Pustan: American Songs ▪ Williams: Basin Street Blues ▪ Mancini: The Days of Wine And Roses ▪ Rodgers / Hart: Blue Moon, My Funny Valentine ▪ Dennis / Brent: Angel Eyes ▪ Howard: Fly Me To The Moon ▪ Jobim / Gilbert: Dindi ▪ a jiné písně těchto žánrů
Šanson klasický a výrazový	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – užívá specifické výrazové prostředky pro vyjádření herecké písně – šansonu, – dokáže uchopit text a do hloubky pracovat s obsahovou stránkou textu písně. 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr ze šansonů, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Becaud: Mé díky Vám ▪ Becaud: Nathalie ▪ Becaud: Lorelei ▪ Monnot / Moustaki: Milord ▪ Becaud / Borovec: Země, odkud přicházím ▪ Kosma / Prèvert: Spadané listí ▪ Aznavour / Fikejzová: Můj ideál ▪ Dona / Lama / Fikejzová: To mám tak ráda ▪ další šansony autorů: Hapka / Horáček,

Výsledky vzdělávání	Učivo
	Z. Marat, M. Jíra / Kainar, J. Wykrent, J. Suchý / J. Šlitr <ul style="list-style-type: none"> šansony z repertoáru H. Hegerové, M. Rottrové, R. Müllera a jiných
Volitelná skladba	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	– písně různých stylů hudby, např. rock, jazz, country, folk atd., který je posluchači technicky a pociťově nejbližší

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Písně světového repertoáru 50.–80. let	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje do hloubky s obsahovou stránkou textu, zdokonaluje se v práci s mikrofonem i s mikroportem, uplatňuje vlastní interpretační invenci, projevuje smysl pro barvu hlasu, ovládá skladbu po technické stránce, vnímá formální stránku díla. 	– pedagog vybírá látku dle individuálních schopností žáka. Výběr z písní, např.: <ul style="list-style-type: none"> písně Beatles písně rock'n'rollu rock heavy metal
Písně a árie ze světových muzikálů	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje do hloubky s obsahovou stránkou textu, zdokonaluje se v práci s mikrofonem i s mikroportem, při pěveckém projevu zapojuje stále více hereckou stránku, ovládá svůj hlasový projev. 	– písně z muzikálů, např.: <ul style="list-style-type: none"> C. Porter: Kiss Me Kate R. Rodgers: South Pacific R. Rodgers: The Sound Of Music McDermot / Rado, Ragni: Hair Webber / Stilgoe: Starlight Express Gore: Fame a jiných divadelních či filmových muzikálů dle výběru pedagoga zpěvu
Volitelná skladba	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	– písně ve stylu folk, country, rock, dance music, střední proud, ...

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Písně a árie z českých muzikálů	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s mikrofonem a mikroportem, zpívá v originálních tóninách, ovládá svůj hlasový i herecký projev. 	– písně z českých muzikálů, např.: <ul style="list-style-type: none"> J. Suchý / J. Šlitr: Dobře placená procházka Bažant, Malásek, Hála / Blažek: Dáma na kolejích J. Malásek: Šeherezáda B. Ondráček: Gentlemani K. Svoboda / Z. Borovec: Dracula K. Svoboda / Z. Borovec: Hrabě Monte Christo P. Hapka / M. Horáček: Kudykam O. Soukup / G. Osvaldová: Johanka z Arku, Elixír života

Výsledky vzdělávání	Učivo
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ a další písně z muzikálů M. Davida
Volitelná skladba	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	<ul style="list-style-type: none"> – písně z oblasti folku, country, rock'n'rollu, dance music, středního proudu, jazzu, blues, šansonu, kabaretních písní atd.

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Písně a árie ze světových muzikálů	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – na profesní úrovni ovládá techniku zpěvu, – zazpívá požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence, 	<ul style="list-style-type: none"> – písně ze světových muzikálů, např.: <ul style="list-style-type: none"> ▪ J. Kander: Cabaret ▪ F. Loewe: Camelot ▪ M. Hamlisch: A Chorus Line ▪ L. Bart: Oliver ▪ J. Kander: Zorba ▪ Schönberg/ Maltby, Boublíl: Les Miserables ▪ Schönberg / Maltby, Boublíl: Miss Saigon ▪ A. L. Webber: Starlight Express ▪ C. Porter: Leave It To Me ▪ S. Sondheim: A Little Night Music ▪ M. Wilson: The Music Man ▪ R. Rodgers: Cinderella ▪ H. Rome: Destry Rides Again ▪ K. Weil: Huckleberry Finn ▪ F. Loewe: My Fair Lady ▪ J. Herman: Hello, Dolly! ▪ J. Styne: Funny Girl ▪ J. Bock: Fiddler On The Roof ▪ M. Leigh: Man of La Mancha ▪ A. L. Webber: Jesus Christ Superstar ▪ A. L. Webber: Phantom Of The Opera ▪ K. Weil: Street Scene ▪ L. Bernstein: On The Town ▪ Kander / Ebb: Chicago a další písně z muzikálů dle výběru pedagoga zpěvu
Volitelná skladba	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – uplatňuje technické dovednosti při interpretaci hudebních stylů jemu blízkých, – rozšiřuje svůj hudební rozhled. 	<ul style="list-style-type: none"> – písně z oblasti folku, country, rocku, hard rocku, pop rocku, rapu, dance music, středního proudu, jazzu, blues, šansonu klasického, výrazového atd.
Příprava na absolutorium	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – stylově interpretuje písně – zvládá koncentraci při uměleckém výkonu, – zazpívá sólový part z paměti, – propojuje technickou vyspělost s výraznou schopností a vytváří koncepci interpretace díla 	<ul style="list-style-type: none"> – Dramaturgie absolventského výkonu je svobodná, odráží se od volby repertoáru dle výběru pedagoga zpěvu v rámci absolutoria v konzervatoři.

Učební osnova předmětu

PRÁCE S TEXTEM

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	-	-	-	3

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět Práce s textem je předmětem odborné přípravy. Důraz je kladen na umění výrazného, plastického způsobu mluvy s respektováním zásad správné techniky řeči a pravidel ortofonie a ortoepie, a to se zvláště ním zřetelem ke stylistické a věcné stránce textu – čili dikce.

Zvládnutí těchto činností studia předmětu práce s textem má zásadní význam pro připravenost žáka podávat v oblasti populárního zpěvu či divadla umělecky hodnotné a profesionální výkony.

Charakteristika učiva

Předpokladem dobré dikce je správné ovládnutí mluvních orgánů a cílevědomé, promyšlené zacházení se všemi zvukovými prostředky, které má mluvená řeč k dispozici. Předpokládá znalost pravidel spisovné výslovnosti a vědomé, promyšlené zacházení s těmito pravidly, přesnou významovou a rytmickou výstavbu souvislých promluv a čistou výslovnost i takových nejmenších složek řeči, jako jsou jednotlivé hlásky: samohlásky i souhlásky. Čistá, přesná a vyškolená dikce pomáhá zpěvákovi ve výrazném, plastickém a uměleckém ztvárnění textu.

Výběr pracovní literatury je rozdělen na část technickou a interpretační, pedagog určuje rovnováhu mezi těmito dvěma složkami výuky a jejich syntézu. Interpretační materiál je uspořádán od textů méně náročných po obtížnější. Součástí pracovního materiálu jsou i texty z hodin zpěvu či korepetice.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek
- dbal na životosprávu
- zachoval ve svém jednání morální principy a zásady společenského chování.

Strategie výuky

Hodiny předmětu práce s textem probíhají formou skupinové výuky o počtu tří až čtyř žáků.

Důraz je kladen na interpretaci i na ovládní hlasu a mluvního projevu budoucího interpreta na takové úrovni, aby byl v praxi schopen ztvárnit jakýkoli umělecký požadavek režiséra. Žák je veden ke schopnosti obohatit tvůrčí proces vlastním přínosem. Je podporována praktická aktivita, samostatnost, tvořivost, rozvoj uměleckého talentu, schopnost objektivního sebehodnocení, rozvoj citu pro daný styl či žánr po teoretické i praktické stránce.

Poznatky získané ve vyučovacích hodinách si žáci mohou ověřovat před diváky v rámci tzv. veřejných hodin.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení se sleduje:

- technika mluvy (práce s dechem, artikulace, rázy ad.)
- práce s temporytmem, gradací a napětím
- vládnutí propojení technické a umělecké úrovně
- interpretace
- schopnost fixace
- porozumění zadání úkolu
- tvůrčí přístup a představivost
- schopnost zpracování připomínek
- míra koncentrace a psychické zdatnosti při zkoušení i při uměleckém výkonu
- celková aktivita a míra pracovního zaujetí
- individuální příprava
- schopnost aplikování poznatků z předmětů odborné přípravy dle zaměření.

Hodnocení je objektivní informací pro žáka o jeho vývoji. Hodnocení je pozitivní a motivační, aby sám žák chtěl dosáhnout co nejlepších výkonů. Hodnocení by mělo vést žáka k sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit a pomáhá ke zdokonalování žákových kvalit. Žák je hodnocen pololetně pedagogem daného předmětu. Při klasifikaci je zohledněn celkový přístup žáka k plnění daných studijních úkolů během školního roku. Počínaje 3. ročníkem může být žák klasifikován v daném pololetí také na základě uměleckého výkonu v divadle či na jevišti v samostatně komponovaném koncertě, jež žák provází slovem.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence komunikativní

- formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění.

Kompetencí k učení a řešení problému

- samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému. Myslet kriticky, činit uvážlivá rozhodnutí a obhajovat je, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotit důsledky svého jednání.

Kompetence sociální a personální

- stanovení cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou blízké předmětům odborné přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Hlasové ústrojí	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápe vznik a vlastnosti hlasu; – zachází s hlasovou silou; – využívá rezonanční dutiny; – při práci s textem používá tzv. důraz; – ovládá hlasové začátky; – ovládá tvoření tzv. rázu; – dbá na hlasovou hygienu (je seznámen s poruchami hlasu, které vyplývají z nedodržování hlasové hygieny); – látku probranou při hodinách svědomitě procvičuje při domácí přípravě. 	<ul style="list-style-type: none"> – hlasové začátky (měkký, tvrdý, dyšný) – síla hlasu (šepot až křik) – rezonanční dutiny – tzv. důraz a ráz – hlasová hygiena – teoretická literatura: např. Makovičková „Rozpravy o mluvení“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních drobných textech a říkadlech
Technika dechu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chápe stavbu a funkce dechového ústrojí; – rozlišuje dýchání automatické a vědomé; – rozlišuje typy dýchání – hrudní, brániční, klíčkové a smíšené; – ovládá izolované dýchání hrudní; – ovládá izolované dýchání brániční; – ovládá smíšené dýchání; – pracuje s dechovou oporou; – pracuje s přídechem; – látku probranou při hodinách svědomitě; procvičuje při domácí přípravě. 	<ul style="list-style-type: none"> – dýchací soustava – cvičení na vědomé ovládání činnosti bránice a mezižebních svalů – svalové uvolnění – oddělené procvičování jednotlivých částí dechového procesu – tzv. „profesionální dýchání“ = smíšené dýchání (kombinace hrudního a bráničního) – teoretická literatura: např. Hůrková, Makovičková „Základy jevištní mluvy I.“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních drobných textech a říkadlech
Artikulace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí rozdělení artikulačních orgánů (mluvidla pasivní a aktivní); – učí se tvořit samohlásky; – učí se tvořit souhlásky; – je seznámen s výslovností dvojhlásek (jednoslabičné, dvojslabičné); – je schopen se „rozmluvit“ (uvolnit a aktivizovat artikulační ústrojí); – je schopen rozpoznat a odstranit „šumlování“ (bezvýraznou ledabylou mluvu); – látku probranou při hodinách svědomitě procvičuje při domácí přípravě; – odstraňuje chybné přízvuky a návyky (slang, nářečí, cizí přízvuk). 	<ul style="list-style-type: none"> – samohlásky (správné tvoření, odchylky od ortofonické výslovnosti – kvalitativní, kvantitativní) – souhlásky (správné tvoření, odchylky od ortofonické výslovnosti) – spojování samohlásek – pravidla výslovnosti tzv. rázu – pravidla výslovnosti s rázem v jevištní mluvě – ráz v předložkových spojeních a po předponách – spojky a ráz – samohlásková spojení v cizích slovech – délka samohlásek – spojování souhlásek – artikulační asimilace – odstranění „šumlování“ = nedostatečné artikulační (výslovnost klouzavá, polykavá, synkopická) – teoretická literatura: např. Hůrková, Makovičková „Základy jevištní mluvy I.“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních drobných textech, říkadlech a v neposlední řadě „jazykolamech“

Výsledky vzdělávání	Učivo
Práce s textem	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se seznámí s pravidly spisovné výslovnosti; – chápe specifika jevištní mluvy; – chápe a zkouší ovládat dikci; – je schopen propojit vnitřní a vnější techniky řeči; – aktivně využívá individuální domácí přípravu a je si vědom její důležitosti při práci na textu. 	<ul style="list-style-type: none"> – pravidla spisovné výslovnosti – vnitřní a vnější technika řeči – český slovní přízvuk – odchylky v přízvukování předložek – přízvukové takty, vedlejší přízvuk – zvuková osnova české věty (frázování, větný přízvuk, intonace, nespisovné odchylky, intonace v herecké tvorbě) – mluvní tempo – interpunkce a členění promluvy – jednoduché texty z oblasti prózy (např. Macourek) nebo poezie (např. Frynta)

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Hlasové ústrojí	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti získané v 1. ročníku a upevňuje jejich vědomé používání; – látku probranou při hodinách svědomitě procvičuje při domácí přípravě; – dbá na hlasovou hygienu. 	<ul style="list-style-type: none"> – teoretická literatura: např. Makovičková „Rozpravy o mluvení“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních textech
Technika dechu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti získané v 1. ročníku a upevňuje jejich vědomé používání; – látku probranou při hodinách svědomitě procvičuje při domácí přípravě. 	<ul style="list-style-type: none"> – teoretická literatura: např. Hůrková, Makovičková „Základy jevištní mluvy I.“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních textech
Artikulace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti získané v 1. ročníku a upevňuje jejich vědomé používání; – umí tvořit samohlásky; – umí tvořit souhlásky; – je seznámen s problematikou vad řeči (sigmatismy, rotacismy ad.); – látku probranou při hodinách svědomitě procvičuje při domácí přípravě. 	<ul style="list-style-type: none"> – teoretická literatura: např. Makovičková „Rozpravy o mluvení“ – procvičování získaných vědomostí na konkrétních textech
Práce s textem	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozlišuje výslovnostní styly (neutrální, běžný, slavnostní); – je schopen ovládat dikci; – propojuje vnitřní a vnější techniky řeči; – rozlišuje práci s textem hereckým a přednesovým – aktivně využívá individuální domácí přípravu a je si vědom její důležitosti při práci na textu. 	<ul style="list-style-type: none"> – texty z oblasti prózy nebo poezie
Umělecký přednes	
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – repertoár může být čerpán z nabídky českých i světových autorů (dle uvážení pedagoga a dis-

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<ul style="list-style-type: none"> – umí přednést prózu; – využívá slovního jednání; – interpretuje básnické sdělení; – zaujímá vlastní stanovisko k sdělovanému obsahu; – je si vědom, že posluchač je partnerem přednášeče – má posluchače neustále na zřeteli (ví, proč daný text přednáší, čeho jím chce dosáhnout a ke komu jím chce promlouvat); – se seznámí blíže s autorem díla a jeho životopisem; – je schopen si přednesový text rozčlenit; – při přípravě textu pracuje s interpunkcí; – při osvojování textu z paměti nepostupuje cestou mechanického memorování, ale vnitřním viděním jednotlivých obrazů, dějů apod.; – je schopen převyprávět a rozebrat text svými vlastními slovy; – v případě přímých řečí více osob, je schopen jednotlivé postavy individualizovat. 	pozic daného žáka) – próza
Herecký text	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umí technicky správně zpracovat texty z ostatních předmětů odborné přípravy v souladu s výsledky vzdělávání 2. ročníku (při práci na těchto textech je respektován umělecký a režijní záměr pedagoga daného předmětu odborné přípravy). 	– možnost textů z hodin zpěvu a korepetice

3. ročník

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
Hlas, dech, artikulace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – navazuje na vědomosti získané v předchozích ročnících, které je schopen vědomě a na vysoké úrovni používat. 	– práce s texty 3. ročníku
Umělecký přednes	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje vědomosti získané ve 2. ročníku a upevňuje jejich vědomé používání; – je schopen si upřesnit hlavní ideu díla a sledovat jak se odhalují a rozvíjejí myšlenky a události; – při přípravě přednesu prózy sleduje primárně řeč vypravěče, která udává základní ráz celého epického vyprávění; – umí přednést poezii; – je schopen poznat zvukovou stránku verše a zvukovou osnovu věty ve verši; – pozná metrickou a rytmičnou organizaci verše. 	– repertoár může být čerpán z nabídky českých i světových autorů (dle uvážení pedagoga a dispozic daného žáka) – próza a poezie
Herecký text	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umí technicky správně zpracovat texty 	– možnost textů z hodin zpěvu a korepetice

Výsledky vzdělávání	Učivo
z ostatních předmětů odborné přípravy v souladu s výsledky vzdělávání 3. ročníku (při práci na těchto textech je respektován umělecký a režijní záměr pedagoga daného předmětu odborné přípravy).	
Herecká práce ve zvukovém studiu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – je seznámen se specifiky zvukového studia, která se přímo týkají jeho práce; – ovládá práci na mikrofon; – umí si připravit text pro práci ve studiu; v souladu s výsledky vzdělávání 3. ročníku – pružně reaguje na režijní připomínky. 	<ul style="list-style-type: none"> – základy práce na mikrofon ve zvukovém studiu (specifika techniky mluvy a práce s mikrofonem) – příprava textů pro nahrávání ve studiu – nahrávání ve studiu – např. próza, poezie, úryvek z rozhlasové hry nebo dokumentu

Učební osnova předmětu

ANSÁMBLOVÝ ZPĚV

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	192 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	3	3	6

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Ansámblový zpěv je předmět odborné přípravy rozhodující pro odborné zaměření žáka zaměřený na interpretaci vokálních skladeb dvou a vícehlasých, popřípadě vokálů k písni. Vede k rozvoji interpretačního myšlení v ansámblu, tj. ke schopnosti spolupráce s dirigentem, vnímat partnery, sjednotit dikci, intonaci, rytmus a dynamiku a výrazovou složku svého partu, poslouchat ostatní hlasy v ansámblu, sluchově se orientovat a účastnit se týmově na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesem.

Charakteristika učiva

Obsah učiva je v zaměření populární zpěv soustředěn do dvou ročníků. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa, jsou jím dvou a vícehlasé ansámblы populární hudby různých žánrů a vokály k populárním písním.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka probíhá formou kolektivních hodin. Osobnost pedagoga v hodinách významně působí na rozvoj žáka nejen v odborné oblasti, ale i v oblastech lidských hodnot. Pedagog vede žáka, aby:

- samostatně a cílevědomě pracoval na sobě
- pracoval pravidelně a systematicky
- byl schopen odborně se vyjadřovat o svém oboru,
- přijal tvořivě kritiku,
- tvořil si vlastní úsudek,

- měl zdravou míru sebehodnocení a sebevědomí
- pozitivně přijímal kritiku
- byl schopen vlastního názoru a postoje k dané problematice

Strategie výuky

Výuka je zaměřena na rozvoj vícehlasého sólového zpěvu v ansámblu. Postupuje se od jednodušších úkolů k náročnějším. Učitel žáky vede (diriguje) k výrazu, správnému tempu, vyklenutí fráze, intonačnímu souznění atd. Zároveň ponechává prostor k vlastnímu interpretačnímu názoru a samostatné tvořivosti. Studovaný repertoár učitel také blíže teoreticky osvětlí (např. z hlediska formy či žánru skladby) a zařadí do souvislostí.

Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je naprosto nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem učitele.

Organizace výuky je založena na názornosti, přiměřenosti a neustálé vytrvalosti. Ve výuce je podporována praktická aktivita, samostatnost a tvořivost žáka, kterého pedagog soustavně vede ke zdravé míře sebevědomí, k objektivnímu sebehodnocení.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků probíhá průběžně. Obsahuje kritiku chyb, kterých se žák v průběhu výuky dopustil a pozitivní hodnocení zadaného učiva, které správně zvládl. Pedagog soustavně podává informace žákovi o jeho vývoji v průběhu studia.

Hodnotí se, jak žák reaguje na gesto a výraz dirigenta, jak vnímá partnery, správnost dikce, intonace, rytmus, dynamika, výrazová složka, schopnosti poslouchat ostatní hlasy v ansámblu a reagovat na ně, sluchová orientace a účast v týmové práci na koncepci díla a tvůrčím interpretačním procesu.

Hodnotí se také celkový přístup žáka k předmětu, snaha, píle a zaujetí pro práci, osvojení správných pracovních návyků a zásad profesní etiky.

V dílčích průběžných hodnoceních učitelé upozorňují na nedostatky, chyby či pozitiva bezprostředně v průběhu vyučovacích hodin. Poskytují tak rychlou informaci o tom, co žák zvládá v souladu s požadavky osnov, kde naopak má úsilí zvýšit, na co se má zaměřit apod. Takovéto hodnocení obsahuje vysvětlení konkrétních nedostatků a návod na jejich odstranění.

Žák je učitelem prokazatelně také včas upozorněn na případné výrazné zhoršení v průběhu školního roku.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence komunikativní

- formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění.

Kompetencí k učení a řešení problému

- samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému. Myslet kriticky, činit uvážlivá rozhodnutí a obhajovat je, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a hodnotit důsledky svého jednání.

Kompetence sociální a personální

- stanovení cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- osvojení zásad správného jednání s lidmi (občanská gramotnost).

Mezipředmětové vztahy

Jsou nejužší k dalším předmětům odborné přípravy, zde zejména pak k hlavnímu oboru, korepetici, dále pak k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá svůj part; – spolupracuje v souhře; – reaguje na partnery; – reaguje na gesto dirigenta a plní jeho pokyny a požadavky ; – interpretuje vícehlasé skladby z oboru populární hudby rozdílných stylů a žánrů (pop, jazz, swing, spirituál). 	<ul style="list-style-type: none"> – různé vokální skladby 2 a vícehlasé, popřípadě vokály k zadaným písním – vybrané skladby a písně zahrnují rozdílné styly a žánry – převážně vokály k sólovým písním (pop, jazz, swing, spirituál)

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – spolupracuje spolehlivě v souhře; – reaguje pohotově na partnery; – reaguje spolehlivě na gesto dirigenta a plní jeho pokyny a požadavky; – interpretuje vícehlasé skladby z oboru populární hudby rozdílných stylů a žánrů vyšší náročnosti a vokály k složitějším písním. 	<ul style="list-style-type: none"> – vícehlasé náročnější skladby z oboru populární hudby různých stylů a žánrů

Učební osnova předmětu

TANEČNÍ A JEVIŠTNÍ PROJEV

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	448 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	3	3	2	2	2	2	14

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Hlavním cílem tohoto předmětu odborné přípravy je využít klasické i moderní techniky k tomu, aby se budoucí interpret – zpěvák – uměl pohybovat na jevišti, dokázal do svého repertoáru zařadit prvky, kroky,

nebo vazby tak, aby působily přirozeně a doplňovaly jeho celkový umělecký profesionální pěvecký projev na scéně.

Charakteristika učiva

Vzhledem k profesnímu zaměření je nutné propojovat jednotlivé taneční techniky tak, aby se žáci naučili správně ovládat jednotlivé části svého těla, což znamená správné držení těla, dýchání, osu a váhu těla, celkovou koordinaci pohybu atd. Taneční prvky, kroky a vazby by měly podporovat a rozvíjet hudební citění žáků a propojením s hlavním oborem i jejich profesní růst. Kromě vybraných prvků základní techniky klasického tance, Kňazev techniky, Graham techniky, Cunningham nebo Limón techniky a základů taneční gymnastiky seznamujeme žáky i s charakterními, nebo lidovými tanci, pantomimou atd.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek

Strategie výuky

Strategie výuky je zaměřena na výběr prvků a vazeb nejrůznějších technik a jejich postupné zvládnutí. Výuka je skupinová. by se měli seznamovat i s různými styly hudby při nejrůznějších tanečních technikách a rozpoznat je. I zde je vhodné propojení produkce – recepce – reflexe. Prostor je dán i k improvizaci, rytmickým cvičením a práci s rekvizitou.

Do strategie výuky patří i principy a normy kulturního chování a vystupování.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je objektivní informací pro žáka o jeho vývoji. Hodnocení je pozitivní a motivační, aby sám žák chtěl dosáhnout co nejlepšího výkonu. Vede žáka k sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit, pomáhá ke zdokonalování žákových kvalit.

Vzhledem k rozdílným dispozicím žáků, pedagog zachovává v hodnocení individuální přístup. Pedagog hodnotí kvalitu provedení zadaného úkolu, vlastní interpretační přínos žáka, dovednost při zadání samostatného úkolu.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětům odborné přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**1. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Taneční a jevištní projev, úvod do předmětu Kňazev technika	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozumí a popíše, jak pracuje lidské tělo s jednotlivými tanečními technikami; – zdůvodní zdravý způsob života a jak se ke svému tělu chovat; – orientuje se v základní anatomii lidského těla; – ovládá základy Kňazev techniky na podložkách. 	<ul style="list-style-type: none"> – úvod do předmětu – lidské tělo – Kňazev technika
Základy klasického tance Improvizace Taneční a jevištní projev na sále	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – ovládá základní taneční formace; – ovládá základní postavení těla a koordinuje pohyb; – pracuje s vahou a osou těla; – ovládá pozice nohou, paží a hlavy; – seznamuje se s vybranými základními prvky exercicie à la barre např. demi – plié, grand – plié, battement tendu, poloha sur le cou – de – pied, battement jeté, rond de jambe par terre en dehors a en dedans, battement fondu, battement développé, grand battement jeté atd.; – přenáší tyto prvky au milieu; – zvládá vazebný prvek temps lié par terre, pas de bourrée atd.; – seznamuje se s adagiem a allegrem; – ovládá základní pózy klasického tance a port de bras č. 1– 3; – ovládá základní sautés – skoky např. trampolínové skoky, temps levé sauté, changement de pieds, échappé sauté do II. pozice – zvolí a interpretuje ke své písni vhodný a přirozený taneční projev, zařadí pohybový rytmus. 	<ul style="list-style-type: none"> – základy klasického tance – rozdělení bodů v prostoru – diagonály – základní taneční formace – exercicie à la barre – exercicie au milieu – improvizace – umění vhodného vystupování na jevišti – spolupráce s ostatními, vnímání hudby při akci – rozdělení skoků do pěti skupin dle odrazu a dopadu – improvizace

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Základy klasického tance Taneční gymnastika Improvizace Taneční a jevištní projev na sále	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – navazuje na cviky a vazby z prvního ročníku; – ovládá prvky nové např. půlobraty, plié relevé na 	<ul style="list-style-type: none"> – základy klasického tance – základy taneční gymnastiky – cviky v přízemních polohách

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>45°, klasické pózy na 90°;</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvyšuje náročnost prvků, zrychluje tempo, využívá relevé, uplatňuje větší rozsah pohybu, spojuje prvky do vazeb; – využívá épaulement, malé pózy; – zvládá vazebné a scénické prvky pas tombé, pas coupé, glissade apod.; – pracuje s port de bras č. 1– 5; – rozlišuje malé a velké skoky; – seznamuje se se základy taneční gymnastiky; – pracuje na správném držení těla a dýchání; – uvědomuje si rozdíl mezi klasickým tancem a taneční gymnastikou; – učí se průpravné cviky v přízemních polohách např. zvyšování pohyblivosti páteře, propracování svalstva a zvyšování hybnosti kloubů, citlivosti paží, obratnosti a hbitosti – pokračuje cvičením v základním postavení na místě; – ovládá základní pozice nohou a paží; – seznamuje se s různými druhy chůze, běhu, skoků a výskoků, víření; – zvládá švihy paží i nohou; – pracuje na koordinaci pohybu; – zvládá zadaná témata na improvizaci; – dotváří pohybem předem vybranou píseň. 	<ul style="list-style-type: none"> – prostor, rytmus a dynamika pohybu – cvičení v základním postavení na místě – cvičení v prostoru v pohybu z místa – základy improvizace – pohyb na jevišti

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Klasický tanec Moderní taneční techniky Graham, Cunningham, Limón apod. Cvičební techniky a jejich propojení s písní a hudebním doprovodem</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prodlužuje výdrže v pózách; – ovládá taneční formace: diagonála, kruh, řada; – ovládá nové prvky např. obrat o 360°, přípravné cvičení pro pirouettes, pas de bourrée dessus – dessous, skoky např. sissonne ouverte, fermée, tombée, pas ballonné, port de bras č. 6; – osvojuje si základy Graham techniky; (Cunningham, nebo Limón techniky) ve cvičeních floor work, center work, work in space; – ovládá pozice dolních končetin paralelních i vytočených, špičky i flexe – floor work; – osvojuje si pozice horních končetin; např. paralelní, zvýšená, snížená, plovoucí, diamantová, diagonální; – ovládá polohy trupu contraction, repase, high release, spirála; – osvojuje si různé typy chůze spojené s vazebnými prvky (obraty, změny směrů, pády)work in space; 	<ul style="list-style-type: none"> – základy klasického tance, ukončení I. stupně technické vyspělosti – základy Graham techniky, Cunninghama, Limóna dle výběru – floor work – center work – work in space – práce s hudebním doprovodem – koordinace pohybu cvičení a hudby v praxi – taneční osobnosti, jejich ukázky tance v záznamu – cvičení různých provedení bounces, small contraction, contrac pulling backcion, – deep contraction – center work – vypracování plasticity a odvíjení chodidla, přenášení váhy, přesouvání těžiště mimo osu, orientace v prostoru, dále pády, převaly na podlaze, malé skoky na místě – nejrůznější variace v prostoru, malé a velké skoky, vše v souladu s pohyby paží a hlavy

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – vnímá citlivě hudební doprovod k tanečním technikám; – vytvoří jednoduchou rytmickou, nebo taneční vazbu na vybranou hudbu, nebo píseň; – ovládá zadanou choreografii. 	

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Rozvíjení a obohacování tanečních technik Charakterní a lidové tance Pantomima Kontaktní improvizace Samostatná zadání k profesní jevištní činnosti</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá v klasickém tanci plastičnost paží a trupu; – zdokonaluje moderní techniky, pokračuje; v rozvíjení postupné náročnosti prvků a vazeb – využívá dynamiku pohybu švih a tah, dupy, tlesky, plesky, kombinovaná rytmická cvičení; – zvládá některé z prvků, krokových vazeb, nebo částí charakterních (španělských, italských) a lidových tanců (českých, moravských); – seznámí se se základními principy pantomimy: tah – protitah, tlak – protitlak; – zvládá základy kontaktní improvizace; – zvolí si techniku pro zadání choreografií na hudbu, používá na jevišti přirozeně rekvizity; – vytvoří samostatnou práci a naučí ji spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> – opakování a pokračování v tanečních technikách 1.–3. ročníku – charakterní a lidové tance – základy pantomimy – kontaktní improvizace – samostatná práce, zvládnutí zadané písně a její ztvárnění pro jeviště – příprava na velké pirouettes a skoky, 6. přípravné port de bras, přenášení váhy těla z nohy na nohu, flic – flac, tour promenade, grand temps lié, batteries – vedení k samostatnosti

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Rozvíjení a obohacování tanečních technik Charakterní a lidové tance Pantomima Kontaktní improvizace Samostatná zadání k profesní jevištní činnosti</p>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvládá v klasickém tanci plastičnost paží a trupu; – propracovává: stabilita – aplomb; – rozvíjí a prodlužuje vazby; – zdokonaluje moderní techniky; – využívá dynamiku pohybu švih a tah, dupy, tlesky, plesky, kombinovaná rytmická cvičení; – ovládá některé z prvků, krokových vazeb, nebo částí charakterních (španělských, italských) a lidových tanců (českých, moravských); – seznamuje se se základními principy pantomimy: tah – protitah, tlak – protitlak; – ovládá základy kontaktní improvizace. 	<ul style="list-style-type: none"> – opakování a pokračování v tanečních technikách 4. ročníku – charakterní a lidové tance – základy pantomimy – kontaktní improvizace – samostatná práce, zvládnutí zadané písně a její ztvárnění pro jeviště – příprava na velké pirouettes a skoky, 6. přípravné port de bras, přenášení váhy těla z nohy na nohu, flic – flac, tour promenade, grand temps lié, batteries – pokračování v rozvíjení postupné náročnosti prvků a vazeb

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Rozvíjení a obohacování tanečních technik Charakterní a lidové tance Pantomima Kontaktní improvizace Samostatná zadání k profesní jevištní činnosti	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – ovládá v klasickém tanci plastičnost paží a trupu, propracovává se stabilita – aplomb; – zdokonaluje moderní techniky, pokračuje v rozvíjení postupné náročnosti prvků a vazeb; – využívá dynamiku pohybu švih a tah, dupy, tlesky, plesky, kombinovaná rytmická cvičení; – ovládá některé z prvků krokových vazeb, nebo částí charakterních (španělských, italských) a lidových tanců (českých, moravských); – seznámí se se základními principy pantomimy: tah – protitah, tlak – protitlak; – ovládá základy kontaktní improvizace; – zvolí si techniku pro zadání choreografií na hudbu nebo píseň jemu nejbližší, používá přirozeně rekvizity; – vytvoří samostatnou práci a naučí ji spolužáky. 	<ul style="list-style-type: none"> – opakování a pokračování v tanečních technikách 5. ročníku – charakterní a lidové tance – základy pantomimy – kontaktní improvizace – samostatná práce, zvládnutí zadané písně a její ztvárnění pro jeviště apod.

*Učební osnova předmětu***SOUBOROVÁ HRA**

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	-	-	2	2	4

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět Souborová hra je odborným předmětem studia ve všech instrumentálních zaměřeních oboru Hudba a pro obor Zpěv. Cílem předmětu je vychovat žáky schopné plnohodnotného zapojení do profesionálního hudebního života v oblasti artifiální i nonartifiální hudby. Žák je směřován k profesionálním uměleckým výkonům:

- ovládá hru/zpěv v souboru
- samostatně pracuje a spolupracuje odborným tvůrčím způsobem při realizaci společného díla
- zvládá koncentraci, psychickou a fyzickou zátěž při výkonu uměleckých činností

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje původní díla komorní i orchestrální hudby všech stylových období. Výběr literatury vychází ze znalosti technické úrovně a umělecké kvality žáka a je podmíněn nejlépe stejnou úrovní všech žáků ve skupině. Učivo je uspořádáno progresivně, od skladeb méně náročných po obtížnější. Obsah se naplňuje zejména praktickým procvičováním již zvládnutých technických a výrazových prostředků s důrazem na komunikaci s ostatními spoluhráči a společné vytváření celku.

Výuka je uskutečňována ve formě skupinového vyučování, nedílnou součástí výuky je řízený poslech, případně sledování DVD, společná analýza a praktická aplikace takto získaných poznatků při hře/zpěvu v souboru.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky v týmové i samostatné činnosti
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- rozvíjel dovednost potřebnou k diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska druhých
- přijímal odpovědnost za vlastní myšlení, jednání, chování a cítění
- kultivoval své kritické a nezávislé myšlení
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek
- zachovával ve svém jednání morální principy a zásady společenského chování
- uměl vytvářet dobré mezilidské vztahy v míře vzájemné úcty a společenského chování.

Strategie výuky

Hodiny probíhají formou výuky: učitel-dva a více žáků. Dříve, než žáci hrají/zpívají společně v seskupení, je při výuce kladen důraz na dokonalé zvládnutí individuálního partu studovaného díla, a to jak z hlediska technického, tak stylové interpretace. Po nastudování jednotlivých partů dochází ke společnému nácviku díla, kdy vyučující vede své žáky ke zvukové vyváženosti jednotlivých nástrojů, docílení společného výkladu hudebního díla s vystižením obsahové závažnosti a k precizní souhře v naprosté rytmické shodě.

Uskutečnění cílů předmětu předpokládá spojení přímých forem výuky se soustavnou samostatnou prací žáka. Ta se uskutečňuje zejména návštěvou školních i mimoškolních koncertů, domácím poslechem, analýzou, případně transkripcí nahrávek a přímým zapojením do kulturního života, které je obzvláště ve vyšších ročnících zcela nezbytnou součástí naplnění cílů předmětu.

Výuka v předmětu je realizována modulárním vzděláváním. Rozsah modulu je vymezen jeho hodinovou dotací, která je rozložena do jednoho školního roku. Žák studuje moduly ve školním roce v celkovém rozsahu podle hodinové dotace předmětu pro daný ročník studia. Skupiny mohou být pro dosažení výsledků vzdělávání jednotlivých žáků organizovány tak, že různí žáci ve skupině studují různé moduly.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení výsledků žáků bude zejména kladen důraz na:

- odpovědný přístup žáka k nastudování skladby
- úroveň hudební komunikace se spoluhráči při hře a zpěvu, pohotovost v reagování na výrazové,agogické a zvukové nuance spoluhráče a volba správného tempa skladby
- improvizáční schopnosti a jejich zapojení

- přiměřenost doprovodu pod jiný nástroj, případně zpěv
- dosažená progresa ve všech výše jmenovaných oblastech.

Učitelé hodnotí podle těchto kritérií žáky v jednotlivých modulech. Hodnocení modulů se převádí do klasifikace předmětu Souborová hra za každé pololetí váženým průměrem klasifikace (včetně klasifikace nedosta- tečně) žáka v jednotlivých modulech, kde váhy jsou určeny podle hodinových dotací modulů, které žák studuje v příslušném pololetí. Na výuce jednoho modulu v daném pololetí se může podílet více učitelů; v takovém případě je žák z modulu za pololetí hodnocen podle návrhů hodnocení jednotlivých učitelů a podílů hodinových dotací částí modulu zajišťovaných jednotlivými učiteli na celkové hodinové dotaci mo- dulu v daném pololetí. Modul je klasifikován, pokud je hodnocení navrženo všemi učiteli modulu nebo uč- teli zajišťujícími nadpoloviční hodinovou dotaci výuky modulu v daném pololetí; v opačném případě žák z modulu není klasifikován. Pokud žák do konce pololetí není klasifikován z kteréhokoli studovaného modu- lu, bude z tohoto modulu klasifikován v náhradním termínu určeném ředitelem školy. Žák je klasifikován za dané pololetí z předmětu až po uzavření klasifikace všech modulů studovaných v daném pololetí.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Souborová hra v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému, spolu- práce při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení)
- *kompetence komunikativní* – formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, aktivní účast v diskusi, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody zna- losti cizích jazyků pro pracovní uplatnění
- *kompetence personální a sociální* – stanovení cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odhad důsledků svého jednání a chování v různých situacích, inspirace týmové práce vlastními návrhy, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování spo- lečných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Předmět Souborová hra velmi úzce souvisí s celým spektrem předmětů společného odborného základu a odborné přípravy dle zaměření a je předmětem, který od žáků vyžaduje komplexní propojení znalostí a dovedností v těchto předmětech získaných.

Modulární rozpis učiva

Názvy a hodinové dotace povinných a volitelných modulů dle zaměření jsou stanoveny následovně:

Zaměření	Povinné moduly	
	Název	Dotace
Populární zpěv	Zpěv v jazzové skupině I.	64
	Zpěv v jazzové skupině II.	64

Obsah, výsledky vzdělávání a postupy hodnocení vzdělávacích modulů

Název modulu	Zpěv v jazzové skupině I.
Typ modulu	povinný
Charakteristika modulu	Modul je rozhodující pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali zpěv v jazzovém souboru. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v souboru, k dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje prakticky s hudební literaturou.

Vstupní předpoklady	žádné
Předpokládané výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – rozvíjí vnímavost pro svého spoluhráče, ale nezapomíná také poslouchat sebe sama; – usiluje o přizpůsobení se zvukově: délkou či barvou tónu; – napodobuje stavbu fráze; – rozvíjí schopnost „převzít“ náladu spoluhráče s dynamickou a agogickou stavbou fráze; – dokáže dodržovat tempo a formu skladby, sjednocuje vlastní rytmické cítění s partnery; – poznává part spoluhráče do té míry, aby zvukově i tematicky tvořili jeden celek; – ujasňuje si hudební představu studované skladby, aby procítil a vnímal dílo v jeho celistvosti. – zpívá písně z oblasti jazzu a populární hudby
Rozpis učiva	<p>Úloha zpěváka v jazzové skupině</p> <p>Zvukové přizpůsobení ostatním spoluhráčům</p> <p>Stavba fráze</p> <p>Dynamická, rytmická a agogická jednota interpretace v souboru</p> <p>Repertoár: jazzové, rockové a popové skladby 20. a 21. století</p>
Postupy hodnocení	Pozorování žáka v simulované situaci

Název modulu	Zpěv v jazzové skupině II.
Typ modulu	volitelný
Charakteristika modulu	Modul je profilující pro odborné zaměření žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa tak, aby absolventi ovládali zpěv v jazzovém souboru. Předmět vede k rozvoji interpretačního myšlení v souboru, k dovednostem potřebným pro hru v komorním souboru, seznamuje prakticky s hudební literaturou.
Vstupní předpoklady	absolvování modulu Zpěv v jazzové skupině I.
Předpokládané výsledky vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> – vnímá svého spoluhráče a poslouchá přitom sebe sama; – přizpůsobuje se náladě spoluhráče s dynamickou a agogickou stavbou fráze; – pracuje intenzivně na tónové kultuře a přizpůsobuje se zvukově, – sjednocuje vlastní rytmické cítění s partnery; zvládá složitější rytmická schémata, liché rytmy; – zná part spoluhráče do té míry, aby zvukově i tematicky tvořili jeden celek; – interpretuje hudební dílo stylově přesvědčivým způsobem a prokazuje shodu se svými spoluhráči na hloubce výrazu a celkovém pojetí díla. – zpívá formálně i harmonicky obtížnější skladby z oblasti jazzu a populární hudby; – bez problémů přechází mezi half time a double time, eventuálně half feel a double feel; – vytváří vlastní aranže; – interpretuje hudební dílo stylově přesvědčivým způsobem a využívá aktivně tvůrčí fantazii.
Rozpis učiva	<p>Zvukové přizpůsobení ostatním spoluhráčům</p> <p>Rozvoj tónové kultury</p> <p>Stavba fráze</p> <p>Dynamická, rytmická, agogická a tematická jednota interpretace v souboru</p> <p>Repertoár: pokročilejší jazzové, rockové a popové skladby 20. a 21. století</p>
Postupy hodnocení	Pozorování žáka v simulované situaci

Učební osnova předmětu

FYZIOLOGIE, HYGIENA HLASU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	-	-	-	-	-	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Fyziologie a hygiena hlasu je odborný předmět, který doplňuje a rozšiřuje odbornou přípravu budoucích zpěváků a pěveckých pedagogů.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

- poskytnout žákům potřebné obsáhlejší znalosti z anatomie a fyziologie dechového, hlasového, artikulačního a sluchového ústrojí a příslušných regulačních mechanismů centrální nervové soustavy;
- objasnit fyziologických a fyzikálních faktorů působících při tvorbě hlasu mluvního i zpěvního a jejich rozdílů;
- poučit je o nejčastějších onemocněních a poruchách hlasového aparátu vzhledem ke studiu a budoucí profesi;
- vysvětlit zásady hlasové hygieny a základních pravidel pro prevenci těchto onemocnění a poruch
- obsah učiva úzce souvisí se vzdělávací oblastí odborná příprava dle zaměření, tak s oblastí vzdělávání pro zdraví.

Charakteristika učiva

Učivo je zaměřeno k anatomii a fyziologii fonačně artikulačního aparátu, rezonanci, vývoji lidského hlasu. Zahrnuje poznatky o druzích hlasových oborů, rejstřících, mutačních proměnách hlasu a správném tvoření tónů. Nedílnou součástí jsou témata týkající se hlasových poruch a úrazů hlasu, jejich příčiny, návody na prevenci. Kapitoly jsou také věnovány onemocnění horních a dolních cest dýchacích a jejich prevenci.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky v týmové i samostatné činnosti
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- rozvíjel dovednost potřebnou k diskusi, případnému kompromisu, k obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska druhých
- přijímal odpovědnost za vlastní myšlení, jednání, chování a cítění
- kultivoval své kritické a nezávislé myšlení

Strategie výuky

Výuka je skupinová. Pedagog používá metodu výkladu či názorných ukázek obrázků. Jako doplňující forma výuky může být přednáška foniatra o anatomii a fyziologii hlasového ústrojí, chorobách či funkčních poruchách.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem pro hodnocení je kvalita zvládnuté látky a schopnost ji správně interpretovat a reprodukovat. Hodnocení se provádí na základě kombinace různých forem písemného testování, ústního zkoušení. Pedagog průběžně hodnotí žáka během celého roku.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Hlavním přínosem je získání znalostí o anatomii hlasového a sluchového ústrojí, o jejich onemocněních, poruchách a prevenci. Žák si také osvojí zásady hlasové hygieny. Tyto vědomosti a praktické znalosti je schopen předávat i jako pedagog. Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí se týká zejména kompetencí k pracovnímu uplatnění, zde zejména ve vytvoření odpovědného postoje k vlastní profesi.

Mezipředmětové vztahy

Předmět má vztah k předmětům jako je hlavní obor, ansámblový zpěv, sborový zpěv, metodika hlavního oboru, vyučovací praxe.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – je schopný vysvětlit základní pojmy anatomie a fyziologie hlasu; – umí odborně pojmenovat části dechového, hlasového, artikulačního a sluchového ústrojí; – zná organizaci a řízení hlasové funkce v ústředním nervstvu; – orientuje se ve tvoření a vlastnostech hlasu (vznik, síla, výška a barva hlasu, základní tón a rezonance, hlasové rejstříky, hlasové začátky, délka fonace, přesnost lidského hlasu – mluvní a zpěvní hlas, neobvyklé způsoby tvoření hlasu); – chápe vnímání a regulaci hlasu (sluchem, hmatem, svalově, vnímání vlastního hlasu); – zná vývoj lidského hlasu (dětský hlas, mutace, diferenciaci hlasu a jeho stárnutí); – umí vysvětlit rozdíl mezi zpěvním a mluvním hlasem, pěvecký dech, zpěvní rezonance a akustiku zpěvního hlasu); – má přehled o zánětlivých onemocněních hlasového aparátu a jejich prevenci; – zná hlasové poruchy (mutační, způsobené organickým nálezem, neurodynamické a poruchy řeči ve vztahu ke zpěvnímu hlasu); – zná vliv hormonů a léků na hlas; – je obeznámen s hygienickými pravidly pro udržení správné hlasové funkce (životospráva, psychická vyrovnanost, prevence proti infekčním onemocněním a pravidla správného tvoření mluvního i zpěvního hlasu). 	<ul style="list-style-type: none"> – anatomie a fyziologie hlasového aparátu <ul style="list-style-type: none"> ▪ dechové – respirační ústrojí (hrudní dutina a účel dýchání) ▪ hlasové – fonační ústrojí ▪ hláskovací – artikulační ústrojí ▪ sluchové ústrojí – organizace a řízení hlasové funkce v ústředním nervstvu – tvoření a vlastnosti hlasu – vnímání a regulace hlasu – vývoj lidského hlasu – fyziologie zpěvního hlasu – zánětlivá onemocnění hlasového ústrojí a jejich prevence – hlasové poruchy – hygienická pravidla pro udržení správné hlasové funkce

7.7 UMĚLECKO-PEDAGOGICKÁ PŘÍPRAVA

Učební osnova předmětu

PEDAGOGIKA

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–		1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

V předmětu pedagogika je kladen důraz na propojování teoretických znalostí a praktických dovedností, které jsou nezbytné pro výkon umělecko-pedagogické činnosti. Úkolem předmětu je získání znalostí z obecné pedagogiky, seznámení se s jejími základními poznatky, historickým vývojem a východisky, rovněž je zde řešena otázka hudební pedagogiky jako vědního oboru, její výchovné metody a hudební diagnostika.

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu pedagogika je vysvětlit vymezení pedagogiky jako vědy, včetně základních pedagogických pojmů, definovat základní pedagogické směry a historický vývoj v oblasti pedagogických věd, vytvořit základní teoretické předpoklady pro aplikaci získaných poznatků v pedagogické praxi, předat žákům základní informace z obecné a hudební pedagogiky, které upotřebí v praktickém profesionálním životě.

Charakteristika učiva

Obsahem předmětu je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na pedagogiku a pedagogické disciplíny, seznámení se s vědeckými metodami a technikami, rozdělením pedagogických aplikovaných disciplín a s historií této vědy. Při výběru témat se vychází z faktu, že předmětem projdou všichni žáci a tento předmět jim má poskytnout základ pro výkon jejich umělecko-pedagogického povolání.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- rozvíjeli se osobnostně i sociálně;
- utvářeli si vlastní názor a kritický pohled na svět;
- rozvíjeli estetické citění;
- rozvíjeli pedagogické myšlení potřebné pro výkon umělecko-pedagogických činností;
- osvojili si techniky vedoucí k sebepoznání, lepšímu učení a organizaci vlastního času;
- vyhledávali a zpracovávali informace, porovnávali teorii s praxí a vyjadřovali vlastní názor.

Strategie výuky

Vyučovací proces je uspořádán s ohledem na obsah vzdělávání. Frontální výuka je vhodně střídána s výukou diferencovanou, skupinovou a kooperativní. Žáci rovněž na modelových situacích řeší situace, s nimiž se setkají v pracovním životě.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě teoretických vědomostí ověřovaných písemně formou testů a písemných prací a za schopnost jejich aplikace při řešení zadaných modelových situací. Podstatou hodnocení je zjištění dosažených kompetencí – vědomostí, dovedností a postojů žáka.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení a řešení problémů

- žáci používají efektivní metody učení, zpracování informací a různé formy řešení úkolů;
- žáci promyšleně organizují čas při jednotlivých činnostech a při řešení problémů;
- žáci člení úkol na části a strukturují postup jeho řešení;
- žáci volí různé strategie k řešení úkolů téhož typu.

Komunikativní kompetence

- žáci používají různé formy komunikace, a to včetně uvědomění si jejich kladů, záporů a vhodnosti použití v různých situacích;
- žáci přijímají zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také při skupinové práci a v diskusích;
- žáci používají různých forem komunikace, verbální psané i mluvené, nonverbální.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují význam vzdělávání;
- žáci si uvědomují a popíší proměnu vztahu člověka k prostředí a diskutují o jejích důsledcích;
- žáci mají respekt k různorodosti lidí jako k jedné z podmínek vlastní svobody a sebeúcty.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- žáci zodpovědně přistupují ke svému pracovnímu uplatnění;
- žáci se zamýšlejí nad průběhem denních činností v životě pedagoga, nad poměrem práce, odpočinku a spánku a nad vzájemnou kompenzací různých druhů činností;
- žáci aplikují na sobě v modelových situacích informace o struktuře povolání pedagoga;
- žáci volí vhodné způsoby komunikace s potencionálními zaměstnavateli.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- žáci využívají informačních a komunikačních technologií pro jednotlivé společenské vědní disciplíny.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- úcta k práci; zásady správné komunikace.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- výchova ke zdravému způsobu života v edukační realitě.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- rozšiřování komunikačních schopností.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- schopnost práce s nejrůznějšími informačními zdroji.

Mezipředmětové vztahy

Pedagogika využívá znalostí z předmětů psychologie, základy společenských věd, informační a komunikační technologie, dějepis, český jazyk a literatura.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**5. ročník**

<i>Výsledky vzdělávání</i>	<i>Učivo</i>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyloží základní informace o pedagogice jako vědě; – stručně popíše historický vývoj pedagogiky jako vědy a uvědomuje si, jak se měnil systém vzdělávání; – popíše pedagogické zásady J. A. Komenského a srovnává jejich vývoj a aktuálnost v zemích, kde byly užity; – vysvětlí rozdíl mezi pedagogickým směrem a disciplínou; – charakterizuje základní skupiny pedagogických disciplín a uvede jejich příklady; – charakterizuje základní metody vědeckého zkoumání. 	<ul style="list-style-type: none"> – úvod do pedagogiky – předmět zkoumání a základní pojmy – historická a současná pedagogika – dějiny pedagogiky – osobnost Jana Ámose Komenského – pedagogické směry a disciplíny – metody zkoumání v pedagogice
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří si celkový pohled na učitele ve výuce, – uvědomuje si individuální a typologické rozdíly mezi pedagogy; – porovnává osobnost žáka v jednotlivých fázích života s ohledem na jeho vzdělávání; – vymezí, co každá etapa přináší do lidského života a jaké úkoly před žáka staví – analyzuje základní diference poruch učení a chování u žáků. 	<ul style="list-style-type: none"> – osobnost učitele – učitel jako expert – kompetence učitele – učitelovo pojetí výuky – standardy výkonu učitelské profese – osobnost žáka – diference žáků ve výuce – žákovo pojetí učiva v jednotlivých etapách – speciální poruchy učení a chování
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s typy komunikace ve výuce v rámci pedagogické činnosti; – uvědomuje si základní příčiny nekázně ve škole; – seznámí se s postupy pro budování ukázněného prostředí a kázeňskými prostředky; – uvědomuje si závažnost šikany a uvede, jaké instituce se této problematice věnují na odborné a právní úrovni; – analyzuje klima třídy a sebe vnímá jako autoritu, jako prostředek pro vytváření aktivně vzdělávacího prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> – verbální komunikace – neverbální komunikace – komunikace činem – příčiny nekázně ve škole – šikana – řešení konfliktu – klima třídy a autorita učitele
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje cíle vzdělávání a strukturování učiva, stejně jako kurikula; – popíše pedagogickou dokumentaci; – uvědomuje si důležitost organizování a konkretizování učební látky; – najde oporu při stanovování cílů a obsahu vzdělávání, stejně jako učební materiál pro výuku. 	<ul style="list-style-type: none"> – vzdělání a cíle školního vzdělávání – učivo a jeho struktura – přístupy k učivu – kurikulum – konkretizace učiva v pedagogických dokumentech – učebnice
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definuje základní legislativní normy týkající se vzdělávání a pracovně právních vztahů; – definuje rozmanité způsoby vzdělávání a jejich 	<ul style="list-style-type: none"> – organizace edukace – školský systém v ČR a ve vybraných zemích – alternativní školství

Výsledky vzdělávání	Učivo
základní principy.	
Žák: – zakomponuje pravidla bezpečnosti práce do běžného pedagogického procesu.	– pravidla bezpečnosti práce a hygiena při výkonu pedagogické činnosti

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: – charakterizuje východiska a cíle hudební pedagogiky; – zařadí hudební pedagogiku do historického kontextu – vysvětlí základní pojmy z hudební pedagogiky; – vysvětlí metody hudební diagnostiky; – klasifikuje hudební schopnosti a rozpozná jejich vývoj; – charakterizuje hudební dovednosti a problematiku jejich rozvoje; – rozlišuje základní faktory rozvoje hudebně tvořivého myšlení; – vysvětlí základní metody, zásady a styly, které jsou využitelné pro praxi pedagoga hudby; – zhodnotí po stránce hudební a pedagogické výsledky práce žáka; – popíše postup přípravy žáka na hudební vystoupení.	– hudební pedagogika jako vědní disciplína – koncepce hudební pedagogiky z historického pohledu – základní pojmy, východiska a cíle hudební pedagogiky – hudební diagnostika – hudební schopnosti, klasifikace a vývoj – hudební dovednosti a problematika jejich rozvoje – základní faktory rozvoje hudebně tvořivého myšlení – metody, zásady a styly práce – hodnocení výsledků práce žáka – příprava na hudební vystoupení – komunikace učitele a žáka

Učební osnova předmětu

PSYCHOLOGIE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

V předmětu psychologie je kladen důraz na získání ucelených základních teoretických vědomostí a praktických dovedností, které jsou základem pro výkon pedagogických povolání. Úkolem předmětu je získání znalostí z obecné psychologie, seznámení se s jejími základními poznatky a východisky, rovněž je zde řešena otázka vývojové psychologie, pedagogické psychologie a hudební psychologie jako aplikovaného vědního oboru, vše je přizpůsobeno věkové struktuře žáků a jejich uplatnění v pedagogické praxi.

Cílem vyučovacího předmětu psychologie je vysvětlit vymezení psychologie jako vědy, včetně základních psychologických pojmů, objasnit biopsychosociální vývoj osobnosti v ontogenetickém vývoji vymezením pojmů učení z hlediska umělecké praxe, včetně aplikace základních technik duševní hygieny jako prevence stresu a fyzické zátěže.

Charakteristika učiva

Psychologie je odborný předmět, který rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho profesní kompetence a rozvíjí schopnosti sociální a řečové komunikace. Psychologie rozvíjí dovednost sebereflexe, autoregulace a tolerance. Žáci jsou schopni aplikovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení konkrétních problémů a situací. Obsahem předmětu je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na psychologii, seznámení se s vědeckými metodami a technikami, rozdělení psychologických disciplín a s historií této vědy.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:

- navazoval kontakty s lidmi a vhodným způsobem řešil různé sociální situace;
- využíval techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti;
- využíval získané vědomosti a dovednosti při plánování svého profesního života;
- jednal odpovědně a přijímal odpovědnost za své rozhodnutí a jednání.

Strategie výuky

Psychologie je teoreticko-praktický vyučovací předmět. Výuka je organizována formou nejen frontálního vyučování a výkladu, ale především řízené diskuse a práce s texty. Cílem praktických cvičení je naučit žáky rozumět sobě i jiným lidem, přiměřeně komunikovat s žáky, spolupracovníky i nadřízenými pracovníky, uplatnit se v roli aktivního partnera v sociálním kontaktu. Na modelových situacích se žáci učí racionálně řešit situace, s nimiž se setkávají v osobním i pracovním životě.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě teoretických vědomostí ověřovaných písemně formou testů a písemných prací a za schopnost jejich aplikace při řešení zadaných modelových situací.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence kučení

- žáci si osvojují metody učení pro něj efektivní, uplatňují různé způsoby práce s textem;
- žáci poslouchají s porozuměním mluvené projevy.

Kompetence k řešení problémů

- žáci uplatňují při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence

- žáci formulovat a prezentují své myšlenky a názory srozumitelně a jednoznačně;
- žáci se vyjadřují a vystupují v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci s porozuměním přijímají kulturní vlivy současného světa.

Personální a sociální kompetence

- žáci rozpoznají různé kvality citového prožívání; rozvíjejí vnitřní předpoklady pro vnímání, prožívání a vytváření hudby;
- žáci využívají znalosti toho, jak sociální prostředí ovlivňuje osobnost člověka, a člověk sociální prostředí; žáci překonávají překážky na cestě k dosahování vlastních cílů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci odpovědně přistupují k vlastní profesní budoucnosti, k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- žáci získávají a využívají informace z otevřených zdrojů, zejména z internetu.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:

- chápání pojmů osobnost, jedinec, charakter, temperament.

Základním přínosem tématu Člověk a životní prostředí je:

- chápání pojmů psychohygiena.

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- chápání pojmů úcta, respekt.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- práce s nejrůznějšími informačními zdroji.

Mezipředmětové vztahy

Psychologie využívá znalostí z předmětů základy společenských věd, informační technologie, dějepis, český jazyk a literatura.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyjmenuje základní informace o psychologii jako vědě; – popíše stručně historický vývoj psychologie; – srovná různé pohledy na psychickou stránku člověka; – charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín. 	<ul style="list-style-type: none"> – psychologické směry, školy a osobnosti; – historický vývoj psychologie; – psychologické disciplíny základní, – aplikované a speciální;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše význam jednotlivých metod v procesu vědeckého zkoumání a na modelové situaci (pozorování, vedení rozhovoru) si ověří získané vědomosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – pozorování – rozhovor – experiment – dotazník – sociometrie – rozbor výsledků činnosti – psychologický test
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná činitele, které ovlivňují vývoj osobnosti, na konkrétních případech doloží, jak dědičnost, prostředí a výchova formuje osobnost; – charakterizuje osobnost v jednotlivých obdobích lidského života. 	<ul style="list-style-type: none"> – činitelé vývoje člověka, ontogeneze; – vývojové období prenatální, perinatální a postnatální; – období kojenecké, batolecí; – předškolní věk, mladší školní věk; – období puberty, adolescence; – dospělost, stáří;
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje způsoby vnímání skutečností, sebe i druhých; – popíše mechanismus vzniku představy, rozliší dru- 	<ul style="list-style-type: none"> – vnímání – představy – fantazie – řeč

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>hy představ;</p> <ul style="list-style-type: none"> – spojí souvislosti mezi myšlením a řečí, rozliší jednotlivé myšlenkové operace, formuluje přesně a jazykově správně své myšlenky; – definuje jednotlivé fáze paměti, její význam v procesu učení; – používá metody učení pro něj efektivní; – aplikuje na sobě význam překonávání překážek na cestě k dosahování vlastních cílů, rozpozná různé kvality citového prožívání; – vytvoří hierarchii potřeb podle jejich významu, na základě získaných vědomostí si vytvoří svou vlastní hierarchii potřeb; – popíše význam zájmu jako silného motivačního činitele. 	<ul style="list-style-type: none"> – myšlení – procesy paměti – motivační procesy citové a volní, – potřeby člověka, zájmy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje úlohu pozornosti zejména s ohledem na předávání a přijímání informací, získanou vědomost si ověří na modelové situaci; – porovná způsoby citového prožívání osob v různých životních situacích. 	<ul style="list-style-type: none"> – pozornost – citové stavy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozliší schopnosti podle jednotlivých typů, posoudí vlastní schopnosti s ohledem na svou profesionální orientaci a možnost jejich rozvíjení; – popíše příčinu rozdílného chování a prožívání osobnosti, porovná rozdíly v terminologii jednotlivých typů temperamentu; – popíše postavení charakteru v hodnocení osobnosti jako celku. 	<ul style="list-style-type: none"> – schopnosti – temperament – charakter
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obhajuje význam zdravého životního stylu, stravovacích návyků, pohybových aktivit a pracovních podmínek pro své zdraví, popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus, orientuje se v možnostech kompenzace nežádoucích účinků zevních vlivů; – prakticky provádí relaxační cvičení a základy autogenního tréninku, využívá osvětové zdravotní materiály pro prezentaci prevence úrazů a onemocnění. 	<ul style="list-style-type: none"> – činitele ovlivňující zdraví – duševní zdraví – duševní hygiena – prevence úrazů a nemocí
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – porovná závažnost rizikového chování u vybraných skupin populace, zvláště u dětí a mladistvých s ohledem na zdraví budoucí populace, popíše důsledky závislosti pro život jedince i společnosti; – popíše nejzávažnější faktory poškozující zdraví, orientuje se v náročných životních situacích, klasifikuje vybrané duševní poruchy; – prakticky provádí proti-stresová cvičení. 	<ul style="list-style-type: none"> – rizikové chování – faktory poškozující zdraví – náročné životní situace – duševní poruchy

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje východiska a cíle hudební psychologie; – vysvětlí základní pojmy z hudební psychologie; – popíše základní mechanismy vnímání – postihne problémy hudebního vnímání; – aplikuje prvky receptivní hudební výchovy v praxi; – vysvětlí podstatu psychických mechanismů hudebního vnímání a apercepce. 	<ul style="list-style-type: none"> – hudební psychologie jako vědní disciplína – koncepce hudební psychologie z historického pohledu – základní pojmy, východiska a cíle hudební psychologie – základní mechanismy vnímání – problémy hudebního vnímání – otázka receptivní hudební výchovy
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojmenuje základní faktory a rysy tvořivosti; – vysvětlí význam sebereflexe a motivace při rozvíjení kreativity žáka; – poznává prakticky metody a techniky hudební diagnostiky; – popíše individuální formy práce s žákem a úskalí této formy výuky; – rozezná klady a zápory práce v kolektivních předmětech. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní faktory a rysy tvořivosti – problematika tvořivého rozvoje hudebních schopností – motivace – sebereflexe – metody a techniky hudební diagnostiky – individuální práce s žákem – práce v kolektivních předmětech
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakterizuje základní hudební schopnosti v ontogenetickém vývoji; – seznámí se problematikou hudebních schopností a rozvojem nehudebních dovedností; – vysvětlí Mozartův efekt; – zná pravidla uplatňování diagnostiky u dětí a ví, jak je využívat při práci s talentovanými dětmi. 	<ul style="list-style-type: none"> – prenatální zkušenost – hudební vývoj v raném věku – hudební talent a hudební schopnosti – hudební výchova a rozvoj nehudebních dovedností – Mozartův efekt

Učební osnova předmětu

DIDAKTIKA

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	–	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Didaktika je odborný předmět, který rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho profesní kompetence a vytváří teoreticko-praktické předpoklady pro výkon umělecko-pedagogické činnosti. Dává žákovi základní přehled použití vhodných didaktických metod a forem ve výuce a v pedagogické činnosti. Didaktika využívá teore-

tické znalosti z předmětu pedagogika a psychologie, na jejichž základě jsou žáci schopni aplikovat osvojené vědomosti a dovednosti při řešení konkrétních problémů a situací v pedagogické praxi.

Cílem vyučovacího předmětu didaktika je uplatňovat vhodné metody a formy výuky, využívat informace z obecné didaktiky, včetně didaktických zásad, naučit žáky definovat cíle, obsah a prostředky hudebního vzdělávání, naučit diagnostikovat potřeby jedince a aplikovat výběr učiva spolu s didaktickými přístupy tak, jak to bude přínosné v budoucím profesním životě.

Charakteristika učiva

Obsahem učiva jsou základní poznatky z obecné didaktiky, speciální didaktiky a z vývoje didaktiky. Při výběru témat se zaměřujeme na základní didaktické pojmy, strategii a osobnost uměleckého pedagoga.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- znali, které prvky ovlivňují efekty vyučování; věděli, co je nutné vyučovat a dokázali vést výuku; věděli, zda existují také jiné možnosti, jak by mohla probíhat výuka;
- uplatňovali individuální přístup k žákům, respektovali jejich osobnost, věk a sociokulturní zvláštnosti;
- uměli využívat získané vědomosti a dovednosti při plánování svého profesního života.

Strategie výuky

Didaktika je teoreticko-praktický vyučovací předmět. Výuka je organizována formou frontálního vyučování a výkladu, řízení diskuse a práce s texty. Cílem praktických cvičení je naučit žáky rozumět sobě i jiným lidem, přiměřeně komunikovat s žáky, spolupracovníky i nadřízenými pracovníky, uplatnit se v roli aktivního partnera v sociálním styku. Na modelových situacích se žáci učí racionálně řešit situace, s nimiž se setkávají v osobním i pracovním životě.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě teoretických vědomostí ověřovaných písemně formou testů a písemných prací a za schopnost jejich aplikace při řešení zadaných modelových situací.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení a k řešení problémů

- žáci přijímají zpětnou vazbu nejen ve formě hodnocení testů znalostí, ale také při skupinové práci a v diskusi;
- žáci volí a používají různé strategie k řešení úkolů téhož typu.

Komunikativní kompetence

- žáci používají různé formy komunikace, verbální psané i mluvené, nonverbální;
- odhalují manipulativní způsob jednání.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- žáci si uvědomují význam vzdělávání, a na jeho historii vysvětlí proměnu vztahu člověka k prostředí;
- žáci diskutují o důsledcích proměny vztahu člověka k prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- žáci popíší strukturu povolání pedagoga a aplikují ji na sobě v modelových situacích;
- žáci charakterizují průběh denních činností v životě pedagoga, poměr práce, odpočinku a spánku, a realizují vzájemnou kompenzaci různých druhů činností;
- žáci mají zodpovědný přístup ke svému pracovnímu uplatnění;
- žáci se orientují v pracovních nabídkách a správně reagují v pracovním jednání.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií

- žáci využívají různé způsoby informačních a komunikačních technologií pro jednotlivé společenské vědní disciplíny.

*Průřezová témata**Základním přínosem tématu Občan v demokratické společnosti je:*

- realizování učitelské praxe (v rámci umělecko-pedagogické praxe).

Základním přínosem tématu Člověk a svět práce je:

- rozšiřování komunikačních schopností.

Základním přínosem tématu Informační a komunikační technologie je:

- práce s nejrůznějšími informačními zdroji.

Mezipředmětové vztahy

Didaktika využívá znalostí z předmětů základy společenských věd, pedagogika, psychologie, informační a komunikační technologie, dějepis, český jazyk a literatura.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**6. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyloží základní informace o didaktice jako vědě; – stručně popíše historický vývoj didaktiky jako vědy; – vysvětlí rozdíl mezi směrem a disciplínou; – charakterizuje základní skupiny didaktických disciplín a uvede jejich příklady; – stručně charakterizuje základní metody vědeckého zkoumání; – realizuje výuku v rámci umělecko-pedagogické praxe, kdy bude uplatňovat v praxi nabyté pedagogicko-psychologické dovednosti – analyzuje didaktické zásady, které se ve výuce objevují; – respektuje didaktické zásady ve výuce v rámci vzdělávacího procesu. 	<ul style="list-style-type: none"> – úvod do didaktiky – předmět zkoumání a základní pojmy – historická a současná didaktika – směry a disciplíny – metody zkoumání – zásada komplexního rozvoje osobnosti žáka – zásada vědeckosti – zásada individuálního přístupu k žákům – zásada spojení teorie s praxí – zásada uvědomělosti a aktivity – zásada názornosti – zásada soustavnosti a přiměřenosti
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uvede požadavky na výukové cíle v kontextu s praktickou aplikací na předmět; – je schopen zpracovat jednotlivé taxonomie výukových cílů do konkrétní tematiky v rámci analýzy učiva. 	<ul style="list-style-type: none"> – požadavky na výukové cíle a jejich vymezení – taxonomie výukových cílů kognitivních – taxonomie výukových cílů afektivních – taxonomie výukových cílů psychomotorických
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznámí se s typy výuky a možnostmi využití v rámci školního vzdělávání v České republice; – rozliší vhodnost využití jednotlivých forem výuky; – rozliší výhody a úskalí kombinování jednotlivých forem výuky. 	<ul style="list-style-type: none"> – individuální výuka – hromadná výuka a frontální výuka – individualizovaná výuka – projektová výuka – diferencovaná výuka – skupinová a kooperativní výuka – týmová výuka – otevřené vyučování

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák: – rozumí základním principům tvorby a posuzování úloh; – uvede obecně platná pravidla klasifikace.	– definice a role učebních úloh ve výuce – posuzování souboru učebních úloh
Žák: – je prakticky znalý didaktických prostředků ve výuce; – ovládá základní pravidla pro manipulaci s didaktickými prostředky; – uvědomuje si úskalí a výhody práce s výpočetní technikou.	– klasifikace didaktických prostředků – výpočetní technika ve výuce

Učební osnova předmětu

METODIKA HLAVNÍHO OBORU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Metodika hlavního oboru je předmětem umělecko-pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet. Jde o předmět, který rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho profesní kompetence a vytváří teoreticko-praktické předpoklady pro výkon umělecko-pedagogické činnosti. Svým obsahem je zaměřen na získání základních intelektových vědomostí a znalostí metodických postupů výuky populárního zpěvu, které představují nezbytný základ umělecko-pedagogického vzdělávání, potřebného pro výkon pedagogické činnosti na základních uměleckých školách či konzervatořích. Zvládnutí předmětu je nezbytným předpokladem k tomu, aby absolvent školy byl schopen vykonávat také činnost pěveckého pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivo reflektuje tradici a historický vývoj metodiky pěveckého umění od počátku až po dnešek. Zahrnuje informace o různých vývojových směrech pěvecké pedagogiky, seznamuje žáka s řadou konkrétních českých pěveckých škol, instruktivní literaturou všech stylů. Zabývá se základními elementárními poznatky výuky populárního zpěvu z hlediska nejen metodického, ale také psychologického. Věnuje se osobnostnímu profilu pedagoga, komunikaci s dítětem, vyučováním předškolních dětí, problematice dětí méně nadaných nebo naopak dětí talentovaných, přípravou na budoucí profesní dráhu.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Předmět Metodika hlavního oboru vede žáka:

- k uvědomění si zodpovědnosti při vlastním pedagogickém působení
- k samostatnému a tvořivému přístupu při řešení problémů
- k cílevědomosti a vytrvalosti při snaze o harmonický vývoj dítěte

- k respektu druhým, jejich schopnostem a možnostem
- ke kultivovanému vystupování
- k osvojení komunikace s dětmi různého věku a jejich rodiči
- k umění empatie při pedagogické práci
- ke schopnosti rychlého rozhodování
- ke schopnosti objektivního sebehodnocení

Strategie výuky

Předmět je skupinový. Úkolem předmětu je vyvolat u žáků zájem pro pedagogickou práci, vést je k zodpovědnosti, rozvíjet jejich samostatnost v myšlení, naučit je pozorovat, analyzovat, zobecňovat, orientovat se v současných tendencích a názorech.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků:

Žák je hodnocen pololetně svým pedagogem pro předmět Metodika hlavního oboru formou zjišťovacích testů nebo přípravou referátu na dané téma.

Hodnotí se:

- zájem o pedagogickou práci
- schopnost samostatného myšlení
- schopnost stanovit cíle pedagogické práce
- kreativita při pedagogickém procesu
- úroveň znalostí metodických postupů
- orientace v instruktivní literatuře
- schopnost rozeznat rozdíly v různých metodických postupech

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Metodika hlavního oboru v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- kompetence k učení – zájem o pedagogickou práci, schopnost komunikace s dítětem, empatie, trpělivost, orientace v širokém spektru instruktivní literatury, studium odborného pedagogického tisku, sledování a aplikace výsledků výzkumu v oblasti metodiky výuky zpěvu, učení se z vlastních zkušeností i ze zkušeností pedagogických kolegů
- kompetence k řešení problémů – schopnost sebereflexe, určení jádra problému, schopnost přistupovat k řešení problémů tvořivě, uplatňovat různé myšlenkové operace, spolupracovat s druhými
- kompetence komunikativní – srozumitelné formulování myšlenek, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu
- kompetence personální a sociální – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- kompetence občanské a kulturní – respektování a dodržování zákonných norem, práv a svobod osobnosti druhých lidí, jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uznávání tradic a hodnot svého národa, aktivní zájem o kulturní dění
- kompetence k pracovnímu uplatnění – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomění si významu celoživotního vzdělávání, sledování vývoje a nových trendů v oboru, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Obsah předmětu úzce souvisí s hlavním oborem, s korepeticí, s předměty umělecko-pedagogické přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání**5. ročník**

Výsledky vzdělávání	Učivo
Historický vývoj pěvecké pedagogiky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – získává základní přehled o historickém vývoji pěvecké pedagogiky; – uvědomuje si rozdílné přístupy k vyučování populárního zpěvu; – seznamuje se se současným individuálním přístupem při výuce zpěvu. 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr např. z děl: – R. Rossner: Portrét pěveckého pedagoga – R. Rossner: Bel canto a moderní pěvecká pedagogika – M. Marchesi: Pěvecko-metodický přístup k vokálnímu umění
Metodický postup při výuce populárního zpěvu	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – učí se používat odbornou terminologii při přímé pedagogické činnosti; – využívá různé pedagogické postupy k rozvíjení hudebního vnímání a cítění žáků; – řadí za sebou správně metodicky jednotlivé fáze výuky; – rozvíjí u dětí při výuce hudební představivost a tvořivost; – se učí bezpečně pracovat s mikrofonom a porty (případně s dalšími zařízeními). 	<ul style="list-style-type: none"> – M. Marchesi: Pěvecko-metodický přístup k vokálnímu umění
Psychologické faktory při výuce populárního zpěvu	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> – seznamuje se s psychologickými faktory při výuce zpěvu; – uvědomuje si důležité osobnostní rysy pedagoga zpěvu; – učí se vést dítě k samostatnému studiu; – vzbuzuje u dětí zájem o hudbu, o zpěv; – uvědomuje si význam dobrého vztahu učitel – žák – rodiče. 	<ul style="list-style-type: none"> – např. skripta: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slavíková M. Psychologie pěveckých dovedností – osobní zkušenosti pedagoga populárního zpěvu

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Systém hudebního vzdělávání, struktura a osnovy ZUŠ	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – má přehled o základních legislativních normách vyplývajících ze školského zákona; – umí pracovat s pedagogickou dokumentací; – projektuje vlastní pedagogickou činnost; – charakterizuje cíle, obsah, a prostředky; hudebního vzdělávání; – vytváří samostatně strukturu jednotlivých vyučovacích hodin. 	<ul style="list-style-type: none"> – školský zákon – kapitoly týkající se uměleckých škol a konzervatoří – schválené osnovy pro ZUŠ – Robert Rossner: Portrét pěveckého pedagoga

Výsledky vzdělávání	Učivo
Přehled literatury pro výuku populárního zpěvu	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se v různých přístupech v pěvecké pedagogice; – srovnává a aplikuje tvořivě vlastní názor; – orientuje se v pěvecké literatuře daného oboru; – orientuje se v různých pěveckých stylech daného oboru. 	<ul style="list-style-type: none"> – materiály pro výuku populárního zpěvu – materiály pro výuku různých pěveckých stylů
Metodicko-pěvecké problémy populárního zpěvu	
Žák <ul style="list-style-type: none"> – objasní problematiku pěvecké metodiky; – popíše hlasové a dýchací ústrojí; – vysvětlí posazení hlasu do rezonance; – diskutuje s použitím odborné terminologie o problematice výuky populárního zpěvu. 	<ul style="list-style-type: none"> – dechová technika, – posazení hlasu – pěvecká artikulace – výslovnost – hlasové ústrojí – příprava koncertu populárního zpěváka – rozdíl v učení dítěte a dospělého jedince

Učební osnova předmětu

VYUČOVACÍ PRAXE HLAVNÍHO OBORU

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	–	–	–	–	1	1

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

V předmětu Vyučovací praxe aplikuje žák v praxi při výuce modelu poznatky z teoretických předmětů Pedagogika, Psychologie a Metodika hlavního oboru. Vyučovací praxe hlavního oboru je předmětem umělecko-pedagogické přípravy, který žáky učí pedagogicky myslet, poskytuje jim odborné vědomosti a dovednosti potřebné pro výchovně vzdělávací práci pedagoga. Zaměřuje se na praktickou stránku pěvecké výuky a vede žáky k aplikaci poznatků z ostatních umělecko-pedagogických předmětů a rozvíjí tak praktické dovednosti nezbytné pro výkon umělecko-pedagogických činností. Cílem předmětu je získávání praktických zkušeností v oblasti výuky populárního zpěvu, rozvíjení pedagogických schopností a dovedností žáka na profesionální dráhu pedagoga.

Charakteristika učiva

Učivo reflektuje tradici a vývoj metodiky zpěvu. Opěrnými studijními materiály jsou aktuální učební osnovy pro základní umělecké školy či konzervatoře. Z nich žák vychází při výběru repertoáru pro danou věkovou kategorii modelu vyučovací praxe. Výběr pěvecké literatury je rozdělen na část technickou a část interpretačně přednesovou. Žák zadává modelu skladby progresivně v souladu s principem posloupnosti od jednodušších k obtížnějším. Žák s modelem pracuje na skladbách různých pěveckých stylů a žánrů. V rámci toho-

to předmětu se žáci nejprve zúčastňují náslechů ve vyučování, později sami pod vedením pedagoga vedou lekce s žáky (modely).

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Předmět Vyučovací praxe vede žáka při práci s modelem:

- k uvědomění si zodpovědnosti při vlastním pedagogickém působení na model
- k samostatnému a tvořivému přístupu při řešení problémů
- k cílevědomosti a vytrvalosti při snaze o všestranný harmonický rozvoj modelu
- k respektu druhým, jejich schopnostem a možnostem
- ke kultivovanému vystupování
- k osvojení komunikace s dětmi různého věku a jejich rodiči
- k umění empatie při pedagogické práci
- ke schopnosti rychlého rozhodování
- ke schopnosti objektivního sebehodnocení

Strategie výuky

Výuka je zaměřena prakticky. Po absolvování náslechů v hodinách s různě vyspělými žáky, si žáci připravují a realizují pod vedením pedagoga vlastní samostatnou výuku s modelem, kterého na hodině určí pedagog z řad žáků oddělení. Učitel poskytuje žákovi podle jeho pokročilosti zprvu příklady vedení modelu, později pak zpětnou vazbu žákova pedagogického působení na model. Žák je veden k samostatnosti a zodpovědnosti při výkonu své pedagogické práce.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků:

Při hodnocení se sleduje:

- schopnost citlivého přístupu žáka k modelu, úroveň komunikace
- míra samostatnosti při vedení modelu
- schopnost stanovovat cíle, způsob a míra jejich dosahování
- kreativita žáka při pedagogickém procesu (pestrá stavba hodiny, střídání činností)

Důraz je kladen na dovednost učit a naučit, ukázat a vysvětlit, na komunikaci s žáky přiměřeně jejich věku a pěvecké vyspělosti. Hodnocení je komplexní, hodnotí se jak aktivita v náslechových hodinách, tak schopnost aplikace teoretických poznatků při modelových výukových hodinách.

Ústním zkoušením se zde rozumí i práce s modelem, písemným zkoušením pak písemná příprava na vyučovací hodinu s modelem nebo zápis pedagogické dokumentace. Kromě znalostí faktů se hodnotí především schopnost jejich aplikace, uvádění do souvislostí a porozumění klíčovým problémům a především schopnost jejich aplikace při pedagogické práci s modelem.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět Vyučovací praxe hlavního oboru v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- kompetence k učení – zájem o pedagogickou práci, schopnost komunikace s dítětem, empatie, trpělivost, orientace v širokém spektru instruktivní literatury, studium odborného pedagogického tisku, sledování a aplikace výsledků výzkumu v oblasti metodiky výuky zpěvu, učení se z vlastních zkušeností i ze zkušeností pedagogických kolegů
- kompetence k řešení problémů – schopnost sebereflexe, určení jádra problému, schopnost přistupovat k řešení problémů tvořivě, uplatňovat různé myšlenkové operace, spolupracovat s druhými
- kompetence komunikativní – srozumitelné formulování myšlenek, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu
- kompetence personální a sociální – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, vytváření vstřícných mezilidských vztahů

- kompetence občanské a kulturní – respektování a dodržování zákonných norem, práv a svobod osobnosti druhých lidí, jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, uznávání tradic a hodnot svého národa, aktivní zájem o kulturní dění
- kompetence k pracovnímu uplatnění – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomění si významu celoživotního vzdělávání, sledování vývoje a nových trendů v oboru, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru.

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejužší k předmětu Metodika hlavního oboru, kdy se teoretické poznatky z tohoto předmětu prakticky aplikují při vlastní pedagogické činnosti žáků, k hlavnímu oboru a k předmětům umělecko-pedagogické přípravy.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

6. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Práce se začátečníkem	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vede model k osvojení správných pěvecko-technických návyků; – vede model k všestrannému rozvoji hudebních schopností a dovedností, k rozvoji hudebního myšlení, citění a představivosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – literatura: <ul style="list-style-type: none"> ▪ C. Sadolin: Complete Vocal Technique – základní pěvecké techniky
Náslechy pěveckých lekcí	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – získává přehled o jednotlivých výukových procesech; – si uvědomuje individuální přístup; – srovnává a provádí analýzu jednotlivých výkonů; – vyhodnocuje vhodné vyučovací strategie; – vyhodnocuje průběh a výsledky pedagogické práce; – užívá vhodně různé metody hodnocení žáků. 	<ul style="list-style-type: none"> – náslechy pěveckých lekcí u pedagogů oddělení či jiných konzervatoří – časový rozvrh hodin – posloupnost hlasových cvičení
Práce na textech a jednotlivých pěveckých žánrech s modelem	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – plánuje a realizuje svoji pedagogickou činnost dle náslechu; – volí vhodné vyučovací strategie; – vhodně žáky motivuje; – připraví a vede hodinu zpěvu; – provede zjištění předpokladů ke zpěvu; – provede rozezpívání a nápravu špatných pěveckých postupů a chyb; – předvede a vysvětlí správné držení těla, postoj, práci s dechem; – popíše vady v pěvecké technice daného modelu; – vybírá vhodné materiály pro výuku; – stanovuje a realizuje metodické postupy s ohledem na dispozice žáka; – učí žáka zvládat psychickou zátěž a koncentrovat se; – popíše chod umělecké školy; 	<ul style="list-style-type: none"> – příprava vyučovací lekce – vyučovací hodina – postupné zapojení do praktické výuky dechová a hlasová cvičení – volné tvoření tónu, posazení hlasu do rezonance – odstraňování špatných návyků, pedagogické postupy k zvládnutí specifických pěveckých problémů: mutace, nazální tón, dyšný tón, problémy s rytmem, problémy s intonací atd. – příprava žáka k vystoupení, výběr vhodného repertoáru, motivace – vedení pedagogické dokumentace – základní školská legislativa

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – z cvičné hodiny vyplní pedagogickou dokumentaci; – uvede základní právní předpisy pro oblast školství. 	

7.8 NEPOVINNÉ PŘEDMĚTY

Učební osnova předmětu

HRA NA KYTARU KLASIK, LATIN

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	–	1	1	1	1	–	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Hra na kytaru klasik, latin je předmětem nepovinným, který rozšiřuje spektrum odborných znalostí a dovedností žáka. Učivo je vybráno ve vztahu k profilu absolventa. Vede žáka k získání technických a interpretačních dovedností při hře na nástroj, které pro celkový umělecký rozvoj žáka je významné.

Předmět také vede k osvojení správných pracovních návyků, osvojení zásad profesní etiky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák ovládl na požadované úrovni techniku hry na nástroj, obsáhl požadovaný repertoár, zahrál požadovaný repertoár v dané stylové interpretaci s uplatněním vlastní interpretační invence.

Charakteristika učiva

V průběhu vzdělávání žák postupuje od jednodušších a méně náročných technických aspektů hry na nástroj k náročnějším prvkům a od snazších skladeb ke složitějším.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek

Strategie výuky

Pojetí výuky respektuje individuální dispozice žáka. Preferují se názorně demonstrační metody, nechybí také ústní vysvětlení způsobu řešení technického problému. V průběhu vyučovací hodiny učitel žáka vede, upozorňuje ho na nedostatky a pomáhá mu řešit technické i přednesové problémy, motivuje ho k nejlepším výsledkům.

Učitel vychází z individuálních schopností každého žáka a vede jej tak, aby byl schopen zvládat a pochopit potřebné aspekty hry na nástroj a samostatně je rozvíjet. Vzhledem k povaze tohoto praktického uměleckého předmětu je nezbytné, aby si žák osvojoval učivo ve vyučování pod stálým vedením a dohledem vyučujícího. Z vyučování tohoto předmětu nelze proto uvolnit, a to ani z části.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Hodnocení je objektivní informací pro žáka o jeho vývoji. Hodnocení je pozitivní a motivační, aby sám žák chtěl dosáhnout co nejlepšího výkonu. Vede žáka k sebereflexi, k poznání, jaké cíle se podařilo či nepodařilo naplnit, pomáhá ke zdokonalování žákových kvalit.

Žák je v každém ročníku hodnocen svým pedagogem pro individuální výuku. Při klasifikaci je zohledněn celkový přístup žáka k plnění daných studijních úkolů.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Předmět v souvislosti s vhodnými výukovými strategiemi rozvíjí:

- *kompetence k učení a k řešení problémů* – samostatnost ve vytvoření vhodného studijního režimu, využití různých informačních zdrojů včetně zkušeností, schopnost sebereflexe, určení jádra problému
- *kompetence komunikativní* – formulování srozumitelné myšlenky, schopnost obhájit svůj názor, vyjadřování v souladu se zásadami kultury projevu a chování, uvědomění si výhody znalosti cizích jazyků pro pracovní uplatnění
- *kompetence personální a sociální* – stanovení si cílů a priorit dle svých osobních schopností, adekvátní reakce na hodnocení druhých, odpovědný vztah ke svému zdraví a duševnímu rozvoji, realizování společných pracovních činností, vytváření vstřícných mezilidských vztahů
- *kompetence k pracovnímu uplatnění* – odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, uvědomění si významu celoživotního učení, přehled o možnostech uplatnění v daném oboru

Mezipředmětové vztahy

Mezipředmětové vztahy jsou nejúžší k předmětům společného odborného základu a odborné přípravě dle zaměření.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

2. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Technická průprava	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – získává správné technické návyky a správné držení nástroje a polohu obou rukou; – vytváří si systém a rozšiřuje spektrum nácvikových metod; – zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky; – dbá na kvalitu a barevné nuance tónu, v případě předchozí praxe je zlepšuje; – orientuje se na hmatníku. 	<ul style="list-style-type: none"> – pravá ruka: úhoz s dopadem a bez a jejich vzájemné kombinace, vše na základě uvolněného a přesto stabilního držení ruky – kvalita a barevné nuance tónu – nezávislost palce a prstů – levá ruka: výměny poloh – hra v polohách – uvolňování ruky (vibrato)

Výsledky vzdělávání	Učivo
Stupnice a akordy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hru durových stupnic v rozsahu 2 a 3 oktáv a příslušných kadencí; – používá nácvikové metody sloužící ke zrychlení běhové techniky a zdokonalení synchronizace. 	<ul style="list-style-type: none"> – stupnice dur – kadence dur
Etudy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – si osvojuje a upevňuje základní spektrum technických prvků; – zlepšuje kvalitu tónu, artikulace, barevné nuance, používání rejstříků (sul tasto, sul ponticello). 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr z různých škol hry na kytaru a sbírek etud (M. Carcassi, F. Carulli, M. Giuliani, F. Sor, D. Aguado, N. Coste, F. Tárrega, E. Pujol, A. Carlevaro, J. Jirmal, M. Tesař, L. Brouwer a další) – technika: – pravá ruka: hra sextol a jiné rozkladové a vybrnkávací techniky, hra s dopadem a bez a jejich kombinace, nezávislost palce a prstů, vše s ohledem na pravidelnost, vyrovnanost, rychlost a rozšíření spektra dynamických možností; – levá ruka: celkové zvyšování obratnosti pohybu po hmatníku ve smyslu rychlosti, pružnosti, plynulosti a síly (výměny poloh, barré, běhová technika, legato a další).
Přednesové skladby	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – se seznamuje s literaturou jednotlivých stylových období a odpovídajícím způsobem interpretace; – rozšiřuje své výrazové spektrum vzhledem k míře svých přednesových schopností a ve smyslu odpovídajícího použití dynamiky, agogiky, kvality a barevného odstínění tónu, použití rejstříků (s. t., s. p.); – věnuje zvláštní pozornost rytmické přesnosti a frázování a pochopení a odpovídající rozčlenění skladebních celků. 	<ul style="list-style-type: none"> – snazší skladby období renesance (A. Mudarra, L. de Narvaez, L. Milan, J. Dowland a další) – snazší skladby období baroka – preludia, fantazie, případně výběr jednotlivých tanců barokní suity apod. (J. A. Losy, J. S. Bach, S. L. Weiss a další) – snazší žánrová skladba hraná klasickou prstovou technikou (M. Tesař, B. Powell, J. Jirmal a další)

3. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Technická průprava	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upravuje drobné detaily v držení nástroje a poloze obou rukou a důsledně dbá na jejich uvolněnost; – upevňuje systém a rozšiřuje spektrum nácvikových metod; – zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky a orientaci na hmatníku. 	<ul style="list-style-type: none"> – pravá ruka: úhoz s dopadem a bez a jejich vzájemné kombinace, vše na základě uvolněného a přesto stabilního držení ruky – zlepšení kvality a barevných nuancí tónu – nezávislost palce a prstů – levá ruka: výměny poloh – hra v polohách – uvolňování ruky (vibrato) – u obou rukou zvyšování míry zatížení ve smyslu síly tj. levá barré, legata, pravá – vybrnkávací techniky
Stupnice a akordy	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá hru mollových stupnic v rozsahu 2 a 3 oktáv a příslušných kadencí; – používá nácvikové metody sloužící ke zrychlení běhové techniky a zdokonalení synchronizace. 	<ul style="list-style-type: none"> – stupnice moll – kadence moll
Etudy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňuje základní spektrum technických prvků a nadále je rozšiřuje. 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr z různých škol hry na kytaru a sbírek etud (M. Carcassi, F. Carulli, M. Giuliani, F. Sor, D. Aguado, N. Coste, F. Tárrega, E. Pujol, A. Carlevaro, J. Jirmal, M. Tesař, H. Villa – Lobos, L. Brouwer a další) – technika: – pravá ruka: obtížnější rozkladové a vybrnkávací techniky, hra s dopadem a bez a jejich kombinace, nezávislost palce a prstů, vše s ohledem na pravidelnost, vyrovnanost, rychlost a vzhledem k posílení ruky – levá ruka: celkové zvyšování obratnosti pohybu po hmatníku ve smyslu rychlosti, pružnosti, plynulosti (běhová technika, výměny poloh atd.) a s návazností na předešlý ročník též síly (legato, barré).
Přednesové skladby	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje technickou a hudebně stylovou zkušenost a vyzrállost, seznamuje se s literaturou dalších stylových období a odpovídajícím způsobem interpretace; – rozšiřuje své přednesové schopnosti především ve smyslu plynulejšího použití dynamiky, agogiky, kvality a barevného odstínění tónu, použití rejstříků (s. t., s. p.) atd. a vhodně je uplatňuje pro plastičtější vykreslení větších skladebních celků; – věnuje zvláštní pozornost rytmické přesnosti a frázování a pochopení a odpovídající rozčlenění skladebních celků. 	<ul style="list-style-type: none"> – v souvislosti s předešlým ročníkem obtížnější skladby období renesance (A. Mudarra, L. de Narvaez, L. Milan, J. Dowland a další), přesahových autorů (G. Sanz) – nebo obtížnější a rozsáhlejší skladba či výběr z tanečních suit baroka (J. S. Bach, D. Scarlatti, S. L. Weiss a další) – nebo variace (případně vybrané části) období klasicismu-romantismu (M. Carcassi, F. Carulli, M. Giuliani, F. Sor, N. Paganini, F. Matějka, F. M. Kníže a další) – obtížnější a rozsáhlejší žánrová skladba hraná klasickou prstovou technikou (M. Tesař, B. Powell, J. Jirmal, M. Pujol, J. Morel a další)

4. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Technická příprava	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozšiřuje spektrum nácvikových metod; – zdokonaluje technické návyky získané v předešlých ročnících (synchronizace pravé a levé ruky, kvalita a barevné nuance tónu, orientace na hmatníku atd.) a seznamuje se s aktuálními postupy. 	<ul style="list-style-type: none"> – dle stupně technické vyspělosti z předešlých ročníků zvyšuje kvalitu provedení (přesnost, rychlost, uvolněnost) – u obou rukou zvyšování míry zatížení ve smyslu síly tj. levá barré, legata, pravá – vybrnkávací techniky, akordická hra – tremolo
Etudy	
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – výběr z různých škol hry na kytaru a sbírek etud

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – rozšiřuje spektrum osvojených technických prvků a stále zvyšuje kvalitu a plynulost jejich vzájemných kombinací. 	<p>(F. Sor, N. Coste, F. Tárrega, E. Pujol, A. Carlevaro, M. Tesař, H. Villa-Lobose L. Brouwer a další)</p> <ul style="list-style-type: none"> – možno nahradit či kombinovat obtížnější technicky vyhraněnou přednesovou skladbou období klasicismu-romantismu např. variace (M. Carcassi, F. Carulli, M. Giuliani, F. Sor, N. Paganini, F. Matějka, F. M. Kníže a další) či podobně technicky vyhraněné přednesové skladby (I. Albeniz: Leyenda, F. Tárrega. Vzpomínky na Alhambrou apod.) – technika: – pravá ruka: obtížné rozkladové a vybrnkávací techniky, hra s dopadem a bez a jejich kombinace, nezávislost palce a prstů, vše s ohledem na pravidelnost, vyrovnanost, rychlost a vzhledem k posílení ruky – rozšíření spektra dynamických možností tj. další posílení – akordická hra; – stále zlepšení kvality tónu, artikulace, barevné nuance, používání rejstříků (sul tasto, sul ponticello); – levá ruka: celkové zvyšování obratnosti pohybu po hmatníku ve smyslu rychlosti, pružnosti, plynulosti (běhová technika, výměny poloh atd.) a s návazností na předešlé ročníky též síly (legato, barré, akordické výměny).
Přednesové skladby	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje s návazností na předešlé ročníky dále technickou a hudebně stylovou zkušenost a vyzrállost, seznamuje se s literaturou dalších stylových období a odpovídajícím způsobem interpretace; – rozšiřuje své přednesové schopnosti především ve smyslu plynulejšího použití dynamiky, agogiky, kvality a barevného odstínění tónu, použití rejstříků (s. t., s. p.) atd. a vhodně je uplatňuje pro plastičtější vykreslení průběžně větších skladebních celků; – usiluje o stále lepší rytmickou přesnost a frázování a pochopení a odpovídající rozčlenění skladebních celků. 	<ul style="list-style-type: none"> – v souvislosti s předešlými ročníky obtížnější, rozsáhlejší skladby období renesance skladby období renesance (J. Dowland a další) – nebo též obtížnější a rozsáhlejší skladba či výběr a kombinace více částí z tanečních suit baroka (J. S. Bach, D. Scarlatti, S. L. Weiss a další) – nebo variace nebo sonátovou formu období klasicismu-romantismu (M. Giuliani, F. Sor, N. Paganini, F. Matějka, F. M. Kníže a další) – možno rovněž zařadit skladbu španělské či jihoamerické proveniencí (M. de Falla, I. Albeniz, F. Tárrega, A. Barrios-Mangoré, F. Moreno-Torroba, H. Villa-Lobos, A. Lauro a další) – dle hudebně technických dispozic žáka zařadit skladbu, cyklus či část cyklu autora moderní hudby 20. stol. (J. Rodrigo, F. Mompou, A. Tansmann, M. M. Ponce, L. Brouwer, Š. Rak) – obtížnější a rozsáhlejší žánrová skladba hraná klasickou prstovou technikou (M. Tesař, B. Powell, L. Bonfa, R. Towner, J. Jirmaľ, M. Pujol, J. Moreľ, R. Dyens, A. York, N. Kořkin a další)

5. ročník

Výsledky vzdělávání	Učivo
Technická příprava	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – upevňuje a rozšiřuje spektrum nácvikových metod a technických návyků získaných v předešlých ročnících, případně je aktualizuje a rozvíjí dle moderních trendů a také reaguje na technické obtíže nově studovaného repertoiru; – zvyšuje kvalitu provedení (přesnost, rychlost, uvolněnost); – zvyšuje u obou rukou postupnou míru zatížení ve smyslu síly t.j. levá barré, legata, pravá-vybrnkávací techniky, akordická hra; – tremolo. 	
Etudy	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozšiřuje spektrum osvojených technických prvků a zvyšuje kvalitu a plynulost jejich vzájemných kombinací; – pravá ruka: obtížnější rozkladové a vybrnkávací techniky, hra s dopadem a bez a jejich kombinace, nezávislost palce a prstů, rozšíření spektra dynamických možností; – zlepšuje kvalitu tónu, artikulace, barevné nuance, používání rejstříků (sul tasto, sul ponticello) a plynulost přechodů; – levá ruka: celkové zvyšování obratnosti pohybu po hmatníku ve smyslu rychlosti, pružnosti, plynulosti (běhová technika, výměny poloh atd.) a s návazností na předešlé ročníky též síly (legato, barré, akordické výměny). 	<ul style="list-style-type: none"> – výběr z různých škol hry na kytaru a sbírek etud (F. Tárrega, E. Pujol, M. Llobet, A. Carlevaro, M. Tesař, L. Brouwer, H. Villa-Lobose a další) – nebo obtížnější technicky vyhraněná přednesová skladba období klasicismu-romantismu např. Variace (M. Giuliani, F. Sor, N. Paganini, V. Matějka, F. M. Kníže) či podobně technicky vyhraněná přednesová skladba (I. Albeniz: Leyenda, F. Tárrega. Vzpomínky na Alhambru, A. Barrios-Mangoré: La Cathedral)
Přednesové skladby	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prohlubuje technickou a hudebně stylovou zkušenost a vyzrállost, seznamuje se s literaturou dalších stylových období a odpovídajícím způsobem interpretace; – rozšiřuje své přednesové schopnosti ve smyslu plynulejšího použití dynamiky, agogiky, kvality a barevného odstínění tónu, vibrata, použití rejstříků (s. t., s. p.); – hraje rytmicky přesně a stylově frázuje – rozšiřuje své zkušenosti ve hraní na veřejnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozsáhlejší skladby období renesance skladby období renesance (J. Dowland a další) – rozsáhlejší skladby či výběr a kombinace více částí z tanečních suit baroka a jejich kompletace (J. S. Bach, D. Scarlatti, S. L. Weiss) – variace nebo sonátová forma období klasicismu-romantismu (F. Molino, F. Gragnani, M. Giuliani, F. Sor, N. Paganini, V. Matějka, F. M. Kníže) – skladby španělské či jihoamerické provenience (M. de Falla, I. Albeniz, F. Tárrega, A. Barrios-Mangoré, F. Moreno-Torroba, H. Villa-Lobos, A. Lauro) – rozsáhlejší skladba autora moderní hudby 20. stol. (J. Rodrigo, F. Mompou, A. Tansmann, M. M. Ponce, M. Castelnuovo-Tedesco, R. Ginastera, L. Brouwer, Š. Rak) – rozsáhlejší žánrové skladby (M. Tesař, B. Powell, L. Bonfa, A. York, R. Towner, J. Jirmal, M. Pujol, J. Morel, A. Piazzolla, N. Koškin)

Učební osnova předmětu

KLAVÍRNÍ JAZZOVÁ INTERPRETACE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	-	-	-	-	1	1	2

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Obecným cílem tohoto předmětu je podrobně seznámit žáky se základy jazzové interpretace a improvizace tak, aby získali určité dovednosti, které je připraví na budoucí sebevzdělávání a samostatné řešení problémů, s nimiž se jako absolventi školy budou ve své profesi setkávat. Učí žáky především vnímat hudbu v dalším rozměru, rozvíjí harmonické a rytmické cítění, prohlubuje vertikální i horizontální způsob hudebního myšlení v praxi. Plní funkci kultivační, intelektuální a inspirační.

Charakteristika učiva

Učivo obsahuje základy jazzové interpretace, hru témat, doprovodu a improvizace z akordových značek. Stejně jako v předmětu Povinný klavír a Povinný klavír II je koncipováno do modulů, ovšem na rozdíl od Povinného klavíru a Povinného klavíru II žák začíná modulem odpovídajícím nikoli jeho technické vyspělosti, ale jeho zkušenostem s hrou podle akordických značek z předmětu Povinný klavír. Velmi důležitou složkou učiva je poslech nahrávek význačných interpretů, transkripce jejich sóla a interpretace.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Pedagogické působení směřuje k tomu, aby žák:

- pracoval cílevědomě, pečlivě, pravidelně, systematicky
- vytvořil odpovědný přístup k plnění svých povinností
- respektoval hodnoty a vážil si výsledků práce druhých
- měl zdravou míru sebevědomí
- byl schopen objektivního sebehodnocení
- stanovil si dosažitelné cíle
- přijal tvořivě kritiku
- tvořil si vlastní úsudek

Strategie výuky

Základní metodou je práce s žáky v individuálních hodinách. Vzhledem k tomu, že žáci jsou na různé úrovni znalostí jazzové interpretace, nelze postupovat se všemi stejně. Látka je odstupňována do modulů a každý žák začíná látkou toho modulu, která odpovídá stupni jeho znalostí jazzové interpretace. Výuka je směřována tak, aby se žák naučil samostatně pracovat a řešit problémy, s nimiž se ve své pozdější praxi setká.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

Žák je v hodině po předvedení domácí přípravy vyzván, aby ji sám ohodnotil. Pedagog jeho sebehodnocení koriguje. V případě nedostatků žák zkoumá, co je příčinou chybně zahráného místa a navrhuje způsob odstranění. Při hodnocení je kladen důraz na bezchybnou interpretaci včetně rytmické stránky, estetickou

stránku projevu, celkovou píli a snahu, zájem o předmět, v neposlední řadě i pohotovou reakci na připomínky pedagoga.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

V Klavírní jazzové interpretaci žák rozvíjí kompetence k učení a vzdělávání, učí se vytvářet vhodný pracovní režim, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace (Internet, knihovny, prodejny, hudební média – nosiče), hodnotit vlastní pokrok v učení, přijímat hodnocení a kritiku od druhých. Učí se vytvářet dobré mezilidské vztahy, reagovat adekvátně na radu a kritiku, pečovat o svůj psychický i fyzický rozvoj, učí se odpovědně plnit svěřené úkoly, předcházet konfliktům. Občanské kompetence a kulturní povědomí rozvíjí tím, že se učí jednat odpovědně, uznávat hodnoty světové kultury. Kompetence k pracovnímu uplatnění rozvíjí odpovědným postojem k vlastní profesní budoucnosti i celoživotnímu vzdělávání. Kompetence k využívání informačních a komunikačních technologií rozvíjí práci s osobním počítačem, získáváním informací z internetu, tištěných, elektronických a audiovizuálních médií.

Mezipředmětové vztahy

Klavírní jazzová interpretace má úzký vztah ke všem hudebně teoretickým předmětům, na jedné straně využívá poznatků všeobecné hudební nauky, harmonie, kontrapunktu, dějin hudby, hudebních forem a analýzy skladeb. Na druhé straně umožňuje jejich hlubší pochopení a porozumění i současně ideální praktické ověření a procvičení na nástroji.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání v modulech

Modul č. 1	Výsledky vzdělávání
<i>Akordové značky</i>	Žák: – orientuje se v základních akordových značkách i v jejich alterovaných variantách.
<i>Septakordy používající dvojhlasé sazby</i>	Žák: – ovládá hru základních typů septakordů ve formě dvouhlasých sazeb (tercie a septima) a základního tónu v basu od všech tónů.
<i>Dominantní jádro</i>	Žák: – vysvětlí funkci dominantního jádra (tj. přísného spojení septakordů II. a V. stupně); – pohotově hraje dominantní jádra ve dvouhlasých sazbách ve všech tóninách.
<i>Progrese II. – V. – I. v dvouhlasých sazbách</i>	Žák: – objasní progresi II. – V. – I.; – pohotově hraje progresi II. – V. – I. s použitím dvouhlasých sazeb ve všech tóninách (chromaticky, celotónově, v kvartovém, kvintovém kruhu).
<i>Blues</i>	Žák: – charakterizuje základní harmonickou strukturu blues; – orientuje se ve dvanáctitaktové formě blues; – ovládá bluesovou stupnici; – hraje blues v základních bluesových tóninách (F, Bb, C, Eb, G).
<i>Styl swing, latin, ballad, blues</i>	Žák: – vysvětlí rozdíly mezi styly swing, latin, ballad a blues (swing – akcent 2, 4, latin – akcent 1, 3, ballad – 4 doby); – uplatňuje tyto rozdíly v jednoduchých jazzových standardech v pomalých tempech s metronomem, popř. s elektr. bubeníkem: a) pedagog hraje melodii (téma), žák hraje levou rukou základní basový tón, pravou rukou dvouhlasou sazbu; b) pedagog hraje basovou linku, žák hraje levou rukou dvouhlasou sazbu, pravou rukou melodii (téma).
<i>Frázování</i>	Žák: – správně frázuje jednoduchá jazzová témata.

Modul č. 1	Výsledky vzdělávání
Poslech vhodných ukázek	Žák: – rozvíjí svůj hudební obzor, inspiraci, motivaci.

Modul č. 2	Výsledky vzdělávání
Septakordy používající tříhlasé sazby	Žák: – ovládá od všech tónů hru septakordů v tříhlasých sazbách tvořených: a) tercií, septimou a nónou b) septimou, tercií a kvintou – se základním tónem v basu.
Progrese II. – V. – I. v tříhlasých sazbách	Žák: – pohotově hraje progresi II. – V. – I. v tříhlasé sazbě ve všech tóninách (chromaticky, celotónově, v kvartovém, kvintovém kruhu).
Blues	Žák: – hraje blues v základních bluesových tóninách (F, Bb, C, Eb, G); – orientuje se ve dvanácti-taktové formě blues; – používá bluesovou stupnici v základních bluesových tóninách.
Styl swing, latin, ballad, blues	Žák: – používá tříhlasé sazby při hře jednoduchých standardů ve stylech swing, latin, ballad a blues v pomalých tempech s metronomem, po případě elektr. bubeníkem: a) pedagog hraje melodii (téma), žák hraje levou rukou základní basový tón, pravou rukou tříhlasou sazbu, b) pedagog hraje basovou linku, žák hraje levou rukou tříhlasou sazbu, pravou rukou melodii (téma).
Frázování	Žák: – odlišuje frázování v různých stylech, především ve swingu a latin.
Hra s Aebersoldem	Žák: – hraje jednoduché jazzové standardy za doprovodu Aebersoldovy školy improvizace.
Základy rytmicko-harmonického doprovodu swing	Žák: – hraje doprovod ve stylu swing s basovou linkou v půlových a čtvrtových hodnotách; – vytváří basovou linku na základě znalostí pravidel walking basu.
Poslech vhodných ukázek s následnou analýzou	Žák: – dovede částečně analyzovat různé nahrávky; – rozvíjí svůj hudební obzor, inspiraci, motivaci.

Modul č. 3	Výsledky vzdělávání
Čtyřhlasá sazba v úzké harmonii	Žák: – ovládá od všech tónů hru septakordů v čtyřhlasých sazbách postavených na tercií, septimě nebo nóně (přidání tenzí 9, 13) se základním tónem v basu; – ovládá sazby oběma rukama.
Progrese II. – V. – I. v čtyřhlasých sazbách	Žák: – pohotově hraje ve všech tóninách progresi II. – V. – I. v čtyřhlasé sazbě.
Alterace dominantního septakordu	Žák: – používá základní nadstavby dominantního septakordu.

Modul č. 3	Výsledky vzdělávání
<i>Latin jazz – rytmické figury</i>	Žák: – ovládá různé rytmické figury stylu latin jazz, salsa (rytm. figury clave, montuno, tumbao) v různých tempech.
<i>Styl swing, bossa nova, ballad v čtyřhlasých sazbach</i>	Žák: – používá čtyřhlasé sazby při hře jednoduchých jazzových standardů ve stylech swing, bossa nova, ballad a blues v různých tempech s doprovodem basy a bicích nástrojů, případně Aebersolda.
<i>Frázování</i>	Žák: – odlišuje frázování v různých stylech; – správně frázuje jazzová témata.
<i>Hra s Aebersoldem</i>	Žák: – hraje jazzové standardy za doprovodu Aebersoldovy školy improvizace.
<i>Základy improvizace</i>	Žák: – používá akordické a neakordické tóny, pracuje s motivem.
<i>Doprovod stylů swing, latin</i>	Žák: – rozlišuje doprovod swing a latin; – uplatňuje odlišný doprovod v různých stylech.
<i>Poslech vhodných ukázek</i>	Žák: – dovede částečně analyzovat různé nahrávky. – rozvíjí svůj hudební obzor, inspiraci, motivaci.

Modul č. 4	Výsledky vzdělávání
<i>Čtyřhlasá sazba v širší harmonii</i>	Žák: – hraje čtyřhlasé akordy v širší harmonii v tzv. obouručních sazbach. – analyzuje a používá drop 2.
<i>II. – V. – I. s alterovanou dominantou</i>	Žák: – pracuje s kadencí II. – V. – I. jako celkem s využitím všech alterací a substitucí.
<i>Dórská, zmenšená, alterovaná, celotónová a be-bopová stupnice</i>	Žák: – používá vhodné mody v improvizaci.
<i>Styl swing, bossa nova, ballad v různých tempech</i>	Žák: – využívá alterací a substitucí při interpretaci vybraných jazzových standardů ve stylech swing, latin, ballad a blues s doprovodem basy a bicích, případně Aebersolda.
<i>Frázování</i>	Žák: – správně frázuje komplikovanější témata.
<i>Tvorba jednoduchých introdukcí a závěrů</i>	Žák: – používá vhodné melodické výplně (fill in); – tvoří jednoduché introdukce a závěry.
<i>Block chords</i>	Žák: – hraje block chords v čtyřhlasé a pětihlasé sazbě; – analyzuje a používá sazby drop 2; – využívá těchto sazeb v doprovodu, voicings.
<i>Poslech vhodných ukázek s následnou analýzou</i>	Žák: – dovede analyzovat různé nahrávky; – rozvíjí svůj hudební obzor, inspiraci, motivaci.

Učební osnova předmětu

STUDIOVÁ PRAXE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

		II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	2

Pozn.: Předmět je volitelný a je možno jej absolvovat v libovolném ročníku 1x za celé studium.

Pojetí vyučovacího předmětu**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Cílem vzdělávání v předmětu Studiová praxe je naučit žáky obsluhu a ovládnutí poloprofesionální a profesionální studiové zvukové techniky, používat zvukovou techniku k vytváření zvukových nahrávek, dodržovat správné postupy pro snímání akustických a elektronických hudebních nástrojů, řeči a zpěvu, vhodně vystavět dramaturgii zvukového díla. Žáci se naučí detailně orientovat v procesu vzniku zvukové nahrávky. Důležitým cílem je osvojení znalostí z oblasti využití elektronických hudebních nástrojů, reprodukčního řetězce a korektního zacházení s hudební elektronikou. Znalosti načerpané během studia tohoto předmětu poslouží žákům při vlastní realizaci zvukových nahrávek, demosnímků, ozvučení vlastních hudebních nástrojů při živém vystupování na koncertech a jejich záznamu.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Studiová praxe je rozděleno do dvou velkých celků. V rámci teoretické přípravy jsou žáci vzdělávání v oblasti základů fyzikální akustiky, fyziologické akustiky, hudební akustiky a stavební akustiky, analogových a digitálních mixážních pultů, poslechového řetězce, záznamu zvuku, digitalizace zvukové informace, procesu vzniku studiové zvukové nahrávky, zvukových efektů, hudební elektroniky v domácích studiích. Tyto získané znalosti umožní vytvářet vlastní zvukové snímky v odpovídající kvalitě, porozumět vybavení nahrávacích studií a základní obsluhu těchto zařízení. Druhým celkem jsou praktická cvičení, při kterých se teoreticky probraná látka prakticky předvede na dostupném vybavení školního nahrávacího studia. Cvičení jsou rozdělena na společná, kdy žáci spolupracují na vytvoření zadaného zvukového projektu, a na individuální úkoly, které žáci připravují sami na vlastním technickém vybavení v rámci přípravy na hodiny. Tyto individuální projekty jsou pak společně konfrontovány, hodnoceny a rozebírány.

Předmět je volitelný a je možno jej absolvovat v libovolném ročníku 1x za celé studium.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni sebehodnocení,
- pracovali kvalitně a pečlivě,
- předávali vlastní zkušenosti s řešením problémů,
- uplatnili získané znalosti v praxi,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- dodržovali zásady udržitelného rozvoje.

Strategie výuky

Výuka předmětu Studiová praxe je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí softwarového vybavení zvukového studia a zvukových ukázek, výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických cvičeních, samostatnou práci s odbornými informacemi v dostupné literatuře;
- upevnění učiva je založeno na praktické aplikaci probírané látky na konkrétních případech, případně projektovou metodou u některých tematických celků;
- prověřování znalostí žáků je prováděno samostatnou realizací zadaných projektů, ústním zkoušením, komplexními samostatnými pracemi.

Výuka probíhá v prostorech školního nahrávacího studia ve skupinách a je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria hodnocení výsledků žáků

V předmětu Studiová praxe se sleduje a hodnotí:

- dovednost zpracování zvukové nahrávky,
- dovednost vybrat správný postup pro snímání daného zvukového zdroje
- dovednost vytváření vyšších zvukových a hudebních celků jejich propojováním, slučováním, mísením a dalším postprodukčním zpracováním
- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a aplikovat na konkrétní jevy a situace,
- dovednost zasadit získané vědomosti do vyšších celků – propojit s ostatními vzdělávacími předměty (informační a komunikační technologie, základy akustiky a zvukové techniky, dějiny popu a jazzu atd.),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Vzhledem k povaze předmětu je prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- *ústní zkoušení* – pro hodnocení teoretických vědomostí,
- samostatné práce a projekty tematicky zaměřené,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – schopnost se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělání, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání;
- *komunikativní* – zejména schopnost komunikovat a aplikovat získané znalosti při pořizování zvukových záznamů;
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na základě zkušeností, a to jak vlastních, tak vrstevníků, obhájit vlastní názor při vytváření zvukové a dramaturgické koncepce zvukové nahrávky;
- *řešit problémy* – reagovat na měnící se podmínky a rychle se orientovat, např. v neznámých akustických podmínkách nahrávacího studia, vystoupení, hardwarových nebo softwarových efektovcích procesorech, elektronických hudebních nástrojích, volit správné prostředky (vhodné mikrofony, nástrojové aparatury, způsoby zvukového záznamu);
- *využívat prostředků informačních a komunikačních technologií* – ke zvýšení efektivnosti své práce, k prezentování výsledku své práce (např. servery GearSlutz, Youtube, MySpace);

- k pracovnímu uplatnění – získávat a orientovat se v informacích z oblasti trhu práce.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Předmět Studiová praxe poskytuje žákům technický základ pro vytváření zvukových nahrávek, správné zásady při práci se zvukovou technikou a umožňuje tak komunikovat pomocí uměleckého díla s širokou veřejností. V součinnosti se správně zvolenou zvukovou technikou v konkrétních akustických podmínkách umožňuje přednášet své hudební výsledky, pocity a emoce.

Člověk a životní prostředí

Žák je seznámen se zdravotními riziky souvisejícími s vystavováním nadměrnému hluku.

Člověk a svět práce

Předmět přispívá ke schopnosti pracovat s moderními zvukovými technologiemi a zvyšuje tak jejich možnost uspět na současném trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání nejnovějších informací pomocí výpočetní techniky. Orientují se v problematice malých domácích studií a vývoji hudebního softwaru a hardwaru.

Mezipředmětové vztahy

Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány téměř ve všech předmětech společného odborného základu nebo odborné přípravy dle zaměření, ať již při výuce nebo při zpracování zvukové nahrávky, koncertním či studiovém vystupování.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro jeden školní rok

Výsledky vzdělávání	Učivo
Fyzikální akustické principy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – popíše principy šíření vlnění v prostoru; – orientuje se v terminologii šíření zvukové vlny; – popíše alikvotní řadu, formanty, tranzienty a jejich vliv na barvu zvuku. 	<ul style="list-style-type: none"> – kmitání, vlnění, vlnová délka, šíření zvuku v různých prostředích, rázy (zázněje), stojaté vlnění, uzly, kmitny; – alikvotní řada, formanty, formantové oblasti hudebních nástrojů, tranzienty;
MIDI, sekvencery, samplery	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – objasní princip fungování a podstatu MIDI informace; – používá MIDI controllery, správně je zapojí a nastaví pro používání se softwarovými i hardwarovými aplikacemi; – využívá k tvorbě zvukové nahrávky zvukové samplery. 	<ul style="list-style-type: none"> – základy MIDI komunikace, propojení přístrojů. – využití MIDI v praxi – práce se samplery – softwarové a hardwarové syntezátory – práce s MIDI sekvencery
Mikrofony, reprodukční řetězec	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vybere vhodný mikrofon pro daný snímání daného zdroje zvuku; – vybere vhodné reproduktory a sluchátka pro poslech zvukové nahrávky; – vybere vhodné umístění mikrofonu při snímání zvukového zdroje; – správně umístí a zapojí poslechové monitory. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozdělení mikrofonů podle principu, směrové charakteristiky, frekvenční charakteristiky, konstrukčního řešení – poslechové monitory, sluchátka – podmínky správného a nerušeného poslechu – poslechový řetězec

Výsledky vzdělávání	Učivo
Snímání zvukové informace	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vybere vhodný mikrofonní systém pro snímání stereofonní zvukové informace; – vybere umístění mikrofonu v blízkém či vzdáleném poli zvukového zdroje s přihlédnutím k jeho dramaturgickému zpracování; – vybere vhodný datový formát pro digitalizaci zvukové informace – objasní pojmy „vzorkovací frekvence“, bitová hloubka“, „dynamický rozsah“; – dokáže správně zaznamenat zvukové ruchy. 	<ul style="list-style-type: none"> – mikrofonní snímací systémy (AB, XY, ORTF) – blízké a vzdálené zvukové pole – digitalizace a záznam zvukové informace – mikro a makro záběry
Zvukové efekty	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve zvukových efektech; – z nahrávky pozná, o jaký zvukový efekt se jedná; – vhodně zvolí a použije zvukový efekt podporující dramaturgii zvukového díla 	<ul style="list-style-type: none"> – efekty (dynamické, fázové, dozvuky, zkrácení...) a jejich využití při zpracování zvukové nahrávky.
Záznam zvuku	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – popíše historické a moderní způsoby záznamu zvuku; – orientuje se v teorii spojitého a diskrétního záznamu zvukové informace; – popíše přístroje využívající mechanický, magnetický a optický záznam zvuku a jejich základní ovládní; – popíše princip záznamu na média CD, DVD, BluRay, MiniDisc. 	<ul style="list-style-type: none"> – <i>historie</i> – hrací strojky, hrací skříně, pianoly atd. – mechanický záznam – fonograf, gramofon, magnetický záznam zvuku – magnetofony, vedení signálu, signálové kabely a konektory, mixážní pulty, princip – digitalizace zvuku – smplovací frekvence, bitové rozlišení, optický (CD, DVD, BluRay) a magneto-optický (MD) záznam, záznam digitálního signálu na magnetofonový pásek (DAT, DV...) – podrobnější probrání CD, včetně principu snímání, opravných kódů, TOC.
Vznik studiové zvukové nahrávky	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zvolí nahrávací studio vhodné k danému hudebnímu žánru; – dobře se připraví na natáčení hudební nahrávky; – ovládá základní funkce zvukových editačních softwarů – na vlastním projektu předvede mixáž vlastních zvukových stop – popíše, k čemu souží mastering a v čem spočívá. 	<ul style="list-style-type: none"> – průběh natáčení ve studiu, – ovládní zvukového záznamového softwaru (Cubase atp.) – mixáž, mastering, vysvětlení ISRC kódů.
Dramaturgie zvukového díla	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – využívá vhodné zvukové prostředky k podpoření dramaturgie zvukového díla; – vhodně kombinuje zvukové plochy pro dosažení maximálního účinku zvukového díla – navrhne, zpracuje a realizuje vlastní zvukové dílo (nahrávku), včetně její dramaturgie. 	<ul style="list-style-type: none"> – zásady výstavby dramaturgie zvukového díla; – práce s časem ve zvukové dramaturgii – zpracování zvukových ploch, ruchů, mluveného slova, hudby
Malá domácí studia	
<p>Žák:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – poloprofesionální a profesionální zvukové karty a

Výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> – orientuje se ve vybavení domácího studia a úpravě akustiky v domácích podmínkách; – navrhne vhodné komponenty malého domácího studia pro různé hudební styly a způsoby využití. 	<p>převodníky;</p> <ul style="list-style-type: none"> – historie a vývoj, nahrávací software; – individuální řešení.

Učební osnova předmětu

VÝUKA NOTAČNÍCH PROGRAMŮ

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	0–2	2

Pozn.: Předmět je volitelný a je možno jej absolvovat v libovolném ročníku 1x za celé studium.

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Notiční programy je naučit žáky obsluze a komplexnímu ovládní notičního softwaru. Znalosti načerpané během studia tohoto předmětu poslouží žákům při realizaci vlastních notových zápisů partitur a vytváření jejich orientačních zvukových nahrávek.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Notiční programy je rozděleno do čtyř částí. V první jsou žáci vzděláváni v oblasti základů MIDI protokolu, MIDI ovladačů, základů práce a nastavení počítačových zvukových karet, počítačovým hardwarem potřebným pro zpracování not na počítači. V druhé části se žáci seznamují se základní obsluhou programu Sibelius a anglickou hudební terminologií, jejíž znalost je k obsluze nezbytná. Osvojí si zkratkové příkazy nejčastěji používaných funkcí, jsou seznámeni s kompletním uživatelským nastavením programu. Ve třetí fázi jsou žáci vzděláváni v běžné hudební notaci se zaměřením na efektivitu a rychlost zpracování zadaných úkolů. Poslední část je zaměřena na pokročilou hudební notaci a zápis moderních partitur 20. století.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- byli schopni sebehodnocení,
- pracovali kvalitně, pečlivě a efektivně
- předávali vlastní zkušenosti s řešením problémů,
- uplatnili získané znalosti v praxi,
- vážili si práce ostatních a dovedli ji ocenit,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP,

Strategie výuky

Výuka předmětu Notiční programy je naplňována v jednotlivých fázích vyučovacího procesu vzhledem k charakteru předmětu následujícími výukovými strategiemi:

- seznámení s učivem probíhá většinou frontálním výkladem s podporou vizualizace pomocí datového projektoru, výklad je doplněn diskuzí k tématu, následuje procvičení učiva na praktických cvičeních;
- upevnění učiva je založeno na praktické aplikaci probírané látky na konkrétních případech, případně projektovou metodou u některých tematických celků. Příklady a cvičení jsou pečlivě vybírány s ohledem na zaměření právě probíraných témat;
- prověřování znalostí žáků je prováděno samostatnou realizací zadaných projektů a samostatnými pracemi.

Výuka probíhá v prostorech školní počítačové učebny ve skupinách a je doplněna možností konzultací pro žáky se speciálními potřebami.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

V předmětu Notáčnické programy se sleduje a hodnotí:

- dovednost rychlé orientace v zadaném cvičení,
- dovednost vybrat správný postup zápisu daného notového materiálu,
- dovednost pracovat s maximálním využitím zkratkových příkazů,
- dovednost shromažďovat informace a materiály, pracovat s nimi a aplikovat na konkrétní jevy a situace,
- dovednost zasadit získané vědomosti do vyšších celků – propojit s ostatními vzdělávacími předměty (Informační a komunikační technologie, odborná angličtina, instrumentace, nauka o nástrojích),
- dovednost orientovat se v oboru a doplňovat si aktuální údaje,
- dovednost pracovat soustředěně s minimem chyb.

Hodnocení vychází ze školního klasifikačního řádu. Vzhledem k povaze předmětu je prováděno těmito metodami:

- *testování* – je prováděno u většiny tematických celků, slouží k zjištění znalostí pojmosloví a pochopení podstaty obsahu učiva daného tematického celku,
- samostatné práce a projekty tematicky zaměřené,
- domácí příprava,
- *hodnocení klíčových kompetencí* – je zahrnuto do závěrečné klasifikace.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikací průřezových témat

Klíčové kompetence

- *k učení* – schopnost se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělání, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělání;
- *komunikační* – zejména schopnost komunikovat a aplikovat získané znalosti při tvorbě vlastních partitur;
- *personální a sociální* – upevňuje schopnost učit se na základě zkušeností, a to jak vlastních, tak vrstevníků;
- *řešit problémy* – reagovat na měnící se podmínky a rychle se orientovat,
- *využívat prostředků informačních a komunikačních technologií* – ke zvýšení efektivnosti své práce, k získání on-line nápovědy, k prezentování výsledku své práce
- *k pracovnímu uplatnění* – získávat a orientovat se v informacích z oblasti notáčnického softwaru.

Průřezová témata

Člověk v demokratické společnosti

Předmět Notáčnické programy poskytuje žákům technický základ pro vytváření notových partitur a jejich zvukových záznamů. Dodržuje správné zásady při práci se zvukovou technikou a umožňuje komunikovat pomocí uměleckého díla s širokou veřejností.

Člověk a svět práce

Předmět přispívá ke schopnosti pracovat s moderními zvukovými technologiemi, rychle vytvářet notové partitury a zvyšuje tak možnost uspět na současném trhu práce.

Informační a komunikační technologie

Žáci jsou vedeni k aktivnímu vyhledávání nejnovějších informací pomocí výpočetní techniky. Orientují se v problematice notačního hudebního softwaru a potřebného hardwarového vybavení.

Mezipředmětové vztahy

Výuka předmětu Notační programy svým pojetím navazuje a propojuje znalosti a dovednosti žáků získané v předmětech Harmonie, Nauka o nástrojích, Anglický jazyk, Informační a komunikační technologie, které jsou dále rozvíjeny. Znalosti získané v tomto předmětu jsou žáky využívány jak při kompozici vlastních hudebních partitur, tak při zpracování již hotových notových podkladů (přepisování partitur, jejich úprava, transpozice atd.).

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání pro jeden školní rok

Výsledky vzdělávání	Učivo
Historie notačních programů, MIDI, hudební počítačový hardware	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – objasní princip fungování a podstatu MIDI informace; – používá MIDI controllery, správně je zapojí a nastaví pro používání s notačním softwarem; – využívá k tvorbě zvukové nahrávky zvukové samplery a virtuální hudební nástroje; – nastaví ovladače zvukové karty pro práci s nízkou latencí. 	<ul style="list-style-type: none"> – základy MIDI komunikace, propojení přístrojů; – první hudební osobní počítače, jejich vývoj a použití; – využití MIDI v praxi hudebního softwaru; – práce se samplery; – softwarové a hardwarové syntezátory; – softwarové samplery;
Anglická hudební terminologie, zkratkové příkazy	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – rozumí anglickému hudebnímu názvosloví potřebnému k vytváření notových partitur; – při své práci maximálně využívá zkratkových příkazů a pracuje tak rychle a efektivně; – definuje vlastní zkratkové příkazy. 	<ul style="list-style-type: none"> – základní anglická hudební terminologie využívaná v počítačové notaci – zkratkové příkazy umožňující rychlé a efektivní ovládání notačního softwaru;
Základní notační funkce	
Žák: <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří prázdnou partituru pro zadané nástrojové obsazení; – píše vícehlasé partitury dle dané předlohy; – transponuje hudební materiál dle zadání; – vytvoří party transponujících nástrojů; – vytvoří alternativní party ossia; – vytvoří jazzovou partituru včetně obvyklého grafického designu, doplní ji akordickými značkami; – vytvoří a přehraje orchestrální partituru (dle dané předlohy), nastaví vyvážení hlasitosti zvuku na virtuálním mixážním pultu; – efektivně pracuje s filtry. 	<ul style="list-style-type: none"> – vytvoření nové partitury pro zadané nástrojové obsazení; – práce s více hlasy; – transpozice hudebního materiálu; – vytváření textů a akordických značek; – tvorba notové interpunkce, vkládání předdefinovaných grafických symbolů; – tvorba partů transponujících nástrojů; – vytváření ossia, skrývání objektů; – tvorba orchestrálních partitur podle dané předlohy; – úprava grafického rozložení partitury; – práce s filtry
Pokročilé notační funkce	

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytváří partitury o nepravidelných taktových časových hodnotách, případně partitury bez taktových čar; – definuje vlastní zvuky a notaci pro hudební nástroje, které nejsou běžnou součástí notačního softwaru; – vytvoří grafické symboly, které nejsou běžnou součástí notačního softwaru, a provede import těchto symbolů; – přepíše příklad partitury aleatorní hudby pomocí notačního software; – využívá a popíše pokročilé notační a grafické funkce programu; – vyexportuje zvukovou nahrávku do zvukového formátu WAV a MP3; – importuje notové podklady z formátu MIDI, dále je zpracuje a graficky přizpůsobí pro tisk partitury. 	<ul style="list-style-type: none"> – tvorba nepravidelných taktů – tvorba klastrů; – vytvoření a definice vlastní notace včetně přiřazení vlastních zvuků pro přehrávání u nových hudebních nástrojů; – vytváření složitých grafických symbolů a jejich aplikace v moderních partiturách 20. století; – zápis aleatorní hudby; – batch processing – využití předdefinovaných postupných příkazů pro zpracování partitury; – popis všech dostupných funkcí v notačním softwaru; – export zvukové nahrávky do formátu WAV, MP3; – import MIDI souborů;

Učební osnova předmětu

ANGLICKÁ KONVERZACE

Název školy:	Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka
Název ŠVP:	ZPĚV
Obor vzdělání:	82-45-M/01 Zpěv 82-45-P/01 Zpěv
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Délka a forma vzdělávání:	6 let, denní forma
Platnost:	od 1. 9. 2012 počínaje 1. ročníkem (ve znění pozdějších změn)

Ročník	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Celkem
Dotace	1	1	1	1	–	–	4

Pojetí vyučovacího předmětu

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Rozšířit schopnost komunikace v prvním cizím jazyce.

Charakteristika učiva

Vzdělávání navazuje na výuku 1. cizího jazyka a rozšiřuje zvláště komunikativní a lexikální kompetence.

Cíle vzdělávání v oblasti citu, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- pracovali s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce, včetně internetu a CD-ROM, se slovníky a cizojazyčnými jazykovými příručkami a využívali tyto informační zdroje k prohlubování svých vědomostí a dovedností;
- pracovali s texty písní včetně možnosti nácvičku správného frázování v cizím jazyce;
- realizovali krátkodobou stáž např. v nějakém zajímavém hudebním centru v zahraničí, nebo alespoň návštěvu kulturního institutu dané země v Praze; dle možností např. variantu ubytování u hudebníků,

společná jam session, nebo návštěva koncertu a hudebního centra spojená s návštěvou zajímavých památek;

- v kontaktu s kulturou si lépe vytvářeli otevřené hodnotové postoje, což napomáhá v procesu utváření a dozrávání jejich osobnosti a též obohacení jejich hudebního rozvoje.

Strategie výuky

V tomto předmětu je kladen hlavní důraz na rozvíjení aktivní řečových dovedností, podporování zájmu o předmět a reagování na potřeby žáků v dané úrovni rozvoje vědomostí a dovedností daného jazyka.

Kritéria a způsob hodnocení výsledků žáků

Učitel vždy bere zřetel na přístup žáka, klade se důraz na jeho samostatnost a tvořivost; průběžně žáka informuje o výsledcích jeho práce a pozitivně se snaží motivovat k získání dalších vědomostí a dovedností.

Přínos vyučovacího předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci mají pozitivní vztah k výuce cizího jazyka;
- žáci si uvědomují pozitiva, která znalosti cizích jazyků přinášejí;
- žáci analyzují cizí texty a nahrávky, rozumí písničkám;
- žáci pracují s odborným textem;
- žáci využívají různé informační zdroje;
- žáci hodnotí výsledky své práce a akceptují hodnocení od jiných lidí, nejen od učitelů.

Kompetence k řešení problémů

- žáci získávají informace potřebné k řešení problému, navrhnou způsob řešení (zvláště v práci ve skupinách nebo v párové práci), ověřují si správnost svého postupu a volí vhodné prostředky a metody řešení;
- žáci používají správnou terminologii a odborný jazyk odpovídající jeho odbornosti.

Komunikativní kompetence

- žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situace v projevech mluvených i psaných;
- žáci vhodně prezentují své dovednosti a znalosti;
- žáci formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- žáci se účastní diskusí, formulují a obhajují své názory a postoje;
- žáci dodržují jazykové normy a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální a sociální kompetence

- žáci si stanovují své cíle a priority osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, a to podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- žáci mají odpovědný vztah ke svému zdraví, pečují o svůj fyzický i duševní rozvoj, jsou si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- žáci přijímají a odpovědně plní svěřené úkoly; podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažují návrhy druhých;
- žáci přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a nepodléhají předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- žáci získávají uplatnění nejen na české scéně, ale i na mezinárodním poli;
- žáci chápou jazykové vzdělávání jako celoživotní proces.

Průřezová témata

Základním přínosem tématu *Občan v demokratické společnosti* je:

- žáci uznávají hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti; žáci jednají odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- žáci dodržují zákony, respektují práva a osobnost druhých lidí, jejich kulturní specifika, vystupují proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci; uvědomují si, v rámci plurality a multikulturního soužití, vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupují s aktivní tolerancí k identitě druhých.

Základním přínosem tématu *Člověk a životní prostředí*

- žáci chápou význam životního prostředí pro člověka a jednají v duchu udržitelného rozvoje; podporují hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Mezipředmětové vztahy

Dokáže prezentovat v cizím jazyce vědomosti a znalosti získané v průběhu studia ve všech ostatních předmětech.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Modulární rozpis učiva

Výuka probíhá v modulech A1, A2 a B1. Vzhledem k tomu, že tento předmět je zahrnut pro 1.–4. ročník, nepředpokládá se, že žák dosáhne na úroveň B2, a proto rozpis učiva zahrnuje pouze úrovně A1, A2 a B1.

Obsah výuky navazuje na tematické plány pro předmět Anglický jazyk, které jsou připravovány a upravovány pro každý školní rok dle výchozí úrovně jazykových znalostí a dovedností žáka.

Úroveň A1

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí běžným pokynům a jednoduchým souvislým projevům vyučujícího – rozumí krátkým a zjednodušeným nahrávkám <p>Čtení s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku – používá dvojjazyčný slovník – dokáže vybrat známá jména a základní fráze v požadovaném čase. <p>Mluvený projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v krátkých souvislých projevech a dialogích reaguje pohotově – upevňuje si frázové obraty z již nabytých jazykových dovedností a tematických okruhů 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik výslovnosti jednotlivých hlásek a slabik – nácvik intonace – otázka – pravopis <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – pevný slovosled anglické věty – jeho nácvik – nácvik věty oznamovací, rozkazovací a tázací <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina – mezilidské vztahy, příbuzní – doprava, cesta do školy – příroda, počasí – bydlení – škola – volný čas a zájmová činnost <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – pozdrav a rozloučení – oslovení, představování – poděkování

Úroveň A2

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým popisům události a vyprávění – pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace – rozumí krátkému jednoduchému textu obsahujícímu větší frekvenci slovní zásoby <p>Mluvený projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tvoří a obměňuje jednoduché věty – odpoví na otázku týkající se známých situací a skutečností – zvládá známé frázové obraty a jejich dovednosti si upevňuje – zapojí se do jednoduché komunikace na známé téma a tuto diskuzi dále rozvíjí – dokáže popsat ve velmi jednoduchých termínech rodinu a jiné lidi, životní podmínky, vzdělání a jeho historii a současnou situaci ve škole a současnou anebo nedávnou práci – dokáže mluvit o svém oblíbeném herci, zpěváku, muzikantovi, učiteli, škole, práci, místě bydliště a přátelích – zvládá typické fráze při nakupování, v restauraci, na koncertě, v hotelu a práci – dokáže popsat své kulturní zážitky 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik výslovnosti obtížnějších hlásek a hláskových skupin – nácvik přízvuku – vázání a redukce, intonace <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik pevného slovosledu, věty oznamovací, rozkazovací a tázací vyjadřování záporu ve větě, spojování jednoduchých vět <p>Tematické okruhy (slovní zásoba)</p> <ul style="list-style-type: none"> – rodina, domácí práce – osobní informace, zážitky – volný čas a zájmová činnost – bydlení, internet, práce – škola a vzdělání, film – nákupy a oblékání, média – příroda a počasí – prázdniny <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – na nákupech – v restauraci – malé sociální situace (social talk) – v kině, v divadle – na koncertě – v hotelu – žádost o pomoc – u lékaře

Úroveň B1

Výsledky vzdělávání	Učivo
<p>Poslech s porozuměním</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozumí jednoduchým televizním zprávám – rozumí známým výrazům a větám a dokáže na ně reagovat – pochopí informaci z jednoduchého a zřetelného dialogu – dokáže sledovat tok informací, které na sebe navazují i po delší časový úsek – odhaduje význam neznámých slov a dává si je do souvislosti <p>Mluvený projev</p> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů – dokáže mít na toto téma souvislý projev po delší časový úsek – aktivně používá slovní zásobu a dokáže ji aktivně reprodukovat – účastní se rozhovoru na známé téma a dokáže se do něj zapojit – obhájí své stanovisko, argumentuje – používá správné výrazy pro vyjádření souhlasu/nesouhlasu 	<p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik intonace a jejich význam – větný dodatek – přízvuk a stažené tvary – němé hlásky – vázání a redukce <p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> – nácvik pevného slovosledu anglické věty – vedlejší věty, přechodníky, gerundium, slovesné vazby <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> – media – realie zemí příslušné jazykové oblasti – kariéra – bydlení – volný čas a zájmová činnost – stravování a zdravý životní styl – oblékání a nákupy – zdraví – partnerské vztahy – práce a její hledání, CV – cestování – internet – zprávy <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> – žádost o práci, konkurz – v restauraci – na koncertě – pozvání zahraničního hudebníka – u lékaře – na letišti, na nádraží – v divadle

8 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VÝUKY

Výuka je zajištěna kvalifikovanými pedagogy, kteří mají bohaté odborné nebo umělecké zkušenosti v daném oboru nebo žánrové hudební oblasti. Mnozí z pedagogů si zvyšují stále kvalifikaci dalším studiem. K realizaci některých projektů (semináře, workshopy, koncerty) budou zváni externí pedagogové, české i zahraniční osobnosti uměleckého hudebního světa.

9 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Budova školy prošla v letech 1999–2002 celkovou náročnou rekonstrukcí, při které byly původní prostory objektu upraveny pro potřeby školy. Byly vybudovány moderní učebny, kabinety, koncertní sál a menší víceúčelové sály, dále zvukové izolace, klimatizace, výtahy, bezbariérový přístup.

Škola disponuje učebnami k odborné a teoretické výuce. Učebny k výuce uměleckých odborných předmětů jsou vybaveny klavíry. K výuce orchestrální hry slouží koncertní sál a prostorné učebny k tomu účelu určené.

V Konzervatoři a Vyšší odborné škole Jaroslava Ježka bylo vytvořeno nahrávací studio, které prošlo ve školním roce 2012/2013 náročnou stavební rekonstrukcí. V režii nahrávacího studia byly provedeny významné zvukové úpravy – obložení stěn a stropů akustickými materiály a vytvoření dvojího zádveří. Režie nahrávacího studia byla nově vybavena. Byl zakoupen nový hardware pro zpracování zvuku (nové PC, zvukové převodníky, přepojovače, poslechové monitory systému 5.1, mikrofony pro snímání akustických nástrojů a další). Dále byl pořízen software pro úpravu zvuku a obrazu. Do hlavního sálu školy byl zaveden multipárový kabel spolu s kamerovým on-line systémem, aby bylo možné natáčet školní koncerty, workshopy, přehrávky.

K výuce informatiky slouží nově zrekonstruovaná učebna vybavená moderní příslušnou počítačovou technikou, počet kusů počítačů v učebně 17. Všechny učebny teoretické výuky jsou vybaveny audiovizuální technikou, počítači, klavíry a dalšími nezbytnými učebními pomůckami. Škola má vybaveno 13 učeben prezentační technikou, z toho jsou v sedmi interaktivní tabule nebo interaktivní projektor, ve dvou projektor a ozvučení a ve čtyřech učebnách široká smart televize. Škola používá volný projektor při pořádání školení a workshopů.

Škola má také knihovnu, která je od září 2012 účelovým zařízením školy. Zaměřuje se na publikace týkající se jazzu, populární a klasické hudby; nezbytnou součástí fondu jsou i všeobecně vzdělávací publikace a další materiály související s vyučovanými předměty ve škole, notový materiál, mediatéka s audio a videokazetami.

Své služby poskytuje knihovna uživatelům z řad žáků, studentů, pedagogů a zaměstnanců školy. Všichni návštěvníci knihovny se musí řídit knihovním řádem. Ve studovně je možné pracovat na osmi počítačích připojených k internetu. Je zde také digitální piano, sluchátka je možné si zapůjčit u služby. Tisk z počítačů umožňuje multifunkční kopírka se skenerem.

10 SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

Spolupráce s významnými institucemi, ať již vzdělávacími, nebo uměleckými, které jsou sociálními partnery konzervatoře, je z hlediska připravenosti žáka pro úspěšné uplatnění v profesionálním životě naprosto nezbytná.

Smyslem takové spolupráce je:

- motivace a inspirace žáků pro jejich další umělecký vývoj
- napomoci přechodu žáků ze školy do umělecké praxe.

Sociálními partnery pro konzervatoř jsou orchestry, pořadatelé koncertů, festivalů, divadelních přehlídek, filmová, televizní či rozhlasová studia. Škola takto spolupracuje s Českým rozhlasem, Divadlem Broadway v Praze, Divadlem Hybernia v Praze, prestižními jazzovými pražskými kluby např. Reduta, Jazz Dock.

Škola podporuje účast žáků na přehlídkách, soutěžích či festivalech doma i v zahraničí a podporuje též uplatnění nejtalentovanějších žáků v umělecké praxi již v průběhu studia.